

MOPR
MOPR

Lublin

SPRAWOZDANIE
z realizacji zadań
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie za 2025 rok

Lublin, kwiecień 2026 roku

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie jest jednostką organizacyjną miasta Lublin, przy pomocy, której Prezydent wykonuje zadania samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, świadczeń rodzinnych, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, określone ustawą o pomocy społecznej, ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz innymi ustawami. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków własnych miasta oraz ze środków budżetu państwa.

Ośrodek, zgodnie ze statutem, realizuje zadania własne i zlecone gminie, zadania własne i zlecone powiatowi, określone ustawami. Ponadto Ośrodek realizuje zadania wynikające z uchwał Rady Miasta Lublin, z porozumień i umów zawartych przez Miasto Lublin z innymi podmiotami oraz i zarządzeń Prezydenta Miasta Lublin.

Zadania Ośrodka określają w szczególności: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa o Karcie Polaka, ustawa o rachunkowości, ustawa o finansach publicznych.

W związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na Ukrainie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku realizował dodatkowo zadania ujęte w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuował realizację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz na promowanie i realizowanie projektów stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Zadania realizowane przez Ośrodek wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030, przyjętą uchwałą nr 776/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r.

Spis treści

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	6
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA	6
1.1. Obszar działania Wydziału pomocy środowiskowej	7
1.2. Obszar działania Wydziału wsparcia społecznego.....	9
1.3. Obszar działania Wydziału pieczy zastępczej i wspierania rodziny.....	10
1.4. Obszar działania Wydziału świadczeń socjalnych.....	11
1.5. Obszar funkcjonowania działów, sekcji oraz stanowisk pracy bezpośrednio podległych Dyrektorowi MOPR.....	11
2. KADRA REALIZUJĄCA ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	13
II. DOCHODY I WYDATKI.....	15
1. DOCHODY.....	15
2. WYDATKI.....	17
2.1. Wydatki ze względu na rodzaj zadania	17
2.2. Wydatki bieżące zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie 2025 roku z podziałem na formy wsparcia	19
III. LICZBA SPORZĄDZONYCH WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH I WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH	22
1. WYWIADY ŚRODOWISKOWE	22
2. DECYZJE ADMINISTRACYJNE	23
IV. POMOC ŚRODOWISKOWA	24
1. ŚWIADCZENIOBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ	26
1.1. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń pieniężnych	26
1.2. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń niepieniężnych	28
2. RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY	30
2.1. Rzeczywista liczba korzystających z pomocy	30
2.2. Struktura rodzin objętych pomocą/typy rodzin	30
3. POWODY PRYZNANIA POMOCY.....	31
4. ZADANIA WŁASNE I ZLECONE GMINY	33
5. POMOC W FORMIE USŁUG OPIEKUŃCZYCH, SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH I SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	33
6. KONTRAKTY SOCJALNE	34
7. POMOC NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW	36
8. WIELOLETNI PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”	38
9. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY	40
9.1. Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego.....	48
10. CENTRUM AKTYWNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ.....	51
11. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI	55
12. UCZESTNICTWO W POROZUMIENIACH	58
13. REALIZACJA INNYCH PROGRAMÓW I INICJATYW.....	63
V. WSPIERANIE RODZIN I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	67
1. WSPIERANIE RODZINY	67
1.1. Poradnictwo specjalistyczne	67
1.1.1. Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin	67
1.1.2. Poradnictwo w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	69
1.2. Asystenci rodziny	69
1.3. Placówki wsparcia dziennego	71
1.4. Pozostałe formy wspierania rodziny.....	73
1.4.1. Rodziny wspierające	73
1.4.2. Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany rodzinom objętym asystą rodzinną	74
1.4.3. Spotkania rodzin naturalnych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej	75
2. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	75

2.1. Rodzinna piecza zastępcza.....	75
2.1.1. Świadczenia dla lubelskich rodzin zastępczych.....	76
2.1.2. Pozostałe formy wsparcia rodzin zastępczych i działania na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie miasta Lublin.	83
2.1.3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	89
2.1.4. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach.....	90
2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	91
2.2.1. Placówki opiekuńczo–wychowawcze funkcjonujące na terenie miasta Lublin.....	92
2.2.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej	96
2.2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach.....	97
3. USAMODZIELNIENIA	99
4. CENTRALNY REJESTR PIECZY ZASTĘPCZEJ	103
VI. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKI WSPARCIA	105
1. SYSTEM FUNKCJONUJĄCYCH W MIEŚCIE LUBLIN DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKÓW WSPARCIA	105
2. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	106
2.1. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie miasta Lublin.....	106
2.2. Kierowanie mieszkańców miasta Lublin do domów pomocy społecznej w innych powiatach	109
2.3. Osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej	111
2.4. Zwolnienia z ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.....	112
2.5. Kluby Seniora przy Domach Pomocy Społecznej.....	113
3. OŚRODKI WSPARCIA	113
3.1. Ośrodki wsparcia funkcjonujące na terenie miasta Lublin	113
3.2. Rozwój sieci ośrodków wsparcia na terenie miasta Lublin	125
3.3. Kierowanie mieszkańców miasta Lublin do ośrodków wsparcia zlokalizowanych poza Lublinem	125
VII. MIESZKANIA TRENINGOWE.....	127
1. MIESZKANIA TRENINGOWE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ ORAZ Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ IM. ŚW. JANA PAWŁA II PRZY UL. AMETYSTOWEJ W LUBLINIE.....	127
2. MIESZKANIA TRENINGOWE DLA CUDZOZIEMCÓW, KTÓRZY UZYSKALI W RP STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	127
3. MIESZKANIA TRENINGOWE DLA USAMODZIELNIAJĄCYCH SIĘ WYCHOWANKÓW	129
VIII. SYSTEM ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH.....	131
1. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH.....	131
1.1. Wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń	132
1.2. Rodziny objęte pomocą.....	134
1.3. Zasiłek dla opiekuna	136
1.4. Realizacja Ustawy „Za życiem”	136
1.5. Realizacja programu „RODZINA 500+”	137
1.6. „Bon ciepłowniczy”	137
2. POSTĘPOWANIE Z ZAKRESU NIENALEŻNIE POBRANYCH ŚWIADCZEŃ	137
3. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH.....	139
4. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ NA POTRZEBY PROGRAMU „CZyste Powietrze”	142
5. WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ NA POTRZEBY LUBELSKIEJ KARTY MIEJSKIEJ.....	143
IX. POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA.....	144
1. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE	144
2. ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPŁATY ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.....	145
2.1 Wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń	145
2.2 Rodziny objęte pomocą.....	146
3. DZIAŁANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	147
3.1 Sprawowanie opieki nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przez opiekunów tymczasowych	147
3.2 Pobyt w pieczy zastępczej dzieci będących obywatelami Ukrainy.....	148
X. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	150

1. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH ŚRODKÓW PFRON	150
2. REALIZACJA ZADAŃ SKIEROWANYCH BEZPOŚREDNIO DO INDYWIDUALNYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	152
3. REALIZACJA ZADAŃ SKIEROWANYCH DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZA POŚREDNICTWEM OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH NIE POSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ.....	154
XI. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBLIN 2021 – 2030.....	156
XII. PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH	158
XIII. NADZÓR I KONTROLE	165

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

1. Struktura organizacyjna

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku funkcjonował na podstawie statutu przyjętego Uchwałą nr 1193/XLV/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 października 2014 r. w sprawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego poz. 3378 z dnia 27 października 2014 r.) oraz regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 198/6/2024 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 28 czerwca 2024 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie jest jednostką organizacyjną miasta Lublin realizującą w sposób zintegrowany zadania gminnego ośrodka pomocy społecznej i powiatowego centrum pomocy rodzinie, realizuje zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone gminie i powiatowi z zakresu administracji rządowej określone przepisami prawa. Ponadto realizuje zadania wynikające z uchwał Rady miasta Lublin, porozumień i umów zawartych przez Miasto Lublin z innymi podmiotami oraz zarządzeń Prezydenta miasta Lublin.

Ośrodkiem kieruje Dyrektor MOPR. Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie realizowane są w ramach czterech wydziałów:

- **Wydział pomocy środowiskowej** realizuje w szczególności zadania z zakresu przyznawania zasiłków i usług określonych ustawą o pomocy społecznej, z wyjątkiem przyznawania świadczeń pobytu i usług w domach pomocy społecznej i w ośrodkach wsparcia, zadania z zakresu: pomocy dla cudzoziemców, prowadzenia mieszkań treningowych dla cudzoziemców i kierowania do nich, zadania ośrodka pomocy społecznej wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz zadania zlecone Prezydentowi Miasta Lublin z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o Karcie Polaka. Pracą Wydziału pomocy środowiskowej kieruje Zastępca Dyrektora MOPR ds. pomocy środowiskowej.
- **Wydział wsparcia społecznego** zajmuje się w szczególności realizacją zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej z zakresu przyznawania świadczeń pobytu i usług w domach pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych, z wyjątkiem mieszkań treningowych dla cudzoziemców i dla osób usamodzielniających się, zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Pracą Wydziału wsparcia społecznego kieruje Zastępca Dyrektora MOPR ds. wsparcia społecznego.
- **Wydział pieczy zastępczej i wspierania rodziny** realizuje zadania gminy i powiatu oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadania określone ustawą o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem” w zakresie dotyczącym asystenta rodziny, zadania z zakresu pomocy dla osób usamodzielnianych, prowadzenia dla nich mieszkań treningowych i kierowania do nich, zadania: organizatora pracy z rodziną, zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, oraz prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. Pracą Wydziału pieczy zastępczej i wspierania rodziny kieruje Zastępca Dyrektora MOPR ds. pieczy zastępczej i wspierania rodziny.

- **Wydział świadczeń socjalnych** realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawie o pomocy państwa o wychowaniu dzieci, ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pracą Wydziału świadczeń socjalnych kieruje Zastępca Dyrektora MOPR ds. świadczeń socjalnych.

Zadania MOPR realizują również¹:

- Dział ds. finansowo – księgowych,
- Dział ds. organizacyjnych,
- Dział ds. kontroli,
- Sekcja ds. analiz i sprawozdawczości,
- Sekcja obsługi prawnej.

Ponadto w Ośrodku funkcjonują bezpośrednio podległe Dyrektorowi: stanowisko pracy Inspektor ochrony danych, stanowisko pracy ds. BHP, stanowisko pracy ds. komunikacji społecznej, wieloosobowe stanowisko pracy ds. kancelaryjno - biurowych, wieloosobowe stanowisko pracy ds. pracowniczych.

1.1. Obszar działania Wydziału pomocy środowiskowej

W ramach Wydziału pomocy środowiskowej funkcjonują:

- **Dział ds. pomocy środowiskowej** w ramach, którego funkcjonują:
 - **Sekcja ds. pomocy środowiskowej**, która w szczególności realizuje zadania dotyczące koordynacji pracy poszczególnych Filii Ośrodka w zakresie wdrażania nowych inicjatyw oraz realizacji kierunków działań, prowadzenie postępowań wyjaśniających w sprawach interwencyjnych, w zakresie właściwym dla Wydziału pomocy środowiskowej zw. dalej Wydziałem, koordynacja działań związanych z realizacją prac społecznie użytecznych na terenie miasta Lublin, przygotowanie i przeprowadzanie postępowań konkursowych na realizację zadań publicznych na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie obowiązków ustawowych i statutowych Wydziału, przygotowanie wniosków oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia niezbędnych do ogłoszenia postępowania przetargowego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych w zakresie obowiązków Wydziału. Ponadto dokonuje analiz i sporządza sprawozdania dotyczące zadań wykonywanych przez Wydział.
 - **Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy domowej** realizuje zadania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym:
 - 1) wieloosobowe stanowisko pracy pracownik socjalny realizuje w szczególności zadania z zakresu diagnozowania problemów przemocy domowej, podejmowania działań w środowiskach zagrożonych przemocą domową oraz realizacji procedury „Niebieskiej karty”;

¹ Opis zadań wymienionych poniżej komórek organizacyjnych Ośrodka znajdują się na stronie nr 12.

2) wieloosobowe stanowisko pracy ds. obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego wykonuje w szczególności zadania związane z obsługą organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

- **Sekcja ds. projektów** realizuje zadania z zakresu opracowania wniosków celem pozyskania środków pozabudżetowych oraz wdrażania projektów na rzecz świadczeniobiorców Ośrodka, w tym monitorowania i pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania zadań ośrodka, w tym w szczególności z budżetu Unii Europejskiej i budżetu państwa. Ww. komórkę organizacyjną tworzy kierownik sekcji oraz wieloosobowe stanowisko pracy ds. projektów.
- **Filie**, realizują w obszarze swojego działania zadania własne gminy i zlecone gminie z zakresu administracji rządowej określone ustawą o pomocy społecznej, ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zadania gminnego ośrodka pomocy społecznej określone ustawą o ochronie zdrowia psychicznego. Filie realizują pomoc w formie przyznawania i wypłaty świadczeń społecznych oraz udzielają świadczeń w postaci pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin. Organizują i aktywizują społeczności lokalne. Filie są komórkami organizacyjnymi Ośrodka, usytuowanymi w poszczególnych dzielnicach miasta:
 - Filia Nr 1, przy ul. Kowalskiej 5,
 - **Sekcja ds. pomocy cudzoziemcom, przy ul. Unii Lubelskiej 15** udziela pomocy na rzecz cudzoziemców przebywających na terenie miasta Lublin posiadających uprawnienia w ramach ustawy o pomocy społecznej, ponadto realizuje zadania z zakresu realizacji programów integracyjnych dla cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, prowadzi mieszkania treningowe dla cudzoziemców, wykonuje zadania z zakresu wypłaty świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej. W Sekcji ds. pomocy cudzoziemcom funkcjonuje:
 - wieloosobowe stanowisko pracy pracownika socjalnego ds. pomocy cudzoziemcom,
 - wieloosobowe stanowisko pracy ds. świadczeń dla cudzoziemców;
 - Filia Nr 2, przy ul. Hutniczej 1 A,
 - **Centrum Aktywności Środowiskowej** (status działu) przy ul. A. Grygowej 4B realizuje zadania z zakresu wspierania osób i rodzin z grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz pobudzania społecznej aktywności w celu rozwiązywania indywidualnych, grupowych i środowiskowych problemów. W Centrum Aktywności Środowiskowej funkcjonuje:
 - wieloosobowe stanowisko pracy pedagog, które realizuje zadania edukacyjne i szkoleniowe;
 - wieloosobowe stanowisko pracy psycholog, które realizuje zadania terapeutyczno-rozwijające;
 - wieloosobowe stanowisko pracy wychowawca, które realizuje zadania opiekuńczo-wychowawcze;

- wieloosobowe stanowisko pracy instruktor ds. kulturalno-oświatowych, które realizuje zadania z zakresu organizacji środowiskowych spotkań i imprez kulturalnych;
- wieloosobowe stanowisko pracy instruktor terapii zajęciowej, które realizuje w szczególności zadania z zakresu integracji i aktywizacji lokalnego środowiska;
- Filia Nr 3, przy ul. Mieszka I – 4,
- Filia Nr 4, przy al. Kompozytorów Polskich 8,
- Filia Nr 5, przy ul. Nałkowskich 114.

W skład Filii Nr 1 - Nr 5, które podlegają bezpośrednio zastępcy Dyrektora ds. pomocy środowiskowej, wchodzi: Dział świadczeń społecznych, Dział pomocy środowiskowej (w tym: wieloosobowe stanowiska pracy ds. wsparcia merytorycznego oraz Sekcje pracy socjalnej²), wieloosobowe stanowiska pracy ds. kancelaryjno-biurowych, wieloosobowe stanowiska pracy ds. analiz i sprawozdawczości.

1.2. Obszar działania Wydziału wsparcia społecznego

W ramach Wydziału wsparcia społecznego funkcjonują:

- **Dział ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia**, w którego ramach funkcjonują:
 - **Sekcja ds. domów pomocy społecznej** realizująca w szczególności zadania z zakresu kierowania, umieszczania i ustalania opłat za pobyt w domach pomocy społecznej, kierowania i ustalania opłat za pobyt w mieszkaniach treningowych prowadzonych przez inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, a także realizacją porozumień zawartych przez Miasto Lublin z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie domów pomocy społecznej
 - **Sekcja ds. ośrodków wsparcia** realizująca w szczególności zadania z zakresu kierowania i ustalania opłat za pobyt w ośrodkach wsparcia, a także realizacją umów zawartych przez Miasto Lublin z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie ośrodków wsparcia i innych placówek.
 - **Sekcja pracy socjalnej ds. domów pomocy społecznej i osób zobowiązanych realizująca** w szczególności zadania z zakresu przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz gromadzenia całości dokumentacji w celu skierowania i ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, jak również kompletowanie dokumentacji w celu ustalenia odpłatności osobom zobowiązanym za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej. Ponadto pracownicy ww. Sekcji prowadzą pracę socjalną z osobami oczekującymi w środowisku na umieszczenie w domu pomocy społecznej.
- **Dział ds. osób niepełnosprawnych** zajmuje się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W ramach Działu funkcjonują:
 - **Wieloosobowe stanowisko pracy ds. osób niepełnosprawnych** realizująca w szczególności zadania z zakresu: dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty

² wskazane w rozdziale „IV. Pomoc Środowiskowa” str. nr 25

ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów oraz doradztwa w zakresie praw osób niepełnosprawnych.

- **Sekcja ds. integracji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych** realizująca w szczególności zadania z zakresu dofinansowania: uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, rehabilitacji dzieci i młodzieży, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Sekcja zleca również zadania fundacjom i organizacjom pozarządowym oraz realizuje programy na rzecz osób niepełnosprawnych.

1.3. Obszar działania Wydziału pieczy zastępczej i wspierania rodziny

W ramach Wydziału pieczy zastępczej i wspierania rodziny funkcjonują:

- **Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej**, w ramach, którego funkcjonują:
 - **Sekcja ds. asysty rodzinnej** realizująca w szczególności: zadania organizatora pracy z rodziną określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie ustalonym dla asystenta rodziny oraz zadania asystenta rodziny określone w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
 - **Sekcja ds. wsparcia rodzin zastępczych** realizująca w szczególności zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotyczące współpracy z rodzinami zastępczymi nieobjętymi opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
 - **Sekcja ds. świadczeń dla rodzin zastępczych** realizująca w szczególności zadania z zakresu: przyznawania świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych oraz ustalania opłat za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, realizacji umów zawartych z zawodowymi rodzinami zastępczymi, rodzinami pomocowymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka, osobami zatrudnionymi do pomocy rodzinie zastępczej oraz realizacji porozumień miasta Lublin z innymi powiatami dotyczącymi umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W skład Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej wchodzi również, wieloosobowe stanowisko pracy pedagog, wieloosobowe stanowisko pracy psycholog oraz stanowisko pracy ds. kancelaryjno-biurowych.

- **Dział ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego i usamodzielnień**, w którego ramach funkcjonują:
 - **Sekcja ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego** realizująca w szczególności zadania z zakresu: wydawania zezwoleń na prowadzenie placówek wsparcia dziennego, kierowania dzieci do placówek

opiekuńczo-wychowawczych i ustalania opłat za ich pobyt, sprawowania bieżącego nadzoru nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, realizacją umów i porozumień zawartych przez Miasto Lublin z organizacjami pozarządowymi i innymi powiatami.

- **Sekcja ds. pomocy osobom usamodzielnianym** realizująca w szczególności zadania z zakresu pomocy wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą lub placówki dla dzieci i młodzieży poprzez przyznawania osobom usamodzielnianym pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, prowadzenia mieszkań treningowych dla osób usamodzielniających się, przyznawania pobytu w mieszkaniach treningowych dla osób usamodzielniających się oraz ustalania opłat za ten pobyt oraz prowadzenia pracy socjalnej z osobami usamodzielniającymi się.
- **Dział - Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin** realizuje zadania z zakresu poradnictwa rodzinnego, działań profilaktycznych i wspomagających rozwój dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie umiejętności społecznych oraz udzielania rodzinie pomocy psychologicznej, w tym prowadzenia terapii.
- **Wieloosobowe stanowisko pracy ds. rejestrów** realizujące w szczególności zadania dotyczące prowadzenia rejestru: dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, osób usamodzielnianych.

1.4. Obszar działania Wydziału świadczeń socjalnych

W ramach Wydziału świadczeń socjalnych funkcjonują:

- **Dział ds. świadczeń socjalnych** zajmujący się w szczególności ustalaniem, przyznawaniem i wypłatą świadczeń socjalnych, weryfikacją uprawnień i opłacaniem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz zdrowotne świadczeniobiorców będących opiekunami;
- **Dział ds. osób zobowiązanych**, zajmujący się w szczególności ustalaniem, przyznawaniem i wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zadaniami z zakresu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach nienależnie pobranych świadczeń; ponadto w Wydziale funkcjonują wieloosobowe stanowiska pracy: ds. kancelaryjno- biurowych oraz ds. analiz i sprawozdawczości, bezpośrednio podległe Zastępcy Dyrektora ds. świadczeń socjalnych.

1.5. Obszar funkcjonowania działów, sekcji oraz stanowisk pracy bezpośrednio podległych Dyrektorowi MOPR

- **Dział ds. finansowo-księgowych**, który realizuje zadania z zakresu spraw związanych z budżetem Ośrodka, prowadzenia ksiąg rachunkowych Ośrodka, ewidencji księgowej

wydatków, należności, zobowiązań, dochodów i kosztów, rozliczenia projektów i dotacji udzielanych na realizację zadań, obsługi bankowej i kasowej płatności Ośrodka. W jego skład wchodzi: Główny Księgowy MOPR, Zastępca Głównego Księgowego MOPR, Sekcja ds. budżetu i płac, Sekcja ds. sprawozdawczości, Sekcja ds. dochodów oraz Sekcja ds. wydatków.

- **Dział ds. organizacyjnych**, który realizuje zadania z zakresu obsługi organizacyjnej, administracyjnej i informatycznej Ośrodka. Dział tworzy: Kierownik Działu, wieloosobowe stanowisko pracy ds. zamówień publicznych, wieloosobowe stanowisko pracy ds. archiwum zakładowego i magazynu, wieloosobowe stanowisko pracy ds. administracyjnych, wieloosobowe stanowisko pracy kierowca, wieloosobowe stanowisko pracy konserwator oraz Sekcja informatyczna.
- **Sekcja obsługi prawnej**, która realizuje w szczególności zadania z zakresu koordynacji obsługi prawnej poszczególnych komórek organizacyjnych i świadczenia pomocy prawnej.
- **Dział ds. kontroli** realizuje w szczególności zadania z zakresu przeprowadzania postępowań kontrolnych oraz wyjaśniających w: komórkach organizacyjnych Ośrodka, jednostkach organizacyjnych miasta Lublin nadzorowanych przez MOPR, podmiotach, którym Miasto Lublin zleciło realizację zadań publicznych oraz rodzinach zastępczych.
- **Sekcja ds. analiz i sprawozdawczości** realizuje zadania z zakresu sporządzania sprawozdań Ośrodka z wykonywanych zadań, oceny zasobów pomocy społecznej miasta Lublin, rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka oraz koordynacji i aktualizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Lublin.
- **Stanowiskami bezpośrednio podległymi Dyrektorowi są:**
 - Stanowisko pracy Inspektor ochrony danych wykonuje w szczególności zadania określone przepisami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych;
 - Stanowisko pracy ds. BHP wykonuje w szczególności zadania z zakresu prowadzenia szkoleń dla pracowników dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej i nadzoru nad ich przestrzeganiem;
 - Stanowisko pracy ds. komunikacji społecznej, które wykonuje w szczególności zadania z zakresu upowszechniania informacji o zadaniach realizowanych przez MOPR, współpracy z komórkami organizacyjnymi MOPR, właściwymi wydziałami Urzędu Miasta Lublin oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działalności informacyjnej, przygotowania projektów odpowiedzi na zapytania dziennikarzy, prowadzenia bieżącego monitoringu mediów, koordynowanie serwisu internetowego MOPR, udostępnianie informacji publicznej;
 - Wieloosobowe stanowisko pracy ds. kancelaryjno-biurowych, które realizuje zadania z zakresu prowadzenia obsługi kancelaryjnej, biurowej i sekretarskiej Ośrodka;
 - Wieloosobowe stanowisko pracy ds. pracowniczych, które realizuje w szczególności zadania z zakresu prowadzenia spraw kadrowych pracowników Ośrodka.

2. Kadra realizująca zadania pomocy społecznej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zatrudnionych było **1 522 osoby**³. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie zatrudniono 506 osób, w Domach Pomocy Społecznej 507 osób, a w ośrodkach wsparcia 441 osób.

Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie miasta Lublin

	Liczba pracowników	% w stosunku do ogółu
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE W LUBLINIE , w tym:	506	33,24
<i>Filie Ośrodka</i>	228	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	507	33,31
OŚRODKI WSPARCIA	441	28,98
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	68	4,47

Źródło: Opracowanie własne MOPR na podstawie sprawozdania MRiPS-06 za 2025 rok oraz danych własnych

Kadrę pomocy społecznej w MOPR realizującą zadania w ramach ustawy o pomocy społecznej tworzą przede wszystkim pracownicy socjalni (w tym m.in. główni specjaliści pracy socjalnej, starsi specjaliści pracy socjalnej, specjaliści pracy socjalnej oraz starsi pracownicy socjalni). W 2025 roku zatrudnionych było 173⁴ pracowników socjalnych, co stanowiło 34,18% ogółu pracowników jednostki. Wśród nich 167 osób świadczyło pracę socjalną w środowisku, przeprowadzało rodzinne wywiady środowiskowe i zgodnie z art.121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywało comiesięczny dodatek do wynagrodzenia.

Zgodnie z zapisem ustawowym (art.110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej) w ośrodku pomocy społecznej powinien być spełniony wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Według danych Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin⁵, liczba mieszkańców Lublina wynosiła **302 991 osób** (w tym: **296 564** osób zameldowanych na pobyt stały oraz **6 427** osób zameldowane na pobyt czasowy, wg stanu na dzień 31 XII 2025 r.). Biorąc pod uwagę wymogi określone ustawą MOPR powinien zatrudniać, co najmniej 152 pracowników socjalnych wykonujących pracę socjalną w środowisku. Wymóg dotyczący liczby zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców był w okresie sprawozdawczym spełniony.

Pracownicy MOPR posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe: 87,55% pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym.

³ Dane na podstawie sprawozdania MRiPS-06 „Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej” za 2025 rok oraz danych własnych.

⁴ Biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych osób, były one zatrudnione odpowiednio: w Filiach Ośrodka – 150 osób, w Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej - 13 osób, w Dziale ds. Domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia – 4 osoby, w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej - 5 osób oraz w Dziale ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego i usamodzielnienia – 1 osoba.

⁵ <https://bip.lublin.eu/urzed-miasta-lublin/dane-demograficzne/dane-demograficzne-stan-na-dzien-31-12-2025-r-,168,22886,2.html>

Tabela 2. Struktura wykształcenia pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12.2025 roku

Wykształcenie pracowników	Liczba osób	Udział %
Wyższe	443	87,55
Średnie	62	12,25
Inne	1	0,20
RAZEM	506	X

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Spośród 173 osób zatrudnionych na stanowisku pracownika socjalnego, 22 osoby posiadają specjalizację I stopnia, natomiast 17 osób posiada specjalizację II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

II. DOCHODY I WYDATKI

1. Dochody

W 2025 roku dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublin wyniosły łącznie: **20 527 961,24 zł.**

Tabela 3. Dochody MOPR uzyskane w 2025 roku, według źródeł pozyskania (w zł)

Tytuł uzyskania dochodów	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1. Zadania własne gminy	4 510 650,00	4 617 581,94
2. Zadania własne powiatu	629 000,00	844 819,58
3. Zadania własne gminy i powiatu rozliczane z budżetem państwa – zwrot środków wydatkowanych z dotacji z budżetu państwa, Funduszu Pomocy oraz z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	1 718 179,00	1 687 349,92
4. Dotacje celowe i inne środki na zadania realizowane w drodze umów, porozumień i innych z organami administracji rządowej i innymi podmiotami	4 250 000,00	4 363 809,76
5. Zadania zlecone	6 790 000,00	9 014 400,04
Razem:	17 897 829,00	20 527 961,24

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

1. Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych gminy pochodziły głównie z tytułu:

- Odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone mieszkańcom z terenu miasta Lublin w wysokości 4 246 263,01 zł;
- Zwrotu dotacji udzielonych w latach ubiegłych z budżetu jst. W wysokości 130 616,33 zł;
- Odpłatności za pobyt bezdomnych z schroniskach i noclegowniach w wysokości 120 761,68 zł;
- zwrotu kosztów pobytu osób z innych gmin w schroniskach na terenie miasta Lublin opłaconego przez GOPS-y w wysokości 68 128,43 zł;
- zwrotu zasiłków celowych w wysokości 14 211,00 zł;
- terminowej płatności ZUS i podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 10 678,04 zł;
- zwrotu świadczeń dot. dożywiania w rozdziale 85230 w wysokości 2 104,69 zł.

2. Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych powiatu pochodziły głównie z tytułu:

- opłat za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w wysokości 648 546,43 zł;
- zwrotu nadpłat za pobyt osób w domach pomocy społecznej w wysokości 116 503,88 zł
- odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych dla usamodzielniających się wychowanków w wysokości 36 700,83 zł;
- odpłatności rodziny biologicznej za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej w wysokości 7 684,06 zł;

- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z pieczy zastępczej oraz nienależnie pobrane świadczenia przez usamodzielniających się wychowanków opuszczających rodziny zastępcze w wysokości 5 494,21 zł;
- odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych dla cudzoziemców w wysokości 4 999,14 zł;
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze w wysokości 3 737,09 zł.

3. Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku, uzyskane w ramach realizacji zadań własnych gminy i powiatu rozliczenia z budżetem państwa – zwrot środków wydatkowanych z dotacji celowych z budżetu państwa, zwrot środków z Funduszu Pomocy oraz z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 pochodziły głównie z tytułu:

- nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego w wysokości 1 287 003,64 zł;
- odsetek od świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w wysokości 106 382,22 zł;
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w wysokości 69 133,68 zł;
- odsetek od świadczeń wychowawczych w wysokości 33 731,18 zł;
- zwrotu nienależnie pobranych zasiłków stałych w wysokości 104 823,78 zł;
- zwrotu świadczeń z tyt. zasiłków okresowych w wysokości 21 454,20 zł;
- zwrotu zasiłków w zakresie dożywiania w wysokości 8 152,32 zł;
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych finansowanych z Funduszu Pomocy 11 377,99 zł.

4. Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku, w ramach dotacji i innych środków na realizację zadań przejętych od innych jednostek samorządu terytorialnego w drodze umów i porozumień, pochodziły głównie z tytułu:

- umieszczenia dzieci z innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Lublin w wysokości 3 209 136,05 zł (z odsetkami);
- umieszczenia dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie miasta Lublin w wysokości 1 154 673,71 zł (z odsetkami).

5. Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku, uzyskane w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami

Tabela 4. Dochody MOPR w 2025 roku uzyskane w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami

Rozdział	Plan dochodów	Wykonanie	% wyk.	Opis
ZADANIA ZLECONE GMINIE				
85228	36 000,00	39 956,09	110,99	odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi
85219		72,00		koszty upomnień (dot. zasiłku stałego i okresowego)

85219		50,65		koszty zastępstwa (dot. zasiłku stałego)
85501		64,00		koszty upomnień (dot. świadczeń wychowawczych)
85502		377,00		koszty sądowe
85502		187 875,76		koszty zastępstwa prawnego
85502		22,32		koszty komornicze
85502		667,60		koszty upomnień (dot. świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego)
85502		1,97		odsetki od kosztów egzekucyjnych
85502	347 000,00	565 003,67	162,83	zaliczka alimentacyjna
85502	1 912 000,00	4 315 587,31	225,71	fundusz alimentacyjny
85502	4 495 000,00	3 904 721,67	86,87	odsetki od funduszu alimentacyjnego
Łącznie	6 790 000,00	9 014 400,04	132,76	

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2. Wydatki

2.1. Wydatki ze względu na rodzaj zadania

W 2025 r. wydatki bieżące Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wyniosły **308 486 489,78 zł.**

Ponadto w 2025 roku na wydatki inwestycyjne przeznaczono kwotę 32 046,12 zł.

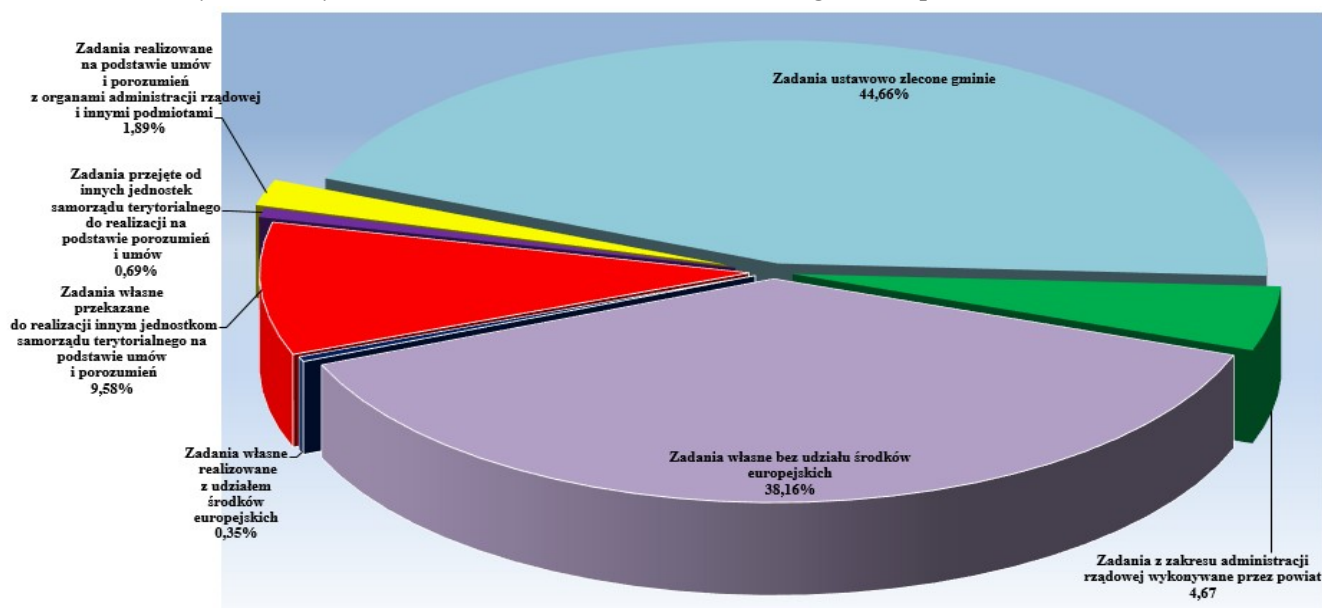
Tabela 5. Wydatki MOPR w 2025 roku, z podziałem na zakres finansowania zadania

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	Zadania własne bez udziału środków europejskich	121 145 226,05	117 718 257,10
2	Zadania własne realizowane z udziałem środków europejskich	1 101 517,00	1 080 561,22
3	Zadania własne przekazane do realizacji innym jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie umów i porozumień	30 717 805,00	29 559 691,57
4	Zadania przejęte od innych jednostek samorządu terytorialnego do realizacji na podstawie porozumień i umów	2 341 400,00	2 113 282,56
5	Zadania realizowane na podstawie umów i porozumień z organami administracji rządowej i innymi podmiotami	5 861 685,25	5 831 857,59
6	Zadania ustawowo zlecone gminie	137 878 705,60	137 755 902,88
7	Zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat	14 515 227,70	14 426 936,86
Razem		313 561 566,60	308 486 489,78

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Największy udział w dokonanych wydatkach miały zadania ustawowo zlecone gminie. Stanowiły one ok. 45% ogółu wydatków. Natomiast zadania własne bez udziału środków europejskich stanowiły ok. 38% ogółu wydatków.

Wykres 1. Wydatki bieżące MOPR w 2025 roku, ze względu na przeznaczenie środków

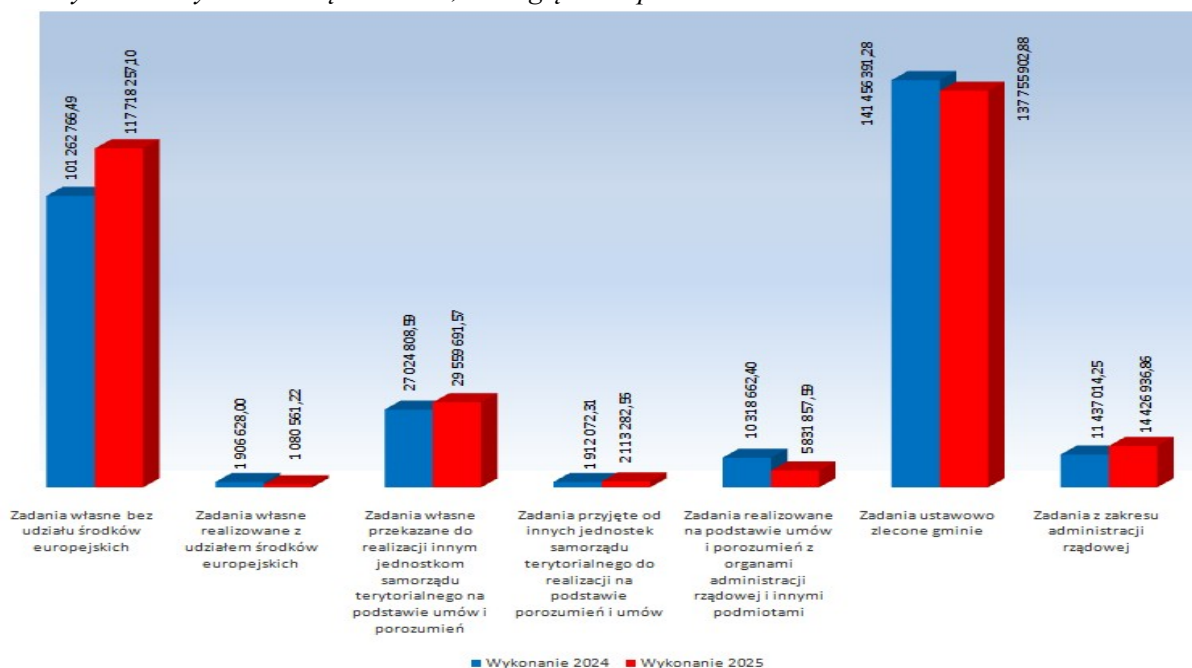
Źródło: Opracowanie własne MOPR

W odniesieniu do roku 2024 w ramach wszystkich realizowanych zadań nastąpił wzrost wydatków o kwotę 13 168 146,46 zł.

Największy spadek wydatków w stosunku do 2024 roku odnotowano w ramach zadania realizowanego na podstawie umów i porozumień z organami administracji rządowej i innymi podmiotami, który wyniósł 4 486 804,81 zł. Wydatki wyższe, niż w roku 2024, poniesiono m.in. w ramach zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez powiat o 2 989 922,61 zł oraz zadań własnych bez udziału środków europejskich o 16 455 490,00 zł.

Poziomy wydatków w obrębie poszczególnych zadań dla lat 2024 i 2025 przedstawia wykres nr 2.

Wykres 2. Wydatki bieżące MOPR, ze względu na przeznaczenie środków w latach 2024-2025

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2.2. Wydatki bieżące zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie 2025 roku z podziałem na formy wsparcia

Tabela 6. Wydatki bieżące zrealizowane przez MOPR w 2025 roku z podziałem na formy wsparcia

L.P.	Wyszczególnienie	Wartość (zł)
1	Wydatki na domy pomocy społecznej oraz niepubliczne ośrodki wsparcia w tym:	39 739 660,30
1.1	Dotacja dla Prawosławnego Domu Pomocy Społecznej Diecezji Lubelsko - Chełmskiej	1 406 942,80
1.2	Oplaty za pobyt osób skierowanych do DPS poza miast Lublin	23 518 404,91
1.3	Dotacje dla OW dla osób bezdomnych, ofiar przemocy oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	3 000 000,00
1.4	Dotacje dla OW dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11 180 661,85
1.5	Dotacja dla Specjalistycznego OW dla ofiar przemocy domowej	608 700,00
1.6	Oplaty za pobyt osób bezdomnych w OW poza miastem Lublin	24 950,74
2	Wydatki na placówki opiekuńczo – wychowawcze i placówki wsparcia dziennego w tym:	6 563 769,22
2.1	Dotacje dla całodobowych placówek opiekuńczo - wychowawczych	2 082 947,20
2.2	Wydatki na utrzymanie dzieci skierowanych do placówek opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów	3 480 822,02
2.3	Dotacje dla placówek wsparcia dziennego	1 000 000,00
3	Usługi pomocy społecznej	16 527 098,00
3.1	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	16 129 014,00
3.2	Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	398 084,00
4	Zasiłki pomocy społecznej oraz składki ubezpieczenia zdrowotnego (bez programu "Posilek w szkole i w domu")	21 551 202,38
5	Program "Posilek w szkole i w domu"	3 809 882,22
6	Pomoc na rzecz cudzoziemców	552 937,27
6.1	Świadczenia dla cudzoziemców, którzy uzyskali zgodę na pobyt humanitarny	33 000,00
6.2	Pomoc dla cudzoziemców w zakresie indywidualnego programu integracji - świadczenia i składki zdrowotne	411 474,39
6.3	Utrzymanie mieszkań treningowych dla cudzoziemców	108 462,88
7	Rodziny zastępcze (wydatki na świadczenia), w tym wydatki na dziecko cudzoziemskie umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	10 886 367,85
8	Usamodzielnienia	1 345 702,71
8.1	Świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków	1 188 108,69
8.2	Utrzymanie mieszkań treningowych dla usamodzielniających się wychowanków	157 594,02
9	Świadczenia rodzinne oraz dodatki, świadczenia opiekuńcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" oraz składki ubezpieczenia zdrowotnego	133 309 172,10
10	Świadczenie wychowawcze	27 000,00
11	Świadczenia wynikające z ustawy o Karcie Polaka	1 205 275,50
12	Wydatki realizowane z udziałem środków europejskich, w tym: 971.700,00 zł - usługi opiekuńcze, 1.470,72 zł - pomoc dla usamodzielniających się wychowanków	1 080 561,22
13	Utrzymanie MOPR w tym:	55 546 221,48
13.1	Utrzymanie MOPR (85219)	43 982 686,11
13.2	Centrum Aktywności Środowiskowej	1 120 892,31
13.3	Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin	1 147 216,08
13.4	Asystenci rodzin, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i inni specjaliści (m.in. pedagodzy, psychologzy) zatrudnieni w dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	2 442 632,98

13.5	Obsługa wypłaty świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz kosztami obsługi programu "Za życiem"	6 825 878,49
13.6	Obsługa wypłaty świadczenia wychowawczego i dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego	2 810,00
13.7	Obsługa wypłaty świadczeń wynikających z Karty Polaka	24 105,51
14	Dodatki osłonowe	343,20
15	Bon energetyczny	1 444,66
16	Działania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi i partycypacji społecznej - dotacja	0,00
17	Wydatki związane z programem wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej	181 675,00
18	Utrzymanie i rozwój systemu teleinformatycznego POMOST	48 216,00
19	Pozostała działalność	16 109 960,67
19.1	"Przyjazne Patrole"	14 999,91
19.2	"Zespół Interdyscyplinarny"	20 797,39
19.4	Prowadzenie taniego żywienia w formie kuchni społecznej	42 000,00
19.5	Zadania zgłoszone przez jednostki pomocnicze miasta (Rada Dzielnicy Hajdów Zadębie oraz Rada Dzielnicy za Cukrownią)	21 400,00
19.6	Świadczenia dla bezrobotnych za wykonywanie prac społecznie użytecznych	39 967,20
19.7	Programy wsparcia i aktywizacji seniorów - dotacja	33 600,00
19.9	Dni Rodzicielstwa Zastępczego	2 025,91
19.10	Utrzymanie mieszkań dla zawodowych rodzin zastępczych	1 419,45
19.11	Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	121 446,00
19.12	Sprawowanie opieki przez opiekunów wskazanych przez sąd	21 227,69
19.13	Wydatki związane z obsługą wypłaty dodatków osłonowych	6,86
19.14	Wydatki związane z obsługą wypłaty bonów energetycznych	43,34
19.15	zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - dotacja	750 000,00
19.16	wydatki związane z realizacją Programu "Opieka wytchnieniowa" - dotacja	90 000,00
19.17	wydatki związane z kryzysem uchodźczym	6 090 755,76
19.18	wydatki związane z wypłatą dodatków motywacyjnych/wyrównawczych	8 860 271,16
	RAZEM:	308 486 489,78

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Największy odsetek wydatków stanowiły wydatki poniesione na świadczenia rodzinne oraz dodatki, świadczenia opiekuńcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" oraz składki ubezpieczenia zdrowotnego w 2025 roku wyniosły ogółem 133 309 172,10 zł, co stanowiło 43,21 % ogółu wydatków MOPR.

Koszty utrzymania Ośrodka i jego komórek organizacyjnych w roku sprawozdawczym wyniosły 55 546 221,48 zł.

Wydatki poniesione na zasiłki i usługi pomocy społecznej wyniosły ogółem 42 441 119,87 zł, stanowiąc 13,78% wydatków MOPR. W tej kwocie:

- 50,78% stanowiły wydatki na zasiłki pomocy społecznej oraz składki ubezpieczenia zdrowotnego (bez Programu „Posiłek w szkole i w domu”) w kwocie 21 551 202,38 zł,
- 38,94% stanowiły wydatki na usługi pomocy społecznej w kwocie 16 527 098,00 zł,
- 8,98% stanowiły wydatki na Program „Posiłek w szkole i w domu”, które wyniosły 3 809 882,22 zł,

- 1,30% stanowiły wydatki na rzecz cudzoziemców w kwocie 552 937,27 zł.

Ogółem poziom wydatków na zasiłki i usługi pomocy społecznej w 2025 roku w stosunku do 2024 roku był wyższy o 6 290 177,51 zł.

Wydatki na domy pomocy społecznej oraz ośrodki wsparcia w 2025 roku stanowiły 12,88% ogółu wydatków i wyniosły 39 739 660,30 zł, natomiast związane z udzieleniem dotacji na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek wsparcia dziennego – 2,13 % wydatków MOPR i osiągnęły poziom 6 563 769,22 zł.

Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń dla rodzin zastępczych oraz osób usamodzielniających się lub kontynuujących naukę wychowanków wyniosły 3,97%, tj. łącznie 12 232 070,56 zł.

W roku 2025 poniesiono wydatki w związku z kryzysem uchodźczym, na ten cel wydatkowano 6 090 755,76 zł (tj. 1,97%).

III. LICZBA SPORZĄDZONYCH WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH I WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH

1. Wywiady środowiskowe

Dla przyznania świadczenia z pomocy społecznej niezbędne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Sposób przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wzór kwestionariusza określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. 2021 poz. 893).

Rozporządzenie określa sposób i terminy przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wzory dokumentów (kwestionariusza wywiadów, oświadczenia o stanie majątkowym, oświadczenia, o którym mowa w art. 107 ust. 5g ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, legitymacji pracownika socjalnego).

Wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie udzielenia pomocy. W sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji ośrodka pomocy społecznej, wywiad przeprowadza się w terminie do 2 dni od dnia otrzymania wiadomości o potrzebie przyznania wsparcia. Pracownik socjalny jest zobowiązany do sprawdzenia każdego zgłoszenia o konieczności udzielenia pomocy, może również wszcząć postępowanie z urzędu. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby bądź rodziny. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, które mogą mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznanego wsparcia.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w roku 2025 sporządzili łącznie 17 007 kwestionariuszy wywiadów środowiskowych, ich liczbę z podziałem na rodzaje przedstawiono w tabeli nr 7.

Tabela 7. Kwestionariusze wywiadów sporządzone przez pracowników socjalnych w 2025 roku

Pomoc środowiskowa		
1	CZĘŚĆ I - dotyczy osób ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej	2 324
2	CZĘŚĆ II - dotyczy małżonka, zstępnych lub wstępnych, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej	741
3	CZĘŚĆ III - dotyczy małżonka, zstępnych lub wstępnych, o których mowa w art. 103 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (aktualizacja wywiadu)	7
4	CZĘŚĆ IV - dotyczy osób ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej (aktualizacja wywiadu)	11 358
5	CZĘŚĆ VII - dotyczy osób/rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego	16
Pomoc instytucjonalna		
6	dotyczy osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki (cz. IV, V wywiadu)	0
7	wywiady na rzecz osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej (cz. I i IV wywiadu)	385

8	wywiady na rzecz osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej (cz. II i III wywiadu-dotyczy osób, o których mowa w art.103 ustawy o pomocy społecznej)	291
9	wywiady środowiskowe dotyczące osób ubiegających się/korzystających z ośrodków wsparcia (cz. I i IV wywiadu)	1 058
10	wywiady środowiskowe dotyczące osób, które ubiegają się o przyznanie pobytu w mieszkaniu treningowym (cz. I i IV wywiadu)	11
11	dotyczy cudzoziemców, o których mowa w art. 91 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (cz. VI wywiadu)	57
12	wywiady środowiskowe przeprowadzone u dłużników alimentacyjnych	3
13	dotyczy wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust 4E ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych albo aktualizacji wywiadu na podstawie art.23 4F tej ustawy (cz. VIII wywiadu)	46
14	dotyczy wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust 4AA lub 4B ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych albo art. 15 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (cz. IX wywiadu)	52
15	wywiady inne, niewymienione powyżej	658
liczba wywiadów ogółem:		17 007

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2. Decyzje administracyjne

W sprawach dotyczących realizacji zadań ustawowych w roku 2025 wydano **50 346** decyzji administracyjnych i rozstrzygnięć. Dotyczyły one m.in. przyznawania świadczeń, naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, naliczania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz przyznawania innego typu usług i odpłatności, ustalania nienależnie pobranych świadczeń.

Tabela 8. Decyzje administracyjne wydane przez MOPR w 2025 roku

Wyszczególnienie	Liczba decyzji
Wydział pomocy środowiskowej	25 280
Wydział pieczy zastępczej i wspierania rodziny	1 033
Wydział wsparcia społecznego	7 728
Wydział świadczeń socjalnych	16 305
RAZEM	50 346

Źródło: Opracowanie własne MOPR

W ramach zadań realizowanych ze środków PFRON, pracownicy MOPR w Lublinie rozpatrzyli ponadto 7 865 wniosków osób niepełnosprawnych, przygotowując pisemną informację o sposobie rozpatrzenia sprawy, bez wydawania decyzji administracyjnej.

IV. POMOC ŚRODOWISKOWA

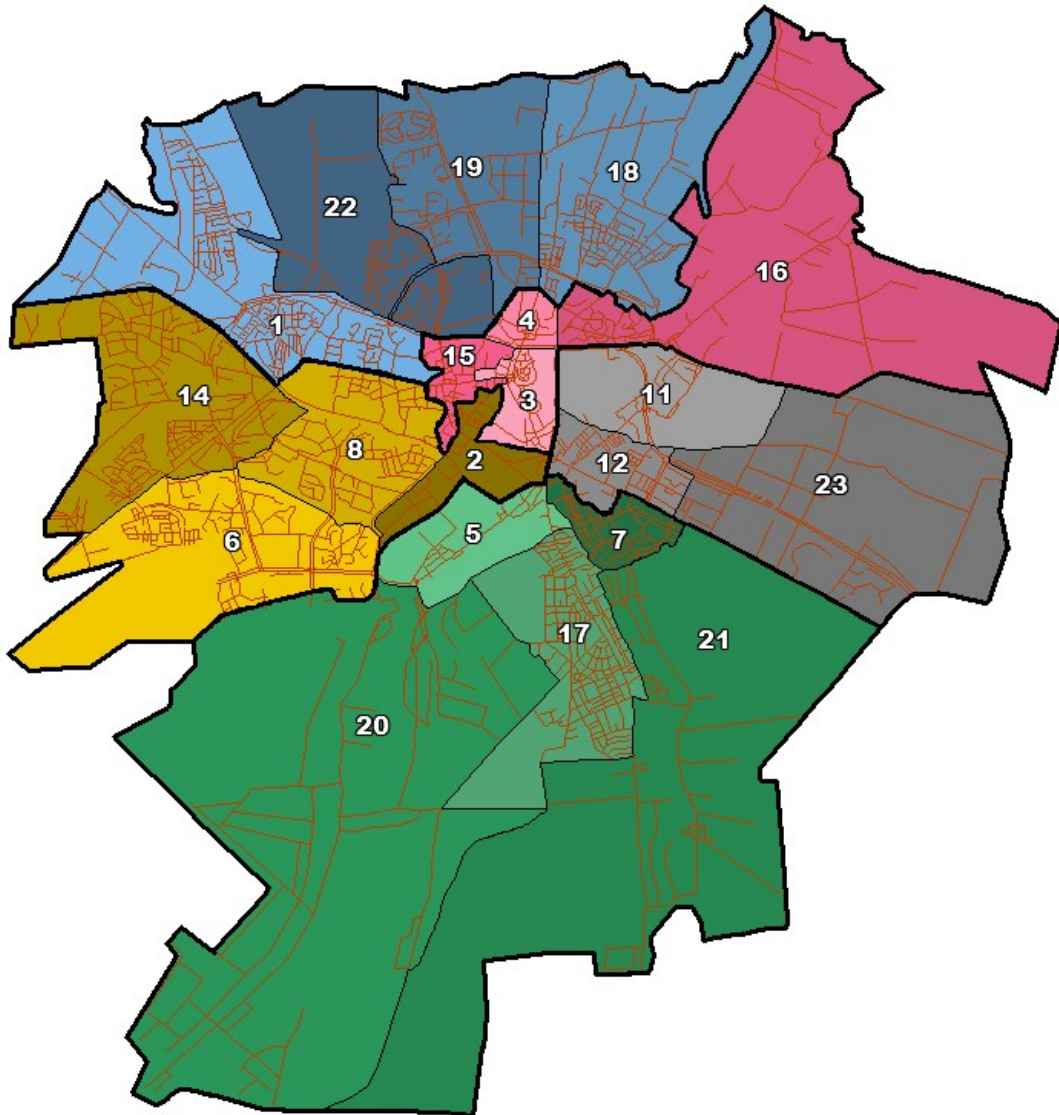
Priorytetowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest poprzez pracę socjalną, która jest fundamentalnym świadczeniem pomocy społecznej oraz w formie wypłaty świadczeń finansowych. Działania pracowników Wydziału pomocy środowiskowej koncentrują się na modyfikacji sposobu funkcjonowania osób, ich otoczenia, wzmacnianiu potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej oraz wsparciu w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Powyższe założenia są spełniane poprzez podejmowane przez pracowników socjalnych działania zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji i zmierzające do realizacji ustalonych celów. Skuteczne oddziaływanie na jednostkę odbywa się po dogłębnym rozpoznaniu (diagnozie) sytuacji, w jakiej się znajduje, jej zasobów, deficytów, po określeniu, w jakich obszarach jej funkcjonowania występują trudności i jakie są ich przyczyny. Zebrane informacje umożliwiają pracownikom socjalnym zaplanowanie działań, które są adekwatne do potrzeb, a w konsekwencji służą rodzinie w rozwiązaniu sytuacji problemowych, z jakimi się boryka. Zaprojektowane działania są realizowane zarówno przez osobę czy rodzinę, jak i pracownika socjalnego.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 5 Filii, które swoim zasięgiem obejmują wszystkie dzielnice Lublina. W strukturach Filii MOPR w roku 2025 funkcjonowało ogółem 20 Sekcji pracy socjalnej, których pracownicy współpracują z osobami pozostającymi w trudnej sytuacji życiowej bezpośrednio w środowisku zamieszkania. Obszary działania Filii i Sekcji pracy socjalnej obrazuje mapa nr 1.

W Wydziale pomocy środowiskowej funkcjonuje również:

- Dział ds. pomocy środowiskowej
 - Sekcja ds. pomocy środowiskowej
 - Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Sekcja ds. projektów
- Sekcja ds. pomocy cudzoziemcom, znajdująca się w strukturze Filii Nr 1
- Centrum Aktywności Środowiskowej znajdujące się w strukturze Filii Nr 2.

Mapa 1. System pomocy środowiskowej na terenie miasta Lublin – obszary działania Sekcji pracy socjalnej w 2025 roku

Filia Nr 1 - ul. Kowalska 5

Sekcja pracy socjalnej Nr 3 – ul. Kowalska 5
 Sekcja pracy socjalnej Nr 4 – ul. Lubartowska 6-8
 Sekcja pracy socjalnej Nr 15 – ul. Gabriela Narutowicza 74a
 Sekcja pracy socjalnej Nr 16 – ul. Towarowa 19

Filia Nr 2 - ul. Hutnicza 1a

Sekcja pracy socjalnej Nr 11 – ul. Hutnicza 1a
 Sekcja pracy socjalnej Nr 12 – ul. Startowa 11
 Sekcja pracy socjalnej Nr 23 – ul. Władysława Jagiełły 10

Filia Nr 3 - ul. Mieszka I – 4

Sekcja pracy socjalnej Nr 2 – Głęboka 11
 Sekcja pracy socjalnej Nr 6 - Jutrzenki 6
 Sekcja pracy socjalnej Nr 8 - Mieszka I - 4
 Sekcja pracy socjalnej Nr 14 – ul. Tomasza Zana 38 (piętro V)

Filia Nr 4 - al. Kompozytorów Polskich 8

Sekcja pracy socjalnej Nr 1 – ul. Bartosza Głowackiego 35
 Sekcja pracy socjalnej Nr 18 – Marii Koryznowej 2b
 Sekcja pracy socjalnej Nr 19 - Kompozytorów Polskich 8
 Sekcja pracy socjalnej Nr 22 – ul. Niccolò Paganiniego 12

Filia Nr 5 - ul. Nałkowskich 114

Sekcja pracy socjalnej Nr 5 - Nałkowskich 114
 Sekcja pracy socjalnej Nr 7 – ul. Startowa 11
 Sekcja pracy socjalnej Nr 17 - Róży Wiatrów 1
 Sekcja pracy socjalnej Nr 20 - Nałkowskich 114
 Sekcja pracy socjalnej Nr 21 - Zdrowa 14

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej⁶

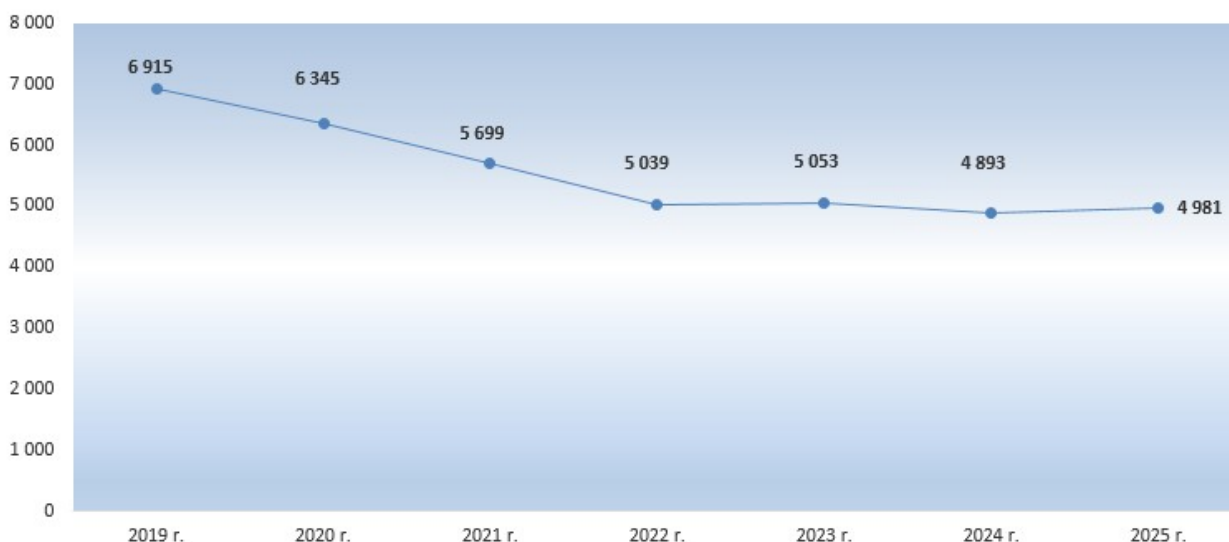
Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPR, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Celem działań realizowanych przez MOPR jest udzielanie osobom i rodzinom wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie tych trudności. Rodzaj, forma i rozmiary świadczenia powinny być adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadać celom i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej.

W 2025 roku w ramach ustawy o pomocy społecznej z pomocy Ośrodka skorzystało **13 955** osób, co stanowi 4,60 % mieszkańców miasta Lublin.⁷

W 2025 roku decyzją przyznano świadczenia (pieniężne i niepieniężne) **4 981** osobom (z 4 829 rodzin liczących ogółem 6 640 osób). Jest to wzrost o 88 osób w stosunku do 2024 roku.

Jak obrazuje wykres nr 3 liczba świadczeniobiorców na przestrzeni ostatnich 5 lat zmniejszała się, jednak w porównaniu do roku minionego nastąpił wzrost o 1,79%.

Wykres 3. Liczba świadczeniobiorców w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania na przestrzeni lat 2019-2025

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

1.1. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń pieniężnych

Prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom/rodzinom, które spełniają jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj.:

- dochód osoby/rodziny nieprzekraczający kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej,
- występowanie, co najmniej jednej z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny.

⁶ Dane na podstawie sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usług MRPiPS – 03 za 2025 r.

⁷ Dane dotyczą pomocy z zakresu zadań własnych i zleconych gminie, zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanej przez powiat, zadań realizowanych na podstawie porozumień i umów. Liczba mieszkańców wg Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin w dniu 31 XII 2025 r. wynosiła: **302 991** osób (w tym: **296 564** osób zameldowanych na pobyt stały oraz **6 427** osób zameldowane na pobyt czasowy).

W 2025 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2024 poz. 1044), maksymalna wysokość dochodu uprawniająca do bezwrotnych świadczeń z pomocy społecznej wynosi:

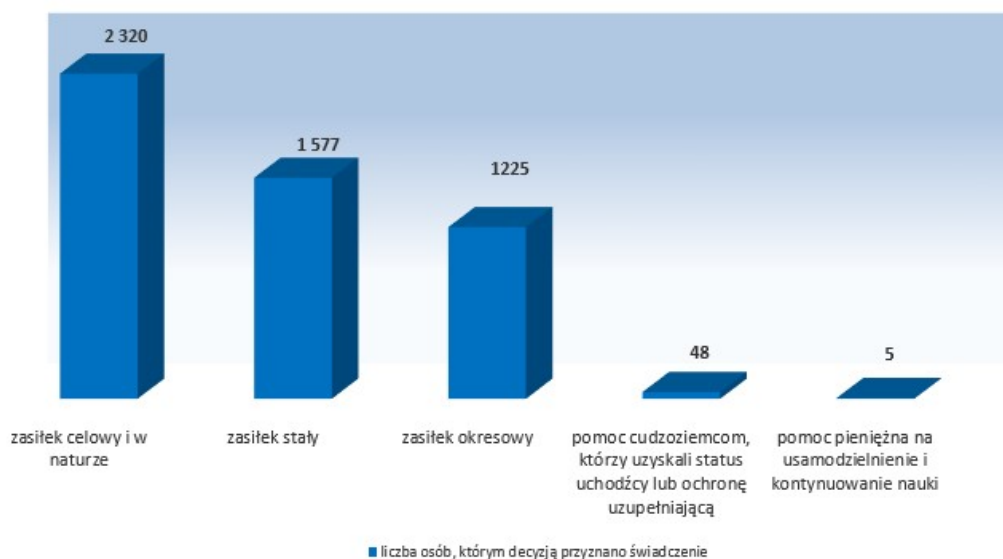
- dla osoby samotnie gospodarującej – 1 010 zł,
- dla osoby w rodzinie - 823 zł.

Konieczność wsparcia rodziny w ramach systemu pomocy społecznej wynikać może z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, alkoholizmu, narkomani, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznana pomoc na zasadach zwrotu części lub całości przyznanego świadczenia lub pomoc w formie zasiłku celowego specjalnego.

W ramach zadań własnych i zleconych pomoc w formie świadczeń pieniężnych przyznano decyzją łącznie 3 081 osobom (z 3 032 rodzin). Liczba osób w tych rodzinach wynosiła 4 609.

Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem na rodzaj

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 za 2025 r.

Zdecydowanie największa liczba osób korzystała z zasiłków celowych i w naturze – taką formę pomocy przyznano 2 320 osobom.

Znaczna była również liczba korzystających z zasiłków stałych i wyniosła 1 577 osób, przy czym 1 459 świadczeniobiorców z tej grupy stanowiły osoby samotnie gospodarujące. Średnia wysokość jednego zasiłku stałego wyniosła 1 086,43 zł. W przypadku 1 347 osób objętych pomocą w formie zasiłku stałego w 2025 roku zostały także opłacone składki zdrowotne. W 2025 roku przyznano 1 225 osobom zasiłki okresowe. Wśród świadczeniobiorców

pobierających ww. świadczenie najliczniejszą grupę stanowiły osoby dotknięte problemem bezrobocia – 762 osoby. Kolejną grupę stanowiło 329 osób, którym przyznano świadczenie z powodu długotrwałej choroby. Natomiast z powodu niepełnosprawności zasiłkiem okresowym objęto 192 osoby, a 9 osób z powodu możliwości otrzymania i nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła 549,01 zł.

W 2025 roku w stosunku do 2024 roku odnotowano niewielki wzrost liczby świadczeniobiorców zasiłków:

- celowych i w naturze o 55 osób,
- stałych o 16 osób,
- okresowych o 10 osób.

1.2. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń niepieniężnych

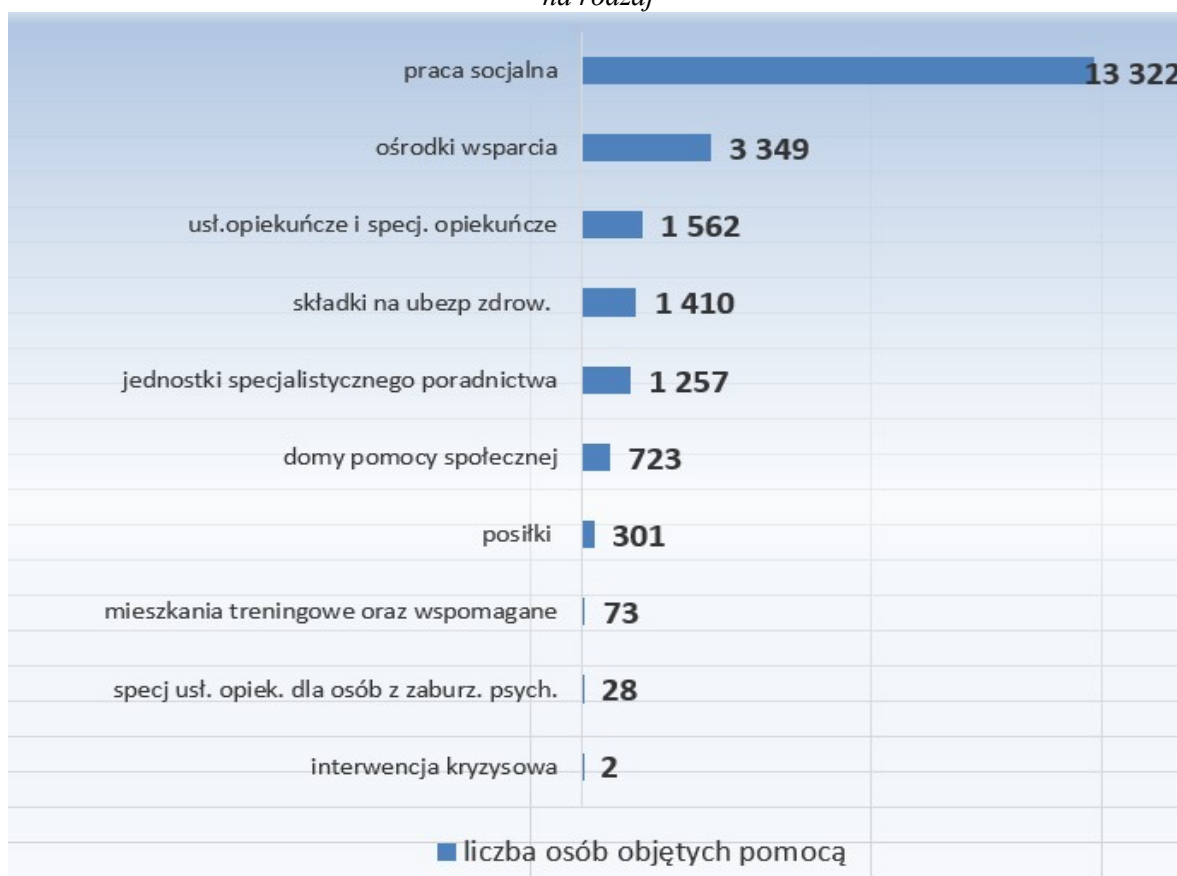
Pomocą niepieniężną są wszystkie te świadczenia pomocy społecznej, których najogólniej ujmując, osoba wspierana nie otrzymuje w formie pieniężnej – m. in. praca socjalna, gorący posiłek, usługi opiekuńcze, schronienie, pomoc rzeczowa.

Skuteczne pomaganie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozostającym w trudnych sytuacjach życiowych wymaga indywidualnego podejścia, które wykorzystuje metody adekwatne do zdiagnozowanego problemu.

Jedną z form pomagania jest praca socjalna, którą należy rozumieć, jako zespół umiejętności powiązanych ze sobą i zaplanowanych działań prowadzonych przez wykształconych pracowników socjalnych we współpracy z osobą wspieraną. Służyć ma rozwiązywaniu problemów społecznych, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu jednostek i grup do samopomocy. Praca socjalna to działalność profesjonalna polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzbogacaniu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Zadaniem pracy socjalnej jest także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków marginalizacji społecznej osób oraz rodzin i jest świadczona bez względu na posiadany dochód. W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni podejmują działania polegające m.in. na: wsparciu, towarzyszeniu, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, budowaniu sieci wsparcia społecznego, edukacji. W 2025 roku 95,46% ogółu świadczeniobiorców w ramach ustawy o pomocy społecznej tj. 13 322 osoby były objęte wsparciem w postaci pracy socjalnej. Pozostałe 633 przypadki, to osoby, którym m.in. sprawiono pochówek lub mieszkańcy miasta Lublin objęci wsparciem innych OPS-ów, bądź mieszkańcy DPS korzystających z pomocy finansowej oraz osoby korzystające tylko ze wsparcia schronisk, ogrzewalni i noclegowni. W roku 2025 odnotowano wzrost liczby środowisk objętych wyłącznie pracą socjalną. Tą formą wsparcia objęto 7 315 osób. Pomoc w postaci wyłącznie pracy socjalnej otrzymało 52,41 % ogółu osób objętych wsparciem w 2025 roku. Główny cel pracy socjalnej, czyli usamodzielnienie osób i rodzin w 2025, roku osiągnięto w 103 przypadkach.

W ramach zadań własnych i zleconych pomoc w formie świadczeń niepieniężnych przyznano decyzją łącznie 2 312 osobom (z 2 279 rodzin). Liczba osób w tych rodzinach wynosi 2 724.

Wykres 5. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczenia niepieniężnego w 2025 roku, z podziałem na rodzaj

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 oraz MRPiPS-06 za 2025 r.

Z pomocy w ośrodkach wsparcia w 2025 roku skorzystało ogółem 3 349 osób, w tym 1 939 osób korzystało z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez miasto Lublin, a 1 410 osób z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie świadczył również wsparcie w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osobom, które z powodu wieku lub niepełnosprawności nie były w stanie zaspokoić niezbędnych życiowych potrzeb. Z usług opiekuńczych oraz ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały 1 562 osoby z 1 522 rodzin. W 2025 r. przyznano 502 348 świadczeń (1 świadczenie oznacza 1 godzinę usług opiekuńczych). Średniomiesięcznie na jednego świadczeniobiorcę usług opiekuńczych w roku 2025 przypadło 26,80 godzin usług, co w skali roku stanowi 322 godziny.

Szczególną formę wsparcia stanowią specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wymiar i zakres usług dostosowany jest do indywidualnie określanych potrzeb klienta. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi najczęściej polega na pomocy i asystowaniu w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz trenowaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego zaspokajania potrzeb bytowych, wspólnym organizowaniu i spędzaniu czasu, korzystaniu z usług różnych instytucji, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy i wspieraniu w uzyskaniu zatrudnienia, wsparciu i interwencji psychospołecznej. W 2025 roku tym rodzajem

wsparcia objęto łącznie 28 osób z 28 rodzin. Dla ww. osób przyznano 9 799 świadczeń (godzin usług opiekuńczych), tj. średniomiesięcznie 29 godzin usług na świadczeniobiorcę, co w skali roku stanowi 350 godzin.

Kolejną formą pomocy niepieniężnej oferowanej klientom jest opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne. W 2025 roku przyznano decyzją ww. świadczenie dla 1 410 osób, na kwotę 1 320 703 zł. Główną grupę świadczeniobiorców stanowiło 1 347 osób pobierających zasiłek stały. Ponadto składkę zdrowotną przyznano 52 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej „Nadzieja” ul. Franciszka Mireckiego 29-31, 20-460 Lublin oraz 11 osobom, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objętych indywidualnym programem integracji.

Pomocą w formie posiłków (przyznanych decyzją administracyjną) objęto 301 osób, w tym 122 dzieci i młodzieży.

Pomoc w formie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie świadczy Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin. Z pomocy Poradni w 2025 roku skorzystało 509 rodzin. Ogółem wsparciem objęto 1001 osób (823 osoby dorosłe oraz 178 dzieci), w tym 941 osób (772 osoby dorosłe oraz 169 dzieci) skorzystało z terapii.

W roku 2025 udzielana była również pomoc niepieniężna w postaci: umieszczenia osób w domu pomocy społecznej, udzielenia schronienia, pobytu w mieszkaniu treningowym, sprawienia pogrzebu.

2. Rodziny korzystające z pomocy

2.1. Rzeczywista liczba korzystających z pomocy

W ramach ustawy o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku udzielił pomocy 13 955 osobom z 8 123 rodzin.

Tabela 9. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2023 – 2025

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2023	7 373	12 644
2024	7 567	12 652
2025	8 123	13 955

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 za lata 2023-2025

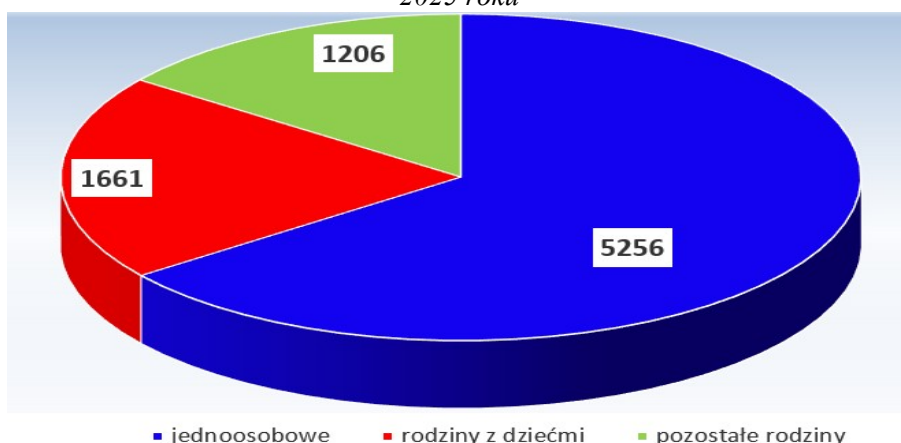
Środowiska, których jedynym źródłem utrzymania były zasiłki wypłacane na podstawie ustawy o pomocy społecznej stanowiły 15% wszystkich rodzin korzystających z pomocy w 2025 roku.

W 2025 roku po raz pierwszy z wnioskiem o udzielenie pomocy wystąpiło 1 909 rodzin (23,50 %), natomiast środowiska długotrwale korzystające z pomocy (powyżej 3 lat kalendarzowych) w liczbie 2 970 i stanowiły 36,56% wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia.

2.2. Struktura rodzin objętych pomocą/typy rodzin

Spośród 8 123 rodzin, jakie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie objął pomocą w 2025 roku 64,70 % stanowiły jednoosobowe gospodarstwa domowe, 20,44% stanowiły rodziny z dziećmi, a 14,84 % pozostałe rodziny.

Wykres 6. Struktura rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 za 2025 r.

W 2025 roku z pomocy skorzystało ogółem o 556 rodzin więcej niż w roku 2024. Stanowi to wzrost o 7,34 %. Wzrost liczby rodzin o 205 odnotowano w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych. W rodzinach z dziećmi w roku 2025 odnotowano wzrost o 250 rodzin w stosunku do 2024 roku. W pozostałych rodzinach również odnotowano wzrost w porównaniu do 2024 roku o 101 rodzin.

Wśród **1 661 rodzin z dziećmi**, odnotowano 720 rodzin wychowujących jedno dziecko, 597 rodzin wychowujących dwoje dzieci oraz 344 rodzin wychowujących troje i więcej dzieci. Wśród rodzin z dziećmi 582 to rodziny niepełne w tym 120 rodzin niepełnych wychowujących troje i więcej dzieci.

Liczną grupę społeczną wśród klientów Ośrodka stanowili emeryci i renciści. Spośród 8 123 rodzin objętych pomocą MOPR w Lublinie, emeryci i renciści tworzyli 2 047 rodzin, z czego 1 614 znajdowało się w grupie osób stanowiących jednoosobowe gospodarstwo domowe. Liczba rodzin emerytów i rencistów wśród wszystkich rodzin objętych pomocą stanowiła w 2025 roku 25,20%.

Tabela 10. Liczba rodzin objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2022 – 2025 z podziałem na typy

ROK	2023	2024	2025
liczba rodzin korzystających z pomocy OGÓLEM	7 373	7 567	8 123
w tym liczba rodzin z dziećmi	1 451	1 411	1661
stos. % liczby rodzin z dziećmi do liczby rodzin ogółem	20,00%	19%	20%
w tym liczba rodzin emerytów i rencistów	1 860	1 821	1614
stos % liczby rodzin emerytów i rencistów do liczby rodzin ogółem	25,00%	24%	20%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS 03 za lata 2023-2025

3. Powody przyznania pomocy

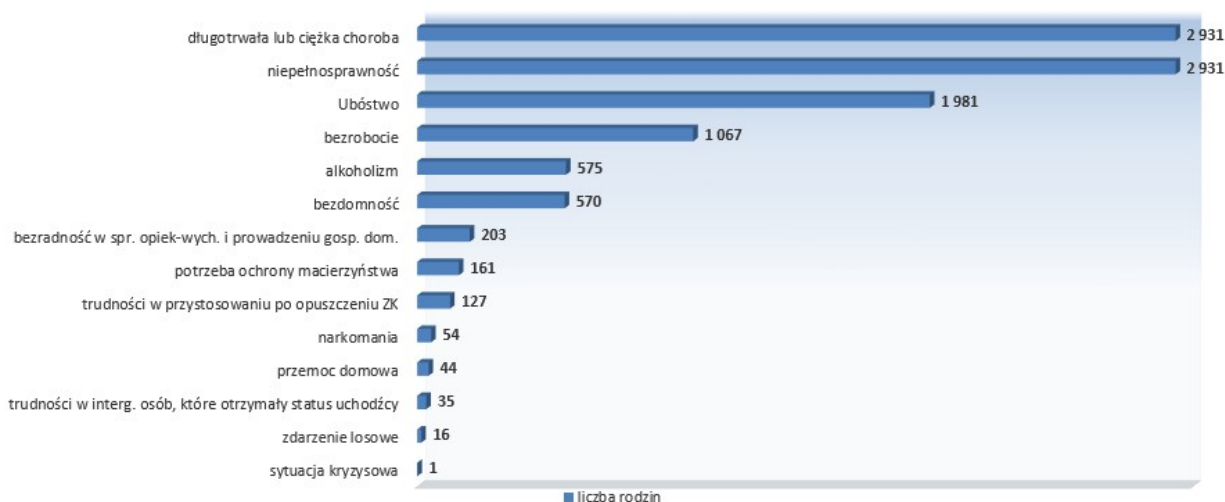
Ustawa o pomocy społecznej wyszczególnia powody będące podstawą udzielenia wsparcia. Powody korzystania z pomocy MOPR w 2025 roku przedstawiono na wykresie nr 7. Należy jednakże zaznaczyć, że niejednokrotnie powody te współistnieją przy jednym dominującym lub są jego konsekwencją.

Dwoma głównymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez MOPR były: długotrwała lub ciężka choroba, pomoc z tego tytułu otrzymały 2 931 rodziny liczące 3 908 osób oraz niepełnosprawność, pomoc z tego tytułu otrzymały 2 931 rodziny liczące 3 745 osób. Problem ten dotyczył 38,10% liczby rodzin objętych pomocą.

Następnie odnotowano problem ubóstwa, który stał się przesłanką do korzystania z pomocy przez 1 981 rodzin liczących 3 071 osób (24,38% liczby rodzin objętych pomocą). W przypadku problemu ubóstwa należy wskazać, że, mimo iż występuje ono, jako dominujący problem, to jednak nie jest głównym zagadnieniem, wobec którego ukierunkowane są działania socjalne. Praca socjalna jest w pierwszej kolejności inicjowana na dysfunkcję, której konsekwencją jest problem ubóstwa.

Na kolejnym miejscu notuje się problem bezrobocia, który dotyczył 1 067 rodzin. Powyższe rodziny korzystające z pomocy Ośrodka stanowią 13,13 % ogółu beneficjentów. W znacznej części są to osoby bez kwalifikacji, lub których kwalifikacje są zdezaktualizowane, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy. Należy też uwzględnić fakt, iż w przypadku części podopiecznych bezrobocie jest problemem wtórnym, współistniejącym z innymi (m.in. z alkoholizmem).

Wykres 7. Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR z podziałem na powody przyznania pomocy według kolejności występowania w 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRiPS-03 za 2025 r.

W 2025 roku liczba rodzin dotkniętych problemem bezdomności wynosiła 570. Problem ten dotyczył 7,01% liczby rodzin objętych pomocą. Ww. powód jest problemem wieloaspektowym, współistnieje z innymi problemami takimi jak: uzależnienie od alkoholu i narkotyków, bezrobocie, choroba psychiczna, problem w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, brak możliwości zapewnienia sobie własnym staraniem mieszkania przez osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze.

W 2025 roku liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu wynosiła 575. Problem ten dotyczył 7,07% liczby rodzin objętych pomocą. Liczba osób w rodzinach ze zdiagnozowaną chorobą alkoholową wynosiła 741.

Tabela 11. Dominujące powody przyznania pomocy

Powód przyznania pomocy	Rok 2024		Rok 2025		% wzrostu/spadku w odniesieniu do roku 2024	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	2 883	3 780	2 931	3 908	1,66	3,39
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	2 745	3 458	2 931	3 745	6,78	8,30
UBÓSTWO	2 210	3 140	1 981	3 071	-10,36	-2,20
BEZROBOCIE	1 070	1 951	1 067	2 023	-0,28	3,69
ALKOHOLIZM	532	674	575	741	8,08	9,94
BEZDOMNOŚĆ	550	552	570	572	3,64	3,62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 za 2024 i 2025r.

4. Zadania własne i zlecone gminy

Ze świadczeń pomocy społecznej, przyznanych decyzją administracyjną w 2025 roku skorzystały 4 981⁸ osoby z 4 829 rodzin, w tym: w ramach zadań własnych świadczenia przyznano 4 928 osobom, a w ramach zadań zleconych 76.

W stosunku do roku 2024, odnotowano wzrost osób (o 1,80%) i rodzin (o 2,14%), którym przyznano świadczenia.

Tabela 12. Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2025 r. (w zł).

Zadania własne gminy	Zasiłki celowe i w naturze	3 199 311
	Zasiłki okresowe	3 493 953
	Zasiłki stałe	16 775 685
	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14 928 863 ⁹
	Posiłki	986 841 ¹⁰
	Schronienie	1 846 053
Zadania zlecone gminie	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	401 517

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 za 2025 r.

5. Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w dniu 27 grudnia 2023 roku miasto Lublin zawarło umowy

⁸ Łączna liczba osób objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych nie jest sumą matematyczną, ponieważ osoby korzystały jednocześnie z obu rodzajów świadczeń.

⁹ Wartość usług liczona jest na podstawie podjętych decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka, jest natomiast pomniejszona o obowiązkową odpłatność klienta określoną w decyzji (na podstawie objaśnień do sporządzenia sprawozdania z udzielonych świadczeń pomocy społecznej).

¹⁰ W tym koszt posiłków finansowanych poza programem „Posiłki w szkole i w domu”

na powierzenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na podstawie aneksów do umów na rok 2025 przekazano realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi Lubelskiemu Oddziałowi Okręgowemu oraz udzielono dotacji przyjmując stawkę za 1 godzinę usług:

- w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.
 - usługi opiekuńcze – 40,00 zł brutto/godzina,
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze – 42,00 zł brutto/godzina
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 46,00 zł brutto/godzina.

Tabela 13. Świadczeniobiorcy pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznanej przez MOPR w 2025 roku

Forma usług	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wartość przyznanych świadczeń pomniejszona o odpłatność klienta ¹¹ (w zł)
1. Usługi opiekuńcze - ogółem, w tym:	1 562	1 522	502 348	14 928 863
1.1. specjalistyczne usługi opiekuńcze	23	22	9 524	337 054
2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	28	28	9 799	401 517

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03 za 2025 r.

6. Kontrakty socjalne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie podejmuje wiele działań aktywizujących klientów pomocy społecznej do podejmowania działań w kierunku usamodzielnienia życiowego. Jedną z form aktywizacji jest praca socjalna z zastosowaniem kontraktu socjalnego.

Kontrakt socjalny jest zindywidualizowaną, pisemną umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania obu stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny i powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. Kontrakt socjalny jest jednym z głównych narzędzi aktywizacji klientów pomocy społecznej. Umożliwia uaktywnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz marginalizacją, co w dalszej perspektywie ułatwia im uniezależnienie się od wsparcia z pomocy społecznej.

Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

¹¹ Wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie wydanych decyzji i pomniejszona o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji. Faktyczne wydatki poniesione przez Ośrodek to kwota 16 129 014 zł - usługi opiekuńcze, i specjalistyczne usługi opiekuńcze, 398 084 zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wzór kwestionariusza kontraktu socjalnego określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru kontraktu socjalnego z dnia 8 listopada 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. poz.1439).

Wyróżnia się dwa typy kontraktów socjalnych. Kontrakt typu A ma na celu rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Natomiast celem kontraktu typu B jest wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej lub zawodowej bezrobotnego beneficjenta pomocy społecznej lub przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Tabela 14. Kontrakty socjalne zawarte w 2025 roku

L.P.	Dominujący powód, z którego względu został zawarty kontrakt socjalny.		Kontrakt socjalny część A			Kontrakt socjalny część B		
			liczba osób, z którymi zawarto kontrakt	liczba rodzin	liczba zawartych kontraktów	liczba osób, z którymi zawarto kontrakt	liczba rodzin	liczba zawartych kontraktów
1.	bezrobocie		18	17	20	65	65	67
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	12	11	13	37	37	38
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	4	4	4	23	23	23
		pozostające w realizacji	3	3	3	6	6	6
2.	alkoholizm		37	36	46	1	1	1
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	15	14	17	0	0	0
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	17	16	20	1	1	1
		pozostające w realizacji	9	9	9	0	0	0
3.	choroba psychiczna		2	2	2	0	0	0
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	0	0	0	0	0	0
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	2	2	2	0	0	0
		pozostające w realizacji	0	0	0	0	0	0
4.	niewydolność wychowawcza		30	30	30	0	0	0
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	30	30	30	0	0	0
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	0	0	0	0	0	0
		pozostające w realizacji	0	0	0	0	0	0
5.	bezdolność		212	212	262	0	0	0
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	121	121	121	0	0	0
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	44	44	44	0	0	0
		pozostające w realizacji	93	93	97	0	0	0
6.	uzależnienie od narkotyków		0	0	0	0	0	0
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	0	0	0	0	0	0
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	0	0	0	0	0	0
		pozostające w realizacji	0	0	0	0	0	0
7.	inne, (jakie?)		63	63	65	2	2	2
	z tego:	zakończone efektem pozytywnym	35	35	36	1	1	1
		zakończone efektem negatywnym i przerwane	12	12	12	0	0	0
		pozostające w realizacji	15	15	15	1	1	1
OGÓLEM: (liczba osób/rodzin/kontraktów)			362	360	425	68	68	70

Źródło: Opracowanie własne MOPR

W 2025 roku zawarto 495 kontraktów socjalnych (425 typu A i 70 typu B), z klientami, którzy podejmowali działania w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, z czego 258 kontraktów (52,12%) zakończono wynikiem pozytywnym. W przypadku 106 kontraktów (21,41%), które zostały zakończone negatywnie, nie osiągnięto zakładanego rezultatu lub też zostały one przerwane przez uczestnika. Pozostałe 131 kontraktów (26,46%) na dzień 31.12.2025 r. pozostawały w trakcie realizacji.

7. Pomoc na rzecz cudzoziemców

Cudzoziemcy przebywający na terytorium RP mogą korzystać z pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji oraz udzielanej na zasadach ogólnych.

W 2025 r. na mocy ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia w sprawie udzielenia pomocy cudzoziemcom – przyznano pomoc finansową w ramach realizacji zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat 34 rodzinom cudzoziemców, które łącznie liczyły 50 osób (w tym 46 osób uprawnionych).

W okresie sprawozdawczym wypłacono 468 świadczeń pieniężnych dla 46 osób uprawnionych w łącznej kwocie 400 344,00 zł. Świadczenia pieniężne dla cudzoziemców obejmowały:

- 329 świadczeń na utrzymanie w łącznej kwocie: 341 644,00 zł – zasiłki przeznaczone były w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny oraz opłaty mieszkaniowe;
- 139 świadczeń pieniężnych na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego w łącznej kwocie: 58 700,00 zł;
- opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne dla 11 osób w łącznej wysokości 11 130,39 zł.

W 2025 r. cudzoziemcy mieli możliwości nabywania znajomości języka polskiego poprzez udział w kursach prowadzonych przez organizacje pozarządowe czy fundacje, w formie stacjonarnej oraz on-line.

Ponadto wpłynęło 16 wniosków o udzielenie pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji dla cudzoziemców, którzy otrzymali ochronę uzupełniającą lub został im nadany status uchodźcy.

W przypadku 2 wniosków postępowanie zostało zawieszono z uwagi na brak kompletu dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku, tj. braku karty pobytu wydawanej przez Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców, postępowania zostały zawieszono do czasu uzyskania przez cudzoziemca ww. dokumentu.

Obok pomocy finansowej wszyscy cudzoziemcy korzystali z pomocy w formie pracy socjalnej świadczonej przez pracowników Sekcji ds. pomocy cudzoziemcom, w tym poradnictwa socjalnego w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, wsparcia w ubieganiu i uzyskaniu pomocy ze strony właściwych instytucji państwowych, samorządowych i organizacji pozarządowych.

Jednocześnie każdy cudzoziemiec otrzymywał szczegółowe informacje na temat konieczności dopełnienia formalności związanych z pobytem na terytorium RP takich jak: zameldowanie, nadanie numeru PESEL, korzystanie ze świadczeń służby zdrowia, rejestracja w Miejskim Urzędzie Pracy. Ponadto świadczone pomoc przy opracowywaniu pism i podań, zapisywaniu dzieci do szkół, wypełnianiu wniosków i formularzy, kompletowaniu

dokumentów, wynajmowaniu lokali mieszkalnych i kontaktach ze środowiskiem lokalnym, kontaktach ze służbą zdrowia.

Natomiast w ramach pracy socjalnej na rzecz rodzin dotkniętych trudną sytuacją życiową kontynuowano działania zorientowane na korzystaniu migrantów z usług medycznych finansowanych ze środków publicznych, częściowego lub całkowitego zwolnienia cudzoziemców z opłat za wydanie kart pobytu, korzystanie ze świadczeń rodzinnych i wychowawczych, zapisanie do lekarza rodzinnego.

Ponadto migranci systematycznie mobilizowani byli do podejmowania aktywności zawodowej i wykorzystywania własnego potencjału w pokonywaniu trudności życiowych. Wymiernym efektem inicjatyw motywujących było realizowanie przez część cudzoziemców aktywności zawodowej.

W ramach prowadzonych działań z zakresu pracy socjalnej podejmowano współpracę z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi celem usprawnienia i rozszerzenia oferty wsparcia dla migrantów. Kierowano cudzoziemców do następujących podmiotów:

- Fundacji Instytut na rzecz Państwa Prawa w Lublinie, która świadczy na rzecz cudzoziemców bezpłatną pomoc prawną obejmującą: informowanie o uprawnieniach przysługujących obcokrajowcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; wspieranie w procedurach dotyczących legalizacji pobytu.
- Stowarzyszenie Homo-Faber, które w swej działalności koncentruje się na wielokulturowości miasta Lublin, w tym podejmuje działania mające na celu otwarcie społeczności lokalnej na przyjmowanie imigrantów i uchodźców.
- Caritas Archidiecezji Lubelskiej, które w swojej działalności koncentruje się na pomocy osobom potrzebującym, znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej, bądź też zmagającymi się z ciężkimi sytuacjami losowymi poprzez m. in. udzielanie wsparcia rzeczowego.

Zarządzeniem z dnia 5 kwietnia 2019 r. nr 3/4/2019 oraz z dnia 1 marca 2024 r. nr 18/3/2024 Prezydenta Miasta Lublin Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie został wskazany do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, a w szczególności do:

- wypłaty świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Rzeczypospolitej Polskiej;
- składania do wojewody wniosku o udzielenie dotacji na wypłatę świadczeń pieniężnych;
- przekazywania wojewodzie informacji o poziomie wykorzystania dotacji na wypłatę świadczeń pieniężnych.

W 2025 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wpłynęło 99 ostatecznych decyzji administracyjnych Wojewody Lubelskiego w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wskazujące Prezydenta Miasta Lublin, jako właściwego do ich wypłaty.

Dotacja przeznaczona na wypłatę świadczeń pieniężnych została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem. Wypłacono 1 152 świadczenia pieniężne dla 128 osób wskazanych w decyzjach Wojewody Lubelskiego na kwotę: 1 205 275,50 zł.

Wydatkowanie pełnej kwoty dotacji rezerwy celowej w kwocie 1 205 275,50 zł wynikało z tego, że wszystkie osoby zgłosiły się do tutejszego Ośrodka celem złożenia oświadczenia

w sprawie wyboru formy wypłaty świadczeń pieniężnych dla posiadaczy Karty Polaka.

Cudzoziemcy przy okazji składania oświadczeń o wyborze formy wypłaty świadczenia pieniężnego oczekiwali uzyskania informacji nt. mieszkalnictwa, form zatrudnienia, możliwości podejmowania pracy przez cudzoziemskich studentów, sytuacji na rynku pracy, możliwych do zastosowania form wsparcia w ramach świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczeń z pomocy społecznej itp.

Pracownicy tutejszej Sekcji kontaktowali się w sprawach cudzoziemców z placówkami oświatowymi, Urzędem ds. Cudzoziemców, Strażą Graniczną, Lubelskim Urzędem Wojewódzkim w Lublinie, instytucjami i organizacjami pozarządowymi (w tym: Caritas Archidiecezji Lubelskiej oraz Polskim Czerwonym Krzyżem Lubelskim Oddziałem Okręgowym) oraz koordynatorami punktów zbiorowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy.

Celem podejmowanych inicjatyw było usprawnienie: legalizacji pobytu migrantów w Polsce, uczestnictwa cudzoziemców w zajęciach organizowanych przez szkoły językowe, dokonywania opłat za usługi medyczne, ubiegania się o mieszkanie, wyjaśnienie zasad korzystania z przysługujących uprawnień w sposób szczególny o uprawnieniach wynikających z realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i świadczeniach rodzinnych, informowanie o zobowiązaniach cudzoziemców i o realiach życia kraju przyjmującego, a zwłaszcza wyjaśnianie rozbieżności, pomiędzy oczekiwaniami cudzoziemców a ich faktycznymi możliwościami.

Jednocześnie kontynuowano działania mające na celu przezwyciężenie bezdomności wśród cudzoziemców. W tym celu wspierano cudzoziemców w wynajmie mieszkań oraz pozyskaniu lokali mieszkalnych z zasobów gminy lub województwa. W 2025 r. 22 rodziny wynajęły mieszkania na wolnym rynku, 4 rodziny (w tym 9 osób), uzyskało możliwość przebywania w mieszkaniach treningowych, prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

8. Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”¹²

Poza ustawą o pomocy społecznej podstawą realizacji programu w roku 2025 była Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, Uchwała nr 1640/LV/2023 Rady Miasta Lublin z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu osłonowego Miasta Lublin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 oraz Uchwały nr 1641/LV/2023 Rady Miasta Lublin z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia pomocy społecznej udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Celem rządowego Programu jest pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji poprzez wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu

¹² Dane na podstawie sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2025 rok.

jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz zapewnienie posiłku dzieciom i uczniom wyrażającym chęć zjedzenia posiłku bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej.

Realizacja Programu w 2025 roku pozwoliła na ograniczenie zjawiska niedożywienia w szczególności wśród: dzieci i młodzieży, osób dorosłych z gospodarstw domowych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starych, chorych, niepełnosprawnych. Pomoc udzielana była w formie: posiłków (przyznawanych decyzją) oraz zasiłków celowych.

Programem „Posiłek w szkole i w domu” w 2025 roku objęto 3 735¹³ osób, w tym:

- 387 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- 661 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 2 723 pozostałe osoby.

W ramach realizowanego programu 288 osób korzystało z posiłku (przyznanego decyzją), z tego:

- 11 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- 112 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 166 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Łącznie wydano 47 927 posiłków o wartości 901 017,00 zł, z tego:

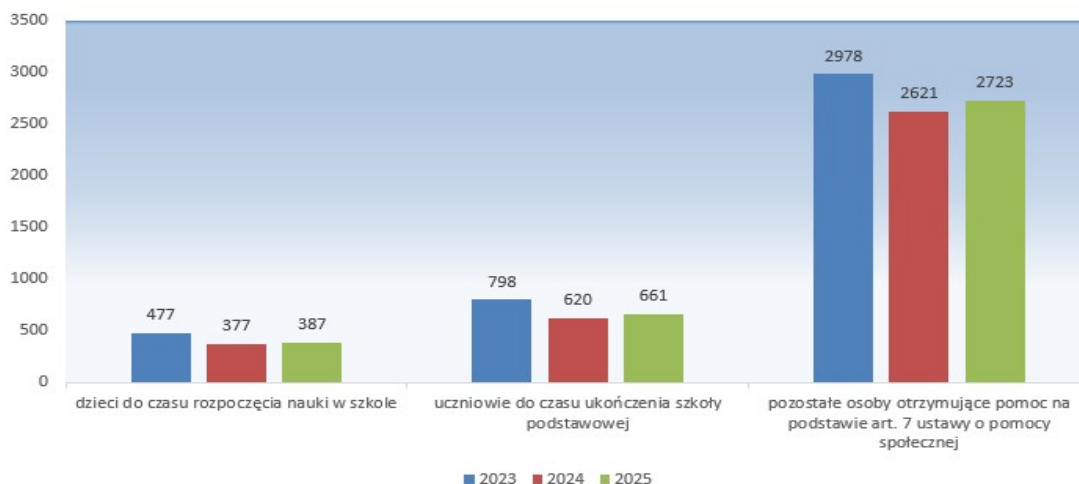
- 772 posiłki o wartości 6 498 zł dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole, koszt jednego posiłku wynosił średnio 8,42 zł,
- 10 534 posiłki o wartości 63 940 zł dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej, koszt jednego posiłku wynosił średnio 6,07 zł,
- 36 621 posiłków o wartości 830 579 zł dla pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej, koszt jednego posiłku wynosił średnio 22,68 zł.

Koszt jednego posiłku dla powyższych grup beneficjentów wynosił średnio 18,80 zł.

Pomocą w formie zasiłków celowych objętych było 2 239 osób z 3 648 rodzin. Wypłacono 9 675 świadczeń na łączną kwotę 2 327 092 zł. Średnia wysokość świadczenia wynosiła 300,66 zł.

¹³ Łączna liczba osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu” nie jest sumą matematyczną osób zaliczonych do wymienionych grup dyspanseryjnych, ponieważ beneficjenci programu w trakcie roku sprawozdawczego zmieniają przynależność do grupy.

Wykres 8. Kształtowanie się liczby osób objętych wsparciem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” za lata 2023 – 2025

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” za lata 2023- 2025

W 2025 roku nie udzielono pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, która nie wymagała przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Łączny koszt Programu w 2025 roku wyniósł **3 809 882,00 zł** i był wyższy o kwotę 2 519,00 zł w stosunku do 2024 roku. Dotacja budżetu państwa w całym koszcie programu stanowiła 80% i wyniosła 3 047 906,00 zł.

W ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” pomoc w formie gorącego posiłku realizowały 4 bary, 29 szkół i 1 przedszkole działające na terenie miasta Lublin.

9. Przeciwdziałanie przemocy

W Miejski Ośrodku Pomocy Rodzinie szczegółowo problemem przemocy domowej zajmuje się Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy domowej, którą tworzą: kierownik Sekcji, wieloosobowe stanowiska pracy pracownika socjalnego oraz wieloosobowe stanowisko pracy ds. obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego. Sekcja realizuje zadania określone ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, świadczy pracę socjalną we wskazanym zakresie na rzecz mieszkańców miasta Lublin.

W roku 2025 kontynuowano:

- działania socjalne, które miały na celu zapobieganie i minimalizowanie problemów wynikających ze zjawiska przemocy w domowej,
- procedurę 1 609 „Niebieskich Kart”, z czego 729 stanowiło kontynuację działań rozpoczętych w latach wcześniejszych, natomiast w 2025 r. wszczęto 880 nowych procedur NK,
- odnotowano wpływ 1 004 formularzy „Niebieskich Kart - A” dokumentujących zarówno pierwsze, jak też kolejne zdarzenia z użyciem przemocy w rodzinach mieszkańców miasta Lublin,
- odnotowano 47 zgłoszeń przemocy domowej, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego i wymagały rozpoznania przez powołaną w tym celu grupę diagnostyczno-pomocową, w przypadku 15 zgłoszeń potwierdzono występowanie

- przemocy domowej i wszczęto procedury „Niebieskiej Karty”, natomiast w 20 sytuacjach przemoc nie została potwierdzona i odstąpiono od dalszych działań, 12 zgłoszeń pozostaje na etapie diagnozowania przez grupy diagnostyczno-pomocowe,
- zakończono realizację 724 procedur „Niebieskie Karty”, po zakończeniu procedury monitorowano przez 9 miesięcy 1 199 rodzin, w których wystąpił problem przemocy domowej.

W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz monitoringu w 2025 r. powołano 921 nowych grup diagnostyczno-pomocowych, w ramach, których odbyły się 4 707 spotkań specjalistów powołanych do grup. Podejmowane czynności, mające na celu wsparcie oraz poprawę funkcjonowania osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz świadków, a także ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz niwelowanie negatywnych skutków wskazanej kwestii społecznej miały charakter interdyscyplinarny przy założeniu, że koordynacja działań wspierających oraz współpracy służb pozostawała w gestii przedstawicieli Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej MOPR w Lublinie.

Wieloaspektowym i interdyscyplinarnym wsparciem ze strony grup diagnostyczno-pomocowych objęto 4 331 osób, z czego 1 538 dzieci wychowujących się w środowiskach, gdzie dochodziło do aktów przemocy domowej. W 2025 roku członkowie grup diagnostyczno-pomocowych sporządzili 902 „Niebieskie Karty – C”, stanowiące plan pomocy osobom, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz 562 „Niebieskie Karty – D” służące weryfikacji sytuacji oraz podjętych zobowiązań ze strony osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową. Procedury „Niebieskie Karty” zostały zakończone w 724 rodzinach, z czego 489 z powodu ustania przemocy, zaś 235 z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej w ramach koordynacji grup diagnostyczno-pomocowych w 2025 r. skierowali 18 wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej, 28 razy wnioskowali do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, w 10 przypadkach złożyli zawiadomienia do Policji/prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto, wzięli udział w charakterze świadka w 39 przesłuchaniach prowadzonych przez Sądy i organy ścigania. Raz wnioskowano do Zakładu Karnego, w którym umieszczona była osoba stosująca przemoc, o objęcie systemem terapii penitencjarnej, leczeniem odwykowym i programami korekcyjno-edukacyjnymi w warunkach izolacji. Wystosowano 72 wnioski o wizytację „Przyjaznego Patrolu” w środowiskach, gdzie zagrożone było dobro dzieci.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej udzielano poradnictwa socjalnego i rodzinnego. W szczególności skierowano 1 369 osób na terapię i poradnictwo psychologiczne, 118 osób na bezpłatne poradnictwo prawne, 245 osób na warsztaty korekcyjno – edukacyjne, 315 osób na zajęcia „Szkoły dla rodziców”, 482 osoby na dobrowolne leczenie uzależnienia od alkoholu, 492 osoby do grup wsparcia dla współuzależnionych, DDA i ofiar przemocy, 498 rodzin na terapię rodzinną, 296 dzieci na specjalistyczną terapię psychologiczną dla dzieci, 77 osobom zaproponowano całodobowe zakwaterowanie w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej.

Kolportowano ulotki, plakaty i materiały informacyjne o tematyce prewencyjnej, odnośnie zjawiska przemocy domowej oraz o formach wsparcia dla osób doświadczających, bądź stosujących przemoc domową, mających na celu podniesienie świadomości społecznej nt. zjawiska przemocy domowej i oferty specjalistycznego wsparcia dla osób, których powyższy problem dotyczy, dostępnego w Mieście Lublin. Ponadto, przekazywano ulotki i informatory dla instytucji realizujących działania w zakresie zapobiegania zjawisku przemocy domowej, a także do placówek oświatowych, celem eksponowania w siedzibach i na terenie działalności.

W ramach podejmowanej współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy domowej ściśle współdziałała z Policją, Prokuraturą, Aresztem Śledczym, Biurem Spraw Wewnętrznych, Żandarmerią Wojskową, placówkami oświatowymi, ochroną zdrowia, sądownictwem, ośrodkami leczenia uzależnień, Centrum Interwencji Kryzysowej, Centrum Zdrowia Psychicznego, Centrum Pomocy Dzieciom, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, kancelariami mediacyjnymi, ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi i Ośrodkami Pomocy Społecznej w innych gminach, a także podmiotami III sektora - Stowarzyszeniami: Sempre a Frente, Homo-Faber, Odnowa - Centrum Terapii Uzależnień, STOP, AGAPE, BONA FIDES, SOPRA, MONAR, RYSA, Kontakt, Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę, Heros, SOS Ziemi Lubelskiej, Praesterno, InCorde, Wspólnotą AA, Caritas. Podejmowano również współpracę z Rzecznikiem Praw Dziecka, Okręgową Radą Adwokacką oraz Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy Domowej „Niebieska Linia”.

Kierownik Sekcji w ramach ścisłej współpracy z UNHCR współorganizował i koordynował utworzoną w Mieście Lublin Grupę organizacji wspierających osoby doznające przemocy ze względu na płeć, w ramach, której odbywały się cykliczne spotkania instytucji i organizacji pozarządowych działających w sektorze przeciwdziałania przemocy domowej w Mieście Lublin, służące wymianie doświadczeń i dobrych praktyk, a także wypracowaniu wytycznych w zakresie profilaktyki zjawiska przemocy, w szczególności w odniesieniu do przebywających na terenie miasta Lublin cudzoziemców. Podczas spotkań grupy zorganizowano liczne szkolenia, m.in. ze Stowarzyszeniem „Niebieska Linia” i Fundacją Feminoteka.

Kierownik Sekcji uczestniczył również w ogólnopolskiej grupie roboczej ds. przemocy ze względu na płeć pn. GBV Sub-Sector Working Group, koordynowanej przez Fundację Feminoteka oraz Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców (UNHCR) w Warszawie. W ramach grupy odbywały się cyklicznie spotkania online z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z całej Polski. Działania grupy skupione były na organizowaniu wspólnych kampanii oraz wymianie doświadczeń w zakresie profilaktyki krzywdzenia kobiet oraz poprawy, jakości usług oferowanych osobom, których dotyczy zjawisko przemocy.

W ramach współpracy z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców (UNHCR) oraz Caritas, kierownik Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej MOPR wraz ze Specjalistą ds. Ochrony Prawnej Uchodźców Oddział UNHCR w Lublinie zrealizował wspólny projekt, w ramach, którego przeprowadzono 5 spotkań profilaktyczno –

edukacyjnych pn. „Zwiększanie odporności społeczności ukraińskiej w Polsce”. Działania przeznaczone były dla społeczności uchodźców z Ukrainy przebywających na terenie miasta Lublin. Spotkania dotyczyły dostępnych form wsparcia w Lublinie oraz w ramach społeczności ukraińskiej. Podczas prelekcji pracownika MOPR w Lublinie przedstawione zostały zasady reagowania na przemoc oraz formy wsparcia w trudnej sytuacji życiowej i kryzysie. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne i ulotki na temat funkcjonujących w Mieście Lublin oraz na terenie Polski instytucji udzielających specjalistycznego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy udzielanej w języku ukraińskim i rosyjskim. Wszystkie prelekcje były tłumaczone na język ukraiński. Na potrzeby projektu opracowane zostały ulotki w języku ukraińskim i angielskim zawierające treści profilaktyczno – edukacyjne oraz wykaz podmiotów w Mieście Lublin oraz ogólnopolskich, w których cudzoziemcy mogą uzyskać bezpłatne wsparcie w sytuacji kryzysu.

Pracownicy Sekcji reprezentowali Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, którego celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej. Brali udział we wszystkich spotkaniach Zespołu, sporządzali protokoły, koordynowali obsługę organizacyjno – techniczną i finansową Zespołu, prowadzili sprawozdawczość, inicjowali liczne działania mające na celu poprawę, jakości usług oferowanych mieszkańcom Lublina, których dotyczy zjawisko przemocy domowej. Przedstawiciel Sekcji pełnił funkcję Sekretarza Zespołu.

Przedstawiciele Sekcji w 2025 r. aktywnie uczestniczyli w pracach zespołu specjalistów ds. opracowania Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz Programu oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową dla miasta Lublin na lata 2026-2030. Ponadto Kierownik Sekcji uczestniczyła w zespołach opracowujących dwa projekty profilaktyczne:

- „Porozmawiajmy o dziecku - bezpieczne dziecko w domu, w szkole i cyberprzestrzeni, pomoc dziecku w kryzysie w mieście Lublin” projekt zgłoszono do konkursu w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej na lata 2025- 2028”,
- „Razem dla bezpieczeństwa” projekt zgłoszono do konkursu w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej, jako przemocy ze względu na płeć”.

W ramach działalności profilaktyczno – edukacyjnej pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym aktywnie uczestniczyli w ogólnopolskich akcjach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem, „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na płeć” oraz Kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”. W ramach powyższych inicjatyw pracownicy Sekcji pełnili dyżury udzielając bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego osobom doświadczającym przemocy domowej, przekazywali informacje na temat funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji udzielających specjalistycznego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

W trakcie Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem w siedzibie Sekcji zorganizowano bezpłatne porady prawne przedstawicieli Okręgowej Rady Adwokackiej w Lublinie, Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz prokuratur lubelskich. W ramach współpracy z UNHCR zapewniono cudzoziemcom bezpłatną pomoc tłumacza przysięgłego

języka ukraińskiego i angielskiego podczas porad oferowanych w siedzibie Sekcji. Przedstawiciele Sekcji świadczyli poradnictwo specjalistyczne dla osób doznających przemocy i jej świadków w siedzibie Stowarzyszenia AGAPE w Lublinie oraz wzięli udział i wygłosili prelekcję podczas spotkania grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w ww. Stowarzyszeniu. Kierownik Sekcji opracowała plakat, ulotki i materiały informacyjne dotyczące akcji „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem”, które zostały przetłumaczone przez UNHCR na język ukraiński i angielski i dystrybuowane w wielu instytucjach i organizacjach pozarządowych udzielających wsparcia cudzoziemcom.

Podczas kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” w siedzibie Sekcji zostały zorganizowane warsztaty z psychologiem Fundacji SEMPRE A FRENTE dla pracowników socjalnych pt. „Rozmowa z dzieckiem doświadczającym przemocy”, mające na celu podniesienie kompetencji komunikacyjnych w sytuacji podejrzenia przemocy wobec małoletnich. W dniu 07.11.2025 r. pracownicy Sekcji zorganizowali szkolenie pt. „Zapobieganie zachowaniom samobójczym – interwencja kryzysowa w sytuacji zagrożenia życia” dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie i grup diagnostyczno-pomocowych. W ramach współpracy międzysektorowej pracownicy Sekcji współorganizowali spotkanie interwizyjno-szkoleniowe dla specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w Mieście Lublin pn. "Współpraca mocy dla dzieciństwa bez przemocy - omówienie dobrych praktyk przez specjalistów MOPR i CIK", które odbyło się w siedzibie Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie.

W ramach kampanii „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na płeć” zorganizowano dyżury specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy domowej, adwokatów i prokuratorów w siedzibie Sekcji przy ul. Głębokiej 11 w Lublinie. Ponadto przedstawiciele Sekcji w siedzibie Stowarzyszenia „AGAPE” zrealizowali porady indywidualne nt. zasad wdrożenia i realizacji procedury „Niebieskie Karty” i oferty wsparcia oraz bezpłatnej pomocy specjalistycznej w Mieście Lublin. Oprócz indywidualnego wsparcia specjalistycznego w ramach kampanii „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na płeć” pracownik socjalny Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej uczestniczył w spotkaniu grupowym w ramach Grupy dla kobiet doznających przemocy organizowanej w Stowarzyszeniu „AGAPE”. W siedzibie Sekcji zostały zorganizowane warsztaty prawne z przedstawicielem Okręgowej Rady Adwokackiej w Lublinie dla pracowników socjalnych pt. „Odpowiedzialność karna za przestępstwa z użyciem przemocy domowej”, mające na celu podniesienie kompetencji osób realizujących procedury „Niebieskie Karty” oraz wymianę doświadczeń.

Kierownik Sekcji w ramach współpracy z Wydziałem Politologii i Dziennikarstwa UMCS wygłosiła prelekcję dla studentów kierunku Bezpieczeństwo narodowe pt. „Zasady bezpieczeństwa i zapobieganie przemocy w systemie pomocy społecznej”. Ponadto na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie kierownik Sekcji przeprowadziła cykl zajęć edukacyjnych przeznaczonych dla studentów Wydziału Pielęgniarstwa pt. „Formy, zakres i metody pomocy społecznej z elementami aktywizacji społeczności lokalnej”.

W okresie sprawozdawczym w 244 przypadkach na potrzeby postępowań prowadzonych przez Policję, Sądy, Prokuratury i inne instytucje przekazano kserokopię dokumentacji zgromadzonej w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 184 do Komisariatów Policji,

- 36 do Sądów,
- 22 do Prokuratury,
- 1 do Żandarmerii Wojskowej,
- 1 do Biura Spraw Wewnętrznych.

Współpraca Sekcji z organami ścigania na odcinku karnym i poza karnym dotyczyła przede wszystkim udziału dzielnicowych Policji w 4 674 posiedzeniach diagnostyczno-pomocowych. Przedstawiciel Żandarmerii Wojskowej powołany został do 16 grup diagnostyczno-pomocowych dotyczących żołnierzy, wobec których istniało podejrzenie stosowania przemocy wobec najbliższych. Zrealizowano 1 722 wspólnych wizyt przedstawicieli Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej w asyście funkcjonariuszy Policji, udzielano pisemnej informacji na wniosek organów ścigania o sytuacji życiowej osób i rodzin, rodzaju i skali zdiagnozowanych dysfunkcji oraz wymiarze i zakresie świadczonej pomocy w formie pracy socjalnej zmierzającej do zniwelowania skutków istniejących problemów.

Sekcja współdziałała także z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie w zakresie postępowań o obowiązek leczenia odwykowego osób, których dotyczył problem przemocy domowej. Pracownicy socjalni uczestniczyli w charakterze świadka w 15 posiedzeniach Komisji. Przedstawiciele KRPA uczestniczyli w 17 grupach diagnostyczno-pomocowych w sprawie osób nadużywających alkoholu objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

W 2025 roku Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy domowej podejmowała stałą współpracę ze 137 placówkami oświatowymi w zakresie udziału w grupach oraz wymiany informacji i pomocy uczniom pozostającym w trudnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej oraz ich rodzinom (w tym: 52 szkołami podstawowymi, 13 liceami, 10 zespołami szkół, 1 technikum, 4 szkołami branżowymi, 52 przedszkolami oraz 5 żłobkami). Przedstawiciele oświaty (pedagodzy, psychologowie, wychowawcy) brali czynny udział w pracach 163 grup diagnostyczno-pomocowych, gdy istniało podejrzenie, że małoletni doświadczają przemocy ze strony członków rodziny, bądź są jej świadkami. Pracownicy socjalni współpracowali również z 4 Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w zakresie diagnozy i wsparcia dzieci objętych procedurą NK. Ponadto Sekcja prowadziła współpracę z 14 placówkami ochrony zdrowia, w ramach, której odbyły się wspólne wizyty środowiskowe z lekarzem, położną i pielęgniarką środowiskową, następowała wymiana informacji oraz udział przedstawicieli służby zdrowia w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych.

Tabela 15. Działania prowadzone przez Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy domowej w ramach procedury "Niebieskie karty" za okres I-XII.2025 roku.

L.p.	Nazwa działania	Liczba środowisk
1	Prowadzona procedura „Niebieskie karty”	1 609
2	Zamknięta procedura „Niebieskie karty”	724
3	Środowiska monitorowane po zakończeniu NK	1 109
4	Zgłoszenia przemocy	47
5	Liczba odstępień od prowadzenia NK	20
6	Posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych	4 707
7	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi (proszę wymienić w poniższych wierszach):	

7.1	Sądy - wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny lub zabezpieczenie sytuacji małoletniego w związku z nieprawidłowościami oraz o podjęcie działań względem osób stosujących przemoc	28
7.2	Sądy - udział w charakterze świadka na rozprawach w Sądzie	3
7.3	Sądy - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania karnego bądź cywilnego	36
7.4	KRPA - wnioski do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	18
7.5	KRPA - udział w posiedzeniach Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15
7.6	Prokuratura - zawiadomienia do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu	10
7.7	Policja i Prokuratura - udział w charakterze świadka na przesłuchaniach na Policji i w Prokuraturze	37
7.8	Prokuratura - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania przygotowawczego	22
7.9	Policja - udział dzielnicowych w grupach diagnostyczno-pomocowych	4 674
7.10	Policja - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania przygotowawczego	184
7.11	Policja - wizyty w środowisku w asyście Policji	1 722
7.12	Biuro Spraw Wewnętrznych - wymiana informacji, przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania przygotowawczego	1
7.13	Rzecznik Praw Dziecka - wymiana informacji	2
7.14	Kuratorzy sądowi - wspólne wizyty środowiskowe, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych, wymiana informacji	270
7.15	Centrum Interwencji Kryzysowej - skierowanie na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, grupy wsparcia oraz udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	1 058
7.16	Stowarzyszenie AGAPE- skierowanie na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych oraz udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	911
7.17	Stowarzyszenie SOPRA- skierowanie na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, grupy wsparcia	114
7.18	Stowarzyszenie BONA FIDES- skierowanie na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, grupy wsparcia	86
7.19	Placówki oświatowe - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	137 placówek: 52 szkoły podstawowe, 13 liceów ogólnokształcących, 4 szkoły branżowe, 10 zespołów szkół, 1 technikum, 52 przedszkola, 5 żłobków
7.20	Placówki ochrony zdrowia - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych, wspólne wizyty środowiskowe z psychiatrą lub pielęgniarką środowiskową	14 placówek
7.21	Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	4

7.22	Zespoły Interdyscyplinarne w innych gminach - wymiana informacji	77 Zespołów
7.23	Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne	4 poradnie
7.24	Placówki opiekuńczo - wychowawcze, zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	18
7.25	Specjalistyczna Poradnia Rodzin - wymiana informacji, udział w grupie roboczej, skierowanie Klientów na terapię, szkołę dla rodziców	293
7.26	Stowarzyszenie „MONAR” - skierowanie Klientów na terapię odwykową, psychologiczna, dla współuzależnionych	154
7.27	Stowarzyszenie RYSA - skierowanie na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, warsztaty umiejętności wychowawczych	20
7.28	Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Lublinie - wymiana informacji, skierowanie na terapię	166
7.29	Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych, skierowanie na terapię i grupy wsparcia	336
7.30	Zakłady Karne, Areszty Śledcze - wymiana informacji, prośba o objęcie osadzonych programem korekcyjno-edukacyjnym, leczeniem odwykowym	1
7.31	Stowarzyszenie STOP - wymiana informacji, skierowanie na terapię odwykową lub dla współuzależnionych	62
7.32	SOSW ul. Chmielewskiego 9 - wymiana informacji, skierowanie osoby doświadczającej przemocy domowej do umieszczenia w ośrodku, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	87
7.33	Wspólnota AA - wymiana informacji, skierowanie do udziału w spotkaniach	211
7.34	Kancelaria Mediacyjna „Optimum” oraz Polskie Centrum Mediacji - skierowanie rodziny na mediacje pozasądowe	14
7.35	Żandarmeria Wojskowa - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	16
7.36	Żandarmeria Wojskowa - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania przygotowawczego	1
7.37	Ex Cordis - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych, wspólne wizyty środowiskowe	49
7.38	Fundacja Praesterno – wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych, skierowanie na terapię psychologiczną, warsztaty umiejętności wychowawczych	54
7.39	Okręgowa Rada Adwokacka i prokuratury lubelskie - skierowanie na poradnictwo prawne w ramach kampanii ZI	52
7.40	Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy Domowej „Niebieska Linia” - wymiana informacji	16
7.41	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii - wymiana informacji, udział w grupie diagnostyczno-pomocowej	8
7.42	Stowarzyszenie Kontakt – wymiana informacji, skierowanie na terapię psychologiczną	44
7.43	Fundacja Heros – wymiana informacji, udział w grupie diagnostyczno-pomocowej	1
7.44	Stowarzyszenie "Odnowa" – wymiana informacji, skierowanie na terapię odwykową	13

7.45	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla dzieci Niepełnosprawnych - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno-pomocowych	5
7.46	Hospicjum Dobrego Samarytanina - wymiana informacji	1
7.47	Domostwo Amigoniańskie – wymiana informacji, udział w grupie diagnostyczno-pomocowej	1
7.48	Fundacja Sempre a Frente – wymiana informacji, skierowanie dzieci na terapię psychologiczną, udział w grupie diagnostyczno-pomocowej	296
7.49	Euro-Medica Centrum Psychologii i Psychoterapii – skierowanie dzieci i młodzieży na terapię psychologiczną	259

Źródło: Opracowanie własne na MOPR

9.1. Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego

Prezydent Miasta Lublin powołał członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie Zarządzeniem nr 69/9/2023 z dnia 8 września 2023 r. z późn. zm. Zespół realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Do składu Zespołu Interdyscyplinarnego należą przedstawiciele MOPR w Lublinie, Urzędu Miasta Lublin, Straży Miejskiej, Policji, Centrum Interwencji Kryzysowej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Aresztu Śledczego, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, ochrony zdrowia, sądownictwa, prokuratury oraz organizacji pozarządowych. Na dzień 31.12.2025 r. do Zespołu było powołanych 36 osób.

Zadaniem Zespołu jest realizowanie wytycznych Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie na lata 2024-2030 poprzez integrowanie i koordynowanie działań na rzecz: rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy, współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienia dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowania świadomości społecznej, profilaktyki i edukacji w zakresie zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców Lublina.

W 2025 r. odbyło się 12 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, podczas których członkowie ZI podjęli następujące uchwały:

- w sprawie przyjęcia planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na rok 2025 – 1 uchwała;
- w sprawie zmiany Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie określającego szczegółowe warunki funkcjonowania grup diagnostyczno-pomocowych – 1 uchwała;
- w sprawie rozpatrzenia skargi na koordynatora grupy diagnostyczno-pomocowej i na nadużycie procedury „Niebieskie Karty” – 4 uchwały.

Ponadto w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” lub zweryfikowania zgłoszeń podejrzenia przemocy domowej przyjęto 1 726 uchwał Zespołu Interdyscyplinarnego w sprawie powołania, poszerzenia oraz zmiany składu grup diagnostyczno-pomocowych.

Posiedzenia Zespołu w 2025 r. miały miejsce w następujących terminach: 28 stycznia, 25 marca, 28 kwietnia, 13 maja, 4 czerwca, 24 czerwca, 17 lipca, 21 sierpnia, 2 września, 14 października, 13 listopada oraz 11 grudnia.

Podczas posiedzeń Zespołu omawiano m.in. trudne przypadki w ramach prowadzonych procedur „Niebieskich Kart”, szczególnie dot. małoletnich dzieci. Poruszano temat organizacji szkoleń, uczestnictwa członków ZI w konferencjach i wydarzeniach podnoszących wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, festynach i kampaniach mających na celu pomoc

osobom, których dotyczy zjawisko przemocy domowej. Rozpatrywano skargi na członków grup diagnostyczno-pomocowych i wnioski o wgląd do dokumentacji złożone przez osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty”.

W okresie sprawozdawczym dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” przedstawiały się następująco:

- odnotowano wpływ 1004 formularzy „Niebieskich Kart – A”,
- procedurę „Niebieskie Karty” realizowano w 1 609 przypadkach;
- liczba środowisk monitorowanych po zakończeniu procedury wyniosła 1 109,
- utworzono 921 nowych grup diagnostyczno-pomocowych,
- po raz pierwszy w 2025 r. wszczęto 880 procedur,
- do Zespołu wpłynęło 47 zgłoszeń dot. podejrzenia przemocy domowej, w 15 przypadkach wszczęto procedurę, w 20 sytuacjach przemoc nie została potwierdzona i odstąpiono od dalszych działań, 12 zgłoszeń pozostaje na etapie diagnozowania przez grupy diagnostyczno-pomocowe,
- 729 procedur stanowiło kontynuację z poprzednich lat,
- zakończono 724 procedury „Niebieskie Karty”,
- wydano 1 726 dokumentów dotyczących grup, w tym:
 - 805 uchwał Zespołu w sprawie poszerzenia i zmiany składu grupy diagnostyczno-pomocowej,
 - 921 uchwał Zespołu w sprawie powołania grupy diagnostyczno-pomocowej,
- wysłano 729 zaproszeń na spotkanie grupy do osób doznających przemocy domowej, oraz 971 wezwań na spotkanie grupy do osób stosujących przemoc domową,
- wydano na prośbę klientów 12 informacji dotyczących prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” w rodzinie,
- sporządzono 28 wniosków do sądów o wgląd w sytuację rodziny,
- złożono 18 wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- wysłano 10 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury,
- odbyło się 4 707 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, podczas których sporządzono: 902 formularze Niebieska Karta-C oraz 562 formularze Niebieska Karta-D.

W 2025 r. w 244 przypadkach przekazano kserokopię dokumentacji zgromadzonej” w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- w związku z prowadzonymi postępowaniami w Komisariatach Policji w Lublinie przekazano łącznie 184 kserokopii,
- na prośbę Prokuratury wysłano 22 kserokopii,
- na potrzeby postępowań toczących się w Sądach przekazano 36 kserokopii
- do Biura Spraw Wewnętrznych Policji i do Żandarmerii Wojskowej wysłano 1 kserokopię.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny podjął m.in. współpracę z następującymi instytucjami:

- Komisariatami I – VII Policji w Lublinie (powołanie funkcjonariusza dzielnicowego do 921 grup diagnostyczno-pomocowych),
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie: Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Sekcje Pracy Socjalnej, Dział ds. asysty rodzinnej i pieczy zastępczej, Sekcja ds. pomocy cudzoziemcom (przedstawicielei MOPR powołano do 921 grup),

- Żandarmerią Wojskową (powołanie funkcjonariusza do 14 grup),
- przedstawicielami oświaty (do 163 grup powołano nauczyciela, pedagoga lub psychologa szkolnego/przedszkolnego, wychowawcę ze żłobka),
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie (powołanie członka KRPA do 17 grup),
- przedstawicielami ochrony zdrowia (powołanie lekarza, pielęgniarki środowiskowej lub psychologa do 10 grup),
- Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (powołanie przedstawiciela Ośrodka do 15 grup),
- Centrum Interwencji Kryzysowej (powołano psychologów CIK do 26 grup),
- Sądami Rejonowymi Lublin – Zachód i Lublin –Wschód (powołano kuratorów do 32 grup),
- Świetlicą Środowiskową Caritas w Lublinie (powołanie kierownika świetlicy do 2 grup),
- Zespołami Interdyscyplinarnymi w innych gminach w Polsce (77 zespołów - wymiana informacji lub skierowanie prośby dotyczącej wypełnienia formularza Niebieska Karta – D z przebywającą na terenie gminy osobą podejrzaną o stosowanie przemocy domowej).

W lutym 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny aktywnie włączył się w „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem”. W dniach 19 – 25 lutego 2025 r. bezpłatne dyżury telefoniczne w swoim miejscu pracy lub osobiście w siedzibie Zespołu i Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy domowej pełnili przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Sądu Rejonowego Lublin-Wschód i Lublin – Zachód, prokuratur lubelskich oraz Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE. Zorganizowano porady prawne przedstawicieli Okręgowej Rady Adwokackiej w Lublinie, podczas których cudzoziemcy mogli skorzystać z pomocy tłumacza przysięgłego języka ukraińskiego i angielskiego zapewnionego bezpłatnie przez UNHCR.

Przedstawiciele Zespołu razem z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej i Centrum Pomocy Dzieciom uczestniczyli w ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy”, która miała na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci i promowanie bezpieczeństwa. Kampania trwała od 6 października, a jej finał odbył się 19 listopada w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia wybrane budynki w Lublinie zostały podświetlone na czerwono. Podczas kampanii m.in. zorganizowane zostały warsztaty z psychologiem Fundacji Sempre a Frente dla pracowników socjalnych pt. „Rozmowa z dzieckiem doświadczającym przemocy” oraz spotkanie w CIK pn. „Współpraca mocy dla dzieciństwa bez przemocy - omówienie dobrych praktyk przez specjalistów MOPR i CIK”.

Także w dniach 25 listopada - 10 grudnia 2025 r. członkowie Zespołu wzięli udział w kolejnym wydarzeniu: Kampanii „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”. W siedzibie Zespołu zostały zorganizowane dyżury prawników i prokuratorów, podczas których udzielane były specjalistyczne porady dla osób doznających przemocy i świadków. Odbyły się warsztaty prawne dla pracowników socjalnych prowadzone przez przedstawiciela Okręgowej

Rady Adwokackiej w Lublinie pt. „Odpowiedzialność karna za przestępstwa z użyciem przemocy domowej”.

Muzeum Wsi Lubelskiej, jako miejska instytucja również włączyło się do akcji oferując spacer z przewodnikiem dla osób doznających przemocy domowej oraz podświetlenie obiektów muzeum w barwach kampanii. W czasie Kampanii odbyły się również warsztaty i prelekcje z zakresu, m.in. przeciwdziałania przemocy domowej czy radzenia sobie z agresją. Natomiast na zakończenie Kampanii w dniu 10 grudnia iluminacja Placu Litewskiego w Lublinie zmieniła kolor na pomarańczowy, który jest symbolem bezpiecznej przyszłości, wolnej od przemocy.

Informacje nt. wszystkich powyższych akcji i kampanii oraz grafik dyżurów specjalistów zostały zamieszczone m. in. na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin i MOPR, lokalnych mediów, Radia Lublin i TVP Lublin.

Członkowie Zespołu w 2025 r. uczestniczyli w dwóch szkoleniach, których koszty zostały pokryte ze środków finansowych Zespołu:

- Szkolenie on-line nt. „Prawne aspekty pracy Zespołów Interdyscyplinarnych – zagadnienia problematyczne” – 1 osoba;
- Specjalistyczne szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych nt. „Zapobieganie zachowaniom samobójczym – interwencja kryzysowa w sytuacji zagrożenia życia”, które odbyło się w siedzibie Komendy Miejskiej Policji przy ul. Północnej 3 w Lublinie – 46 osób.

Ponadto przedstawiciele Zespołu uczestniczyli w trzydniowym szkoleniu „Wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych” organizowanym (w formie stacjonarnej lub on-line) przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.

10. Centrum Aktywności Środowiskowej

Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Antoniny Grygowej 4B jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, funkcjonującą w strukturach Filii Nr 2. Centrum Aktywności Środowiskowej realizuje w szczególności zadania z zakresu wspierania osób i rodzin z grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz pobudzania społecznej aktywności, w celu rozwiązywania indywidualnych, grupowych i środowiskowych problemów. Oferta Centrum Aktywności Środowiskowej jest skierowana do wszystkich mieszkańców Lublina. Uczestnikami Centrum Aktywności są osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież. Z racji położenia, oferta najbardziej dostępna jest na obszarze działania Filii Nr 2 w szczególności jej odbiorcami są mieszkańcy z ośmiu bloków socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej 4 w Lublinie. Dzieci i młodzież są rekrutowane do Grup Wsparcia przez pracowników socjalnych w drodze wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego z rodzicami lub opiekunami dziecka. Podstawę uczestnictwa w zajęciach Grup Wsparcia stanowi kontrakt socjalny zawarty pomiędzy pracownikiem socjalnym a rodzicem/opiekunem dziecka, określający zakres wsparcia. Placówka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ do 18⁰⁰.

Celem głównym działalności Centrum jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Lublina, przez animowanie i tworzenie wielowymiarowej sieci wsparcia służącej przywróceniu samodzielności życiowej, w tym powrotu na rynek pracy.

Cel główny jest realizowany przez poniższe cele szczegółowe i działania wchodzące

w ich zakres:

1. Uzyskanie wsparcia emocjonalnego poprzez kompleksową opiekę psychologiczną - cel realizowany poprzez działania:

- warsztaty psychoprofilaktyczne dla osób dorosłych,
- zajęcia terapeutyczno-rozwijające w Grupach Wsparcia,
- zajęcia psychoprofilaktyczne, psychoedukacyjne, arteterapeutyczne, integracyjne, korekcyjno-kompensacyjne w Grupach Wsparcia,
- wsparcie reedukacyjne,
- kompleksowa opieka psychologiczna,
- prowadzenie Klubu Młodzieżowego dla pełnoletnich absolwentów Grup Wsparcia.

Z kompleksowej opieki psychologicznej w formie indywidualnych konsultacji z psychologiem skorzystało 112 osób dorosłych, 39 seniorów oraz 55 dzieci i adolescentów. Psychologowie udzielili łącznie 1454 konsultacji. Udzielono wsparcia reedukacyjnego (83 zajęć). Prowadzono zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (52 zajęcia). W ramach spotkań Klubu Młodzieżowego odbyło się łącznie 385 spotkań indywidualnych, w których uczestniczyło 12 osób. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach psycholog odbywał wizyty w środowisku domowym (6 wizyt). Współpracowano z różnymi instytucjami (34-krotnie) oraz przeprowadzono konsultacje z innymi pracownikami (66 konsultacji). Psycholog prowadził również działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej. Odbyły się 52 spotkania dedykowane do osób dorosłych, w których wzięło udział 39 osób oraz 36 indywidualnych spotkań dla seniorów, w których wzięło udział 20 osób.

2. Podniesienie kompetencji wychowawczych - cel realizowany poprzez poradnictwo pedagogiczne - 196 indywidualnych spotkań, z których skorzystało wielokrotnie 19 osób (rodzice/opiekunowie prawni).

3. Zwiększenie kompetencji społecznych, w tym motywacji do zmiany sytuacji życiowej w sferze indywidualnej, społecznej i zawodowej - cel realizowany poprzez działania:

- prowadzenie kafejki internetowej (skorzystało 100 osób), średnia dzienna wyniosła 8 osób, zajęcia komputerowe – „Pora na Seniora” (odbyło się 26 indywidualnych spotkań warsztatowych, w których wzięło udział 9 osób), prowadzone były również warsztaty komputerowe dla osób dorosłych (odbyło się 5 indywidualnych spotkań, w których wzięły udział 4 osoby), odbyło się również 6 warsztatów informatycznych dla dzieci i młodzieży – „Edukarium informatyczne”, w których łącznie wzięło udział 16 osób,
- aktywizacja zawodowa - współpraca z 8 firmami miała na celu wymianę informacji o możliwości uczestnictwa w kursach/szkoleniach dedykowanych klientom współpracujących z psychologiem CAŚ - skorzystało 38 osób, 40 osób ukończyło trzymiesięczne staże (2 osoby nie uczestniczyły w szkoleniach – odbyły tylko staże), 2 osoby po zakończeniu stażu podjęły stałą pracę.

4. Zwiększenie świadomości wpływu zdrowego stylu życia na zdrowie i kondycję psychofizyczną cel realizowany poprzez działanie - prowadzenie zajęć na siłowni - skorzystało 36 osób (724 razy).

5. Integracja międzypokoleniowa poprzez włączenie seniorów w aktywne życie społeczności lokalnej: prowadzenie kompleksowej opieki psychologicznej dla seniorów. Udzielono 319 konsultacji psychologicznych 39 seniorom.

6. Wsparcie opiekuńczo – wychowawcze poprzez prowadzenie Grup Wsparcia dla dzieci i młodzieży:

- Grupa Wsparcia Nr 1 dla dzieci w wieku 3-7 lat (funkcjonująca w dwóch podgrupach: przedszkolnej i wczesnoszkolnej) do ww. grupy skierowano 27 dzieci, średnio dziennie uczęszczało 9 osób,
- Grupa Wsparcia Nr 2 dla dzieci w wieku 8-12 lat, do grupy skierowano 16 dzieci, średnio dziennie uczęszczało 7 osób,
- Grupa Wsparcia Nr 3 dla dzieci i młodzieży w wieku 13-17 lat, do grupy skierowano 17 dzieci/młodzieży, średnio dziennie uczęszczało 6 osób.

W 2025 roku do Grup Wsparcia w oparciu o kontrakt socjalny (37 kontraktów) skierowano 60 osób. Z uczestnikami Grup Wsparcia prowadzone było: indywidualne wsparcie edukacyjne (923 zajęcia), zajęcia edukacyjne poprzez zabawę (148 zajęć), zajęcia integracyjne (291 zajęć), zajęcia ruchowe (40 zajęć), zajęcia modelarskie (8 zajęć), zajęcia plastyczne, muzyczne oraz ruchowo-taneczne (654 zajęcia), a także relaksacyjne (121 zajęć). Uczestnicy Grup Wsparcia brali również udział w grach edukacyjnych (190 zajęć). Odbyło się 5 wydarzeń kulturalnych w Grupach Wsparcia oraz 47 projekcji filmowych. Odbyło się również 9 pogadank dotyczących problematyki przemocy w grupie rówieśniczej oraz środowisku domowym/lokalnym oraz przeprowadzono 11 pogadank edukacyjnych dotyczących tolerancji i akceptacji osób starszych.

7. Integracja i aktywizacja środowiska lokalnego poprzez zorganizowanie Festynu Rodzinnego z Okazji Zakończenia Roku Szkolnego – łącznie w wydarzeniach uczestniczyło około 100 osób.

8. Kreatywne spędzanie wolnego czasu – cel realizowany poprzez działania:

- realizacja oferty ferii zimowych - w okresie ferii zimowych oferta Centrum Aktywności skierowana była przede wszystkim na aktywne uczestnictwo dzieci i młodzieży w placówkach kulturalno – oświatowych, z ww. oferty skorzystało wielokrotnie 35 osób,
- obchody Dnia Babci i Dziadka – łącznie uczestniczyło około 15 osób,
- warsztaty integracyjne dla Seniorów – łącznie uczestniczyło 10 osób,
- koncert muzyki filmowej – w koncercie wzięły udział 4 osoby,
- organizacja „Dnia Matki” - łącznie uczestniczyło 15 osób,
- realizacja oferty wakacji letnich - łącznie uczestniczyło 60 osób,
- wyjście na koncert - łącznie uczestniczyło 5 osób,
- zajęcia integrujące dla seniorów prowadzone przez psychologa oraz wychowawcę – łącznie uczestniczyło 5 osób,
- projekcje filmowe - łącznie uczestniczyło 6 osób,
- zabawa Halloweenowa - łącznie uczestniczyło 15 osób,
- zajęcia florystyczne dla seniorów - łącznie uczestniczyło 7 osób,
- spotkania katechetyczne - łącznie uczestniczyło 10 osób,
- wyjście na Cmentarz Majdanek - łącznie uczestniczyło 10 osób,
- zabawa andrzejkowa - łącznie uczestniczyło 25 osób,
- wizyta św. Mikołaja - łącznie uczestniczyło 16 osób,
- spotkanie Wigilijne - łącznie uczestniczyło 13 osób.

9. Działania realizowane przy współpracy z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi:

- **Fundacja Strefa Dorastania w Lublinie** – działania skierowane do dzieci i młodzieży w których uczestniczyło wielokrotnie 25 osób;
- **Współpraca z Wydziałem Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin (07.12).** Szeroko zakrojona kampania informacyjno – motywacyjna do uczestnictwa w Mikołajkach organizowanych przez Wydział Zdrowia i Profilaktyki w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin. Spotkanie odbyło się w siedzibie Opery Lubelskiej i uczestniczyło w nim 35 dzieci z 22 rodzin.
- **Zarząd i Rada Dzielnicy Hajdów – Zadębie** – w ramach współpracy Rada Dzielnicy wsparła finansowo (z miejskiego funduszu rad dzielnic) lokalne działanie środowiskowe – Festyn Rodzinny z Okazji Zakończenia Roku Szkolnego (7 000,00 zł), z inicjatywy Zarządu i Rady zorganizowany został wyjazd na Festiwal Singera, w wyjeździe, wzięło udział 6 osób z osiedla bloków socjalnych, wszystkie koszty dojazdu oraz spektaklu zostały sfinansowane przez Zarząd i Radę Dzielnicy, Rada i Zarząd Dzielnicy Hajdów – Zadębie przekazała również środki w kwocie (4 400,00 zł) na doposażenie placówki - zakup akcesoriów do zajęć z integracji sensorycznej do Centrum Aktywności Środowiskowej.
- **Centrum Wolontariatu w Lublinie** - 18 seniorów (współpracujących z CAS) skorzystało ze wsparcia w formie kart do Biedronki przez okres 10 miesięcy, 230 zł na każdy miesiąc, Fundacja Biedronki – program Karta Dobra, edycja 2025/2026r.;
- **spotkanie Zespołu Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka** - odbyły się 3 spotkania w dniu 31.03, 26.05 oraz 21.10. Spotkania miały na celu omówienie z pedagogami szkolnymi problemów edukacyjnych, wychowawczych dzieci i młodzieży oraz wspólne ustalenie i przyjęcie strategii działań dla poszczególnych uczestników Centrum Aktywności.
- **Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin – „Aktywny Senior”:**
 - spotkanie medyczne z cyklu „Dbajmy o zdrowie. Herbatka u Władka”- udział wzięło 5 osób,
 - zajęcia Tai-Chi dla seniorów - udział wzięły 3 osoby,
 - wyjście do Hotelu Arche na prelekcję o zdrowiu - udział wzięły 4 osoby,
- **Straż Miejska Miasta Lublin – pokaz sprzętu oraz zapewnienie bezpieczeństwa podczas festyny;**
- **Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza Nr 3 w Lublinie** – pokaz sprzętu oraz zapewnienie bezpieczeństwa podczas festynu;
- **VI Komisariat Policji w Lublinie** –
 - pokaz wozu policyjnego oraz zapewnienie bezpieczeństwa podczas festynu,
 - pogadanka na temat zagrożeń, na które narażone są dzieci i młodzież korzystające z sieci internetowe, w spotkaniu uczestniczyło 10 osób.

W 2025 roku z oferty Centrum Aktywności skorzystało łącznie 307 osób w tym: 206 osób dorosłych (w tym 41 seniorów) oraz 101 dzieci i młodzieży (w tym 60 osób skierowano do Grup Wsparcia w oparciu o kontrakt socjalny).

11. Współpraca z instytucjami i organizacjami

11.1. Koordynacja prac społecznie użytecznych - współpraca z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuował zadania związane z koordynacją prac społecznie użytecznych na terenie miasta Lublin. W ramach realizowanych działań w 2025 r. pracownicy prowadzili współpracę z 23 podmiotami (m. in. domami pomocy społecznej, ośrodkami wsparcia, warsztatami terapii zajęciowej, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, placówkami oświatowymi, bursami szkolnymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, organizacjami pozarządowymi). W miesiącu styczniu 2025 roku sporządzono roczny plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych, określający m. in. rodzaje prac, liczbę godzin, liczbę osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz liczbę osób uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych. Prace społecznie użyteczne w 2025 r. kierowane były do 37 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Stawka za jedną godzinę prac społecznie użytecznych w okresie od lutego 2025 r. do listopada 2025 r. wynosiła 12,20 zł.

W miesiącu styczniu 2025 r. opracowano również wnioski w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla miasta Lublin, zawierający m. in. liczbę osób uprawnionych, liczbę godzin, rodzaj i miejsce wykonywania prac społecznie użytecznych wraz ze wskazaniem podmiotów. Wskazano również listę 158 osób bezrobotnych (korzystających ze świadczeń pomocy społecznej), deklarujących akces podjęcia prac społecznie użytecznych. Niniejszy dokument wraz z wnioskami poszczególnych placówek, dotyczącymi zapotrzebowania na pracowników, skierowano do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2025 r. z budżetu gminy (w dyspozycji MOPR) wynosiła 57 000,00 zł, (co stanowiło 40 %), natomiast pozostałe 60 % dotyczyło środków Funduszu Pracy (MUP). Faktycznie na realizację prac społecznie użytecznych w 2025 r. wydano kwotę 39 967,20 zł, w ramach posiadanego planu budżetowego.

Kwota zrefundowana przez MUP w Lublinie w 2025 r. wyniosła 59 950,80 zł. W roku 2025 Miejski Urząd Pracy w Lublinie skierował do wykonywania prac społecznie użytecznych 37 osób, w tym:

- 9 osób przerwało wykonywanie prac społecznie użytecznych bez wskazania uzasadnionej przyczyny i zostało wyrejestrowanych z Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie,
- 5 osoby przerwały psu z powodu podjęcia zatrudnienia.

Liczbę osób faktycznie wykonujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach przedstawia poniższa specyfikacja:

- w miesiącu lutym 2025 roku – 26 osób,
- w miesiącu marcu 2025 roku – 26 osób,
- w miesiącu kwietniu 2025 roku – 25 osób,

- w miesiącu maju 2025 roku – 25 osób,
- w miesiącu czerwcu 2025 roku – 22 osoby,
- w miesiącu lipcu 2025 roku – 21 osób,
- w miesiącu sierpniu 2025 roku – 21 osób,
- w miesiącu wrześniu 2025 roku – 21 osób,
- w miesiącu październiku 2025 roku – 21 osób,
- w miesiącu listopadzie 2025 roku – 21 osób.

Celem prac społecznie użytecznych była aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Instrument aktywizacji w postaci prac społecznie użytecznych stworzył osobom bezrobotnym, które przez wiele lat były nieaktywne zawodowo i nie pozostawały w stosunku pracy – szansę czynnego udziału na rynku pracy.

11.2. Współpraca z Kuratorium Oświaty w Lublinie

W ramach kontynuacji współpracy z Kuratorium Oświaty w Lublinie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie również w 2025 roku pozyskał skierowania dla **80 dzieci i młodzieży w wieku od 7 – 15 lat** ze środowisk ubogich i zagrożonych patologią na bezpłatny wypoczynek wakacyjny.

Pracownicy Sekcji ds. pomocy środowiskowej koordynowali działania związane z rekrutacją i wyjazdem na kolonie letnie, przygotowaniem oraz przekazywaniem dla potrzeb Kuratorium Oświaty oraz organizatorów wypoczynku – list uczestników, jak również dokonywali uzgodnień dotyczących terminów odjazdów oraz powrotów dzieci z kolonii.

Kolonie letnie zorganizowane zostały przez Biuro Podróży „KON TIKI” Łobacz i Grochantz Spółka Jawna, z siedzibą przy ul. Tadeusza Kościuszki 34, 50-012 Wrocław w miejscowości Wisła w terminie od 6 lipca 2025 r. do 15 lipca 2025 r. – 78 uczestników.

11.3. Projekt „Szlachetna Paczka”

W 2025 roku w ramach realizacji Programu „Szlachetna paczka” – edycja 2025/2026 kontynuowano współpracę z Koordynatorem Regionalnym Stowarzyszenia WIOSNA na województwo lubelskie. Program adresowany był do osób oraz rodzin, w tym seniorów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które z uwagi na sytuację życiową wymagały udzielenia dodatkowego wsparcia.

W ramach prowadzonych działań pozyskano łącznie 82 oświadczeń osób/rodzin z poszczególnych dzielnic miasta Lublin, deklarujących chęć udziału w programie i przekazano Koordynatorowi Regionalnemu, celem dalszego wykorzystania.

11.4. Akcja Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę 2025

Dział ds. pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2025 roku ponownie czynnie włączył się w koordynację działań związanych z akcją. W ramach współpracy przekazano do sztabu informację dotyczącą liczby rodzin z dziećmi, celem wykorzystania dla potrzeb akcji. W ramach prowadzonej koordynacji działań utrzymywano systematyczny kontakt z poszczególnymi Filiami pod kątem zapewnienia bieżącego przepływu informacji o przekazywanej pomocy.

W 2025 roku pomoc w formie paczek żywnościowych otrzymało łącznie 368 rodzin. Dystrybucja darów odbywała się w dniach 19-22 grudnia 2025 r.

11.5. Działania osłonowe

W 2025 roku kontynuowano nadzór nad prowadzonymi działaniami profilaktyczno-osłonowymi na rzecz osób, które nie są w stanie własnym staraniem poradzić sobie w trudnym okresie zimowym, w tym: osoby samotne, niepełnosprawne, niesamodzielne, niezaradne życiowo, rodziny wielodzietne, osoby bezdomne oraz w podeszłym wieku.

Wystosowano pisma do Dyrektorów szpitali funkcjonujących na terenie miasta Lublin z prośbą o włączenie się w działania profilaktyczno-osłonowe na rzecz osób samotnych, starszych, bezdomnych, opuszczających placówki opieki zdrowotnej i mieszkańców, którzy nie są w stanie zapewnić sobie odpowiednich warunków do przetrwania okresu zimowego. Systematyczny kontakt ze służbami społecznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w zakresie wymiany informacji umożliwił podjęcie szybkich działań interwencyjnych pozwalających uniknąć nieszczęśliwych wypadków.

Ponadto skierowano pisma do Przewodniczącego Rady Miasta Lublin oraz poszczególnych Rad Dzielnic z terenu miasta Lublin - celem wsparcia działań osłonowych prowadzonych przez Ośrodek, zaangażowania się w działania pomocowe na rzecz rodzin, które mogą potrzebować pomocy oraz przyłączenia się do apeli o szybkie reagowanie i informowanie służb społecznych o mieszkańcach naszego miasta borykających się z problemami.

W ramach prowadzonych działań profilaktyczno-osłonowych pracownicy Ośrodka informowali o możliwości uzyskania pomocy w dostępie do pielęgniarskiej opieki długoterminowej finansowanej ze środków NFZ oraz do wsparcia wolontarystycznego. W stosunku do osób w wieku senioralnym, samotnych i niepełnosprawnych podejmowane były działania mające na celu zabezpieczenie pomocy w formie usług opiekuńczych. Ponadto osoby wymagające całodobowej opieki były informowane o ofercie usług całodobowych realizowanych w domach pomocy społecznej. Środowiska osób niesamodzielnych wizytowane były ze wzmożoną częstotliwością, celem rozpoznania ich aktualnej sytuacji oraz zabezpieczenia potrzeb życiowych.

Osoby potrzebujące, kierowane były także do organizacji zajmujących się dystrybucją artykułów żywnościowych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024. Pracownicy Wydziału pomocy środowiskowej wydali **2077** zaświadczeń dla 3723 osób.

Realizowane były również działania w kierunku pokonania kryzysu bezdomności, które w pierwszej kolejności koncentrowały się na zapewnieniu wsparcia w postaci schronienia i zabezpieczenia elementarnych potrzeb. Na dalszym etapie osoby z tym problemem mobilizowane były do podjęcia leczenia odwykowego, ambulatoryjnego, rejestracji w Miejskim Urzędzie Pracy, unormowania sytuacji socjalno-bytowej, ustalenia stopnia niepełnosprawności, powrotu do rodziny, czy też pozyskania lokalu mieszkalnego z zasobów miasta Lublin.

Ponadto zamieszczono na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie apel do mieszkańców miasta Lublin uwrażliwiający na trudną sytuację osób bezdomnych, starszych, niepełnosprawnych i niezaradnych życiowo z prośbą o zgłaszanie wszelkich informacji o miejscach pobytu osób zagrożonych skutkami niskich temperatur.

Należy wskazać, iż w 2025 roku przedstawiciel Wydziału pomocy środowiskowej uczestniczył w posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego zorganizowanym w Wydziale Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego celem omówienia stanu przygotowań oraz koordynacji służb miejskich działających w obszarze zabezpieczenia społecznego na rzecz osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia w celu zapobiegania negatywnym skutkom zimy.

W ramach realizacji postanowień zawartych w porozumieniu z dnia 7 grudnia 2020 r. pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie a Strażą Miejską Miasta Lublin, w dniach 21-23 stycznia 2025 r., 12-13 lutego 2025 r., 17-19 listopada 2025 r. oraz 24-26 listopada 2025 r. odbyły się wspólne patrole miejsc przebywania na terenie miasta Lublin osób bezdomnych.

12. Uczestnictwo w Porozumieniach

12.1. Porozumienie z Komendą Miejską Policji w Lublinie

W związku z zawartym w dniu 17 października 2012 roku porozumieniem pomiędzy Komendą Miejską Policji w Lublinie, a Gminą Lublin, w imieniu, której działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w przedmiocie ustalenia zasad nieodpłatnego uczestnictwa pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie przy przesłuchaniu nieletnich w postępowaniu karnym, prowadzonym przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w 2025 roku kontynuowano współpracę w powyższym zakresie.

W dniu 7 listopada 2022 r. podpisano porozumienia na czas nieokreślony w celu ustalenia zasad nieodpłatnego uczestnictwa pracowników MOPR w Lublinie przy przesłuchaniu nieletnich w postępowaniu karnym, prowadzonym przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

W ramach niniejszej inicjatywy przedkładano w systemie kwartalnym, w Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie wykaz osób wyznaczonych do współpracy w ramach niniejszej inicjatywy, zaś przedstawiciele MOPR w Lublinie uczestniczyli w przesłuchaniu nieletniego w sytuacji, kiedy zapewnienie obecności rodziców/opiekunów prawnych albo obrońcy było niemożliwe. Zadaniem wyznaczonego pracownika MOPR w Lublinie była obecność podczas przesłuchania nieletniego, podejrzanego o dopuszczenie się czynu karalnego oraz podpisanie protokołu z przeprowadzonej czynności dowodowej.

W roku 2025 łącznie odbyło się **15 przesłuchań nieletnich** w postępowaniach karnych z uczestnictwem przedstawicieli Ośrodka, prowadzonych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

12.2. Porozumienie z Aresztem Śledczym w Lublinie

W 2025 r. kontynuowano działania w związku z zawartym na czas nieokreślony w dniu 26.03.2025 r. porozumieniem z Aresztem Śledczym w Lublinie, w przedmiocie ustalenia zasad prowadzenia przez pracowników MOPR w Lublinie na terenie Aresztu Śledczego kwartalnych spotkań informacyjnych dla osób osadzonych. W trakcie 4 osobistych spotkań z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie (Kierownik Działu pomocy środowiskowej Filii Nr 2) udzielał informacji dotyczących możliwości otrzymania wsparcia ze środków pomocy społecznej po opuszczeniu placówki penitencjarnej (w tym dla osób zagrożonych bezdomnością), zasad realizacji świadczeń

na rzecz rodzin osób osadzonych w ramach systemu pomocy społecznej (świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej), jak również zakresu pomocy przysługującej po opuszczeniu Aresztu Śledczego. Ponadto pracownik MOPR udzielał informacji odnośnie procedury ubiegania się o orzeczenie stanu zdrowia (dla celów rentowych i pozarentowych), możliwości uzyskania lokalu z zasobów gminy, przesłanek do przeprowadzania eksmisji oraz kwestii dotyczących spraw spadkowych. W spotkaniach na terenie Aresztu Śledczego w Lublinie, które miały charakter prelekcji oraz spotkań indywidualnych wzięło udział łącznie 55 osób (w tym 7 kobiet) odbywających karę pozbawienia wolności.

12.3. Projekt „Przyjazne patrole”

Na podstawie porozumienia nr 7/BM/25 z dnia 10 kwietnia 2025 roku zawartego pomiędzy Gminą Lublin reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie w okresie od 25 kwietnia do 16 grudnia 2025 roku zrealizowane zostało działanie w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pod nazwą „Przyjazne patrole”. W patrolu uczestniczyli: psycholog lub pedagog z ramienia Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, dwóch funkcjonariuszy Policji oraz pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W ramach powyższego porozumienia do obowiązków pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie należało:

- a) dokonanie oceny sytuacji rodziny oraz rozpoznanie sytuacji dziecka;
- b) w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka zapewnienie małoletniemu właściwej opieki poprzez umieszczenie:
 - u innej osoby najbliższej niezamieszkującej wspólnie, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (j.t. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.), która daje gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki,
 - w rodzinnej pieczy zastępczej,
 - w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- c) przed podjęciem decyzji, o której mowa w § 1 ust. 3 pkt 1 ppkt 1.1 lit. b, w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, dokonanie oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka za pomocą kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka;
- d) w przypadku stwierdzenia przez wezwane służby medyczne konieczności hospitalizacji, pozostawienie dziecka w szpitalu;
- e) w przypadku konieczności odebrania rodzicom/opiekunom prawnym dziecka przekazanie pouczenia o prawie wniesienia zażalenia do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka zgodnie z art. 12b i 12c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (j.t. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- f) niezwłoczne powiadomienie, nie później niż w ciągu 24 godzin, właściwego sądu opiekuńczego o odebraniu dziecka z rodziny;
- g) sporządzanie dokumentacji z podejmowanych czynności służbowych;
- h) cotygodniowe sporządzanie wykazu rodzin z problemami opiekuńczo-

wychowawczymi i zagrożonych przemocą domową wytypowanych do zwizytowania oraz jego przekazywania do Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Pierwszy patrol odbył się w dniu 24 maja 2025 roku, zaś ostatni w dniu 14 grudnia 2025 roku. W okresie sprawozdawczym odbyło się 53 patrole, które realizowane były w wyznaczone soboty i niedziele.

W okresie od 25 kwietnia do 16 grudnia 2025 roku zrealizowano łącznie 238 wizyt w 104 rodzinach z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i zagrożonych przemocą domową wytypowanych do zwizytowania przez pracowników socjalnych, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, asystentów rodziny, Policję oraz sąd. Ponadto podjęto 2 interwencje zlecone przez Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Na podstawie art. 12a ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku w okresie sprawozdawczym odebrano 17 dzieci z rodzin i umieszczono je:

- u innej osoby najbliższej niezamieszkującej wspólnie w rozumieniu art 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki – 2 dzieci;
- w rodzinnej pieczy zastępczej – 9 dzieci;
- w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 6 dzieci;

W ramach realizowanych zadań sporządzono zawiadomienia do właściwego miejscowo sądu opiekuńczego w związku ze stwierdzeniem zagrożenia zdrowia dzieci.

Członkowie patrolu przeprowadzili także 296 rozmów z rodzicami/opiekunami, dziećmi i innymi członkami rodzin o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym oraz ostrzegawczym.

W związku z uchwałą budżetową na rok 2025 na realizację powyższego projektu zostały zabezpieczone środki finansowe dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w kwocie **36 000,00 zł**, które zostały wydatkowane w wysokości **14 999,91 zł**.

12.4. Porozumienia ze szpitalami

W związku z porozumieniem o współpracy zawartym w dniu 2 stycznia 2023 roku na czas określony do dnia 31 grudnia 2025 r. **pomiędzy Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 1** w Lublinie a Gminą Lublin, w imieniu, której działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w przedmiocie ustalenia zasad wzajemnej współpracy w zakresie udzielania wsparcia pacjentom Szpitala wynikającego z przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2025 r. kontynuowano przedmiotową współpracę.

MOPR w Lublinie zobowiązał się m. in. do:

- wydania decyzji administracyjnej ustalającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej dla osób będących mieszkańcami miasta Lublin oraz osób bezdomnych posiadających ostatnie miejsce zameldowania w Lublinie i niezwłocznego powiadomienia Szpitala o podjętej decyzji,
- przekazania otrzymanego rodzinnego wywiadu środowiskowego wraz z załączoną dokumentacją do ośrodka pomocy społecznej zgodnie z właściwością miejscową, jeżeli osoba, z którą przeprowadzono wywiad nie jest mieszkańcem miasta Lublin lub osoba bezdomna posiada ostatnie miejsce zameldowania na terenie innych powiatów,

- przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, na terenie Szpitala, z osobami wymagającymi udzielenia pomocy innej niż w formie uzyskania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w celu ustalenia uprawnień do świadczeń ze środków społecznych, zaplanowania pomocy adekwatnej do zgłoszonych potrzeb, wydania decyzji administracyjnej w sprawie lub przekazania rodzinnego wywiadu środowiskowego wraz z kompletem dokumentacji do ośrodka pomocy społecznej zgodnie z właściwością miejscową,
- współpracy z pracownikami „Szpitala” w zakresie ustalenia właściwego planu pomocy oraz niezbędnej dokumentacji.

W ramach powyższego porozumienia pracownik socjalny zatrudniony w szpitalu przeprowadził wywiady środowiskowe, na podstawie, których Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie rozpatrzył **12 wniosków dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.**

W związku z porozumieniem zawartym w dnia 2 stycznia 2023 roku na czas określony do dnia 31 grudnia 2025 roku **między Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 4** w Lublinie a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, w przedmiocie ustalenia zasad wzajemnej współpracy w zakresie udzielania wsparcia pacjentom Szpitala wynikającego z przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2025 roku kontynuowano przedmiotową współpracę.

MOPR w Lublinie zobowiązał się m. in. do:

- wydania decyzji administracyjnej ustalającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej dla osób będących mieszkańcami miasta Lublin oraz osób bezdomnych posiadających ostatnie miejsce zameldowania w Lublinie i niezwłocznego powiadomienia Szpitala o podjętej decyzji,
- przekazania otrzymanego rodzinnego wywiadu środowiskowego wraz z załączoną dokumentacją do ośrodka pomocy społecznej zgodnie z właściwością miejscową, jeżeli osoba, z którą przeprowadzono wywiad nie jest mieszkańcami miasta Lublin lub osoba bezdomna posiada ostatnie miejsce zamieszkania na terenie innych powiatów,
- przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, na terenie Szpitala, z osobami wymagającymi udzielenia pomocy innej niż w formie uzyskania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w celu ustalenia uprawnień do świadczeń ze środków społecznych, zaplanowania pomocy adekwatnej do zgłoszonych potrzeb, wydania decyzji administracyjnej w sprawie lub przekazania rodzinnego wywiadu środowiskowego wraz z kompletem dokumentacji do ośrodka pomocy społecznej zgodnie z właściwością miejscową,
- współpracy z pracownikami „Szpitala” w zakresie ustalenia właściwego planu pomocy oraz niezbędnej dokumentacji.

W ramach powyższego porozumienia pracownik socjalny zatrudniony w szpitalu przeprowadził wywiady środowiskowe, na podstawie, których Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie rozpatrzył **229 wniosków dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.**

12.5. Porozumienie ze Strażą Miejską Miasta Lublin

W związku z zawartym na czas nieokreślony w dniu 7 grudnia 2020 roku porozumieniem o współpracy pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie a Strażą Miejską Miasta Lublin w przedmiocie efektywnego i sprawnego wykonywania obowiązków ustawowych, uwzględniając zadania polegające na niesieniu wszechstronnej pomocy i podejmowaniu działań w szczególności na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, niesamodzielnych i bezdomnych w 2025 roku realizowano współpracę w szczególności poprzez:

- wymianę wzajemnych doświadczeń,
- wspólne reagowanie na informacje o występujących zagrożeniach dla życia i zdrowia mieszkańców Lublina, a w szczególności dzieci,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom bezdomnym, m.in. poprzez systematyczne patrole miejsc przebywania osób bezdomnych, informowanie i motywowanie tych osób do skorzystania z ofert pomocy instytucji wspierających osoby bezdomne, a także w razie potrzeb przewożenie tych osób do schronisk i noclegowni,
- współdziałanie w usuwaniu stanu zagrożenia poprzez:
 - zapewnienie stosownego wsparcia osobowego w miejscu zagrożenia (wsparcie pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz w razie konieczności funkcjonariuszy Straży Miejskiej Miasta Lublin),
 - możliwość doraźnego wsparcia przez Straż Miejską Miasta Lublin w zakresie dowozu osób, którym wskutek zagrożenia życia lub zdrowia należy natychmiastowo zapewnić odpowiednie schronienie w przypadku braku możliwości zapewnienia w danym momencie środka transportu przez inne zobowiązane podmioty i zapewnienie odpowiedniej opieki przez pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W ramach realizacji postanowień zawartych w porozumieniu z dnia 7 grudnia 2020 r. pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie a Strażą Miejską Miasta Lublin, w dniach od 21 stycznia do 23 stycznia 2025 r. oraz od 12 lutego do 13 lutego 2025 r., od 17 listopada do 19 listopada 2025 r. oraz od 24 listopada do 26 listopada 2025 r. odbyły się wspólne patrole miejsc przebywania na terenie miasta Lublin osób bezdomnych. Udział w inicjatywie wzięło **27 pracowników** Ośrodka, którzy wspólnie ze strażnikami miejskimi we wskazanym okresie skontrolowali **118 lokalizacji**.

12.6. Porozumienie ze Stowarzyszeniem mali bracia Ubogich

W związku z aneksem nr 3 do porozumienia o współpracy z dnia 24 lutego 2020 r., zawartym w dniu 30 grudnia 2022 r., pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie a Stowarzyszeniem mali bracia Ubogich, w 2025 roku kontynuowano współpracę w zakresie działań ukierunkowanych na podniesienie, jakości życia Seniorów żyjących w osamotnieniu. Współpraca ta była realizowana w ramach wolontariatu towarzyszącego poprzez udział Seniorów w Programie „Twoja obecność pomaga mi żyć”, prowadzonym przez Stowarzyszenie.

Ośrodek zobowiązał się do:

- umieszczenia materiałów informacyjnych na temat Stowarzyszenia w komórkach organizacyjnych oraz na stronie internetowej;
- udzielania informacji Seniorom o formach działalności Stowarzyszenia;

- przekazania Seniorom zamieszkałym na terenie miasta Lublin informacji na temat możliwości skorzystania z wolontariatu realizowanego przez Stowarzyszenie;
- przekazania Seniorom zamieszkałym na terenie miasta Lublin informacji na temat możliwości skorzystania z wolontariatu realizowanego przez Stowarzyszenie;
- przekazania Seniorom wyrażającym wolę udziału w Programie „Twoja obecność pomaga mi żyć”, oświadczenia Stowarzyszenia, dotyczącego zgody na zbieranie i przetwarzanie danych osobowych;
- pobrania od Seniorów ww. oświadczenia;
- przesłania Stowarzyszeniu ww. oświadczenia;
- uczestniczenia pracownika MOPR, na wniosek Stowarzyszenia, we wspólnej z wolontariuszem Stowarzyszenia wizycie w miejscu zamieszkania Seniora (w godzinach pracy Ośrodka);
- przekazania wolontariuszowi Stowarzyszenia przez pracownika MOPR danych teleadresowych komórki organizacyjnej, w której wykonuje obowiązki służbowe.

W 2025 roku pracownicy Ośrodka przekazali informacje nt. form działalności Stowarzyszenia oraz możliwości skorzystania z wolontariatu oferowanego przez ww. podmiot.

13. Realizacja innych programów i inicjatyw

13.1. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024 współfinansowanego z Funduszu Solidarnościowego

Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) - poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane, na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogły służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków.

Program zakładał świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach:

- pobytu dziennego, w placówce lub w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- pobytu całodobowego, specjalistycznego poradnictwa psychologicznego lub terapeutycznego, zapewnienie wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji i dietetyki dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę.

Wydział pomocy środowiskowej realizował Program poprzez świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w formie usług opieki wytchnieniowej.

Zaplanowano, iż z ww. wsparcia skorzysta 101 osób na łączną liczbę 24 056 godzin (przy stawce 50,00 zł za jedną godzinę usługi opieki wytchnieniowej) dla każdej z nich. W związku z powyższym otrzymano dotację w wysokości 1 202 800,00 zł (na bezpośrednią realizację zadania) oraz w wysokości 24 056,00 zł (na koszty obsługi zadania). Łącznie z budżetu państwa otrzymano kwotę 1 226 856,00 zł. Dodatkowo ze środków własnych gminy zabezpieczono środki w wysokości 90 000,00 zł na obsługę zadania dla organizacji pozarządowej.

W celu prawidłowej realizacji zadania ogłoszony został otwarty konkurs ofert, na podstawie, którego wyłoniono zleceniobiorcę zadania, czyli Lubelski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej. W dniu 15 maja 2025 r. z ww. podmiotem podpisana została umowa na realizację zadania pod tytułem „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, na podstawie, której Ośrodek zobowiązał się do przekazania środków finansowych na realizację ww. zadania do wysokości 1 292 800,00 zł (zgodnie ze złożoną ofertą i kalkulacją kosztów).

W całym okresie sprawozdawczym wpłynęło 218 wniosków o przyznanie usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Faktycznie z przyznanego wsparcia skorzystało 112 osób na łączną liczbę 23 457 godzin sfinansowaną z budżetu państwa w kwocie 1 152 948,67 zł oraz ze środków własnych gminy na obsługę zadania przez Lubelski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w kwocie 80 065,22 zł. Osoby objęte Programem nie ponosiły odpłatności za przyznane usługi. Dodatkowo z dotacji pokryte zostały koszty obsługi w kwocie 24 056,00 zł.

13.2. Realizacja działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Lublin

„Kompleksowe wsparcie dziecka”

W dniu 23 lutego 2024 r. z Fundacją Sempre a Frente zawarta została umowa nr 1/MOPR/D-PŚ/2024 na realizację zadania publicznego pt. „Kompleksowe wsparcie dziecka na lata 2024-2026” Centrum Pomocy Dzieciom w Lublinie. W dniu 10 stycznia 2025 r. zawarto Aneks nr 1 nr 1-S-PŚ.022.4.2025 do umowy na podstawie, którego Fundacja Sempre a Frente z siedzibą w Lublinie przy ul. Lubartowskiej 24 otrzymała dotację 10 lutego 2025 r. w kwocie 750 000,00 zł Całość zadania zgodnie z realizacją wyniosła 833 400,00 zł, w tym dotacja 750 000,00 zł oraz środki finansowe własne 83 400,00 zł.

Z pomocy Centrum skorzystało łącznie 431 osób, w tym 263 dzieci i 168 osób dorosłych. W ramach ww. zadania:

- prowadzono indywidualną pomoc psychologiczną i terapeutyczną, z której skorzystało 107 dzieci oraz 126 rodziców/opiekunów prawnych podczas 3072 godzin pracy skupiającej się na zapewnieniu wsparcia psychologicznego klientom, spotkania odbywały się stacjonarnie,
- prowadzono grupę edukacyjno-terapeutyczną dla rodziców/opiekunów – zrealizowano 30 godzin, w której udział wzięło 15 osób,

- prowadzono grupową pomoc psychologiczno-terapeutyczną dla dzieci/młodzieży – zrealizowano 432 godziny, ze wsparcia skorzystało 91 osób,
- udzielano konsultacji pierwszego kontaktu 202 osobom, których kwalifikowano do pomocy w CPD lub kierowano do innej placówki,
- prowadzono indywidualne konsultacje psychiatryczne, w okresie sprawozdawczym zrealizowano 60 godzin konsultacji psychiatrycznych, prowadzonych przez lekarza psychiatrę, ze wsparcia skorzystało 29 dzieci, lekarz psychiatra, specjalista dzieci i młodzieży prowadził konsultacje planowe podopiecznych CPD, konsultacje psychiatryczne w trybie nagłym, ocenę stanu psychicznego i planowanie postępowania, psychoedukację pacjentów oraz opiekunów.
- prowadzono konsultacje prawne w wymiarze 80 godzin w formie stacjonarnej i telefonicznej, prawniczka udzielała konsultacji, podejmowała interwencje prawne, pomagała w przygotowaniu pism procesowych i komunikacji z wymiarem sprawiedliwości, edukowała w zakresie przyjaznych przesłuchań dzieci, z konsultacji korzystały osoby będące w procesie wsparcia w CPD, każda osoba mogła korzystać z konsultacji kilkakrotnie, zgodnie z zapotrzebowaniem, w ramach działania wsparciem objęto 27 osób,
- koordynacja merytoryczna – kierowano spotkaniami Zespołu Interdyscyplinarnego ze strony CPD, kierowano pracą specjalistów CPD, wspierano zespół merytorycznie oraz nawiązywano i koordynowano współpracę z instytucjami i organizacjami, nadzorowano korespondencje z sądami, prokuratorami i innymi instytucjami w sprawach dzieci będących pod opieką CPD,
- grupowa pomoc terapeutyczna dla dzieci/młodzieży z użyciem metod pozaformalnych (arteterapia, dogoterapia, lasoterapia) – 30 godzin, w których udział wzięło 65 osób,
- superwizja zespołu CPD – stanowiła wsparcie merytoryczne, była obszarem wymiany doświadczeń i przestrzeni do przepracowania emocji, trudności przeżywanych w kontakcie z podopiecznymi, 19 specjalistów, w tym wolontariuszy objęto wsparciem w wymiarze 57 godzin.
- spotkania/konsultacje/doradztwo dla specjalistów – realizowano stałą współpracę z instytucjami i podmiotami zakresie profilaktyki uzależnień i krzywdzenia oraz ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, w ramach współpracy zrealizowano 49 godzin spotkań/konsultacji/doradztwa, objęto wsparciem 138 specjalistów m.in. nauczycieli, pracowników pomocy społecznej i wymiaru sprawiedliwości czy urzędników.

Środki finansowe zostały przeznaczone na:

- 1) wynagrodzenie specjalisty świadczącego indywidualną pomoc psychologiczną/terapeutyczną/interwencję kryzysową,
- 2) wynagrodzenie terapeuty/ów prowadzącego/ych grupy wsparcia dla dzieci,
- 3) materiały do prowadzenia zajęć terapeutycznych (papiernicze, biurowe lub pomoce),
- 4) wynagrodzenie terapeutów prowadzących grupy wsparcia dla rodziców,
- 5) wynagrodzenie specjalisty prowadzącego monitoring i ewolucję w projekcie,
- 6) wynagrodzenie specjalistów prowadzących spotkania/doradztwo/konsultacje dla specjalistów zewnętrznych,

- 7) wynagrodzenie psychologa,
- 8) wynagrodzenie psychiatry,
- 9) wynagrodzenie prawnika,
- 10) wynagrodzenie koordynatora merytorycznego CPD,
- 11) prowadzenie superwizji indywidualnej/grupowej dla zespołu CPS, w tym wolontariuszy zaangażowanych w działania placówki,
- 12) wynagrodzenie specjalistów prowadzących grupową pomoc terapeutyczną dla dzieci/młodzieży z użyciem metod pozaformalnych,
- 13) obsługę księgowo-kadrową projektu,
- 14) koordynację administracyjną projektu,
- 15) koszty lokalowe Centrum Pomocy Dzieciom (czynsz, prąd, gaz, woda, internet, śmieci),
- 16) materiały informacyjne i szkoleniowe.

13.3. Wolontariat w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie

W roku 2025 zawarto dwa porozumienia o współpracy z wolontariuszami, którzy pełnili wsparcie w formie: indywidualnej pomocy w nauce, organizowaniu czasu wolnego oraz odrabianiu lekcji w grupach wsparcia w Centrum Aktywności Środowiskowej MOPR w Lublinie.

13.4. Inne zadania realizowane przez Dział ds. pomocy środowiskowej

W 2025 roku Dział do spraw pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie:

- realizował **529** spraw w ramach współdziałania z innymi podmiotami w zakresie realizowanych zadań,
- rozpatrzył **23** skargi i wnioski klientów indywidualnych,
- udzielił **35** informacji o prawach i uprawnieniach z zakresu realizowanej pomocy oraz o rodzajach świadczonej pomocy,
- rozpatrzył **53** zgłoszeń Rzecznika Praw Dziecka oraz Rzecznika Praw Obywatelskich,
- skierował **30** wniosków do Sądu Rejonowego w Lublinie o skierowanie do Domu pomocy społecznej bez wymaganej zgody,
- nadzorował **322** opiekunów tymczasowych wskazanych przez Sąd, którzy sprawowali opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy,
- weryfikował **560** decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

V. WSPIERANIE RODZIN I SYSTEM PIELICZY ZASTĘPCZEJ

1. Wspieranie rodziny

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zastępczej (Dz. U. z 2025 poz. 49). Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny powinna odbywać się z uwzględnieniem zasady pomocniczości.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte szeregiem działań w ramach pracy z rodziną, w szczególności:

- konsultacjami i poradnictwem specjalistycznym,
- terapią i mediacją,
- pomocą prawną,
- usługami asystenta rodziny.

1.1. Poradnictwo specjalistyczne

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, w zakresie terapii uzależnień, przemocy, kryzysów) oraz pomoc prawną, rodziny bezpłatnie uzyskują w:

- Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, ul. Popiełuszki 28E;
- Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, ul. Poniatowskiego 4.

1.1.1. Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin

Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin MOPR w Lublinie oferuje nieodpłatną, profesjonalną pomoc terapeutyczną dla osób, małżeństw i rodzin będących w kryzysie. W 2025 roku z pomocy skorzystało **1001 osób** (823 osoby dorosłe oraz 178 dzieci) w tym:

- z terapii skorzystało 941 osób (dorośli: 772, dzieci: 169),
- z profilaktyki skorzystały 273 osoby (dorośli: 177, dzieci: 96),
- z konsultacji psychologicznych skorzystało 361 osób (dorośli: 361)

Niektóre osoby korzystały jednocześnie z konsultacji, profilaktyki i terapii.

Tabela 16. Liczba osób objętych wsparciem Poradni w 2025 roku z podziałem na rodzaj wsparcia

Wyszczególnienie	Liczba osób objętych wsparciem w 2024 r.: 832		Liczba osób objętych wsparciem w 2025 r.: 1001	
	w tym dorosłych	w tym dzieci	w tym dorosłych	w tym dzieci
Łączna liczba osób korzystających	682	150	823	178
w tym: liczba osób w terapii	615	145	772	169
w tym: liczba osób w psychoprofilaktyce	278	105	177	96

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Wsparciem objęto 509 rodzin, z czego 88,2% to rodziny naturalne (449 rodzin), a 7,7% (39 rodzin) stanowiły rodziny zastępcze. Ponadto wsparciem objęto 7 rodzin adopcyjnych (1,4%) oraz 14 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2,7%).

Tabela 17. Liczba rodzin objętych terapią w 2025 roku

Liczba rodzin ogółem, w tym:	509
rodzin naturalnych	449
rodzin zastępczych	39
rodzin adopcyjnych	7
dzieci przebywających w placówce	14

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W 2025 roku widać wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia Poradni (169 osób więcej niż roku poprzednim), pomimo nieco mniejszej liczby umówionych sesji terapeutycznych (o 464 sesje mniej niż w roku poprzednim), co ma związek z rozwiązaniem przez trzech pracowników umowy o pracę w czwartym kwartale. W 2025 roku, w terapii uczestniczyły **772 osoby** (615 osób – 2024 r.). Ogółem odbyło się **6 456 sesji** (6 802 - 2024 r.) terapeutycznych i konsultacyjnych. W 2025 roku, z przyczyn leżących po stronie klienta nie odbyło się 828 sesji.

Pozytywnym, utrzymującym się od kilku lat trendem, jest korzystanie z trwającej kilka miesięcy terapii, zamiast krótkich konsultacji. Ten celowy proces przynosi widoczną poprawę funkcjonowania osób i rodzin. Profesjonalna psychoterapia, pozwala rozwiązywać problemy osobom, małżeństwom i rodzinom, wzmacnia więzi i usprawnia komunikację.

W ramach działalności Specjalistycznej Poradni dla Rodzin w 2025 roku odbyły się również następujące działania o charakterze psychoprofilaktycznym:

- cykl warsztatów doskonalenia umiejętności wychowawczych „Szkola dla rodziców. Jak mówić by dzieci nas słuchały, jak słyhać by dzieci do nas mówiły” – 2 edycje po 10 spotkań, łącznie 50 godzin i 28 uczestników,
- spotkanie mikołajkowe zorganizowane dla byłych wychowanków domów dziecka - 1 spotkanie, 5 godzin, 70 uczestników,
- piknik z okazji Dnia Dziecka zorganizowany dla rodzin byłych wychowanków domów dziecka – 1 spotkanie, 6 godzin, 80 uczestników,
- warsztaty dla studentów psychologii i pedagogiki dotyczące funkcjonowania Poradni i specyfiki pracy w tego rodzaju placówce – 1 spotkanie, 2 godziny, 4 uczestników,
- spotkania superwizyjne dla profesjonalistów – 6 spotkań, 18 godzin, 8 uczestników.

29 października 2025 roku odbyła się konferencja objęta Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Lublina, z okazji 20-lecia działalności Specjalistycznej Poradni dla Rodzin MOPR w Lublinie, pn. „Od rozmowy do zmiany – 20 lat profesjonalnej pomocy”.

Celem konferencji było:

- zapoznanie uczestników z historią Specjalistycznej Poradni dla Rodzin i historią współpracy ze Stowarzyszeniem Zarembiaczy w obszarze wsparcia dla byłych wychowanków domów dziecka,
- promocja doświadczeń dotyczących przekształcenia dużej placówki socjalizacyjnej w zespół małych, zintegrowanych ze środowiskiem domów rodzinnych oraz integracji i systemowego wsparcia usamodzielnionych wychowanków i rodzin, które tworzą,
- promocja działań Poradni na rzecz wspierania rodzin będących w trudnej sytuacji,
- wskazanie kierunku dalszej działalności i omówienie zagadnień związanych z wybranymi nowymi wyzwaniami terapeutycznymi związanymi z funkcjonowaniem i specyficznymi trudnościami rodzin klientów Poradni,

- wymiana informacji i dobrych praktyk dotyczących sieci wsparcia dla mieszkańców Miasta Lublina.

W wydarzeniu wzięły udział 73 osoby.

1.1.2. Poradnictwo w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej

Bezpłatne konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne i pedagogiczne) rodziny uzyskują również w **Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie**. Specjaliści zatrudnieni w Dziale, tj. 2 pedagogów, 2 psychologów, świadczyli poradnictwo, m. in. na rzecz rodzin naturalnych.

W roku 2025 tą formą pomocy objętych było **61 rodzin**, które skorzystały z **121** porad.

Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, radzenia sobie ze stratą, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, przezwyciężania występujących trudności życiowych;
- w ramach poradnictwa pedagogicznego: poprawy sytuacji życiowej rodzin naturalnych, poprawy relacji rodziców naturalnych z dziećmi, poprawy kompetencji wychowawczych rodzin naturalnych, przebiegu kontaktu rodziców z dziećmi, podnoszenia kwalifikacji zawodowych rodziców naturalnych, kierowania rodzin naturalnych do poradni specjalistycznych i organizacji pracujących na rzecz dziecka rodziny.

1.2. Asystenci rodziny

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. zatrudnionych było 15 asystentów rodziny i kierownik Sekcji. Ogółem wydatki na zatrudnienie wyniosły 1 404 405,82 zł, z czego: dotacja w ramach dofinansowania zadania własnego gminy, realizowanego w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2025” wynosiła 311 707,70 zł, zaś środki własne 1 092 698,12 zł.

Asystenci rodziny podjęli pracę z rodzinami naturalnymi przeżywającymi trudności, przede wszystkim w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i będącymi w trudnej sytuacji życiowej. Pracę prowadzono z rodzinami, które sprawowały opiekę nad dziećmi w celu poprawy ich umiejętności wychowawczych, jak również z takimi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystenci pozostawali w systematycznym kontakcie z rodzinami, w których dzieci miały niezaspokojone potrzeby, monitorowali podejmowane przez nich działania, pomagając w rozwiązywaniu sytuacji wieloprotymowych. Rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej motywowali do zmiany sytuacji życiowej i stałego kontaktu z dziećmi, w celu utrzymania więzi i powrotu pod ich opiekę.

W 2025 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 267 rodzin niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się 530 dzieci. Asystenci odbyli 6005 wizyt w środowisku. Prowadzili konsultacje wychowawcze z rodzicami oraz małoletnimi, wskazując konstruktywne metody wychowawcze w przypadku występowania trudności w tym zakresie, wskazywali również możliwości spędzania czasu wolnego. Udzielali instrukcji i pomocy załatwianiu spraw urzędowych oraz rozwiązywaniu problemów socjalnych. Odbywali rozmowy na temat prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz dysponowania środkami finansowymi. Ponadto pracownicy pomagali w wyszukiwaniu ofert pracy, w redagowaniu CV,

listu motywacyjnego. Asystenci rodziny proponowali rodzinom wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, wyszukiwali i polecali poradnie, przychodnie, często także umawiali członków rodzin do specjalistów z zakresu medycyny.

Asystenci rodziny odbywali wizyty w środowiskach w sytuacjach interwencyjnych, w przypadku podejrzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny, w konieczności przeprowadzenia oceny sprawowania opieki nad dziećmi oraz ewentualnego udzielenia niezwłocznej pomocy. Wizyty te często odbywały się wspólnie z pracownikami socjalnymi, policją, czy też kuratorami rodzinnymi. W celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinie, asystenci rodziny pozostawali w stałym kontakcie z instytucjami, fundacjami, stowarzyszeniami, służbą zdrowia i sądami. Podczas nauki dzieci w placówkach edukacyjnych, stale współpracowali z pracownikami szkół, przedszkoli, żłobków i ośrodków szkolno-wychowawczych, ośrodków socjoterapeutycznych, czy też wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym zakończono pracę z 90 rodzinami. Powody zakończenia pracy to: osiągnięcie założonych celów (37 przypadków), zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem (27 przypadków), brak efektów pracy (11 przypadków) oraz zmiana metody pracy i inne (15 przypadków). Rodzina po zakończeniu współpracy zostaje w systemie pomocy społecznej i jest nadal systematycznie odwiedzana przez pracownika socjalnego. Takie rodziny są bardzo często objęte również nadzorem kuratora sądowego, z którym współpracują pracownicy socjalni. W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej w rodzinie i braku nadzoru kuratora sądowego, do Sądu kierowane są pisma o objęcie rodziny takim środkiem zabezpieczającym. Natomiast w przypadku zakończenia współpracy asystenta rodziny z rodziną spowodowanego osiągnięciem celów zawartych w Planie pracy z rodziną, rodzina jest objęta jeszcze trzymiesięcznym monitoringiem.

W 2025 r. asystenci rodziny we współpracy z członkami rodzin i po konsultacji z pracownikami socjalnymi przygotowali lub zaktualizowali 250 planów pracy z rodziną, które obejmowały zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także określały terminy ich realizacji i efekty podjętej pracy. Asystenci dokonywali także okresowej oceny sytuacji rodziny, w której przedstawiali efekty prowadzonych działań oraz zasadność (lub brak zasadności) kontynuowania pracy z rodziną. W 2025 r. dokonano i przygotowano na piśmie 306 ocen

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin, która nałożyła na asystentów rodziny obowiązek koordynowania poradnictwa skierowanego do kobiet w ciąży i rodzin oczekujących narodzin dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze stwierdzonym w życiu płodowym prawdopodobieństwem dysfunkcji rozwojowych oraz rodzin już wychowujących dzieci z obciążeniami rozwojowymi. Asystenci rodziny udzielają informacji na temat uprawnień związanych z ustawą, motywują do skorzystania z jej zapisów. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie został udostępniony „Katalog możliwego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin w Mieście Lublin”¹⁴, w którym zawarte są informacje dotyczące możliwej pomocy materialnej oraz pozafinansowego wsparcia instytucjonalnego rodzin biologicznych. W roku 2025 nie było rodzin objętych koordynacją asystenta rodziny w ramach ww. ustawy.

¹⁴ http://mopr.lublin.eu/poradnik/pomoc_specjalistyczna/asystent_rodziny/katalog.pdf

Zgodnie z art. 176 pkt 2 i pkt 4 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy umożliwienie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny. Szkolenia asystentów rodziny w roku 2025 odbywały się bezkosztowo. Szkoleniami objęto 14 asystentów rodziny.

1.3. Placówki wsparcia dziennego

Rodzina może także uzyskać pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie Miasta Lublin wszystkie placówki wsparcia dziennego, funkcjonujące na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prowadzone są przez podmioty pozarządowe.

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest bezpłatny i dobrowolny oprócz sytuacji wyjątkowych, kiedy do placówki kieruje sąd.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W ciągu 2025 roku, na podstawie umów zlecających podmiotom pozarządowym prowadzenie placówek wsparcia dziennego, funkcjonowało 9 placówek:

- 7 placówek wsparcia dziennego prowadzonych było w formie opiekuńczej. Placówki dysponowały 205 miejscami i w ciągu 2025 roku objęły opieką 296 dzieci;
- 2 placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie specjalistycznej, dysponowały 44 miejscami i objęły opieką 52 dzieci;

Łącznie wszystkie placówki dysponowały 249 miejscami, a z ich usług w 2025 roku skorzystało 348 dzieci pochodzących z 277 rodzin.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podst. art. 190 ustawy lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta. Jedna placówka w Lublinie prowadzi działalność na podstawie art. 228 ust. 5 ustawy, gdyż uzyskała decyzję Prezydenta Miasta Lublin stwierdzającą, że zapewnia dzieciom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego miasto Lublin zleca uprawnionym podmiotom po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert i dofinansowuje ze środków publicznych koszty

ich działalności. Umowy z podmiotami prowadzącymi placówki wsparcia dziennego zostały zawarte na okres od dnia 1 kwietnia 2021 roku do dnia 31 marca 2026 roku.

W roku 2025 na dofinansowanie kosztów działalności placówek wsparcia dziennego miasto Lublin wydatkowało łącznie 1 000 000,00 zł.

Tabela 18. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez miasto Lublin w 2025 roku z podziałem na typy

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Nazwa i adres placówki	Liczba miejsc	Typ placówki	Dotacja – dofinansowanie placówki w 2025 r. (zł)
1.	„Fundacja Amigo-Polska” ul. Jaworowskiego 12 20 - 612 Lublin	Specjalistyczny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy „Domostwo Amigoniańskie” ul. Jaworowskiego 12 20 - 612 Lublin	25	specjalistyczna	250 000,00
2.	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” ul. Narutowicza 74a 20 - 019 Lublin	Ośrodek Terapeutyczny ul. Narutowicza 74a 20 - 019 Lublin	19	specjalistyczna	100 000,00
3.	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty ul. Królewska 10, 20 - 109 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza im. bł. Edmunda Bojanowskiego ul. Królewska 10 20 - 109 Lublin	30	opiekuńcza	91 752,00
4.	Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo ul. Jezuicka 4/9, 20 - 113 Lublin	Ośrodek nr 1 „Teatr” ul. Kunickiego 128, 20 - 434 Lublin	40	opiekuńcza	113 000,00
5.		Ośrodek nr 2 „Bliźniak” ul. ks. Michała Słowikowskiego 1 20 - 124 Lublin	35	opiekuńcza	109 000,00
6.	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo ul. Doświadczalna 46 20 - 236 Lublin	Świetlica Integracyjna „Razem” ul. Doświadczalna 46 20 - 236 Lublin	25	opiekuńcza	59 155,00
7.	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce ul. Niedźwiedzia 39 02 – 737 Warszawa	Placówka Wsparcia Dziennego „Jutrzenka” ul. Jutrzenki 1, 20 - 538 Lublin	30	opiekuńcza	100 000,00
8.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny ul. Narutowicza 54, 20 - 016 Lublin	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ul. Narutowicza 54 20 - 016 Lublin	25	opiekuńcza	70 000,00

9.	Caritas Archidiecezji Lubelskiej ul. Prym. Stefana Wyszyńskiego 2 20-852 Lublin	Świetlica Środowiskowa Caritas ul. Prym. Stefana Wyszyńskiego 2 20-852 Lublin	20	opiekuńcza	107 093,00
Razem:			249		1 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublin

Ponadto w 2025 roku, w związku z trwającymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy, na podstawie art. 27 ust 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.) z oferty placówek wsparcia dziennego, za zgodą Wojewody Lubelskiego, mogły korzystać dzieci pochodzenia ukraińskiego. W 2025 roku w zajęciach w Specjalistycznym Ośrodku Opiekuńczo-Wychowawczym „Domostwo Amigoniańskie” uczestniczyło 2 dzieci pochodzenia ukraińskiego, w Ośrodku Terapeutycznym przy ul. Narutowicza 74a – 1 dziecko, w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – 8 dzieci. Łącznie z oferty placówek wsparcia dziennego skorzystało 11 dzieci pochodzenia ukraińskiego.

W 2025 roku pracownicy zrealizowali 18 wizytacji, które odbyły się w okresie od kwietnia do listopada 2025 roku. Z każdej wizytacji sporządzono notatkę służbową z wizytacji w miejscu realizacji zadania publicznego w placówce wsparcia dziennego.

Wyplata dodatków motywacyjnych dla pracowników placówek wsparcia dziennego

W dniu 19 czerwca 2024 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 63 (M. P. z 2024 r. poz. 504) w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”. Program realizowany od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy m.in. przez podmioty wykonujące zadania publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku z tego tytułu dofinansowano wynagrodzenia 31 pracowników placówek wsparcia dziennego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w 8 placówkach wsparcia dziennego, realizujących zadanie publiczne na zlecenie miasta Lublin, w łącznej wysokości **274 623,57 zł.**

1.4. Pozostałe formy wspierania rodziny

1.4.1. Rodziny wspierające

W celu udzielenia wsparcia w sytuacji przeżywania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Jej zadaniem jest, przy współpracy asystenta rodziny, pomaganie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie znajduje się informacja o tym, że Ośrodek poszukuje rodzin zainteresowanych współpracą non profit na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzór wniosku, jaki powinni złożyć kandydaci na rodziny wspierające. Dołączony został także wzór umowy z rodziną wspierającą oraz folder zachęcający kandydatów do podjęcia się pełnienia funkcji

rodziny wspierającej. W 2025 r., z uwagi na brak zainteresowania, nie było rodzin objętych tą formą wsparcia.

1.4.2. Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany rodzinom objętym asystą rodzinną

W 2025 roku w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie nie prowadzono grup wsparcia dla rodzin naturalnych. W 2026 roku planowane jest wznowienie grup wsparcia dla rodziców mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie na podstawie umowy nr 160/FELU.08.08-IZ.00-0003/25-00 zawartej 10.09.2025 r. w okresie 01.01.2026 r. - 31.12.2027 r. realizuje projekt "Wsparcie dla rodzin objętych asystą rodzinną". Wartość całkowita: 834 133,35 zł Wartość dofinansowania z UE (85%): 709 013,34 zł Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 83 413,33 zł Wkład własny (5%): 41 706,68 zł. Projekt jest finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 Priorytet: VIII Zwiększanie spójności społecznej Działanie: 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej.

Celem głównym projektu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wychowywanych w nich dzieci ich integracja, aktywizacja poprzez działania na rzecz rodzin, wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci. Projekt jest skierowany do 48 osób objętych wsparciem asystenta rodziny w tym: 18 osób dorosłych oraz co najmniej 30 dzieci wychowujących się w rodzinach zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujących miasto Lublin.

Projekt zakłada kompleksowe wsparcie rodzin i dzieci przeżywających trudności, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym:

- Grupa wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych: liczba osób objętych działaniem - 10 osób.
- Wsparcie psychologiczne dla rodzin, w tym dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 8 dorosłych i 8 dzieci.
- Zajęcia wyrównujące wiedzę z matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 30 dzieci.
- Zajęcia edukacyjne dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny - Programowanie - tworzenie gier i elektronika dla najmłodszych: liczba osób objętych działaniem - 8 dzieci.
- Zajęcia edukacyjne dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny - Grafika i druk 3D: liczba osób objętych działaniem - 8 dzieci.
- Zajęcia plastyczne dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 8 dzieci.
- Terapia integracji sensorycznej dla dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 10 dzieci.

Zaplanowane w projekcie wsparcie w rezultacie spowoduje:

- wzmocnienie uczestników projektu, przezwyciężenie kryzysów w rodzinie, możliwość lepszego pełnienia funkcji rodzica, zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- wsparcie dzieci mających trudności w nauce wynikające z wcześniejszych zaniedbań, jak również z braku odpowiedniego wsparcia, odciążenie rodziców, których nie stać na zorganizowanie dzieciom płatnych korepetycji, rozwijanie zainteresowań i talentów dzieci, a także promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- pogłębianie relacji między dziećmi, wzrost samooceny dzieci, poczucia wyjątkowości, dowartościowanie i zniwelowanie poczucie bycia gorszym w porównaniu do dzieci z rodzin pełnych,
- zwiększenie integracji dzieci, chęci do podejmowania aktywności i motywacji do poznawania i odkrywania otoczenia, zwiększenie chęci do nawiązywania kontaktu z innymi osobami, wzbudzanie poczucia bezpieczeństwa.

Kompleksowe wsparcie rodzin spowoduje zmniejszenie liczby rodzin niewydolnych wychowawczo, a w konsekwencji zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.

1.4.3. Spotkania rodzin naturalnych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej

W siedzibie Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej oraz na terenach przyjaznym dzieciom i rodzinie organizowane były spotkania rodzin naturalnych (rodziców, rodzeństwa, dziadków, osób bliskich dziecku) z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Do spotkań tych uczestnicy przygotowywani byli przez specjalistów (pedagoga, psychologa), koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub asystenta rodziny. W 2025 roku zorganizowano **70 takich spotkań**, w czasie, których rodziny naturalne mogły również skorzystać z porad specjalistów.

2. System pieczy zastępczej

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust.1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny naturalnej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

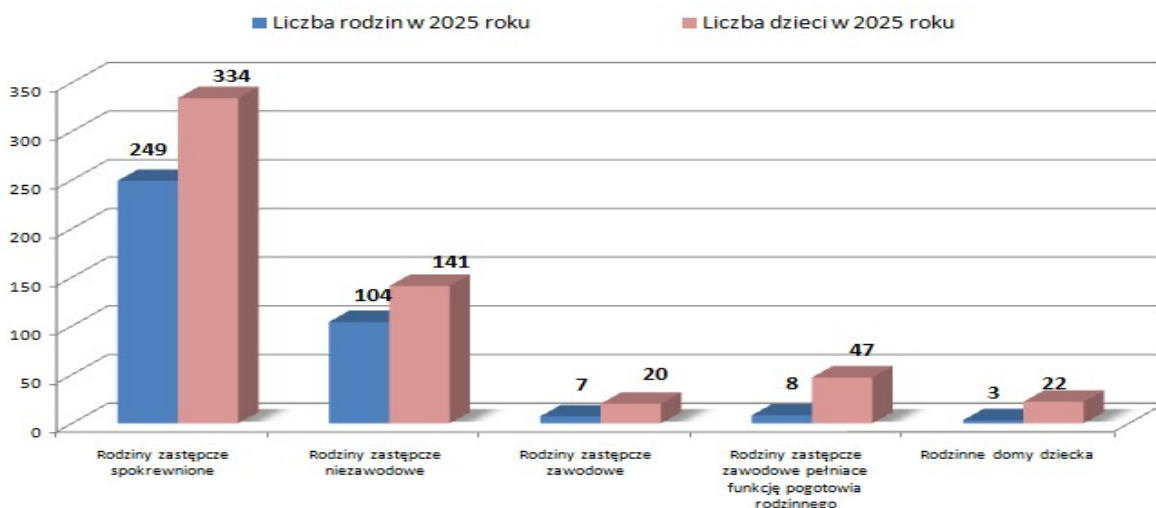
2.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu. W roku **2025** na terenie miasta Lublin funkcjonowało łącznie **368 rodzin zastępczych**, w których przebywało **542 dzieci**. Funkcjonowały również **3 rodzinne domy dziecka**, w których przebywało **22 dzieci**. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione, (249) w których wychowywało się **334 dzieci**. Rodzin zastępczych niezawodowych było **104**, a pod ich opieką pozostawało **141 dzieci**. Ponadto

w Mieście Lublin funkcjonowało **14 rodzin** zastępczych zawodowych, przebywało w nich **67 dzieci**, w tym **8 rodzin** zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (**47 dzieci**).

W 2025 roku utworzono 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w którym zostało umieszczonych 13 dzieci. Utworzono także 2 rodziny zastępcze zawodowe, w których umieszczono 4 dzieci. W ww. formach rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 81 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością.

Wykres 9. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta Lublin i dzieci w nich przebywające w 2025 roku¹⁵

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W funkcjonujących na terenie miasta Lublin rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka w 2025 roku na mocy orzeczeń sądu umieszczono 92 dzieci.

W okresie sprawozdawczym z rodzin zastępczych odeszło łącznie 94 dzieci, w tym:

- 11 dzieci powróciło do rodzin naturalnych,
- 6 dzieci zostało przysposobionych,
- 6 dzieci umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 17 dzieci zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej,
- 8 dzieci z innych powodów (zmiana miejsca zamieszkania - przeprowadzka poza miasto Lublin, zmiana postanowienia Sądu na umieszczenie dziecka w domu pomocy społecznej).

Ponadto w roku 2025 rodziny zastępcze opuściło 46 pełnoletnich wychowanków.

2.1.1. Świadczenia dla lubelskich rodzin zastępczych

Zgodnie ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2025 poz. 49 tj.), oraz Obwieszczeniami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r., z dnia 18 kwietnia 2023 r. oraz Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024 r., w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości

¹⁵ Jedna rodzina pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego od 1 lipca 2025 roku została przekształcona w rodzinę zastępczą zawodową.

pomocy dla osoby usamodzielnianej, oraz wysokości kwot określonych w umowach rodzinom zastępczym przysługują następujące świadczenia obligatoryjne:

- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej i rodzinie zastępczej zawodowej (1 517,00 zł miesięcznie – od dnia 1 czerwca 2024 r.),
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej (1002,00 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2024 r.),
- dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności (306,00 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2024 r.)
- dodatek na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (306,00 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2024 r.),
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej (w przypadku pobytu w rodzinie zastępczej powyżej 3 dzieci).

Rodziny zastępcze mogą otrzymać również następujące świadczenia fakultatywne: dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo, świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ, na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo, jak również świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (w przypadku rodzin zawodowych).

W sprawie tych świadczeń na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano łącznie **564 decyzje administracyjne**, w tym:

- 271 decyzji dotyczących przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – świadczenia obligatoryjne,
- 5 decyzji zmieniających decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych - świadczenia obligatoryjne,
- 108 decyzji uchylających decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania
- 1 decyzję odmowną dotyczącą świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- 2 decyzje dotyczące świadczeń nienależnie pobranych,
- 28 decyzji przyznających środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego – świadczenie obligatoryjne (w przypadku pobytu w rodzinie powyżej 3 dzieci),
- 1 decyzję odmowną dotyczącą jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - świadczenia fakultatywne,
- 113 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - świadczenia fakultatywne,
- 5 decyzji przyznających świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu – świadczenie obligatoryjne,
- 27 decyzji przyznających dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania – świadczenie fakultatywne,

- 3 decyzje przyznające świadczenie na inne niezbędne i nieprzewidziane wydatki związane z opieką i wychowaniem dziecka.

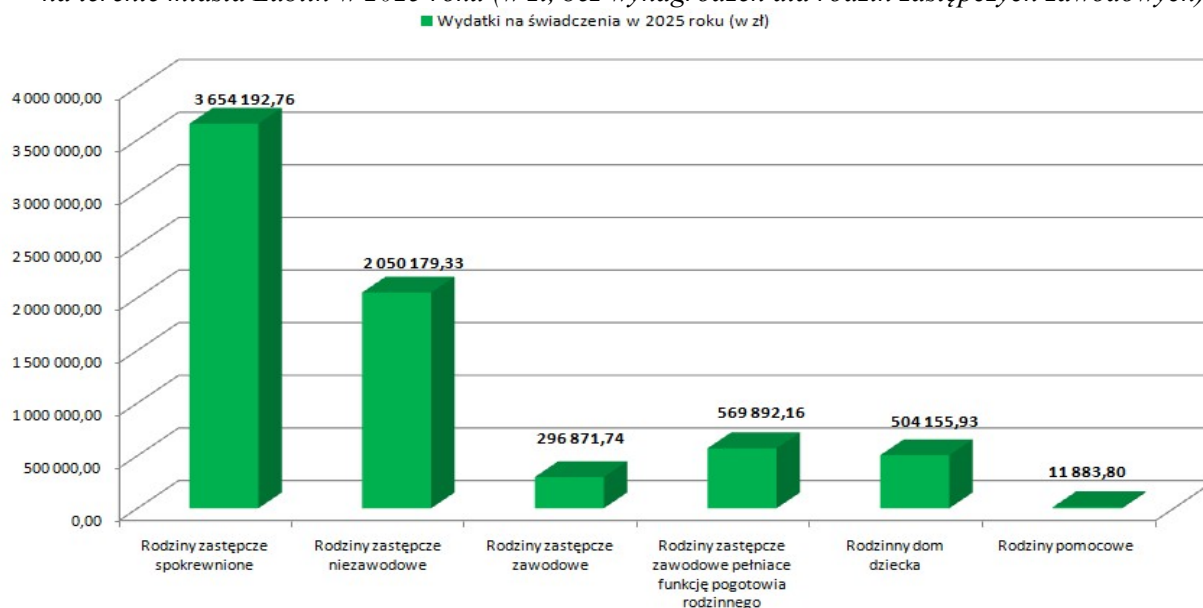
W 2025 roku wypłacono **6 631** świadczeń na dzieci przebywające w lubelskich rodzinach zastępczych na łączną kwotę **7 087 175,72 zł¹⁶**, z tego:

- 6 163 426,44 zł na świadczenia dla dzieci podchodzących z terenu miasta Lublin,
- 923 749,28 zł na świadczenia dla dzieci pochodzących z 28 innych powiatów, a przebywających w lubelskich rodzinach zastępczych. Wydatki na te świadczenia są refundowane przez powiaty pochodzenia dzieci. Zgodnie z ustawą, koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej ponosi powiat pochodzenia dziecka.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie wypłacał w okresie styczeń – grudzień 2025 r. świadczenia dla 359¹⁷ rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka zamieszkałych na terenie miasta Lublin, na 534¹⁸ dzieci, w tym:

- dla 248 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 328 dzieci,
- dla 101 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało 131 dzieci,
- dla 14 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 66 dzieci, w tym:
 - 7 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 46 dzieci,
 - 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 20 dzieci,
- dla 3 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 22 dzieci.

Wykres 10. Wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin w 2025 roku (w zł, bez wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych)

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

¹⁶ Ujęto świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym, bez wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych.

¹⁷ Wykazano rzeczywistą liczbę rodzin - siedem rodzin zastępczych ma wypłacane świadczenia z zadań własnych i zadań przejętych (na dzieci pochodzące z M. Lublin i dzieci pochodzące z innego powiatu).

¹⁸ Wykazano rzeczywistą liczbę dzieci. W ciągu 2025 roku 13 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych przeszło do rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych spokrewnionych i rodzinnego domu dziecka.

W roku 2025 w 50 lubelskich rodzinach zastępczych, na podstawie porozumień z 24 powiatami (4 porozumienia z 4 powiatami dotyczące 4 dzieci - w trakcie podpisu), przebywało 68 dzieci z terenu innych powiatów.

Tabela 19. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2025 roku

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba rodzin zastępczych na terenie miasta Lublin	Liczba dzieci z innych powiatów na terenie miasta Lublin
1	Radzyński	1	1
2	Zamojski	1	1
3	Niżański	1	1
4	Łęczyński	3	4
5	Lubartowski	2	3
6	Puławski	4	4
7	Lubelski	12	20
8	Krośnieński	1	1
9	Kraśnicki	2	3
10	Białostocki	1	1
11	Chełmski	2	2
12	Świdnicki	4	4
13	Parczewski	2	3
14	Zgorzelecki	0*	1
15	Radomski	1	1
16	Rycki	1	4
17	Włodawski	1	1
18	Nyski	1	1
19	Opatowski	1	1
20	Kołobrzeski	1	1
21	Jasielski	1	1
22	Rybnicki	1	1
23	Stargardzki	1	2
24	Opolski	1	2
25	Włodawski	1	1
26	Kętrzyński	1	1
28	M. Chełm	1	1
28	Biański	1	1
	Razem:	50	68

(* rodzina ujęta w Powiecie Parczewskim)

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Dzieci pochodzące z terenu miasta Lublin mogą zostać umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, podobnie jak rodziny zamieszkujące na terenie Lublina mogą zostać ustanowione rodzinami zastępczymi dla dzieci pochodzących z innych powiatów. Wynika to, m.in. z faktu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych mieszkających w innych powiatach, lub też z braku rodzin zastępczych gotowych na przyjęcie dzieci w ich miejscu zamieszkania. Informacje dotyczące lubelskich dzieci umieszczonych

na podstawie porozumień w rodzinnej pieczy zastępczej w innych powiatach znajdują się na str. 90 niniejszego opracowania.

Zgodnie z 191 ust. 5 cyt. ustawy powiat, na terenie, którego funkcjonują mogące przyjąć dzieci rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1 - 4 porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na powyższe w 2025 r. podpisano z 4 powiatami łącznie 5 porozumień i 3 aneksy do już zawartych porozumień (z 4 powiatami 4 porozumienia pozostają w trakcie uzgodnień i podpisu).

Wydatki na dziecko cudzoziemskie umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Lublin

W okresie sprawozdawczym M. Lublin poniosło wydatki na opiekę i wychowanie 1 dziecka cudzoziemskiego przebywającego w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Wydatki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka wyniosły **3 242,10 zł.**

Realizacja ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ww. ustawy, w następującym brzmieniu: „Sąd może powierzyć pełnienie funkcji rodzinie zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka wobec dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który nie spełnia warunków dotyczących rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka w zakresie niezbędnych szkoleń. Do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wobec dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i któremu sąd polski powierzył sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem będącym obywatelem Ukrainy, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.”

Zgodnie z powyższym zapisem cyt. ustawy oraz na mocy postanowień Sądu o umieszczeniu **12 dzieci** w 4 rodzinach zastępczych niezawodowych oraz **1 dziecka** w 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej, wydano 23 decyzje administracyjne dotyczące przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – (świadczenia obligatoryjne), 4 decyzje uchylające przyznanie świadczeń oraz 7 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do rodziny dzieci – (świadczenia fakultatywne) – w kwocie po 500,00 zł na każde dziecko.

W 2025 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz na podstawie wydanych prawomocnych decyzji wypłacono środki finansowe z Funduszu Pomocy Ukrainie na ww.

zadanie, w łącznej wysokości **197 636,13 zł** (dla: 5 rodzin zastępczych, 13 dzieci, 143 świadczenia).

Rodziny pomocowe

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Pomoc ta ma charakter tymczasowy, a podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta między starostą a rodziną pomocową.

Rodziną pomocową może zostać:

- rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;
- małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49, t.j.) „Rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy”. Zgodnie z art. 73 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Piecza zastępcza może zostać powierzona rodzinie pomocowej, w szczególności w okresie: czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu”.

W 2025 roku 3 rodziny zastępcze zawodowe i 1 rodzinny dom dziecka przebywały na zaplanowanym urlopie. Z uwagi na powyższe wypłacono wynagrodzenia w kwocie 5 252,83 zł dla 8 rodzin, z którymi podpisano 8 umów o pełnienie funkcji rodziny pomocowej na czas niesprawowania opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. W okresie sprawozdawczym opieką rodzin pomocowych zostało objętych 16 dzieci, na 15 dzieci wypłacono 31 świadczeń na kwotę 11 883,80 zł (jedna rodzina nie złożyła wniosku o świadczenia).

Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich

Zgodnie z art. 57 ust. 1a ustawy, w przypadku, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

W okresie styczeń – grudzień 2025 r. zawarto **16 umów**, z 14 osobami o świadczenie usług polegających na pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w zawodowych rodzinach zastępczych, w których na dzień podpisania umowy przebywało powyżej 3 dzieci. Stawka za godzinę usług wynosiła: 30,50 zł (kwota obowiązująca w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.). Wymiar godzinowy usług w ciągu roku ulegał zmianie z uwagi na sytuację rodziny (zwiększone potrzeby) i wynosił, nie więcej niż: 40 godzin miesięcznie dla 3 rodzin, w tym: 1 zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodziny zastępczej zawodowej, 1 rodzinnego domu dziecka, 60 godzin miesięcznie dla

4 rodzin, w tym: 2 zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodziny zawodowej i 1 rodziny zastępczej niezawodowej, 80 godzin miesięcznie dla 4 rodzin, w tym: 3 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodziny zastępczej niezawodowej, 100 godzin dla 2 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 120 godzin dla 2 rodzinnych domów dziecka. Z tej formy pomocy w 2025 r. skorzystało 14 rodzin zastępczych. W 2025 roku wydatki na realizację tego zadania wyniosły **335 334,30 zł**.

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka

W Mieście Lublin w 2025 roku funkcjonowało **14 rodzin zastępczych zawodowych**, (w tym: 7 pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 7 rodzin zastępczych zawodowych – 1 rodzina w trakcie roku, przekształciła się z pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na rodzinę zastępczą zawodową) oraz **3 rodzinne domy dziecka**. Na podstawie zawartej umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka, rodzinie przysługuje miesięczne wynagrodzenie.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, zgodnie z art. 85 ust. 5, otrzymują dodatek w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia, jeżeli w rodzinie zastępczej przebywa w okresie dłuższym niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko, o którym mowa w art. 81 ustawy (dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności).

Od dnia 1 czerwca 2024 r. na podstawie pkt 2 Obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2024 r., w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach, kwoty określone w umowach, o których mowa w art. 54 ust. 3 pkt 9 i 12a, art. 62 ust. 2 pkt 7,11 i 14 oraz w art. 75 ust. 2 pkt 6 ustawy – podlegają waloryzacji o nie mniej niż 11,4%. Wobec powyższego zgodnie z zawartymi aneksami do umów, wynagrodzenia 5 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wypłacono w kwocie podstawy 5 663,58 zł miesięcznie oraz dodatek w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia, tj. 1 132,72 zł miesięcznie, dla 4 rodzin zastępczych zawodowych oraz 3 rodzinnych domów dziecka (od dnia 1 lipca 2024 r. zawarto umowę z 1 nowym rodzinnym domem dziecka), wypłacono wynagrodzenie w kwocie po 4 567,40 zł podstawy miesięcznie.

W roku 2025 wynagrodzenia wszystkich **14 rodzin zastępczych zawodowych oraz 3 rodzinnych domów dziecka**, zgodnie z zawartymi umowami wyniosły łącznie **1 102 297,22 zł**, (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy – **181 675,00 zł**), z tego:

1. dla rodzin zastępczych zawodowych – **320 568,98 zł** (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy - 56 935,00 zł) - (7 rodzin),
2. dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego – **587 059,20 zł**, (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy - 90 000,00 zł) - (7 rodzin),
3. dla rodzinnych domów dziecka – **194 669,04 zł**, (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy - 34 740,00 zł) - (3 rodziny).

Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie do wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024 – 2027”

Od dnia 1 stycznia 2025 r. zgodnie z zawartymi 16 umowami z **13 rodzinami zastępczymi zawodowymi i 3 rodzinami prowadzącymi rodzinny dom dziecka**, w sprawie przyznania dofinansowania do wynagrodzenia w związku z uchwaleniem rządowego programu „Dofinansowanie do wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024 – 2027”, stanowiącego załącznik do Uchwały nr 61 rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. (M. P. z 2024 r. poz. 507), wypłacono dofinansowanie do wynagrodzeń dla łącznie 16 rodzin, w kwocie po 1 000,00 zł brutto miesięcznie.

Za okres od miesiąca stycznia 2025 r. do miesiąca grudnia 2025 r., na realizację powyższego zadania wypłacono środki finansowe na dofinansowania do wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka łączną kwotę 200 184,70 zł (168 świadczeń).

2.1.2. Pozostałe formy wsparcia rodzin zastępczych i działania na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie miasta Lublin.

W ramach działań na rzecz rodzin zastępczych i rozwoju systemu pieczy zastępczej, Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej realizował wiele innych zadań, które zaprezentowano niniejszym podrozdziale.

Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”

W 2025 roku kontynuowano realizację Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”. W dniu 27 sierpnia 2020 r. została podpisana umowa Nr 1123 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020 – Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnych, PI 9iv: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Miastem Lublin.

W ramach projektu objęto wsparciem **310 rodzin zastępczych** (w tym 226 rodzin zastępczych spokrewnionych, 73 rodziny zastępcze niezawodowe i 11 rodzin zastępczych zawodowych) w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19.

W ramach projektu przekazano łącznie:

- 93 sztuk sprzętu komputerowego dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Umowy w sprawie użyczenia sprzętu komputerowego z rodzinami zastępczymi zostały zawarte do dnia 30 września 2025 r.,
- 8 290 maseczek, 42 400 rękawiczek, 843 litrów środków dezynfekcyjnych,
- wyposażono 7 miejsc kwarantanny/izolacji.

W roku 2025 na skutek zmiany zarządzenia opiekuńczego lub zmiany miejsca zamieszkania rodzin zastępczych poza miasto Lublin, wypowiedziano 7 umów w sprawie użyczenia sprzętu komputerowego. Jeden komputer został przekazany rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Wspieranie i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą

Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, współpracy rodziny zastępczej z rodziną naturalną dziecka, sposobów skutecznego komunikowania się w rodzinie, przezwyciężania trudności szkolnych dziecka, poszerzania kompetencji wychowawczych;
- w ramach poradnictwa pedagogicznego: problemów wychowawczych wynikających z historii życia dziecka, kontaktów opiekunów zastępczych z rodziną naturalną dziecka, postaw rodziców zastępczych wobec problemów dziecka, metod wychowawczych stosowanych przez opiekunów zastępczych, kierowania rodzin zastępczych do lekarzy specjalistów, specjalistycznej pomocy psychologicznej i pedagogicznej, udzielania wskazówek o możliwości skierowania dzieci do placówek specjalistycznych i wsparcia dziennego.

Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2025 roku pracownicy MOPR w Lublinie przeprowadzili 2 szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej pt. „PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza”. W szkoleniach tych brało udział 30 osób (19 rodzin). Szkolenie obejmuje 65 godzin dydaktycznych, w tym 7 godzin konsultacji indywidualnych i 10 godzin praktyk.

Ponadto pracownicy MOPR w Lublinie w 2025 roku przeprowadzili 4 szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową i zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego (8 rodzin). Szkolenia te obejmują odpowiednio 15 i 10 godzin dydaktycznych.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w systemie rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 129 ustawy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka. Przeprowadzono 830 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazano na piśmie 830 opinii o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej do właściwych sądów. Ocen tych dokonano w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena dotyczyła 480 dzieci. W przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat oceny dokonywano nie rzadziej, niż co 3 miesiące. Sytuacja dzieci starszych podlegała ocenie nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

W ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej mogli uczestniczyć ich opiekunowie zastępczy, a także rodzice naturalni, jeżeli nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. O terminach posiedzeń zespołu oceniającego zawiadamiano rodziców biologicznych, opiekunów zastępczych dzieci, których sytuację oceniano oraz pracowników Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie. W procesie oceny brali udział psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny sekcji ds. wsparcia rodzin zastępczych, w przypadku, kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora, asystent rodziny w przypadku, gdy rodzina naturalna była objęta asystenturą, pracownik socjalny pracujący z rodziną biologiczną dzieci, pracownik Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym, w przypadku dzieci zbliżających się do osiągnięcia pełnoletności oraz pracownik Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie, w przypadku dzieci zgłoszonych do przysposobienia.

Dokonywanie ocen funkcjonowania rodzin zastępczych w kontekście, jakości sprawowanej przez nie opieki

Działając na podstawie art. 132 ustawy, dokonano oceny 96 rodzin zastępczych w odniesieniu do predyspozycji posiadanych przez opiekunów oraz jakości opieki sprawowanej nad powierzonymi im dziećmi. Oceny dokonywano w składzie: psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny w sytuacji, gdy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora.

Działania diagnostyczno-konsultacyjne w celu pozyskiwania, szkolenia i kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Psycholodzy zatrudnieni w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej przeprowadzili badania psychologiczne **149 osób** będących kandydatami na rodziny zastępcze lub istniejącymi rodzinami zastępczymi. W 2025 r. wydano **102 opinie** dotyczące motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym opinie sporządzone o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej. W celach diagnostycznych zakupiono Testy Kompetencji Rodzicielskich (zeszyty testowe oraz arkusze wyników), które przeznaczone są do pomiaru kompetencji rodzicielskich kandydatów i opiekunów zastępczych oraz Kwestionariusze do Oceny Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych, Opiekunów Prawnych Mediatorów CUIDA (arkusze wyników, arkusze odpowiedzi oraz arkusze z instrukcją). Testy Kompetencji Rodzicielskich pozwalają na zidentyfikowanie mocnych i słabych stron kandydatów oraz istniejących rodzin zastępczych oraz wychwycenie ewentualnych błędów popełnianych przez nich w procesie wychowania dzieci. Testy stosowane wspólnie z kwestionariuszem CUIDA pozwalają uzyskać pełniejszy obraz predyspozycji do rodzicielstwa zastępczego. Kwestionariusz CUIDA pozwala na ocenę zmiennych osobowościowych, stylów wychowania i zdolności danej osoby do zapewnienia odpowiedniej opieki dziecku biologicznemu, adoptowanemu, w rodzinie zastępczej, w placówce opiekuńczej, a także osobie starszej czy niepełnosprawnej. Kwestionariusz CUIDA oraz Testy Kompetencji Rodzicielskich zostały sfinansowane ze środków miasta Lublin.

W 2025 roku Komisja ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka¹⁹ odbyła 60 posiedzeń.

Wynikiem prac Komisji było:

- sporządzenie 60 protokołów dotyczących spełniania przez kandydatów wymogów, o których mowa w art. 42 ust. 1-2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (15 rodzin nie spełniało warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, o których mowa w art. 42 ust. 1-2 ustawy),
- sporządzenie 22 wstępnych akceptacji kandydatów (rodzin) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz zawodowej (22 rodziny spełniały warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej),
- wydanie 16 zaświadczeń kwalifikacyjnych dla 16 rodzin/kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym 11 dla rodziny zastępczej niezawodowej oraz 5 dla rodziny zastępczej zawodowej.

¹⁹ Działająca na podstawie Zarządzenia nr 196/2015 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dn. 31.12.2015 r., ze zmianami w sprawie powołania Komisji ds. kwalifikowania do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz ustalenia wzorów dokumentów obowiązujących w postępowaniu dotyczącym kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Sporządzanie diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (zgodnie z art. 38 ust. 1 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

W roku 2025 psychologowie i pedagodzy sporządzili łącznie **65 diagnoz** psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W tym celu korzystano z licencji programu komputerowego KomKod moduł KORP – Karty Oceny Rozwoju Psychoruchowego – wystandaryzowane narzędzie diagnostyczne, przeznaczone do wstępnej oceny rozwoju dziecka, które są wykorzystywane do diagnoz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz KOZE – Karty Oceny Zachowania i Emocji.

Przekazywanie do właściwych sądów wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania sytuacji prawnej (zgodnie z art. 47 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

W roku 2025 przekazano łącznie 31 wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej celem uregulowania ich sytuacji prawnej.

Sporządzanie pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w 2025 roku Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej sporządził łącznie 39 pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 45 dzieci pochodzących z Lublina i przebywających w rodzinach zastępczych. W związku z brakiem realizacji przez część rodziców zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, przygotowano 15 wniosków do komorników o egzekucję świadczeń alimentacyjnych na rzecz 20 dzieci.

Działalność informacyjna, upowszechnianie wiedzy i promowanie ruchu rodzicielstwa zastępczego

W okresie sprawozdawczym do siedziby działu zgłosiło się 18 rodzin zamierzających podjąć starania o ustanowienie ich rodzinami zastępczymi, z którymi przeprowadzono 34 spotkania informacyjne na temat warunków, jakie muszą spełniać kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie prowadzi regularne kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze. W pojazdach MPK umieszczano plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze. Odbywają się także cyklicznie audycje telewizyjne z udziałem pracowników MOPR w Lublinie. Pracownicy MOPR w Lublinie brali udział w programach TVP3 Lublin (Panorama Lubelska, Miłego Popołudnia), które dotyczyły poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze. Ponadto prowadzono działania informacyjne (np. w parafialnych kościołach na terenie miasta Lublin) oraz poradnictwo. W miarę możliwości tworzone są oferty świadczeń fakultatywnych dla istniejących i nowo powstających rodzin zastępczych. Akcje promocyjne mają na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz zwiększenie liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.

W dniu 31 maja 2025 r. odbył się piknik rodzinny promujący rodzicielstwo zastępcze, zorganizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie z okazji obchodzonego w dniu 30 maja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W wydarzeniu wzięła udział Pani Anna Augustyniak Zastępca Prezydenta miasta Lublin ds. Społecznych, rodziny zastępcze z dziećmi, a także mieszkańcy miasta Lublin. Celem pikniku była promocja rodzicielstwa zastępczego. Rodziny zastępcze odmieniają świat dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych. Dają

im poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa, możliwość dzielenia się codziennymi smutkami i radościami, ale przede wszystkim tworzą dla nich ciepły i bezpieczny rodzinny dom.

Piknik poprzedzony został "Biegiem po rodzinę" w Wąwozie Dzielnicy Rury. Całość wydarzenia odbyła się na terenach zielonych SOS Wioski Dziecięce przy ul. Jutrzenki 1 w Lublinie. Piękna, słoneczna pogoda sprzyjała dobrej zabawie, dzieci bardzo chętnie korzystały z wielu przygotowanych specjalnie dla nich atrakcji. Dostępne były dmuchane zjeżdżalnie, stoisko z popcornem i watą cukrową, stoisko malowania twarzy i paznokci, stoisko z tatuażami i warkoczykami, zagroda z alpakami, pokaz udzielania pierwszej pomocy, turniej piłki nożnej, gry, animacje i konkursy z nagrodami.

W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie miasta Lublin rozwieszono plakaty informacyjne na temat poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych oraz poszukiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodzin wspierających, rozdawano ulotki oraz broszury na temat rodzicielstwa zastępczego oraz ulotki na temat rodzin wspierających i broszury na temat asystentury rodziny. Zakupiono również nagrody, które zostały przekazane dzieciom uczestniczącym w zabawach i konkursach podczas Festynu zorganizowanego z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Łączna kwota wydatku, która została poniesiona na organizację Dnia Rodzicielstwa Zastępczego wyniosła 2 025,91 zł.

Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany rodzinom zastępczym

W grudniu 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Rodzina zastępcza – szansa dla dziecka” w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Celem głównym projektu jest wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Lublin poprzez kompleksowe działania na rzecz rodzin zastępczych, dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kandydatów na opiekunów zastępczych, w tym deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej. Projekt zakłada, m.in. uzyskanie przez kolejnego pracownika MOPR w Lublinie uprawnień do prowadzenia szkoleń jako trener programu PRIDE Rodzina Piecza Zastępcza w celu sprawniejszego szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze. W ramach Projektu planowane jest również prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych oraz wiele akcji promujących rodzinną pieczę zastępczą. Projekt realizowany jest na podstawie umowy nr 124/FELU.08.08-IZ.00-0049/24-00. **Wartość całkowita:** 354 920,00 zł **Wartość dofinansowania z UE (85%):** 301 682,00 zł. **Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%):** 35 492,00 zł. **Wkład własny (5%):** 17 746,00 zł. **Termin realizacji:** 01.09.2025 r. - 31.10.2027 r. **Cel główny projektu:** Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej w Lublinie poprzez kompleksowe działania na rzecz poprawy funkcjonowania systemu pieczy zastępczej. Realizacja celu głównego jest odpowiedzią na problemy wynikające z niedoboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz na potrzeby związane z procesem deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Projekt przyczyni się do integracji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób przebywających w pieczy zastępczej. **Grupa docelowa:** Projekt jest skierowany do grupy liczącej **55 osób**. Tworzą ją: rodziny zastępcze zawodowe (10 osób), niezawodowe (10 osób) i spokrewnione (10 osób) oraz kandydaci na niezawodowe rodziny zastępcze (24 osoby). W jej skład wchodzi także 1 pracownik wspierający rodziny, który w trakcie projektu nabędzie kwalifikacje trenera programu PRIDE. **Działania zaplanowane w projekcie w celu propagowania rodzicielstwa zastępczego to:**

- Szkolenie trenera programu PRIDE (1 os.) oraz dwie edycje szkoleń PRIDE dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze (2 gr x 12 os.);

- Pikniki rodzinne - 2 wydarzenia integracyjne i promujące rodzicielstwo zastępcze
- Kampania informacyjna "Rodzina zastępcza - bezpieczny przystanek" - ekspozycja plakatów na przystankach MPK w Lublinie;
- Kampania telewizyjna "Rodzina zastępcza - oknem dziecka na świat" - emisja spotu telewizyjnego.

W dniu 18.12.2025 r. podpisano umowę z MPK w Lublinie na usługi reklamowe - montaż i ekspozycję 10 plakatów o wymiarach 1,2m x 1,8m w gablotach CityLight zamontowanych w bocznych ścianach wiat przystankowych. Umowa obejmuje okres od dnia 01.01.2026 r. do 31.08.2027 r. Zgodnie z ww. umową oraz przesłanym do IZ w dniu 07.01.2026 r. wykazem lokalizacji, od stycznia 2026 r. na 10 wybranych wiatkach przystankowych przez zamawiającego, czyli MOPR w Lublinie, zostały rozwieszane plakaty na temat rodzicielstwa zastępczego z hasłem „Rodzina zastępcza – bezpieczny przystanek”. Na plakacie znajduje się praca plastyczna dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie miasta Lublin. Wykonawca potwierdził montaż plakatów we wszystkich wskazanych lokalizacjach. W dniu 23.12.2025 r. otrzymano decyzję Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie na umieszczenie ww. 10 plakatów na wybranych pasach drogi.

W dniu 05.12.2025 r. umieszczono w Bazie Konkurencyjności Zapytanie ofertowe na realizację zadania nr 7 Kampania rodzin zastępczych - produkcja spotu społecznego promującego rodziny zastępcze pn. "Rodzina zastępcza - szansa dla dziecka". W dniu 15.12.2025 r. została podpisana umowa z Wykonawcą Telewizją Polską S.A. Oddział w Lublinie na realizację usługi dotyczącej produkcji spotu promującego rodziny zastępcze. W dniu 21.01.2026 r. została podpisana umowa z Telewizją Polską S.A. Oddział terenowy w Lublinie na emisję spotu telewizyjnego. Spot promujący rodziny zastępcze jest emitowany w TVP3 Oddział w Lublinie w przedziale czasowym "prime time". Zgodnie z umową łączna liczba emitowanych spotów wyniesie co najmniej 200 emisji, do 31.10.2027 r.

Informacje na temat dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

Do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie przekazano informację na temat 26 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W informacjach tych uwzględniono opinię dotyczącą charakteru więzi łączącej dziecko z aktualnym opiekunem.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych z rodzinami zastępczymi oraz wychowankami umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej

W roku 2025 pracownicy socjalni Sekcji ds. wsparcia rodzin zastępczych prowadzili systematyczną pracę socjalną z rodzinami zastępczymi oraz wychowankami umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni przeprowadzali również wywiady środowiskowe z rodzinami zastępczymi, które ubiegały się o świadczenia z ustawy o pomocy społecznej oraz z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni pracowali z **202 rodzinami** zastępczymi, w których umieszczonych było **245 dzieci** (w tym pełnoletni wychowankowie, pozostający w rodzinie zastępczej). Odbyli **715 wizyt** w środowisku. Uczestniczyli w 331 spotkaniach, w czasie, których dokonywano ocen sytuacji dzieci oraz w 35 spotkaniach, na których dokonywano ocen funkcjonowania rodzin zastępczych (na potrzeby tych ocen przygotowali lub uaktualnili 331 informacji o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych i 35 informacji o rodzinach zastępczych).

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy, przygotowano i przesłano do właściwych sądów 268 informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz sytuacji rodzin dzieci. Pracownicy socjalni uczestniczyli również w posiedzeniach komisji ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie miasta Lublin, oraz za pobyt dzieci z terenu miasta Lublin w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Zgodnie z art. 193 ust. 1 cyt. ustawy, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń i dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. wydano łącznie **120 decyzji** (w tym: 1 decyzja na kuratora dla osoby nieobecnej) administracyjnych odstępujących od ustalania opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej. Szczegółowe warunki wydawania decyzji o odstąpieniu od ustalania tej opłaty zawarte są w uchwale nr 1194/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r., w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W celu realizacji zadania sporządzono **147** zawiadomień o wszczęciu postępowania o ustalenie opłaty za pobyt w pieczy zastępczej dziecka. Z uwagi na konieczność ustalenia adresu zamieszkania rodziców dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej prowadzony był systematyczny kontakt z rodzinami zastępczymi, stała weryfikacja w dostępnych systemach informatycznych, jak również wystąpiono z 18 wnioskami do Krajowego Rejestru Karnego i Urzędu Stanu Cywilnego.

2.1.3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2025 r. w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej zatrudnionych było **10** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz kierownik Sekcji. Ogółem wydatki na ich zatrudnienie wyniosły **1 038 227,16 zł**.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali ze 184 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 334 dzieci oraz 3 rodzinnymi domami dziecka, w których umieszczonych było 20 dzieci. Odbyli 1186 wizyt środowisku. Uczestniczyli w 584 spotkaniach, w trakcie, których dokonywano ocen sytuacji dzieci oraz w 61 spotkaniach, na których dokonywano ocen funkcjonowania rodzin zastępczych. Na potrzeby tych ocen przygotowali lub uaktualnili 584 informacje o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych i 61 informacji o rodzinach zastępczych. Koordynatorzy sporządzali przy współpracy z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny (w przypadku, gdy rodzice dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej byli objęci pomocą asystenta rodziny) plany pomocy dziecku oraz jego modyfikacje podczas dokonywanej oceny sytuacji dziecka.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przygotowali i przesłali do właściwych sądów **350** informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz sytuacji rodzin dzieci.

Zgodnie z art. 77 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną,

w szczególności przez udział w szkoleniach i poprzez samokształcenie. W roku 2025 szkoleniami objęto 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

2.1.4. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach

Zgodnie z art. 191 cyt. ustawy, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w innym powiecie. Podstawę zwrotu wydatków stanowi porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Miasto Lublin w skali całego 2025 roku poniosło wydatki związane z refundacją wypłaconych świadczeń dla **115 dzieci**, które przebywały w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terenie innych powiatów – w 85 rodzinach zastępczych (na mocy porozumień zawartych z 27 powiatami). W 2025 roku wydatki na ten cel wynosiły **2 534 740,68 zł**²⁰.

W powyższej kwocie zawierają się wydatki w wysokości: 2 259 195,46 zł – świadczenia w ramach systemu pieczy zastępczej – na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych, osób zatrudnionych do pomocy i osób prowadzących rodzinny dom dziecka; 275 545,22 zł – wydatki na pokrycie kosztów koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (środki finansowe przekazane dla 20 powiatów).

Tabela 20. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2025 roku

Lp.	Powiat	Liczba rodzin na terenie innych powiatów	Liczba dzieci lubelskich na terenie innych powiatów	Oplata gminy	Oplata powiatu	Wydatki (koszt utrzymania dzieci lubelskich na terenie innych powiatów)
1	Miasto Biała Podlaska	1	1	24 607,51	24 607,59	49 215,10
2	Biłgorajski	2	2	7 281,60	34 206,78	41 488,38
3	Miasto Chełm	1	1	19 788,64	19 788,77	39 577,41
4	Chełmski	2	4	13 217,45	42 321,64	55 539,09
5	Częstochowski	1	1	7 973,90	7 973,95	15 947,85
6	Miasto Gdańsk	1	1	9 102,00	9 102,00	18 204,00
7	Hrubieszowski	1	4	2 723,58	24 512,30	27 235,88
8	Janowski	3	4	55 928,69	88 675,95	144 604,64
9	Jasielski	1	1	10 649,73	10 649,78	21 299,51
10	Kraśnicki	6	10	124 905,63	133 168,88	258 074,51
11	Miasto Kalisz	1	1	6 312,00	6 312,00	12 624,00
12	Kołobrzeski	1	1	9 102,00	9 102,00	18 204,00
13	Kościański	1	1	0,00	72 173,58	72 173,58
14	Leski	1	2	19 426,93	57 683,19	77 110,12
15	Lubartowski	7	9	33 010,34	112 649,73	145 660,07
	zwrot			-166,87	-1 501,83	-1 668,70
16	Lubelski	28	37	250 207,33	421 424,64	671 631,97
	zwrot			-917,00	-917,00	-1 834,00
17	Łęczyński	8	13	63 334,25	179 354,73	242 688,98
18	Łukowski	1	1	2 202,89	19 826,56	22 029,45

²⁰ W tym wydatki na wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe oraz osoby zatrudnione do pomocy przy sprawozdaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz koszty koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

19	Opolski	2	4	75 296,86	75 297,11	150 593,97
20	Puławski	4	4	39 048,99	39 049,13	78 098,12
	zwrot			-1 905,22	-1 905,23	-3 810,45
21	Świdnicki	5	6	81 841,88	81 841,91	163 683,79
	zwrot			-501,00	-501,00	-1 002,00
22	Staszowski	1	1	11 274,34	11 274,42	22 548,76
23	Starogardzki	1	1	2 436,75	21 931,38	24 368,13
24	Warszawa Miasto Stołeczne	1	1	9 102,00	9 102,00	18 204,00
25	Wielicki	1	1	0,00	94 750,67	94 750,67
26	Wołomiński	2	2	11 668,66	27 627,19	39 295,85
27	Zamojski	1	1	0,00	18 204,00	18 204,00
Razem:		85	115	886 953,86	1 647 786,82	2 534 740,68

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Wśród dzieci, za które miasto Lublin ponosiło odpłatność w 2025 roku było **1 dziecko cudzoziemskie**, które przebywało w niezawodowej rodzinie zastępczej na terenie powiatu lubartowskiego, wysokość wydatków stanowiła kwota **18 204,00 zł** (12 świadczeń) Środki na ten cel pochodziły z budżetu państwa.

2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Zgodnie z art. 93 ustawy, instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego należy do zadań samorządu województwa.

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie miasta Lublin jest sprawowana w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej.²¹

Zgodnie z art. 101 ustawy, placówka opiekuńczo-wychowawcza może być prowadzona, jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego²²;
- specjalistyczno-terapeutycznego²³;
- rodzinnego²⁴.

²¹ Art. 93 ust. 4 ustawy: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;

2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;

3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej;

4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;

5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;

6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;

7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.”

Wszystkie typy placówek opiekuńczo - wychowawczych wykonują powyższe zadania, ponadto placówki typu interwencyjnego, specjalistyczno - terapeutycznego, rodzinnego realizują dodatkowe zadania opisane w dalszej części przypisu.

²² Art.103. „Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki”

²³ Art. 105. „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;

3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.”

²⁴ Art. 102. „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

Placówka opiekuńczo–wychowawcza może łączyć zadania placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno–terapeutycznego.

2.2.1. Placówki opiekuńczo–wychowawcze funkcjonujące na terenie miasta Lublin

W 2025 roku w Lublinie funkcjonowało **19 placówek opiekuńczo–wychowawczych**.

Były to:

- 1) 3 placówki typu socjalizacyjnego,
- 2) 2 placówki typu rodzinnego,
- 3) 12 placówek łączących funkcję placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego,
- 4) 1 placówka typu interwencyjnego
- 5) 1 placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego.

Miasto Lublin według stanu na dzień 31.12.2025 r. prowadziło 16 placówek (1 socjalizacyjną, 1 interwencyjną, 1 rodzinną, 12 łączących funkcję socjalizacyjną i interwencyjną, 1 specjalistyczno-terapeutyczną). Na podstawie umowy zlecającej podmiotom pozarządowym ich prowadzenie, działały 3 placówki: 2 placówki socjalizacyjne (Dom Młodzieży SOS nr 1 i Dom Młodzieży SOS nr 2) i 1 placówka typu rodzinnego (Rodzinny Dom im. św. Dominika).

Umowy zlecające prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych zawarte są na okres od dnia 1 kwietnia 2023 roku do 31 marca 2028 roku.

Placówki opiekuńczo–wychowawcze dysponowały łącznie 242 miejscami. W ciągu 2025 roku umieszczonych było w nich 279 dzieci (w tym 238 dzieci w placówkach prowadzonych przez miasto Lublin), z których 55 pochodziło spoza Lublina.

Comiesięcznie przekazywano do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie informacje o liczbie wolnych miejsc w poszczególnych placówkach opiekuńczo–wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

W 2025 roku wysokość dofinansowania funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na zlecenie miasta Lublin wyniosła **2 082 947,20 zł** (w tym, **1 048 696,90 zł** dofinansowanie wydatków na utrzymanie 20 dzieci pochodzących z innych powiatów).

Wyplata dodatków motywacyjnych dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych

W dniu 19 czerwca 2024 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 63 (M. P. z 2024 r. poz. 504) w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”. Program jest realizowany od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy m.in. przez podmioty wykonujące zadania publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku z tego tytułu dofinansowano wynagrodzenia 39 pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w 3 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, realizujących zadanie publiczne na zlecenie miasta Lublin, w łącznej wysokości **309 593,73 zł**.

1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;
2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.”

Tabela 21 . Placówki opiekuńczo–wychowawcze na terenie miasta Lublin w 2025 rok

Placówki opiekuńczo – wychowawcze		Prowadzone przez miasto Lublin				Działające na zlecenie miasta Lublin			
		Liczba miejsc		Liczba dzieci korzystających		Liczba miejsc	Liczba dzieci korzystających		
		31.12.2025		w 2025 roku		31.12.2025	w 2025 roku		
		ogółem	w tym interwencyjnych	ogółem	w tym dzieci spoza Lublina	ogółem	ogółem	w tym dzieci spoza Lublina	
opiekuńczo – wychowawcze	typu socjalizacyjnego	Dom dla Dzieci „Przyłądek”	14	0	18	3	-	-	-
		Dom Młodzieży SOS nr 1	-	-	-	-	14	16	13
		Dom Młodzieży SOS nr 2	-	-	-	-	14	15	7
	typu rodzinnego	Rodzinny Dom Dziecka	8	0	8	0	-	-	-
		Rodzinny Dom im. św. Dominika	-	-	-	-	8	8	0
	typu socjalizacyjnego i interwencyjnego	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka I	14	4	18	5	-	-	-
		Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka II	14	4	15	0	-	-	-
		Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka III	12	4	19	4	-	-	-
		Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka IV	12	4	15	4	-	-	-
		Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka V	14	4	18	1	-	-	-
		Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka VI	12	4	13	0	-	-	-
		Dom Rodzinny Nr 1	10	1	11	4	-	-	-
		Dom Rodzinny Nr 2	14	4	18	2	-	-	-
		Dom Rodzinny Nr 3	14	1	13	0	-	-	-
		Dom Rodzinny Nr 4	12	1	13	3	-	-	-
		Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 1	14	2	19	0	-	-	-
		Dom Dziecka im Janusza Korczaka nr 2	14	2	16	3	-	-	-
		typu interwencyjnego	Interwencyjna Placówka opieki nad dzieckiem	14	14	25	9	-	-
	typu specjalistyczno-terapeutyczne	Specjalistyczna Placówka dla Dzieci "Miś" w Lublinie	14	0	1	0	-	-	-
	Razem placówki opiekuńczo - wychowawcze		206	49	240	38	36	39	20

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W sprawie przyjęcia do placówki opiekuńczo–wychowawczej (typu socjalizacyjnego lub rodzinnego) funkcjonującej na terenie Lublina dziecka pochodzącego z terenu innego powiatu oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na utrzymanie dziecka w placówce zawierane są porozumienia między miastem Lublin a właściwym powiatem. Łączna kwota zobowiązań powiatów na rzecz miasta Lublin za 2025 rok wynikająca z realizacji porozumień wyniosła **2 382 962,19 zł**.

Zobowiązania powiatów na rzecz miasta Lublin z tytułu wydatków na utrzymanie dzieci z nich pochodzących, a przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych realizujących zadania interwencyjne funkcjonujących w Lublinie w 2025 roku wyniosły **800 474,08 zł**.

W ciągu całego 2025 roku w 12 placówkach opiekuńczo–wychowawczych w Lublinie przebywało 55 dzieci pochodzących z 20 powiatów, w tym 9 dzieci cudzoziemskich (8 dzieci pochodzenia ukraińskiego, które znalazły się na terytorium Polski z powodu działań wojennych w Ukrainie i 1 dziecko z Uzbekistanu, które również przybyło do Polski po wybuchu wojny na Ukrainie). Na utrzymanie 8 dzieci pochodzenia ukraińskiego, umieszczonych w 5 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wydatkowano kwotę **336 697,86 zł**. Środki na ich utrzymanie pochodziły z budżetu państwa.

Tabela 22. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych na terenie miasta Lublin w 2025 roku

Ip.	powiat	placówki prowadzone przez Miasto Lublin										placówki działające na zlecenie Miasta Lublin		Łącznie
		Pl.O-W Rodz. I	Pl.O-W Rodz. III	Pl.O-W Rodz. IV	Pl.O-W Rodz. V	Dom Rodz. Nr 1	Dom Rodz. Nr 2	Dom Rodz. Nr 4	Dom Dziecka im Janusza Korczaka nr 2	Dom dla Dzieci "Przyładek"	Interwencyj na Placówka Opieki nad Dzieckiem	Dom Młodzieży SOS nr 1	Dom Młodzieży SOS nr 2	
1	lubelski	1	2							3	3	1	1	8
2	Biała Podlaska												1	1
3	biłgorajski											1	1	2
4	ciechanowski												1	1
5	grodziski											1	1	2
6	grójecki											2	1	3
7	hrubieszowski									1		2	1	4
8	Katowice											1		1
9	lipski	1												1
10	lubartowski			1							1			2
11	łukowski											1		1
12	nowosolski											3		3
13	pułtuski									1				1
14	radomski		1											1
15	radzyński					3								3
16	rycki						1		1					2
17	świdnicki	2	1	1	1			3				1		9
18	włodawski										1			1
19	Ukraina	1		2		1			2		2			8
20	Uzbekistan						1							1
Razem		5	4	4	1	4	2	3	3	3	9	13	7	55
		38										20		

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Pracownicy Sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego brali udział w **39** ocenach sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz uczestniczyli w **76** posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo–wychowawczych, typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, funkcjonujących w Lublinie, na których dokonano **319** ocen.

Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci pochodzących z Lublina przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie lub na terenie innych powiatów

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 38 ust. 2) nakłada na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie obowiązek dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci, które ponad rok przebywają w pieczy zastępczej. W 2025 roku pracownicy Sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego przygotowali łącznie **20** pozwów, które Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wniósł do Sądu, o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci pochodzących z Lublina i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie lub na terenie innych powiatów.

Realizacja Programu 800+

W związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2022 roku zmian do ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiaty zajmowały się obsługą dodatków do 31 maja 2022 roku. Od czerwca 2022 roku realizacją Programu zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2025 roku realizacja programu przez pracowników Sekcji ograniczyła się do wydawania na wniosek dyrektora zaświadczeń o dzieciach uprawnionych do otrzymania świadczenia. Pracownicy Sekcji wydali łącznie 46 zaświadczeń potwierdzających uprawnienia do świadczenia na dzieci przebywające w lubelskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Realizacja Świadczenia „Dobry start”

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, świadczenie dobry start (300 zł) przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia; lub przez dziecko lub osobę uczącą się 24 roku życia w przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od 2021 roku przyznawaniem i wypłatą świadczeń w ramach programu zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2025 roku realizacja programu przez pracowników Sekcji ograniczyła się do wydawania na wniosek dyrektora zaświadczeń o osobach uprawnionych do otrzymania świadczenia. Pracownicy Sekcji wydali łącznie 23 zaświadczenia potwierdzające uprawnienia do świadczenia Dobry start dla dzieci i osób pełnoletnich przebywających w lubelskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego

Ze względu na małą liczbę placówek opiekuńczo-wychowawczych typu specjalistyczno-terapeutycznego na terenie Polski i wiążące się z tym trudności w umieszczaniu w tego typu placówkach dzieci z niepełnosprawnościami, wymagających specjalistycznej opieki, w 2025 r. na terenie miasta Lublin została utworzona placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego. Decyzją z dnia 20 października 2025 r., znak: PS-II.9423.3.2.2025 Wojewoda Lubelski wydał zezwolenie Gminie Lublin – miastu na prawach powiatu na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego pn. Specjalistyczna Placówka dla Dzieci „Miś”. W dniu 23 października 2025 r. Rada Miasta Lublin podjęła uchwałę 438/XIV/2025 w sprawie utworzenia ww. placówki opiekuńczo-wychowawczej i nadania jej statutu. Uchwała weszła w życie w dniu 12 listopada

2025 r. Placówka przeznaczona jest dla wychowanków o indywidualnych potrzebach wymagających stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wychowanków wymagających wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

W 2025 r. od 30 grudnia w ww. placówce przebywało jedno dziecko. Kolejne dzieci zostaną umieszczone po zmianie postanowień sądu.

2.2.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej

Średnie miesięczne²⁵ wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Na podstawie informacji złożonych przez dyrektorów i głównych księgowych poszczególnych placówek, wyliczona została w 2025 roku wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

Przygotowane zostało zarządzenie nr 98/3/2025 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 20 marca 2025 roku, zgodnie, z którym średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w 2025 roku wynosiły:

- Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 1 – 9 599,64 zł;
- Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 2 – 9 155,67 zł;
- Interwencyjna Placówka Opieki nad Dzieckiem – 10 408,61 zł;
- Dom dla Dzieci „Przyłądek” – 8 580,62 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka I – 7 223,43 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka II – 6 761,37 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka III – 7 207,87 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka IV – 8 121,8 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka V – 6 948,71 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka VI – 7 227,93 zł;
- Dom Rodzinny Nr 1 – 9 777,53 zł;
- Dom Rodzinny Nr 2 – 8 456,04 zł;
- Dom Rodzinny Nr 3 – 8 172,82 zł;
- Dom Rodzinny Nr 4 – 10 632,59 zł;
- Rodzinny Dom Dziecka – 5 993,54 zł;
- Rodzinny Dom im. św. Dominika – 4 160,63 zł;
- Dom Młodzieży SOS nr 1 – 6 502,62 zł;
- Dom Młodzieży SOS nr 2 – 6 503,68 zł.

Zarządzenie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z dnia 25 marca 2025 roku pod poz. 1711 rozesłano do placówek w Lublinie i do powiatów, z terenu, których dzieci przebywały w placówkach na terenie miasta Lublin.

Kwota odpowiadająca średnim miesięcznym wydatkom przeznaczonym na utrzymanie dziecka w placówce jest podstawą wzajemnych rozliczeń finansowych między powiatem pochodzenia dziecka a powiatem, na terenie, którego dziecko przebywa w placówce, a także stanowi podstawę ustalania opłaty za pobyt dziecka w placówce, ponoszonej przez rodziców.

²⁵ Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku określeniem zawartym w art. 196 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Koszt utrzymania w placówce opiekuńczo-wychowawczej pn. Specjalistyczna Placówka dla Dzieci „Miś” został ustalony na poziomie średniej wojewódzkiej kwoty średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka dla placówek funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego i wyniósł: **8 172,34 zł.**

Odpłatność rodziców za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej opłatę ponoszą, w wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w tej placówce, rodzice dziecka. Opłatę w drodze decyzji administracyjnej ustala Starosta Powiatu, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

W stosunku do rodziców zobowiązanych do opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej Prezydent Miasta Lublin, na ich wniosek lub z urzędu, może odstąpić od ustalenia opłaty. Szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty, określała uchwała nr 1194/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W zakończonych przez pracowników Sekcji w 2025 roku sprawach dotyczących opłaty rodziców za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej wydano łącznie **64** decyzje, na mocy, których odstąpiono od ustalenia rodzicom opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej od dnia umieszczenia do zakończenia pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2025 roku kontynuowano postępowanie windykacyjne w ramach procedury postępowania w zakresie windykacji należności budżetowych MOPR w Lublinie w stosunku do 1 rodzica, któremu w 2022 roku wydano decyzję naliczającą odpłatność za pobyt dziecka. Na dzień 31.12.2025 r. kwota zaległości wynosi: **29 805,65 zł.**

2.2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach

W przypadku braku możliwości umieszczenia dziecka pochodzącego z Lublina w placówce na terenie miasta Lublin, podejmowane są działania zmierzające do umieszczenia go w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej funkcjonującej na terenie innego powiatu. W okresie sprawozdawczym w placówkach na terenie 12 powiatów przebywało **31** dzieci pochodzących z Lublina, w tym 12 dzieci w Regionalnych Placówkach Opiekuńczo-Terapeutycznych w Dębnie, Ignatkach-Osiedle, Jarosławiu i Rzeszowie.

Zasady dotyczące pobytu dzieci pochodzących z miasta Lublin a umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie innych powiatów oraz wydatków na ich utrzymanie określone są w drodze porozumień zawieranych między powiatami lub samorządami województw a miastem Lublin.

Tabela 23. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych poza Lublinem w 2025 roku

Lp.	Powiat	Placówka	Liczba dzieci		Wydatki miasta Lublin przeznaczone na utrzymanie dzieci (w zł)
			w 2025 roku	w dniu 31.12.2025 r.	
1.	Białostocki - woj. podlaskie	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Ignatkach-Osiedle	4	3	838 502,41
2.	Biłgorajski	Rodziny SOS VI	1	1	66 700,00
		Rodziny SOS VII	1	0	61 100,00
3.	Krasnostawski	Placówka Rodzinna im. s. Longiny Trudzińskiej w Tuligłowach	1	1	76 375,27
4.	Kraśnicki	Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Rodzina SOS IX w Kraśniku	1	1	66 700,00
		Rodzinny Dom Dziecka w Kraśniku	3	0	136 849,11
5.	Myśliborski – woj. Zachodniopomorskie	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Dębnie	1	1	172 633,40
6.	Opatowski	Placówka opiekuńczo- wychowawcza typu specjalistyczno- terapeutycznego w Opatowie	1	1	144 046,00
7.	Jarosławski woj. Podkarpackie	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Jarosławiu	4	4	556 655,64
8.	Rzeszów woj. Podkarpackie	Regionalna Placówka Opiekuńczo- Terapeutyczna „Tęczowy Domek”	3	3	449 444,52
9.	Miasto Siedlce	Wioska Dziecięca SOS w Siedlcach Rodzina 14	3	3	198 600,00
		Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Siedlcach	1	0	66 200,00
		Dom Dziecka "Dom pod Dębami"	4	4	481 570,96
10.	Zamość	Dom Dziecka w Zamościu	1	0	49 826,71
11.	Kielce	Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „Dom dla Dzieci”	1	0	5 203,00
12.	Puławy	Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza Nr 3	1	1	110 415,00
	12 powiatów	16 placówek	31	23	3 480 822,02

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Zobowiązania miasta Lublin w 2025 roku z tytułu pobytu dzieci z Lublina w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych funkcjonujących poza Lublinem wyniosły łącznie **3 480 822,02 zł**.

3. Usamodzielnienia

Zgodnie z art. 140 ust. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie,
- zagospodarowanie.

Ponadto udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- zatrudnienia.

Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w roku 2025 r. znajdowało się łącznie **521** usamodzielnianych wychowanków, z czego:

- 323 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej²⁶,
- 198 wychowanków z 59 placówek²⁷

Spośród **521** osób, w stosunku, do których wszczęto proces usamodzielnienia, na dzień 31 grudnia 2026 r.:

- 186 osób pozostaje w pieczy zastępczej (137 osób w rodzinach zastępczych i 49 osób w placówkach),
- 335 osób opuściło rodzinę zastępczą lub placówkę (186 wychowanków z rodzin zastępczych, 149 wychowanków z placówek).

W 2025 roku proces usamodzielnienia rozpoczęło łącznie 55 osób (tzn. osobom tym został wskazany opiekun usamodzielnienia), z tego:

- 32 wychowanków rodzin zastępczych,
- 23 wychowanków placówek.

Wychowankowie wspólnie z opiekunami usamodzielnienia opracowali **73 indywidualne programy usamodzielnienia** (28 z placówek, 45 z rodzin zastępczych).

W 2025 roku **84 osoby** po osiągnięciu pełnoletności opuściły rodziny zastępcze lub placówki (54 wychowanków opuściło rodziny zastępcze oraz 30 wychowanków opuściło placówki).

Spośród **323** usamodzielniających się wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, większość pochodzi ze spokrewnionych rodzin zastępczych (226 osób). Z rodzin zastępczych niezawodowych pochodzi 90 osób, 4 osoby z zawodowych rodzin zastępczych, 2 osoby z rodzinnego domu dziecka, a 1 osoba ze specjalistycznej rodziny zastępczej.

Spośród **198** będących w procesie usamodzielnienia wychowanków z 59 placówek, najwięcej osób – 171, to wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu: socjalizacyjnego, rodzinnego i interwencyjnego (z 40 placówek, w tym 18 w Lublinie). Kolejną grupą są wychowankowie opuszczający młodzieżowe ośrodki wychowawcze. W 2025 roku

²⁶ Uwzględniono wychowanków zarówno pochodzących, osiedlających się, jak i zamieszkujących w Mieście Lublin.

²⁷ W tym wychowankowie z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wychowankowie z placówek, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (tj. zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i młodzieżowego ośrodka wychowawczego).

usamodzielniali się wychowankowie z 16 młodzieżowych ośrodków wychowawczych (24 osoby). Pozostali wychowankowie rekrutowali się z 3 zakładów poprawczych (3 osoby).

W 2025 roku **466 osób posiadało zatwierdzone indywidualne programy usamodzielnienia** (291 osób to wychowankowie rodzin zastępczych, 175 osób (to wychowankowie placówek). Liczba indywidualnych programów usamodzielnienia zrealizowanych pozytywnie (osoby skorzystały ze wszystkich przysługujących form pomocy oraz dokonały oceny końcowej procesu usamodzielnienia) – 51 (32 z rodzin zastępczych, 19 z placówek).

Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu

W 2025 roku **156 osobom usamodzielnianym** (46,57% ogółu usamodzielnianych, którzy opuścili rodziny zastępcze lub placówki) przyznano decyzją przynajmniej jedno świadczenie w ramach pomocy w usamodzielnieniu, z tego:

- **94 osobom z rodzin zastępczych** (50,54% ogółu usamodzielnianych wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze),
- **62 osobom z placówek** (41,61% ogółu usamodzielnianych wychowanków, którzy opuścili placówki).

Łącznie wydatki na świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków, tj. pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej i usamodzielnienie, wyniosły w 2025 roku **1 188 108,69 zł**.

W 2025 r. wychowankowie rodzin zastępczych i placówek złożyli 333 wnioski, z tego 217 o udzielenie pomocy finansowej. Pozostałe wnioski dotyczyły pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (w tym w mieszkaniach treningowych). Wydano łącznie 405 decyzji, w tym 154 decyzje dotyczące mieszkań treningowych, 217 decyzji o przyznaniu świadczenia, 3 decyzje odmawiające przyznania pomocy na usamodzielnienie lub zagospodarowanie, 6 zawieszających pomoc na kontynuowanie nauki, 13 uchylających pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, a 12 ustalających wysokość nienależnie pobranych świadczeń.

Tabela 24. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2025 r.

Rodzaj Świadczenia (pieniężnego)	Osoby usamodzielniane					
	z rodzinnej pieczy zastępczej			z placówek		
	Liczba		Kwota	Liczba		Kwota
	świadczeń wypłaconych	osób		świadczeń wypłaconych	osób	
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	32	32	197 382,00	22	22	208 084,00
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				2	2	8 264,00
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	548	67	411 262,79	303	41	225 977,90
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				14	3	8 471,10
Pomoc na zagospodarowanie	37	37	90 874,00	24	24	54 528,00
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				0	0	0
Pomoc w uzyskaniu	X	1	X	X	5	X

zatrudnienia						
Pomoc w uzyskaniu warunków mieszkaniowych	X	19	X	X	30	X
Łącznie			699 518,79	Łącznie		488 589,90
Łącznie wydatki na usamodzielnienia: 1 188 108,69 zł						

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków

Bardzo ważną formą wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków są mieszkania treningowe²⁸.

Mieszkanie treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Miasto Lublin w roku 2025 dysponowało 7 mieszkaniami treningowymi dla usamodzielnianych wychowanków (25 miejsc).

W ciągu całego 2025 roku z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystały **23 osoby** (16 z placówek, 7 z rodzin zastępczych). Wydatki poniesione w 2025 roku na prowadzenie mieszkań treningowych wyniosły 157 594,02 zł.

Inne działania skierowane do osób usamodzielnianych

Aktywizowanie młodzieży w kierunku zdobycia lub podniesienia kwalifikacji (nabycia nowych umiejętności) jest istotnym działaniem prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach tworzonego sprawnego systemu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

W roku 2025 **informer „Bezpieczny start”** otrzymały 4 osoby. Informator jest skierowany do osób usamodzielnianych opuszczających placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz opiekunów usamodzielnienia. Poradnik w poprzednich latach został przekazany wychowankom wchodzącym w proces usamodzielnienia, a także przesłany do placówek, w których przebywają osoby pochodzące z Lublina (młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i zakłady poprawcze).

W 2025 roku **34 osoby**, spośród usamodzielniających się wychowanków, którzy opuścili rodzinę zastępczą lub placówkę zdobyło lub podniosło swoje kwalifikacje (14 osób z placówek i 20 z rodzin zastępczych). Osoby te ukończyły jeden etap kształcenia i rozpoczęły kolejny lub ukończyły różnego rodzaju kursy.

W 2025 roku 6 osób złożyło wnioski o udzielenie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia (art. 140 ust. 1 pkt 2b). Pracownicy Sekcji udzielali porad w zakresie poszukiwania zatrudnienia, pomagali pisać CV i listy motywacyjne. Większość osób przebywających w mieszkaniach treningowych podejmuje zatrudnienie w różnym wymiarze. Zauważyć należy, że wśród młodych osób rośnie popularność platform internetowych i aplikacji mobilnych do poszukiwania pracy. Dzięki takiemu rozwiązaniu osoby usamodzielniane mogą poszukiwać ofert pracy oraz

²⁸ Omówione szerzej w rozdziale „V. Mieszkania treningowe” str. nr 127.

aplikować na wybrane stanowiska używając nowoczesnej technologii.

W 2025 roku **49 osób** skorzystało z pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (art. 140 ust. 1 pkt 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), w tym 23 osoby w mieszkaniach treningowych.

Zgodnie z uchwałą Nr 228/VIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 25 czerwca 2015 r. oraz uchwałą Nr 808/XXV/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. (ze zm.) w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta Lublin w latach 2017 - 2024 były tworzone wykazy wychowanków domów dziecka, rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu. Znalazło się na nich odpowiednio 65, 70, 70 i 22 wychowanków opuszczających pieczę zastępczą i osiedlających się na terenie miasta Lublin. Łącznie w okresie od 2017 do 2024 roku 227 osób usamodzielnianych spełniało kryteria ww. uchwał. W ww. okresie łącznie 94 osoby otrzymały skierowanie do zawarcia umowy najmu lokalu z mieszkaniowego zasobu miasta. W 2025 roku 2 wychowanków pieczy zastępczej otrzymały skierowanie do zawarcia takiej umowy. Pracownicy Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym służyli pomocą w napisaniu podania o przyznanie mieszkania, wydawali zaświadczenia o wypłaconej pomocy, pisemnie opiniowali starania wychowanków. **Łącznie w 2025 roku 30 osób zgłosiło się do Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym w celu pomocy w napisaniu wniosku o przydział mieszkania z zasobów miasta Lublin.**

Zgodnie z art. 140 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą lub placówkę zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną. Pomoc psychologiczna polega na indywidualnej rozmowie z wychowankiem i jego rodziną oraz skierowaniu do Specjalistycznej Poradni dla Rodzin w Lublinie lub Centrum Interwencji Kryzysowej, w celu objęcia terapią rodzinną. W 2025 roku wielu wychowanków było motywowanych do skorzystania z wizyty w Poradni. W kilku przypadkach osoby usamodzielniane skorzystały z propozycji pomocy, umówiły się na wizytę i obecnie kontynuują terapię. Wychowankowie korzystają z tej formy pomocy również we własnym zakresie.

Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany osobom usamodzielnianym

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie rozpoczął realizację projektu pn. „Samodzielni w przyszłość”, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Działanie 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej, realizowanego na podstawie umowy nr 123/FELU.08.08-IZ.00-0048/24-00 z dnia 02.04.2025 r. Termin realizacji: 01.09.2025 r. - 31.12.2026 r. Wartość całkowita Projektu wynosi 392 186,66 zł, Wartość dofinansowania z Unii Europejskiej to 333 358,66 zł. Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 39 218,66 zł. Wkład własny stanowi wsparcie motywacyjne wypłacane w formie pomocy na kontynuowanie nauki. Wkład własny stanowi kwota 19 609,34 zł (5% całkowitej wartości Projektu).

Celem głównym Projektu jest wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci poprzez kompleksowe wsparcie na rzecz 20 osób usamodzielnianych opuszczających po uzyskaniu pełnoletności pieczę zastępczą (rodzinną lub instytucjonalną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

W 2025 roku zrekrutowano uczestników do Projektu. Spośród 30 osób zakwalifikowanych, 20 osób skierowano do uczestnictwa, a 10 osób zapisano na listę rezerwową.

W miesiącu grudniu 2025 roku odbyła się realizacja zadania 1. „Indywidualna diagnoza potrzeb w zakresie zawodowym. Wykonawca zadania sporządził indywidualne diagnozy potrzeb w zakresie zawodowym dla 20 zakwalifikowanych osób. Ich celem było rozpoznanie zasobów i możliwości sprawczych 20 osób usamodzielnianych, zdiagnozowanie potrzeb i oczekiwań, aby skupić się na celach możliwych do osiągnięcia w trakcie trwania Projektu. W ramach zadania doradca zawodowy opracował indywidualną ścieżkę zawodową dla każdego uczestnika, dobrał odpowiednie szkolenia zawodowe zgodne z indywidualnymi zainteresowaniami i możliwościami. Ponadto doradca zawodowy udzielał wsparcia, w sporządzeniu/aktualizacji CV, w wyszukiwaniu ofert pracy oraz w przygotowaniu młodzieży do rozmowy kwalifikacyjnej. Na wsparcie w postaci diagnozy zawodowej przeznaczono średnio 2 godz./os. indywidualnego doradztwa zawodowego.

W ramach realizacji zadania 5. Wsparcie motywacyjne w miesiącu grudniu 2025 r. wypłacono uczestnikom Projektu wsparcie motywacyjne w formie pomocy na kontynuowanie nauki (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w łącznej wysokości 1 470,72 zł, tj. 3 świadczenia w wysokości po 490,24 zł dla 3 osób. Zadanie będzie kontynuowane w kolejnych miesiącach.

Na 2026 rok zaplanowano realizację kolejnych zadań w ramach ww. Projektu, w tym: asystenturę procesu usamodzielnienia, korepetycje z matematyki, kurs języka angielskiego, kurs prawa jazdy, 4-dniowe warsztaty wyjazdowe z coachingiem społecznym i zawodowym, poradnictwo psychologiczne oraz kursy zawodowe.

4. Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej

Od dnia 15 stycznia 2025 roku zaczął funkcjonować Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej. Zgodnie z art. 38d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestr obejmujący wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6 oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą, jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6. Rejestr uwzględnia podział na dzieci umieszczone lub przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także na osoby, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6 i osoby opuszczające rodzinną pieczę zastępczą, jako niepełnoletnie (art. 37 ust. 5 i 6 ustawy), przebywające w poszczególnych formach pieczy zastępczej. Kolejne dane, które zawiera Rejestr to wykaz osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe, wykaz rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo - terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych oraz wykaz osób usamodzielnianych.

Rejestr, o którym mowa powyżej, jest prowadzony przez starostę, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, marszałka województwa i wojewodę za pomocą zapewnionego przez ministra właściwego do spraw rodziny systemu teleinformatycznego umożliwiającego prowadzenie tego

rejestr, przekazywanie do niego danych, usuwanie z niego danych oraz udostępnianie z niego danych (art. 38d ust. 2 ww. ustawy).

Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej ma wprowadzić większą przejrzystość i usprawnić procesy administracyjne związane z organizacją pieczy zastępczej. Ministerstwo podkreśla, że system ten pozwoli na pełny monitoring pieczy zastępczej w skali całego kraju. Dzięki niemu powiaty i sądy będą dysponowały rzetelnymi danymi, co zwiększy kontrolę nad powierzaniem opieki nad dziećmi oraz usprawni pracę instytucji odpowiedzialnych za dobro najmłodszych²⁹.

Dwóch pracowników Wydziału ds. pieczy zastępczej i wspierania rodziny zostało wyznaczonych do pełnienia funkcji administratora Rejestru (kierownik Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym oraz kierownik Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej). W 2025 roku trwały prace nad aktualizacją danych oraz uzupełnianiem tych informacji, które mogły być wprowadzone po udostępnieniu przez Ministerstwo odpowiednich funkcji w Rejestrze.

²⁹<https://wartowiedziec.pl/polityka-spoleczna/75254-rusza-centralny-rejestr-pieczy-zastepczej-wieksza-ochrona-dzieci>.

VI. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKI WSPARCIA

Działania podejmowane przez pracowników Działu mają na celu udzielenie wsparcia osobom wymagającym pomocy w zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb przy wykorzystaniu zasobów instytucjonalnych tj. ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej czy też mieszkań treningowych. Dział sprawuje również nadzór merytoryczny nad wskazanymi jednostkami.

W zakresie zadań realizowanych przez Dział w szczególności wpisane jest kierowanie, umieszczanie i ustalanie opłat za pobyt w domach pomocy społecznej, kierowanie i ustalanie opłat za pobyt i usługi świadczone w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych oraz realizacja umów zawartych przez miasto Lublin z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie domu pomocy społecznej i ośrodków wsparcia. Ponadto Dział współpracuje z innymi komórkami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się pomocą i wsparciem rodziny oraz organizacjami pozarządowymi.

W roku 2025 w Dziale ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia wydanych zostało 7 728 decyzji administracyjnych.

Zadaniem Działu było również przygotowywanie projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Lublin oraz uchwał Rady Miasta Lublin, jak również opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Lublin i projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Lublin nadzorowanych jednostek.

Od miesiąca listopada 2025 r. w ramach Działu ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia została utworzona Sekcja pracy socjalnej ds. domów pomocy społecznej i osób zobowiązanych. Zadaniem pracowników Sekcji jest przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz gromadzenie całości dokumentacji w celu skierowania i ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, jak również kompletowanie dokumentacji w celu ustalenia odpłatności osobom zobowiązanym za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej. Ponadto pracownicy ww. Sekcji prowadzą pracę socjalną z osobami oczekującymi w środowisku na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W okresie od listopada do grudnia 2025 r. pracownicy Sekcji ds. domów pomocy społecznej i osób zobowiązanych prowadzili pracę socjalną z 29 rodzinami.

1. System funkcjonujących w Mieście Lublin domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia

W 2025 roku na terenie miasta funkcjonowało **7 domów pomocy społecznej i 57 ośrodków wsparcia** (w tym m.in. środowiskowe domy samopomocy, schroniska dla osób bezdomnych, ośrodki wsparcia dla seniorów). W okresie sprawozdawczym pomoc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia otrzymało łącznie 4 072 osoby.

Tabela 25. Liczba osób korzystających w 2025 roku z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w Mieście Lublin.

wyszczególnienie	jednostki organizacyjne o zasięgu lokalnym						jednostki organizacyjne o zasięgu ponadgminnym						ogółem – liczba jednostek	ogółem – liczba miejsc	ogółem – liczba osób
	podmiot prowadzący – gmina			inny podmiot prowadzący			podmiot prowadzący – powiat			inny podmiot prowadzący					
	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba osób	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba osób	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba osób	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba osób			
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0	0	0	6	573	689	1	26	34	7	599	723
OSRODKI WSPARCIA, w tym:	38	1 236	1 675	6	153	811	4	193	264	9	338	599	57	1 920	3 349
środowiskowe domy samopomocy	0	0	0	0	0	0	2	163	198	6	283	324	8	446	522
kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0	2	30	66	2	30	246	4	60	312
dzienne domy pomocy	6	420	524	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	420	524
kluby samopomocy dla seniorów	26	605	909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26	605	909
domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	25	29	1	25	29
schroniska dla bezdomnych	0	0	0	3	89	99	0	0	0	0	0	0	3	89	99
schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi	0	0	0	1	24	42	0	0	0	0	0	0	1	24	42
inne ośrodki wsparcia (w tym 2 OW dla seniorów, 4 OW dla osób z niepełnosprawnością, 1 Centrum opieszności - mieszkalne, 1 OW dla bezdomnych, 1 OW Ośrodek Wsparcia o Charakterze Rodzinnych Domów „Kalina”)	6	211	242	2	40	670	0	0	0	0	0	0	8	251	912
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OSRODKI WSPARCIA RAZEM:	38	1 236	1 675	6	153	811	10	766	953	10	364	633	64	2 519	4 072
Placówki dla bezdomnych (nie będące ośrodkami wsparcia)	0	0	0	5	124	X	0	0	0	0	0	0	5	124	X
noclegownia	0	0	0	1	25	247	0	0	0	0	0	0	1	25	247
ogrzewalnia	0	0	0	4	99	279	0	0	0	0	0	0	4	99	279

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2. Domy pomocy społecznej

2.1. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie miasta Lublin

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 7 domów pomocy społecznej. Łączna liczba miejsc w lubelskich DPS wynosi 599, z których w 2025 roku skorzystało 723 osoby.

Tabela 26. Liczba miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie miasta Lublin w 2025 roku

Kategoria informacji	DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	DPS Kalina	DPS im. Wiktorii Michalisowej	DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie	DPS Betania	Dom Pomocy Społecznej z im. św. Jana Pawła II	Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko-Chełmskiej
Liczba miejsc statutowych stan na dzień 31.12.2025 r.	117	124	40	100	135	57	26
Liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w ciągu całego okresu sprawozdawczego	25	30	13	15	32	14	8
Liczba osób, które skorzystały z domu pomocy społecznej	136	153	51	115	165	69	34

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Wskaźnik wykorzystania miejsc wyniósł 121%, co oznacza stałe pełne obłożenie placówek oraz rotację mieszkańców w ciągu roku.

Osoby wymagające całodobowej pomocy, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu zgodnego ze stanem zdrowia, poziomu funkcjonowania oraz rodzajem wsparcia i pomocy. Domy pomocy społecznej zlokalizowane na terenie miasta Lublin przeznaczone są dla osób wg określonych profili:

I. Dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób przewlekle somatycznie chorych:

1. Dom Pomocy Społecznej „Kalina” przy ul. Kalinowszczyzna 84 (dla kobiet i mężczyzn);
2. Dom Pomocy Społecznej im. W. Michelisowej przy ul. Archidiakońskiej 7 (dla kobiet);
3. Dom Pomocy Społecznej „Betania” przy Al. Kraśnickiej 223 (dla kobiet i mężczyzn);
4. Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II przy ul. Ametystowej 22 (dla kobiet i mężczyzn);
5. Prawosławny Dom Pomocy Społecznej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej przy ul. Dolińskiego 1 (dla kobiet i mężczyzn).

II. Dla osób przewlekle somatycznie chorych:

1. Dom Pomocy Społecznej im. Matki T. z Kalkuty ul. Głowackiego 26 (dla kobiet i mężczyzn).

III. Dla osób niepełnosprawnych fizycznie:

1. Dom Pomocy Społecznej Dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów 78 w Lublinie (dla kobiet i mężczyzn).

IV. Dla osób niepełnosprawnych intelektualnie:

1. Filia Nr 1 Domu Pomocy Społecznej im. Matki T. z Kalkuty przy ul. Mierniczej 10 (dla kobiet i mężczyzn).

Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej, jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Koszt domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie miasta Lublin ustalany jest przez Prezydenta Miasta Lublin na mocy zarządzenia i ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku zgodnie z art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w lubelskich domach pomocy społecznej w roku 2025 wynosił **7 545,10 zł**. Koszty utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach pomocy społecznej położonych na terenie miasta Lublin przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2025 roku

L.P.	Dom pomocy społecznej	2024	2025
		Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca	
1.	DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	7 814,71	8 096,04
2.	DPS „Kalina”	7 282,75	7 544,93
3.	DPS im. W. Michelinowej	7 241,00	7 501,68
4.	DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie	7 390,50	7 656,56
5.	DPS „Betania”	6 457,64	6 690,12
6.	DPS im. Św. Jana Pawła II	7 460,46	7 596,38
7.	Prawosławny DPS	6 783,85	7 730,00
Średni miesięczny koszt		7 204,42	7 545,10

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Na podstawie powyższych danych wynika, że średni koszt wzrósł o **4,7%** w stosunku do roku 2024. Wzrost kosztów pozostaje w bezpośrednim związku z rosnącymi kosztami energii, mediów, usług oraz wynagrodzeń.

Sekcja ds. domów pomocy społecznej w Dziale ds. domów pomocy społecznej i ośrodków

wsparcia prowadzi listy osób oczekujących na przyjęcie do domów pomocy społecznej położonych na terenie miasta Lublin. Kierowanie oraz umieszczenie osoby wnioskującej do domu pomocy społecznej odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej. W roku 2025 Sekcja wydała 1 574 decyzje, w tym: 249 decyzji kierujących, 133 decyzji umieszczających, 973 decyzji ustalających odpłatność oraz 219 decyzji w przedmiocie umorzenia postępowania, uchylecia i wygaszenia decyzji.

Tabela 28. Liczba miejsc statutowych, liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia oraz liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej

L.p.	Dom pomocy społecznej	2024			2025		
		Liczba miejsc statutowych	Liczba mieszkańców	Liczba oczekujących	Liczba miejsc statutowych	Liczba mieszkańców	Liczba oczekujących
1.	DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	117	111	41	117	111	44
2.	DPS „Kalina”	124	124	113	124	122	115
3.	DPS im. W. Michelisowej	40	38	3	40	40	2
4.	DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie	100	100	21	100	100	15
5.	DPS „Betania”	135	133	50	135	132	55
6.	DPS im. Św. Jana Pawła II	57	55	38	57	56	41
7.	Prawosławny DPS	26	26	21	26	26	19
	Razem	599	587	287	599	587	291

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Liczba oczekujących stanowiła 48,6% liczby miejsc statutowych, co wskazuje dalszą potrzebę utrzymania i rozwijania formy pomocy i wsparcia, jaką jest pobyt w domu pomocy społecznej.

Dla sześciu domów pomocy społecznej organem prowadzącym jest Miasto Lublin tj. Domu Pomocy Społecznej „Kalina” przy ul. Kalinowszczyzna 84, Domu Pomocy Społecznej „Betania” przy al. Kraśnickich 223, Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego 26, Domu Pomocy Społecznej im. Wiktorii Michelisowej przy ul. Archidiakońskiej 7, Domu Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów 78 oraz Domu Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła II przy ul. Ametystowej 22.

Natomiast Prawosławny Dom Pomocy Społecznej Diecezji Lubelsko – Chełmskiej w Lublinie przy ul. Dolińskiego 1 prowadzony jest przez Prawosławną Diecezję Lubelsko – Chełmską na podstawie umowy o wspieranie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej zawartej pomiędzy Gminą Lublin – miastem na prawach powiatu reprezentowaną przez Prezydenta Miasta Lublin, w imieniu, którego występuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie a ww. Diecezją dnia 21 lipca 2021 r. Nr 12/MOPR/D-DPS-OW/2021 na okres od 01.07.2021 r. do 30.06.2025 r. oraz dnia 05 sierpnia 2025 r. Nr 147/D-DPS-OW/2025 obejmującej okres od 01.07.2025 r. do 30.06.2030 r. Środki finansowe na realizację ww. zadania na rok 2025 wyniosły łącznie 2 231 713,32 zł, w tym: 1 355 000,00 zł dotacja z Urzędu Miasta Lublin, 51 942,80 zł dotacja z budżetu państwa tj. Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przeznaczona na mieszkańca umieszczonego w domu pomocy społecznej przed 01 stycznia 2004 r. (tzw. „stare zasady”) oraz wkład własny w wysokości 824 770,52 zł. Dochody z odpłatności mieszkańców za pobyt w ww. domu pomocy społecznej w roku 2025 wyniosły 669 600,16 zł.

Podkreślić należy, iż niezależnie od typu Domu, zakres usług, jaki jest świadczony na rzecz mieszkańców ma na celu zabezpieczenie ich potrzeb bytowych poprzez zapewnienie miejsca zamieszkania, wyżywienia, niezbędnej odzieży i obuwia oraz utrzymania czystości. W zakresie usług opiekuńczych udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, pomoc w pielęgnacji oraz w załatwianiu spraw osobistych, którą świadczą pielęgniarki, opiekunowie, pokojowe, psycholodzy, lekarze pierwszego kontaktu i inni specjaliści, w tym psychiatrzy. W ramach usług wspomagających mieszkańcy mają możliwość uczestnictwa w terapii zajęciowej rozwijającej ich zainteresowania, umożliwiającej aktywizację społeczną i psychiczną oraz podnoszącej ich sprawność. Ponadto każdy Dom dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i jest pozbawiony barier architektonicznych.

Sekcja ds. domów pomocy społecznej w ramach pracy Działu realizuje zadania określone ustawą o pomocy społecznej w szczególności w zakresie kierowania do domów pomocy społecznej osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w środowisku. W ramach powyższego zadania pracownicy Sekcji przygotowywali projekty decyzji administracyjnych kierujących, decyzji umieszczających oraz decyzji ustalających odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej. W przypadku braku wolnych miejsc dla mieszkańców naszego miasta w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Lublina, podejmowano działania mające na celu zabezpieczenie potrzeb osób wymagających całodobowej opieki poprzez wskazanie DPS-u odpowiedniego typu zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania osoby, posiadającego wolne miejsca. W tym zakresie pracownicy Sekcji ds. domów pomocy społecznej współpracowali z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, w tym z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie na terenie innych powiatów. Pracownicy Sekcji ds. domów pomocy społecznej stale monitorują liczbę osób oczekujących na umieszczenie w lubelskich domach pomocy społecznej. Pracownicy realizowali także procedury mające na celu przeniesienie mieszkańców DPS deklarujących wolę zamieszkania w innym domu pomocy społecznej.

Ponadto pracownicy Sekcji prowadzili postępowania administracyjne mające na celu ustalenie osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej oraz ustalenie wysokości opłat, jakie mają ponosić z tytułu umieszczenia członków ich rodziny w DPS. W związku z tym zawierane były umowy cywilnoprawne z osobami zobowiązanymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie, jak również były wydawane decyzje administracyjne ustalające odpłatność osób zobowiązanych.

W ramach bieżących działań prowadzono również korespondencję z kierownictwem domów pomocy społecznej, osobami zainteresowanymi, jak również urzędami i innymi instytucjami pomocy społecznej, współpracowano z pracownikami socjalnymi Filii MOPR oraz domów pomocy społecznej. Osobom ubiegającym się o skierowanie do domów pomocy społecznej i ich rodzinom udzielano niezbędnych informacji w zakresie procedury postępowania do uzyskania pomocy w takiej formie.

2.2. Kierowanie mieszkańców miasta Lublin do domów pomocy społecznej w innych powiatach

Zgodnie z art. 54 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku, gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę wymagającą całodobowej pomocy, kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany

termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

W celu skierowania mieszkańców miasta Lublin do domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów pracownicy Sekcji ds. domów pomocy społecznej kierowali do właściwych Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie zapytania o możliwość umieszczenia w domu pomocy społecznej. W przypadku skierowań do domów pomocy społecznej położonych poza Lublinem Sekcja ds. domów pomocy społecznej wydała 1 036 decyzji administracyjnych, w tym: 155 decyzji kierujących, 717 decyzji w przedmiocie ustalenia odpłatności za pobyt oraz 164 decyzji o umorzeniu postępowania, uchyleniu i wygaszeniu decyzji.

Koszt pobytu mieszkańców miasta Lublin w **domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów** za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r. wyniósł 23 518 404,91 zł. W okresie sprawozdawczym w domach pomocy społecznej poza miastem Lublin przebywało 517 osób. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w domach pomocy społecznej poza Miastem Lublin przebywało 449 osób - mieszkańców Gminy Lublin. Dochody z tytułu odpłatności od osób zobowiązanych za mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej poza miastem Lublin w 2025 r. wyniosły 648 546,43 zł.

Tabela 29. Koszt miasta Lublin za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych powiatów, liczba mieszkańców w ww. domach, dochody osób zobowiązanych za pobyt członka rodziny w ww. domach

Pobyt mieszkańców miasta Lublin w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych powiatów	2024	2025
koszt miasta Lublin za pobytu mieszkańców	21 686 679,64	23 518 404,91
w ciągu całego roku skorzystało z pobytu	486	517
na dzień 31 grudnia przebywało	423	449
dochody z tytułu odpłatności od osób zobowiązanych za pobyt członka rodziny w domach pomocy społecznej	536 065,00	648 546,43

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują, iż liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych powiatów w roku 2025 wzrosła w stosunku do roku 2024 o 26 osób, tym samym koszt poniesiony przez Miasto Lublin za pobyt ww. mieszkańców uległ zwiększeniu o kwotę 1 831 725,27 zł, co stanowi 8,4% w stosunku do roku poprzedniego.

W związku z opłatami związanymi z pobytom osób w domach pomocy społecznej poza Miastem Lublin pracownicy Sekcji prowadzili bieżącą współpracę z Działem ds. finansowo-księgowym w zakresie przedkładania not obciążeniowych za pobyt mieszkańców miasta w DPS na terenie innych powiatów, przedkładania informacji dotyczących zaangażowania niezbędnych środków finansowych na kierowanie osób poza Lublin. Ponadto w ramach pracy Sekcji rozliczane były środki przeznaczone na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców miasta Lublin w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

W przypadku osób spoza Lublina umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie naszego miasta oraz osób skierowanych z miasta Lublin do domów pomocy społecznej poza Lublinem, pracownicy Sekcji prowadzili uzgodnienia z właściwymi gminami w sprawie ponoszenia kosztów związanych z pobytom tych osób.

2.3. Osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej

Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej obowiązani są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich - przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej, przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Natomiast jak stanowi art. 61 ust. 2 wskazanej ustawy opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy.
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

W związku z umieszczeniem osoby w domu pomocy społecznej zachodzi konieczność ustalenia kręgu osób zobligowanych do partycypowania w kosztach jej pobytu w tego rodzaju placówce, a także określenia wysokości opłat dla poszczególnych osób zobowiązanych do ich ponoszenia.

Osoby zobowiązane ponoszą odpłatność za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej na podstawie umowy zgodnie z art. 61 ust. 2 i art. 103 ust. 2 ustawy lub decyzji administracyjnej.

W przypadku odmowy zawarcia umowy, o której mowa w art. 103 ust. 2 ustawy, przez małżonka, zstępnych lub wstępnych, wysokość ich opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej ustalana jest w drodze decyzji administracyjnej przez organ gminy, który skierował do domu pomocy społecznej.

Głównym czynnikiem kształtującym wysokość odpłatności nie jest liczba osób obowiązanych do jej ponoszenia, lecz sytuacja dochodowa osób wymienionych w art. 61 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy. Wysokość obciążeń osoby spełniającej kryterium dochodowe określone w art. 61 ust. 2 pkt 2 ustawy, zależna jest, więc od tego, o ile jej dochód przekracza kwotę właściwego kryterium dochodowego, opłata, bowiem nie może być wyższa od tej nadwyżki. Precyzując konkretną wysokość opłaty, organ administracji zobligowany jest kierować się także innymi przesłankami, uwzględniając nie tylko kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2, ale również dochody i możliwości osoby zobowiązanej, o czym wyraźnie stanowi art. 103 ust. 2 ustawy.

W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i socjalno – bytowej, jak również możliwości do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej z osobą zobowiązaną przeprowadzany jest wywiad środowiskowy cz. II, jak również ww. osoba zobligowana jest do przedstawienia pełnej dokumentacji obrazującej jej sytuację oraz możliwości.

Sekcja ds. domów pomocy społecznej prowadziła postępowania w przedmiocie ustalenia odpłatności dla osób zobowiązanych za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej wobec 1 471 zobowiązanych. Zostało wydanych 158 decyzji administracyjnych w przedmiocie ustalenia odpłatności dla osób zobowiązanych za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej oraz 121 umów w sprawie ustalenia ww. odpłatności.

W przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie lub dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał 300% właściwego kryterium dochodowego tj. 2 469,00 zł dla osoby w rodzinie oraz 3 030,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej, postępowanie w przedmiocie ustalenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej wobec osoby zobowiązanej zostało umorzone w drodze decyzji administracyjnej, których w 2025 roku zostało wydanych 158.

Ponadto w toku prowadzonych postępowań w przedmiocie ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i socjalno – bytowej osób zobowiązanych celem ustalenia wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej oraz możliwości do jej ponoszenia, pracownicy Sekcji ds. domów pomocy społecznej sporządzili 5 196 pism urzędowych, co potwierdza wysoką pracochłonność postępowań.

2.4 Zwolnienia z ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej

Zgodnie z art. 64 ustawy o pomocy społecznej osoby wnoszące opłatę lub obowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu pomocy społecznej można zwolnić z tej opłaty częściowo lub całkowicie, na ich wniosek, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, w szczególności, jeżeli:

- 1) wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia lub innej placówce;
- 2) występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;
- 3) małżonkowie, zstępni, wstępni utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
- 4) osoba obowiązana do wnoszenia opłaty jest w ciąży lub samotnie wychowuje dziecko;
- 5) osoba obowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, na podstawie orzeczenia sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej osobie kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu;
- 6) osoba obowiązana do wnoszenia opłaty przedstawi wyrok sądu oddalający powództwo o alimenty na rzecz osoby kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu;
- 7) osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykaże, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty.

Zgodnie z powyższym przepisem, istnieje możliwość zwolnienia zobowiązanego od obowiązku ponoszenia kosztów pobytu w domu pomocy społecznej, przewidując przypadki,

w których to zwolnienie może nastąpić. Zgodnie z wyrokiem WSA w Rzeszowie z dnia 5 kwietnia 2023 r. sygn II SA/Rz/202/23: Pozostawienie decyzji organu, swobodnemu uznaniu, poprzez użycie przez ustawodawcę zwrotu „organ może” oznacza, że nawet w przypadku ziszczenia się opisanych w tym przepisie sytuacji, organ ma możliwość zastosowania instytucji zwolnienia, jak też odstąpienia od niej, tj. odmowy zwolnienia. Ta uznaniowość decyzji podyktowana jest uwzględnieniem przez ustawodawcę sytuacji, których nie da się prawnie sprecyzować. Mianowicie przy wydawaniu decyzji organ może wziąć również pod uwagę sytuację finansów, jak też sytuację finansową innych osób zobowiązanych do odpłatności za pobyt bliskich w DPS, przebywających na terenie własności miejscowej, inaczej ujmując ocenia na ile sytuacja finansowa, dochodowa wnioskodawcy jest wyjątkowa w stosunku do innych zobowiązanych.

Sekcja ds. domów pomocy społecznej Działu ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia w roku 2025 wydała łącznie 189 decyzji administracyjnych w przedmiocie zwolnienia z ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, w tym: 160 decyzji dotyczyło częściowego lub całkowitego zwolnienia oraz 29 decyzji w przedmiocie odmowy zwolnienia z ww. odpłatności. Oznacza to, że w przeważającej liczbie spraw organ uznał zasadność częściowego lub całkowitego zwolnienia, co wskazuje na znaczące obciążenie dochodowe rodzin.

2.5 Kluby Seniora przy Domach Pomocy Społecznej

W ramach trwałości projektu „LUBInclusiON – działania profilaktyczne i usamodzielniające w środowisku lokalnym oraz utworzenie nowych miejsc usług społecznych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, w 6 Domach Pomocy Społecznej w dalszym ciągu funkcjonują Kluby Seniora.

Funkcjonowanie Klubów Seniora dotowane jest ze środków z budżetu Miasta Lublin.

Liczba miejsc w poszczególnych Klubach w Domach Pomocy Społecznej wynosi:

- DPS „Betania” – 10,
- DPS im. Św. Jana Pawła II – 15,
- DPS im. W. Michelisowej – 10,
- DPS im. Matki Teresy z Kalkuty – 10,
- DPS „Kalina” – 10,
- DPS ONF – 11.

Łącznie we wszystkich Klubach Seniora prowadzonych przez Domy dostępnych jest 66 miejsc, z których w 2025 roku skorzystało 59 osób.

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów 78 prowadzi w dalszym ciągu wypożyczalnię sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego. Wypożyczalnia przeznaczona jest w szczególności dla mieszkańców Miasta Lublin w podeszłym wieku. Seniorzy mają możliwość nieodpłatnego wypożyczenia na swoje potrzeby łóżek rehabilitacyjnych elektrycznych w ilości 15 sztuk, krzesełek kąpielowych w ilości 5 sztuk oraz balkoników ułatwiających poruszanie się osobom starszym w ilości 10 sztuk.

Finansowanie funkcjonowania wypożyczalni pochodzi ze środków z budżetu Miasta Lublin.

3. Ośrodki wsparcia

3.1. Ośrodki wsparcia funkcjonujące na terenie miasta Lublin

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej

opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia. Działania w tym zakresie podejmowane są przez Sekcję ośrodków wsparcia w Dziale ds. domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia.

W 2025 roku na terenie miasta Lublin funkcjonowało 57 ośrodków wsparcia o łącznej liczbie miejsc 1 920, w tym 6 dziennych domów pomocy, 26 klubów seniora, 8 środowiskowych domów samopomocy, 4 kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 3 schroniska dla osób bezdomnych, 1 schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, 1 dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz 8 innych ośrodków wsparcia. W okresie sprawozdawczym z usług świadczonych przez te ośrodki skorzystało 3 349 osób, w tym 1 939 osób skorzystało z pomocy w placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin, a 1 410 osób z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne w ramach zadań zleconych.

Ponadto, oprócz działających na terenie Lublina ośrodków wsparcia przeznaczonych dla osób pozostających w kryzysie bezdomności, czyli schronisk, działa również 5 placówek dla osób bezdomnych, tj. 4 ogrzewalnie i 1 całoroczna noclegownia.

Środowiskowe domy samopomocy i kluby samopomocy

Osoby dotknięte zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym mogą otrzymać wsparcie w środowiskowym domu samopomocy (ŚDS) lub klubie samopomocy (Klub).

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Ze względu na kategorię schorzeń osób, dla których środowiskowe domy samopomocy są przeznaczone, dzielą się na typy:

- typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- typ C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych,
- typ D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Tabela 30. Wykaz Klubów samopomocy oraz Środowiskowych domów samopomocy funkcjonujących na terenie miasta Lublin z podziałem na organ prowadzący, liczbę miejsc oraz typ

Lp.	Organ prowadzący	Środowiskowy Dom Samopomocy	Liczba miejsc	Typ środowiskowego domu samopomocy
1	Lubelskie Towarzystwo Dobroczynności	ŚDS „Roztocze”, ul. Wallenroda 2A, 20-607 Lublin	90	Typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną
2	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”	ŚDS „Misericordia”, ul. Abramowicka 2, 20-442 Lublin	75	Typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych
		Klub "Misericordia" ul. Abramowicka 2, 20-442 Lublin	15	
3	Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego	ŚDS „Serce”, ul. Gospodarcza 32, 20-213 Lublin	20	Typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych
4	Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie	ŚDS „Mefazja”, ul. Towarowa 19, 20-205 Lublin Filia „Memory” Al. Raławickie 22 20-037 Lublin	33	Typ C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych

5	Fundacja Nieprzetartego Szlaku	ŚDS „Akademia Artystyczna”, ul. Wyścigowa 31, 20-425 Lublin	20	Typ mieszany B i C – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych
6	Stowarzyszenie Przyjaciół Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 1	ŚDS „Absolwent”, Al. Spółdzielczości Pracy 65, 20-147 Lublin	45	Typ mieszany B i D – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi
		Klub "Absolwent", Al. Spółdzielczości Pracy 65, 20-147 Lublin	15	
7	Miasto Lublin	ŚDS „Kalina”, ul. Kalinowszczyzna 84, 20-201 Lublin	43	Typ C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych
8		ŚDS "Mozaika" Oddział Nr 1, ul. Zbożowa 22A, 20-827 Lublin	45	Typ mieszany B i D – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi
		ŚDS "Mozaika" Oddział Nr 2, ul. Nałkowskich 78, 20-470 Lublin	60	Typ A – dla osób przewlekłe psychicznie chorych
		ŚDS "Mozaika" Oddział Nr 3, ul. Lwowska 28, 20-128 Lublin	15	Typ C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych
		Klub przy ŚDS "Mozaika" – Klub "Galeria", ul. Zbożowa 22A 20-827 Lublin	15	
		Klub przy ŚDS "Mozaika" – Klub "Przystań", ul. Nałkowskich 78, 20-470 Lublin	15	

Źródło: opracowanie własne MOPR w Lublinie

Osoba posiadająca zaburzenia psychiczne może korzystać ze wsparcia środowiskowego domu samopomocy funkcjonującego na terenie miasta Lublin na podstawie wydanej przez pracowników Sekcji ds. ośrodków wsparcia MOPR w Lublinie decyzji administracyjnej kierującej ją do właściwego typu ośrodka stosownie do posiadanego rozpoznania zaburzeń psychicznych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa uczestnicy nie ponoszą odpłatności za usługi świadczone przez te placówki. Nie ma również wymogu posiadania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w odniesieniu do uczestników środowiskowych domów samopomocy. Warunkiem przyjęcia osoby do wybranego ŚDS jest posiadanie właściwej dla danego typu Domu diagnozy lekarza neurologa lub psychiatry w zakresie posiadanych zaburzeń psychicznych a także wskazanie w zaświadczeniu lekarza rodzinnego informacji o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych fizycznie.

Usługi oferowane w środowiskowym domu samopomocy obejmują w szczególności:

1. trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
2. trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi

osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;

3. trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej;
4. trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
5. poradnictwo psychologiczne;
6. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
7. pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia;
8. niezbędną opiekę, w szczególności dla uczestników ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi;
9. terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.

W 12 placówkach dla osób z zaburzeniami psychicznymi (8 środowiskowych domach samopomocy – oferujących 446 miejsc oraz 4 klubach samopomocy oferujących 60 miejsc) na terenie miasta Lublina w 2025 r. wsparcie otrzymały łącznie 834 osoby.

W 8 lubelskich środowiskowych domach samopomocy wsparcie uzyskały 522 osoby, w tym w 2 placówkach prowadzonych przez miasto Lublin 198 osób, a w 6 prowadzonych na zlecenie miasta Lublin przez podmiot poza rządowy - 324 osoby.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, kluby samopomocy działające przy ŚDS są ośrodkami wspierającymi osoby z zaburzeniami psychicznymi w ich funkcjonowaniu w środowisku rodzinnym i społecznym. W ww. placówkach udzielane są takie rodzaje pomocy jak np.: wsparcie w nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów społecznych, działania nakierowane na pogłębianie zainteresowań, motywowanie do podejmowania leczenia, nauka radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych i społecznych. Osoby korzystające z klubów samopomocy nie muszą być kierowane do ośrodka decyzją administracyjną i posiadać orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, a korzystanie z ich z usług jest nieodpłatne.

W Mieście Lublin funkcjonują 4 kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi dysponujące łącznie 60 miejscami. W okresie sprawozdawczym z tej formy wsparcia skorzystało 312 osób, w tym w 2 ośrodkach prowadzonych przez Miasto Lublin – 66 osób (Klub „Galeria” i „Przystań” przy Środowiskowym Domu Samopomocy „Mozaika”) oraz w 2 ośrodkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe – 246 osób (kluby działające przy ŚDS „Misericordia” i ŚDS „Absolwent”).

W związku z kończącym się w dniu 30.06.2025 r. terminem realizacji przez organizacje pozarządowe ww. zadań publicznych Prezydent Miasta Lublin w czerwcu 2025 r. ogłosił konkurs na realizację 8 zadań publicznych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Gminę Lublin – miasto na prawach powiatu, w tym 6 środowiskowych domów samopomocy oraz 2 klubów samopomocy. Oferty na realizację ww. zadań złożyły organizacje pozarządowe dotychczas prowadzące ww. ośrodki wsparcia. Kolejne umowy zlecające prowadzenie środowiskowych domów samopomocy oraz klubów samopomocy zostały podpisane na okres od dnia 01.07.2025 r. do dnia 30.06.2030 r.

Dzienne Ośrodki Wsparcia i Kluby seniora

Najliczniejszą pod względem liczebności grupą korzystającą z ośrodków wsparcia były osoby w podeszłym wieku. Na terenie Miasta Lublin w 2025 roku funkcjonowało 6 dziennych ośrodków wsparcia (dziennych domów pomocy), 26 klubów seniora oraz 1 świetlica (od dnia 01.07.2025 r. funkcjonująca, jako klub seniora). Z ich oferty skorzystało łącznie 1 536 seniorów.

Dzienne ośrodki wsparcia (Centrum Usług Socjalnych, 3 Centra Dziennego Pobytu dla Seniorów, Dzienny Dom Senior+ oraz Środowiskowe Centrum Seniorów) oraz kluby seniora prowadzone są przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie i rozlokowane są w różnych dzielnicach naszego miasta. Natomiast zadanie prowadzenia świetlicy dla seniorów zostało zlecone podmiotowi niepublicznemu – organem prowadzącym do dnia 30.06.2025 r. był Lubelski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża. Świetlica, która posiadała 10 miejsc dla osób starszych funkcjonowała przy ul. Bursaki 17 w Lublinie. Z oferty tej placówki skorzystało 93 lubelskich seniorów. Od dnia 01.07.2025 r. zadanie dotyczące prowadzenia świetlicy dla seniorów zostało zastąpione zadaniem prowadzenia klubu seniora. W następstwie ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Lublin otwartego konkursu ofert zadanie zostało zlecone Fundacji Rozwoju Społeczno-Oświatowego, jednakże na mocy porozumienia stron zadanie zostało zakończone z dniem 31.12.2025 r. Klub seniora posiadał również 10 miejsc. Z jego usług skorzystało 10 seniorów.

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych w Lublinie jest umożliwienie im jak najpełniejszego i najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim w miejscu zamieszkania. Instytucjonalne, całodobowe formy opieki są ostatnią formą pomocy, która powinna być stosowana tylko w przypadku niemożności rozwiązywania problemów innymi sposobami. Jednocześnie działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie zmierzają do tego, aby system wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych na terenie miasta Lublin był na tyle zróżnicowany, by zapewniał ofertę dostosowaną do stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i bytowej każdej osoby wymagającej wsparcia.

W ramach dziennych ośrodków wsparcia dedykowanych starszym mieszkańcom w 2025 r. w Lublinie funkcjonowały następujące placówki:

1. Centrum Usług Socjalnych przy ul. Lwowskiej 28,
2. Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 2 przy ul. Gospodarczej 7,
3. Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 3 przy ul. Niecałej 16,
4. Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 4 przy ul. Pozytywistów 16,
5. Dzienny Dom „Senior+”, ul. Jana Pawła II 11,
6. Środowiskowe Centrum Seniorów przy ul. Józefa Śliwińskiego 5.

Uczestnicy dziennych domów pomocy mają możliwość skorzystania z bogatej oferty zajęć dedykowanych osobom w wieku senioralnym tj. z profilowanych zajęć ze specjalistami: muzykoterapeutą, plastykiem, psychologiem. Dodatkowo organizowane są zajęcia wspomagające sprawności umysłowe – grupowe i indywidualne takie jak treningi pamięci, zajęcia kulinarne, literackie, językowe rękodzielnicze, jak również zajęcia komputerowe. Uczestnicy mają możliwość skorzystania z obiadu, zajęć z rehabilitantem i opieki pielęgniarstwa. Głównym zadaniem tych placówek jest jak najdłuższe utrzymanie sprawności fizycznej i aktywności społecznej osób starszych w ich środowisku zamieszkania. Natomiast lubelscy seniorzy, których stan zdrowia uniemożliwia aktywny udział w zajęciach tych ośrodków oraz uniemożliwia samodzielne przygotowywanie posiłków mogą skorzystać ze wsparcia tych placówek w ramach Punktu Domowej Opieki oferującej dowóz posiłków do miejsca

zamieszkania.

Seniorzy mogą zostać uczestnikami ww. ośrodków na podstawie kierującej decyzji administracyjnej wydanej przez pracowników Sekcji ds. ośrodków wsparcia. Za usługi świadczone przez te placówki naliczana jest opłata dzienna ustalana w drodze decyzji administracyjnej z uwzględnieniem wysokości dochodu uczestnika lub dochodu na osobę w jego rodzinie i uzależniona jest od pakietu usług, z jakiego korzystają osoby skierowane decyzją MOPR. Z usług dziennych domów pomocy, które oferują łącznie 420 miejsc w roku sprawozdawczym skorzystało 524 seniorów.

Ofertę placówek działających na rzecz lubelskich seniorów poszerzają działające na terenie miasta Lublin kluby seniora prowadzone przez Zespół Ośrodków Wsparcia. Lista tych ośrodków w okresie sprawozdawczym przedstawiała się następująco:

- Klub Seniora „Owocowa” przy ul. Owocowej 6 w Dzielnicy Ponikwoda,
- Klub Seniora „Pogodna” przy ul. Krańcowej 106 w Dzielnicy Bronowice,
- Klub Seniora „Róży Wiatrów” przy ul. Róży Wiatrów 9 w Dzielnicy Dziesiąta,
- Klub Seniora „Pod Świerkami” przy ul. Tuwima 5 w Dzielnicy Dziesiąta,
- Klub Seniora „Dziesiąta” przy ul. Kunickiego 130 w Dzielnicy Dziesiąta,
- Klub Seniora „Śródmieście” przy ul. Narutowicza 6 w Dzielnicy Śródmieście,
- Klub Seniora „Roztocze” przy ul. Roztocze 1 w Dzielnicy Węglin,
- Klub Seniora „Ruta” przy ul. Jana Pawła II 11, w Dzielnicy Czuby,
- Klub Seniora „Nad Zalewem” przy ul. Krężnickiej 156, w Dzielnicy Zemborzyce,
- Klub Seniora „Sławin” przy ul. Sławinkowskiej 50 w Dzielnicy Sławin,
- Klub Seniora „Felin” przy ul. Zygmunta Augusta 15 w Dzielnicy Felin,
- Klub Seniora „Kalina” przy ul. Lwowskiej 28 w Dzielnicy Kalina,
- Klub Seniora „Sławinek” przy al. Warszawskiej 31 w Dzielnicy Sławinek,
- Klub Seniora „Przy Zamku” przy ul. Ruskiej 15 w Dzielnicy Śródmieście,
- Klub Seniora „Pozytywistów” przy ul. Pozytywistów 16 w Dzielnicy LSM,
- Klub Seniora „Wieniawa” przy Al. Raclawickich 24 w Dzielnicy Wieniawa,
- Klub Senior+ „Centrum Aktywizacji” przy ul. Nałkowskich 108 w Dzielnicy Wrotków,
- Klub Seniora „Klub Aktywnych Kobiet” przy ul. Gospodarczej 7 w Dzielnicy Tatarzy,
- Klub Seniora „Senior Montessori” przy ul. Lwowskiej 28 w Dzielnicy Kalinowszczyzna,
- Klub Seniora „Głusk” przy ul. Głuskiej 145 w Dzielnicy Głusk,
- Środowiskowy Klub Seniora przy ul. J. Śliwińskiego 5 w Dzielnicy Czechów,
- Klub Seniora „Nad Bystrzycą” przy ul. Krochmalnej 47 w Dzielnicy Za Cukrownią,
- Klub Seniora „Słoneczny”, przy ul. Nałkowskich 108 w Dzielnicy Wrotków,
- Klub Seniora „Konstantynów” przy ul. Z. Krasińskiego 7 w Dzielnicy Konstantynów,
- Klub Seniora „Czechów Południowy” przy ul. Kiepur 5a w Dzielnicy Czechów,
- Klub Seniora „Gościny” przy ul. Gościny 19 w Dzielnicy Czuby.

Kluby seniora zrzeszają najstarszych, ale wciąż aktywnych mieszkańców naszego miasta. Energiczni, pełni inicjatywy seniorzy mogą spotykać się w grupie rówieśników, przyjemnie i twórczo spędzić czas. Podstawową ofertą klubów są cykliczne spotkania dla kameralnych grup rozwijające pasje i zainteresowania.

Oferta zajęciowa klubów seniora obejmuje m.in:

- zajęcia z psychologiem, w czasie, których uczestnicy mogą lepiej poznać samych siebie oraz otaczających ich ludzi, wykonywać ćwiczenia technik pamięciowych pozwalających zapamiętywać nowe informacje czy też uczyć się podejmowania konstruktywnych decyzji;

- zajęcia muzyczne rozwijające talenty wokalny i instrumentalny, w trakcie, których seniorzy angażują się we wspólne śpiewanie przy akompaniamencie gitary lub instrumentu klawiszowego, zajęcia te stanowią nie tylko formę rozrywki, ale mają również za zadanie przygotowanie seniorów do udziału w występach artystycznych;

- zajęcia warsztatowe łączące elementy plastyki, rękodzieła i florystyki również mają za zadanie rozwijanie pasji artystycznych lubelskich seniorów. Różnorodność i atrakcyjność stosowanych technik sprzyja stymulowaniu wyobraźni twórczej, pobudza fantazję i usprawnia małą motorykę a prace wykonane w czasie zajęć niejednokrotnie biorą udział w konkursach plastycznych, a także są prezentowane w czasie wystaw;

- gimnastyka usprawniająca to zajęcia prowadzone przez rehabilitantów uwzględniająca zarówno ćwiczenia dostosowane do wieku i możliwości zdrowotnych seniorów mające na celu usprawnianie fizyczne i poprawę zdrowia a także pogadanki na tematy prozdrowotne poszerzające wiedzę na temat zdrowego stylu życia.

W 2025 roku powstały 4 nowe ośrodki aktywizacji dla lubelskich seniorów – Klub Seniora „Konstantynów” w dzielnicy Konstantynów, Klub Seniora „Słoneczny” w dzielnicy Wrotków, Klub Seniora „Czechów Południowy” w dzielnicy Czechów oraz Klub Seniora „Gościnnie” w Dzielnicy Czuby, funkcjonujące w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie. Placówki rozpoczęły swoją działalność w 2025 r. zwiększając tym samym liczbę placówek dedykowanych osobom starszym z 22 na 26.

Z oferty klubów seniora, które łącznie oferowały 605 miejsc w 2025 r. skorzystało 909 osób a zainteresowanie wskazaną formą wsparcia w porównaniu z poprzednim rokiem (724 osoby korzystające) wzrosło.

Korzystanie z zajęć oferowanych przez kluby seniora jest nieodpłatne i nie wymaga posiadania decyzji kierującej do tego typu ośrodka.

Schroniska, ogrzewalnie, noclegownie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

W okresie sprawozdawczym liczną grupę stanowiły osoby przebywające w schroniskach, ogrzewalniach i noclegowniach dla bezdomnych. Ośrodki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe na podstawie umów zawartych w wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej należących do zadań własnych Gminy Lublin o charakterze obowiązkowym. W okresie sprawozdawczym w 9 ww. placówkach dysponujących łącznie 237 miejscami pomocy w formie schronienia udzielono 482 osobom. Wsparcia udzielono również 29 osobom przebywającym w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Lublinie, ul. Bazylianówka 44 (11 matkom, 1 ojcu i 17 dzieciom) oraz 567 osobom bezdomnym, którzy skorzystali z oferty Dziennego ośrodka wsparcia dla osób bezdomnych przy ul. Wyszyńskiego 2.

W 2025 roku osobom bezdomnym udzieliły wsparcia następujące placówki:

1. Fundacja S.O.S. Ziemi Lubelskiej w Lublinie:

- Schronisko dla bezdomnych kobiet (20 miejsc), ul. Romantyczna 1 oferowało schronienie w tym dostęp do kuchni, łazienki, świadczona była praca socjalna oraz poradnictwo prawne, psychologiczne i pedagogiczne, a także możliwość skorzystania z posiłków interwencyjnych i otrzymania odzieży. Placówka funkcjonuje całodobowo przez cały rok,
- Ogrzewalnia dla bezdomnych kobiet (15 miejsc), ul. Bronowicka 3A, 20-301 Lublin funkcjonująca do 30.04.2025 r. zapewniała schronienie w formie noclegu, wsparcie pracownika socjalnego oraz możliwość skorzystania z ciepłego napoju oraz odzieży na

- zmianę. Ogrzewalnia funkcjonowała w godzinach od 18.00 do 8.00,
- Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (25 miejsc), ul. Bazylianówka 44 udzielał potrzebującym kobietom wsparcia w postaci schronienia z możliwością skorzystania z kuchni i dostępem do łazienki, pomocy specjalistycznej tj. pracownika socjalnego, psychologa i poradnictwa prawnego, zapewniał odzież oraz posiłki interwencyjne. Dom funkcjonuje całodobowo przez cały rok.
2. Bractwo Miłosierdzia im. Świętego Brata Alberta w Lublinie:
- Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych – schronisko (35 miejsc), ul. Dolna Panny Marii 32 w Lublinie przeznaczony dla mężczyzn oferował schronienie, 3 posiłki dziennie, wsparcie specjalistów, pomoc rzeczową w formie ubrania i środków higienicznych. Placówka funkcjonuje całodobowo przez cały rok;
 - Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych – ogrzewalnia dla bezdomnych mężczyzn (30 miejsc) – ul. Dolna Panny Marii 32 w Lublinie świadczyła pomoc w formie schronienia, gorącego napoju i wyżywienia, pomocy rzeczowej i zabiegów higienicznych, udzielała wsparcia przy załatwianiu ważnych spraw formalnych, urzędowych i zdrowotnych. Ogrzewalnia funkcjonowała okresowo tj. od 1 stycznia do 30 kwietnia w godzinach od 18.00 do 8.00 oraz od 1 października do 31 grudnia w godzinach od 16.00 do 8.00;
 - Kuchnia społeczna im. Św. Brata Alberta, ul. Zielona 3 w Lublinie świadczyła wsparcie osobom w trudnej sytuacji życiowej w postaci gorącego posiłku, dystrybucji produktów żywnościowych z długim terminem przydatności oraz świątecznych paczek żywnościowych dla najuboższych. Dofinansowanie z Gminy Lublin na realizację zadania obejmowało okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 marca 2025 r. oraz od 1 listopada 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.
3. Caritas Archidiecezji Lubelskiej w Lublinie:
- Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych, ul. Wyszyńskiego 2 w Lublinie udzielał wsparcia osobom bezdomnym umożliwiając wymianę oraz pranie odzieży, zapewniając ciepły posiłek i gorący napój, oferując wsparcie psychologa, terapeuty, doradcy zawodowego i doraźnej pomocy pielęgniarskiej. Ośrodek funkcjonuje przez 7 dni w tygodniu w godzinach od 9.00 do 17.00 (od 1 listopada do 31 marca) oraz 5 dni w tygodniu w godzinach od 9.00 do 15.00 (od 1 kwietnia do 31 października).
4. „Nadzieja” Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu w Lublinie:
- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn z usługami opiekuńczymi (24 miejsca), ul. Młyńska 10 w Lublinie zapewniało całodobowy pobyt i wyżywienie, zabiegi sanitarno-higieniczne, umożliwiało skorzystanie z prysznicy, a w miarę potrzeby pomoc w zabiegach higienicznych, zaopatrywało w bieliznę i odzież, a także zapewniało usługi aktywizacyjne. Placówka funkcjonuje całodobowo przez cały rok,
 - Schronisko dla bezdomnych mężczyzn (34 miejsca), ul. Garbarska 17 w Lublinie oferowało całodobowy pobyt w ośrodku, gorący posiłek, umożliwiało wykonanie zabiegów higienicznych, pranie odzieży, zaopatrywało w bieliznę i odzież i zapewniało usługi aktywizacyjne. Placówka funkcjonuje całodobowo przez cały rok,
 - Całoroczna noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Młyńska 8 w Lublinie (25 miejsc) zapewniała nocleg, gorący napój i posiłek interwencyjny, umożliwiała skorzystanie z prysznicy, a w razie potrzeby oferowała wymianę odzieży. Placówka funkcjonuje przez cały rok w godzinach od 18.00 do 8.00,
 - Ogrzewalnie dla bezdomnych mężczyzn - Abramowicka 2F, 20-442 Lublin (46 miejsc)

i ul. Garbarska 17 w Lublinie (8 miejsc) świadczyły pomoc w formie noclegu, umożliwiała skorzystanie z prysznicy i wymiany odzieży, a także oferowała pomoc w postaci gorącego napoju i posiłku interwencyjnego. Ogrzewalnia funkcjonowała okresowo tj. od 1 stycznia do 30 kwietnia w godzinach od 18.00 do 8.00 oraz od 1 października do 31 grudnia w godzinach od 16.00 do 8.00.

5. Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Lublinie:

- Ogrzewalnia dla bezdomnych kobiet (15 miejsc) ul. Wrońska 1A, 20-327 Lublin funkcjonująca od 15.11.2025 r. zapewnia kobietom bezpieczne schronienie, ciepło, możliwość odpoczynku, skorzystania z posiłku, środków higieny osobistej i wymiany odzieży. Kobiety otrzymują wsparcie opiekuna dyżurnego oraz wolontariuszy, którzy udzielają informacji o dostępnych formach pomocy, motywując do dalszej współpracy z instytucjami pomocowymi. Ogrzewalnia funkcjonowała w godzinach od 16.00 do 8.00.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia osobom jego pozbawionym. Korzystanie ze schronisk, schroniska z usługami opiekuńczymi czy też domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży wymaga wydania decyzji administracyjnej kierującej osobę potrzebującą do danego ośrodka wsparcia. Decyzje te wydawane są przez pracowników Sekcji ds. ośrodków wsparcia. Ponadto pracownicy Sekcji ustalają odpłatność za usługi świadczone w tych placówkach. Wysokość odpłatności zależy od sytuacji życiowej i dochodowej ustalonej na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej i jest naliczana procentowo od wysokości miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w danej placówce finansowanego z dotacji.

W związku z kończącymi się w 2025 r. terminami realizacji zadań publicznych dotyczących prowadzenia placówek dla osób bezdomnych oraz dożywiania osób i rodzin dotkniętych ubóstwem w formie kuchni społecznej przez organizacje pozarządowe, w czerwcu 2025 r. Prezydent Miasta Lublin ogłosił konkurs na realizację zadań publicznych należących do zadań własnych Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu, w tym m. in. 3 schronisk dla osób bezdomnych, schroniska dla bezdomnych mężczyzn z usługami opiekuńczymi, 3 ogrzewalni, całorocznej noclegowni dla bezdomnych mężczyzn, dziennego ośrodka wsparcia dla osób bezdomnych, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz dożywiania osób i rodzin dotkniętych ubóstwem w formie kuchni społecznej. Oferty na realizację ww. zadań (poza ogrzewalnią dla bezdomnych kobiet) złożyły organizacje pozarządowe dotychczas prowadzące ww. ośrodki wsparcia. Kolejne umowy zlecające prowadzenie schronisk dla osób bezdomnych, schroniska dla bezdomnych mężczyzn z usługami opiekuńczymi oraz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zostały podpisane do dnia 30.06.2030 r., noclegowni oraz dziennego ośrodka wsparcia dla osób bezdomnych do dnia 30.06.2029 r., ogrzewalni dla mężczyzn do dnia 30.04.2029 r. a dożywiania osób i rodzin dotkniętych ubóstwem w formie kuchni społecznej do dnia 31.03.2029 r.

W odpowiedzi na ogłoszenie w czerwcu 2025 roku otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenia ogrzewalni dla bezdomnych kobiet żadna organizacja pozarządowa nie złożyła oferty na prowadzenie od dnia 01.10.2025 r. tejsze placówki.

W konsekwencji nierozstrzygnięcia czerwcowego konkursu, w sierpniu 2025 r. Prezydent Miasta Lublin ponownie ogłosił otwarty konkurs ofert pt. „Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych kobiet – 15 miejsc”. Konkurs został unieważniony, ponieważ w odpowiedzi na niego nie wpłynęła żadna oferta organizacji pozarządowych.

W październiku 2025 r. ponownie został ogłoszony konkurs na realizację ww. zadania

publicznego. Wskutek jego rozstrzygnięcia realizację ww. zadania powierzono od dnia 15.11.2025 r. do dnia 30.04.2026 r. Stowarzyszeniu Centrum Wolontariatu.

Ponadto w miesiącach listopad - grudzień 2025 roku przeprowadzono postępowanie w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Realizatorem tego zadania ponownie został Caritas Archidiecezji Lubelskiej. Ośrodek dysponuje 25 miejscami i jest czynny całą dobę. Zapewnia schronienie osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji doświadczania przemocy domowej. Ze wsparcia ośrodka w 2025 r. skorzystało 52 osoby, w tym 22 kobiety i 30 dzieci.

W 2025 roku na terenie miasta Lublin funkcjonowały również inne ośrodki, do których uczestnicy byli kierowani na podstawie decyzji administracyjnych wydawanych przez pracowników Sekcji OW. Za usługi świadczone w placówkach uczestnicy wnoszą odpłatność – wysokość odpłatności ustalana jest w drodze decyzji administracyjnej. Do tych ośrodków należą:

- Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelktualną przy ul. Poturzyńskiej 1 wspiera osoby od 3. do 24 roku życia z niepełnosprawnością intelektualną (głównie w stopniu głębokim) i niepełnosprawnością sprzężoną oraz ich rodziny; ośrodek prowadzony jest przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie i oferuje 30 miejsc; terapia w DOA prowadzona jest przez specjalistów: logopedę, psychologów, oligofrenopedagogów, fizjoterapeutów, terapeutów zajęciowych; zatrudniona jest też pielęgniarka oraz pracownik socjalny; w obrębie działalności ośrodka istnieją trzy formy pomocy: pobyt dzienny, punkt usług specjalistycznych oraz punkt informacyjny dla rodziców dzieci ryzyka i zagrożonych niepełnosprawnością; w 2025 r. skorzystało z usług placówki 27 osób;
- Ośrodek Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością „Benjamin” przy ul. Zbożowej 22A funkcjonuje w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie i przeznaczony jest dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną; liczba miejsc w placówce wynosi 15; zadaniem Ośrodka jest wspieranie uczestników poprzez objęcie ich kompleksową terapią i rehabilitacją, której celem jest uzyskanie optymalnego poziomu rozwoju psychofizycznego oraz jak największej samodzielności; ośrodek świadczy następujące usługi: żywieniową, opiekuńczo – pielęgnacyjną, rehabilitację społeczną (terapia psychologiczna, terapia zajęciowa, zajęcia wspomagająco-aktywizujące), rehabilitację fizyczną oraz prace socjalną; w placówce prowadzone są następujące formy pomocy: pobyt dzienny, pobyt okresowy 5-dniowy całodobowy, pobyt okresowy 5-dniowy wsparcia popołudniowo – nocnego oraz punkt usług specjalistycznych; w 2025 r. z usług ośrodka skorzystało łącznie 8 osób, w tym z 6 miejsc pobytu całodobowego skorzystało 6 osób i z 9 miejsc pobytu dziennego skorzystały 2 osoby;
- Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne przy ul. Poturzyńskiej 1 - od stycznia 2025 roku uruchomiło swoją działalność; nowy ośrodek wsparcia przeznaczony jest dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; placówka oferuje 6 miejsc w formie pobytu całodobowego i 14 miejsc w formie pobytu dziennego (7 dni w tygodniu, 8 godzin pobytu); w 2025 r. z usług ośrodka skorzystało łącznie 19 osób, w tym z 6 miejsc pobytu całodobowego skorzystało 7 osób i z 14 miejsc pobytu dziennego skorzystało 12 osób;

- Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną obecnie prowadzony jest w ramach trwałości projektu unijnego; placówka oferuje 26 miejsc pobytu dziennego oraz 24 miejsca pobytu całodobowego; celem działalności Centrum jest wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin, które ze względu na podeszły wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych w formie pobytu dziennego lub całodobowego; z usług ośrodka w 2025 r. skorzystało 55 osób, w tym z pobytu całodobowego – 26 osób a z pobytu dziennego – 29 osób;
- Środowiskowy Ośrodek Wsparcia „Kalina” (do dnia 25.11.2025 r. prowadzony w ramach trwałości projektu unijnego) - placówka oferuje łącznie 60 miejsc, tj. 30 miejsc całodobowego pobytu (w tym 6 miejsc w ramach opieki wytchnieniowej) oraz 30 miejsc dziennego pobytu; ośrodek przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych powyżej 56 r. ż. z chorobą Alzheimera, zaburzeniami pamięci i schorzeniami pokrewnymi; ośrodek w ramach swojej działalności świadczy usługi: dzienne od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00 obejmujące: usługi prozdrowotne (psychiatryczna opieka zdrowotna, psychoterapia indywidualna i grupowa, rehabilitacja ruchowa), usługi wspomagające (indywidualne wsparcie psychologiczne, praca socjalna, praca z rodziną, kontakt ze środowiskiem), usługi aktywizujące (terapia zajęciowa i aktywizująca, treningi umiejętności samoobsługowych, treningi umiejętności społecznych) oraz usługi bytowe (wyżywienie, dowóz uczestników); natomiast usługi całodobowe obejmują: wyżywienie, usługi opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające, pomoc w załatwianiu spraw osobistych, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, utrzymywanie kontaktów z rodziną i środowiskiem, wspieranie w czynnościach samoobsługowych – pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobistej oraz pomoc w zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, osobistych, religijnych, rehabilitacyjnych; ponadto w ośrodku prowadzona jest rehabilitacja oraz od 2021 r. świadczone są usługi opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego; z usług ośrodka w 2025 r. skorzystały 94 osoby, w tym z pobytu całodobowego – 61 osób, z pobytu dziennego – 33 osoby oraz z pobytu w ramach opieki wytchnieniowej 34 osoby;
- Ośrodek Wsparcia o charakterze Rodzinnych Domów „Kalina” (do dnia 11.03.2025 r. prowadzony w ramach trwałości projektu unijnego) - placówka oferuje łącznie 36 miejsc, w tym w ramach pobytu całodobowego 16 miejsc oraz 20 miejsc pobytu dziennego; celem Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych w formie pobytu dziennego lub okresowego całodobowego pobytu; ośrodek w ramach swojej działalności świadczy usługi wspomagające dla osób w podeszłym wieku, z niepełnosprawnością fizyczną oraz zaburzeniami pamięci, zagrożone wykluczeniem społecznym; ośrodek w ramach pobytu dziennego świadczy usługi od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 16.00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, natomiast w ramach pobytu całodobowego świadczy usługi w systemie ciągłym przez 7 dni w tygodniu; z usług ośrodka w 2025 r. skorzystało 39 osób, w tym z pobytu całodobowego – 21 osób, a z pobytu dziennego – 18 osób.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Sekcji ds. ośrodków wsparcia współpracowali z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w tym z ośrodkami pomocy społecznej z innych powiatów, a także z pracownikami socjalnymi Filii MOPR w Lublinie i ośrodków wsparcia. Prowadzono współpracę z innymi Wydziałami, Działami i Sekcjami

MOPR w Lublinie, m.in. z Działem księgowo – finansowym w zakresie finansowym, Sekcją ds. analiz i sprawozdawczości w zakresie sprawozdawczym, Sekcją obsługi prawnej – w zakresie prawnym.

Pracownicy Sekcji ds. ośrodków wsparcia udzielali m. in. informacji osobom ubiegającym się o skierowanie do ośrodków wsparcia i ich rodzinom w zakresie procedury postępowania w celu uzyskania pomocy w takiej formie. Prowadzono także korespondencję z osobami zainteresowanymi, jak również urzędami i innymi instytucjami pomocy społecznej oraz ośrodkami wsparcia.

W ramach nadzoru merytorycznego i finansowego analizowano sprawozdania w zakresie prawidłowego rozliczenia otrzymanych dotacji i realizacji zadań zgodnie z zawartymi umowami. Na wniosek podmiotów, wystawiano opinie dotyczące współpracy organizacji pozarządowych prowadzących ośrodki wsparcia z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, a także opiniowano projekty uchwał Rady Miasta Lublin i projekty zarządzeń Prezydenta Miasta Lublin oraz inne dokumenty.

Ponadto w ramach zadań realizowanych przez Sekcję ds. ośrodków wsparcia, pracownicy prowadzili postępowania w zakresie ustalania wysokości kwoty do zwrotu i odzyskiwania należności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia (za pobyt w tych placówkach, w których ustalana jest odpłatność decyzją administracyjną wydaną przez pracowników Sekcji). W tym celu wszczynane były postępowania w zakresie ustalania wysokości należności podlegającej zwrotowi, a następnie wydawane były decyzje administracyjne ustalające wysokość kwoty należności oraz termin do jej zwrotu. W przypadku zgonu uczestnika posiadającego należność do zwrotu, pracownicy Sekcji podejmowali działania zmierzające do odzyskania zadłużenia tj. prowadzili korespondencję m.in. z Sądami, Urzędami Stanu Cywilnego, notariuszami i innymi instytucjami w celu ustalenia kręgu spadkobierców - osób zobowiązanych do spłaty powstałej należności do zwrotu.

W 2025 roku w ramach Funduszu Solidarnościowego Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uruchomiło kolejną edycję Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego. Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy potrzebują wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Wzorem lat ubiegłych Program był realizowany przez Sekcję ds. ośrodków wsparcia w formie pobytu całodobowego. W 2025 r. pomoc w formie bezpłatnych usług opieki wytchnieniowej została przyznana 38 opiekunom osób niepełnosprawnych legitymujących się znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługi opieki wytchnieniowej były świadczone w Środowiskowym Ośrodku Wsparcia „Kalina” (skorzystały 34 osoby spełniające warunki Programu) oraz w Ośrodku Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością „Benjamin” prowadzonym przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie (skorzystały 4 osoby spełniające warunki Programu). Z roku na rok zauważalny jest nieznaczny wzrost liczby opiekunów osób niepełnosprawnych ubiegających się o usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego w lubelskich ośrodkach wsparcia.

Ponadto w okresie od listopada do marca pracownicy Sekcji ds. ośrodków wsparcia codziennie monitorowali wykorzystanie miejsc w ośrodkach dla osób bezdomnych (schroniskach, noclegowniach, ogrzewalniach). Informacje dotyczące liczby osób bezdomnych korzystających ze wsparcia placówek zamieszczane były codziennie na stronie internetowej MOPR.

3.2. Rozwój sieci ośrodków wsparcia na terenie miasta Lublin

W roku sprawozdawczym ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne” powstał nowy ośrodek wsparcia dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych tj. Centrum Opiekuńczo – Mieszkalne przy ul. Poturzyńskiej 1 w Lublinie. Nowa placówka, która od stycznia 2025 roku uruchomiła swoją działalność wzbogaciła ofertę placówek prowadzonych przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie. Ośrodek oferuje 6 miejsc w formie pobytu całodobowego i 14 miejsc w formie pobytu dziennego (7 dni w tygodniu, 8 godzin pobytu). Budynek Centrum jest wolny od barier architektonicznych oraz posiada pomieszczenia dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Pod opieką wykwalifikowanej kadry uczestnicy otrzymają wsparcie w zakresie nabywania samodzielności w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych takich jak: jedzenie, korzystanie z toalety, mycie się, ubieranie się, poruszanie się oraz kształtowania podstawowych umiejętności komunikacyjnych. Uczestnikom zostaną zapewnione usługi opiekuńcze, aktywizujące, terapeutyczne oraz żywieniowe adekwatne do ich potrzeb oraz stanu zdrowia.

Ofertę ośrodków wsparcia, w których lubelscy seniorzy mogą aktywnie spędzić czas i rozwijać swoje pasje wzbogaciły 4 nowe ośrodki przeznaczone dla lubelskich seniorów – Klub Seniora „Konstantynów” w dzielnicy Konstantynów, Klub Seniora „Słoneczny” w dzielnicy Wrotków, Klub Seniora „Czechów Południowy” w dzielnicy Czechów oraz Klub Seniora „Gościnnny” w Dzielnicy Czuby, funkcjonujące w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie. Placówki rozpoczęły swoją działalność w 2025 r. zwiększając tym samym liczbę placówek dedykowanych osobom starszym z 22 na 26.

W 2026 roku planowane jest przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie rozszerzenie działalności o kolejny klub dla seniorów – Klubu Seniora „Hajdów-Zadębie” przy ul. Frezerów 2 w dzielnicy Hajdów-Zadębie.

3.3. Kierowanie mieszkańców miasta Lublin do ośrodków wsparcia zlokalizowanych poza Lublinem

W ramach działań podejmowanych przez pracowników Sekcji ds. ośrodków wsparcia do placówek udzielających schronienia osobom bezdomnym poza miastem Lublin została skierowana 1 osoba dotknięta kryzysem bezdomności, posiadająca ostatni adres zameldowania na terenie Gminy Lublin, ale przebywająca w innym rejonie Polski. Osoba wymagająca udzielenia wsparcia w postaci schronienia była skierowana do schroniska w Rydułtowach. Warunkiem refundowania kosztów pobytu w ośrodku wsparcia poza Lublinem osoby bezdomnej z naszego miasta jest posiadanie ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na terenie Gminy Lublin.

Nadmienić należy, że pracownicy Sekcji podejmowali szereg działań zmierzających do skłonienia do powrotu do Lublina osób bezdomnych przebywających na terenie innych gmin, których ostatnim adresem zameldowania było nasze miasto. W efekcie tych działań udało się zminimalizować wydatki Gminy Lublin w powyższym zakresie. W przypadku odmowy powrotu do Lublina przez osobę bezdomną lub ze względu na niemożność jej powrotu do naszego miasta z uwagi na stan zdrowia, pracownicy Sekcji prowadzili postępowanie w zakresie refundacji innej gminie kosztów pobytu tej osoby w schronisku zlokalizowanym na terenie gminy jej pobytu.

Natomiast w lubelskich ośrodkach wsparcia dla osób bezdomnych w 2025 roku okresowo przebywało 15 osób z innych gmin tj. z Gminy Poniatowa, Świdnik, Strzegom, Opole, Piastów, Bartoszyce, Żelechów, Łęczna, Toruń, Wojciechów, Milejów, Puławy, Ryki oraz Hrubieszów. W takim przypadku koszty pobytu osób skierowanych do lubelskich placówek udzielających schronienia pokrywają gminy ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Zwrot kosztów dokonywanych przez inne gminy w związku z przebywaniem tych osób w lubelskich schroniskach stanowi dochód Gminy Lublin.

VII. MIESZKANIA TRENINGOWE

Mieszkania treningowe stanowią formę pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie treningowe zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Pobyt w mieszkaniu treningowym wymaga skierowania decyzją administracyjną wydaną. Za pobyt i usługi wsparcia w mieszkaniu treningowym mieszkańcy ponoszą odpłatność, ustaloną w drodze decyzji administracyjnej w oparciu o ich dochody.

1. Mieszkania treningowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz z zaburzeniami psychicznymi w Domu Pomocy Społecznej im. św. Jana Pawła II przy ul. Ametystowej w Lublinie

Dom Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła II w Lublinie przy ul. Ametystowej 22 dysponuje 17 mieszkaniami treningowymi dla 39 osób. Z pobytu w mieszkaniach treningowych skorzystało 41 osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2025 r. w ww. mieszkaniach zostało umieszczonych 9 osób. W mieszkaniach realizowany jest Program Usamodzielniania i Wspomagania, dostosowany do indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców, który umożliwia stopniowe osiągnięcie satysfakcjonującego poziomu funkcjonowania, jak również zapewniają potrzeby życiowe mieszkańców w dalszym procesie ich zdrowienia. Wsparcie oferowane mieszkańcom mieszkań treningowych koncentruje się na przywracaniu i utrwalaniu umiejętności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Głównym celem tych mieszkań, jest wyrobienie i utrwalenie u mieszkańców umiejętności i nawyków niezbędnych w życiu codziennym, aktywizacji zawodowej, racjonalnego gospodarowania budżetem własnym, a także samokontroli stanu zdrowia i kondycji psychicznej. Przeznaczone są dla osób, które ze względu na chorobę, sytuację życiową, niepełnosprawność lub wiek potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie całodobowej opieki świadczonych przez jednostkę. W szczególności są to osoby korzystające z usług w środowiskowych domach samopomocy lub zakładzie aktywności zawodowej, dla których pobyt w mieszkaniu treningowym ma stanowić etap w procesie rehabilitacji społecznej lub zawodowej.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w mieszkaniach treningowych prowadzonych przez DPS zamieszkiwało 31 osób.

2. Mieszkania treningowe dla cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Mieszkania treningowe są formą pomocy społecznej, a pobyt w nich stanowi pomoc niepieniężną. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej o ten rodzaj wsparcia mogą ubiegać się cudzoziemcy legitymujący się statusem uchodźcy, ochroną uzupełniającą lub zezwoleniem na pobyt czasowy udzielonym w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r.

W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Wsparcie świadczone w mieszkaniu treningowym nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

Zasady pobytu w mieszkaniach treningowych określa Zarządzenie Nr 4/11/2024 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia Regulaminu mieszkań treningowych dla cudzoziemców, które prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Okres przebywania migrantów w mieszkaniu treningowym zależy od indywidualnej sytuacji osób i rodzin oraz stopnia zaangażowania w realizację kontraktu mieszkaniowego. Zgodnie z § 6 ww. zarządzenia łączny okres pobytu cudzoziemca w mieszkaniu treningowym nie powinien przekraczać dwóch lat. Przyznanie kolejnego pobytu może mieć miejsce wyłącznie w przypadku, gdy żaden inny wniosek nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i jedyną osobą spełniającą przesłanki do udzielenia pobytu w mieszkaniu treningowym, będzie cudzoziemiec wnoszący o jego przedłużenie. Okres dodatkowego pobytu, nie może być jednak dłuższy niż sześć miesięcy.

W okresie sprawozdawczym prowadzono łącznie pięć mieszkań treningowych dla cudzoziemców:

- mieszkanie przy ul. Staszica 8/5a – od 1 kwietnia 2025 r. nastąpiło rozwiązanie umowy najmu i likwidacja mieszkania z uwagi na zły stan techniczny (mieszkanie przeznaczone było dla 3 osób). W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 marca 2025 r. w mieszkaniu przebywała na podstawie decyzji administracyjnej 1 (3 osoby).
- pozyskano nowe mieszkanie przy ul. Klemensa Junoszy 18/18 – decyzją z dnia 24 lipca 2025 r. znak: GME-TZ-I.6844.41.2025 Prezydenta Miasta Lublin ustanowiono na czas nieoznaczony trwałe zarząd na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dniem 1 sierpnia 2025 r. z przeznaczeniem na prowadzenie mieszkania treningowego dla cudzoziemców (mieszkanie przeznaczone jest dla 2 osób).
- mieszkanie przy ul. Zamojskiej 10/3 (mieszkanie przeznaczone jest dla 4 osób) – mieszkanie od dnia 1 lipca 2025 r. zajmowane jest bez podstawy prawnej. Podejmowane są czynności zmierzające do opuszczenia przez cudzoziemkę zajmowanego lokalu. Sprawa została skierowana do prokuratury i do Sądu – toczą się postępowania.
- mieszkanie przy ul. Mireckiego 4/50 (mieszkanie do końca roku sprawozdawczego przeznaczone było dla 3 osób) – mieszkanie w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 lipca 2025 r. zajmowane było bez podstawy prawnej. Mieszkanie wymaga remontu oraz wymiany i uzupełnienia wyposażenia.
- mieszkanie przy ul. 3 Maja 8/2 (mieszkanie do końca roku sprawozdawczego przeznaczone było dla 7 osób). W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 marca 2025 r. w mieszkaniu przebywało na podstawie decyzji administracyjnej 3 osoby/ rodziny (łącznie 6 osób).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 roku w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych od 1 stycznia 2026 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie będzie zobowiązany do zmniejszenia liczby miejsc w mieszkaniach treningowych, aby spełniać wymagane standardy związane z liczbą mieszkańców tj. „liczba osób w mieszkaniu nie może być wyższa niż 6 a w jednym pomieszczeniu mieszkalnym nie może być wyższa niż 2”. W związku z powyższym mieszkanie przy ul. Mireckiego 4/50 przeznaczone będzie dla 2 osób, a mieszkanie przy ul. 3 Maja 8/2 – dla 6 osób.

Z pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystało 9 cudzoziemców z 4 rodzin. Łączne wydatki na wszystkie mieszkania treningowe wyniosły: 108 462,88 zł.

Cudzoziemcy, którzy uzyskują dochód przekraczający kryterium dochodowe, zobowiązani byli do wnoszenia opłat za pobyt w mieszkaniach treningowych. W okresie sprawozdawczym z pobytu w mieszkaniu treningowym korzystały zarówno osoby/rodziny, których dochód był wyższy, jak i niższy od ustawowego kryterium. Cudzoziemcy wnosili odpłatności za niepieniężne świadczenie z pomocy społecznej. Rodziny zobowiązane do odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym wniosły odpłatność w łącznej kwocie: 4 999,14 zł.

3. Mieszkania treningowe dla usamodzielniających się wychowanków

Bardzo ważną formą wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków są mieszkania treningowe. Mieszkanie treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu treningowym jest decyzja administracyjna, wydawana po dokonaniu ustaleń zawartych w „kontrakcie mieszkaniowym” pomiędzy podmiotem kierującym, podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu. W Lublinie zarówno podmiotem kierującym, jak i prowadzącym jest Miasto Lublin.

Z dniem 1 listopada 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214), która wprowadziła m.in. minimalne standardy usług i pomieszczeń w mieszkaniach treningowych³⁰. Zmiany dotyczyły minimalnej powierzchni użytkowej, liczby osób zamieszkujących, wyposażenia, warunków mieszkalnych i sanitarnych. Mieszkania treningowe prowadzone przez Miasto Lublin zostały dostawane do minimalnych standardów wymienionych w ww. ustawie. Zmiany w ustawie wprowadziły również konieczność utworzenia i prowadzenia przez wojewodów właściwych ze względu na miejsce prowadzenia mieszkania treningowego, rejestrów takich mieszkań. Zgłoszeń do rejestru dokonuje podmiot prowadzący mieszkania treningowe, a wszelkie zmiany mają być zgłaszane do odpowiedniego wojewody w terminie 14 dni od ich powstania. Rejestr został utworzony i pierwszy raz ukazał się na stronie Lubelskiego Urzędu wojewódzkiego w miesiącu kwietniu 2024 r. Aktualnie na stronie LUW w Lublinie jest zamieszczona lista mieszkań treningowych zaktualizowana na dzień 1 stycznia 2026 r.³¹

Miasto Lublin w roku 2025 dysponowało 7 mieszkaniami treningowymi (25 miejsc). Złożono 56 wniosków o przyznanie, przedłużenie lub uchylenie pobytu w mieszkaniu treningowym, z czego 10 osób złożyło wniosek po raz pierwszy, a 32³² wnioski dotyczyły przedłużenia pobytu, 10 wniosków dotyczyło uchylenia pobytu w mieszkaniu treningowym. Złożono również 2 wnioski o zmianę miejsca zamieszkania, 1 dotyczący próby wycofania wniosku o przyznanie pobytu, a 1 dotyczył próby o nienaliczanie opłat za pobyt w mieszkaniu treningowym.

W 2025 roku wydano 154 decyzje, w tym 100 decyzji ustalających lub zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym, a 54 decyzje dotyczące przyznania lub uchylenia pobytu w mieszkaniu treningowym.

³⁰ Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2354).

³¹ <https://luwwlublinie.bip.gov.pl/wydzial-polityki-spoecznej-rejestry/rejestr-mieszkan-treningowych-i-wspomaganych.html>,

³² Pobyt w mieszkaniu treningowym był przyznawany na czas określony, w kilku przypadkach na okres 3 miesięcy lub pół roku, dlatego liczba wniosków jest większa niż liczba mieszkańców.

Tabela 31. Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków

Rodzaj świadczenia (niepieniężnego) pobyt w mieszkaniu treningowym na terenie Lublina	Osoby usamodzielniane – mieszkańcy zamieszkujący w mieszkaniach treningowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie			
	z rodzinnej pieczy zastępczej		z placówek	
	liczba mieszkańców korzystających w ciągu okresu sprawozdawczego	liczba mieszkańców (stan na dzień 31.12.2025 r.)	liczba mieszkańców korzystających ciągu okresu sprawozdawczego	liczba mieszkańców (stan na dzień 31.12.2025 r.)
ul. Mireckiego (1 miejsce) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	2	1	0	0
ul. Mireckiego (1 miejsce) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	0	0	1	1
ul. Mireckiego (2 miejsca) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	0	0	3	2
ul. Ogrodowa (6 miejsc) Uruchomiono: 01.01.2005 r.	2	0	3	3
ul. Staszica (5 miejsc) Uruchomiono: 01.10.2010 r.	0	0	2	0
ul. Wyżynna (5 miejsc) Uruchomiono: 01.07.2013 r.	1	0	5	4
ul. Wyżynna (5 miejsc) Uruchomiono: 01.01.2013 r.	2	2	2	2
Łączna liczba osób, które skorzystały z pobytu w mieszkaniu treningowym				
Stan na dzień 31.12.2025 r.	7	2	16	12

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W ciągu całego 2025 roku z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystały **23 osoby** (16 z placówek, 7 z rodzin zastępczych). Wydatki poniesione w 2025 roku na prowadzenie mieszkań treningowych wyniosły 157 594,02 zł.

Wśród 23 osób przebywających w mieszkaniach treningowych przez cały rok – 19 osób kontynuowało naukę – 3 osoby na studiach, a 16 osób w szkołach średnich i policealnych. Na dzień 31 grudnia 2025 r. - 10 osób kontynuowało naukę (3 osoby studiuje, a 7 uczy się w szkołach średnich i policealnych).

Pracownik socjalny sprawujący nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem mieszkań treningowych przeprowadził **460 wizyt** w mieszkaniach treningowych, podczas, których prowadził pracę socjalną z mieszkańcami. W 2025 r. pracownik socjalny przeprowadził **76 wywiadów środowiskowych z 23 osobami** korzystającymi ze wsparcia w mieszkaniach treningowych dla osób usamodzielnianych.

W 2025 roku na naprawy i remonty w mieszkaniach treningowych przeznaczono kwotę 39 819,70 zł. W ramach prac remontowych w mieszkaniu przy ul. Wyżynnej w Lublinie przeprowadzono wymianę drzwi łazienkowych oraz drzwi harmonijkowych do garderoby, dokonano również wymiany kabiny prysznicowej wraz z brodzikiem. W grudniu 2025 r. zrealizowano remont mieszkania przy ul. Staszica w Lublinie. W ramach remontu dokonano malowania mieszkania, wymiany paneli podłogowych oraz wymiany oświetlenia.

VIII. SYSTEM ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

Wydział świadczeń socjalnych w 2025 r. realizował w ramach kompetencji m.in. następujące formy wsparcia:

- I. Świadczenia w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych, w tym:
 - 1) zasiłek rodzinny,
 - 2) dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:
 - dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
 - dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
 - dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
 - 3) świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy,
 - 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
 - 5) świadczenie rodzicielskie.
- II. Zasiłki dla opiekunów w ramach ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
- III. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- IV. Jednorazowe świadczenia „Za Życiem” w ramach ustawy przepisy ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- V. Świadczenia wychowawcze w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- VI. Świadczenia rodzinne dla Obywateli Ukrainy w ramach art. 26 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U.2025.337 tj.).
- VII. Bon ciepłowniczy w ramach ustawy dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz. U. poz. 1302 z późn. zm.).

1. Realizacja świadczeń socjalnych

W 2025 r. pracownicy Wydziału przyjęli **8 067** wniosków o ustalenie prawa do zasiłków i świadczeń będących zadaniami w kompetencjach Wydziału, w tym:

- 2 551 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- 2 379 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- 678 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne,
- 13 wniosków o specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 689 wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- 366 wniosków o świadczenie rodzicielskie,

- 1 349 wniosków o świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 42 wnioski o jednorazowe świadczenie „Za Życiem”.

Wszystkie wnioski zostały zarejestrowane w bazie danych, założono akta świadczeniobiorcom i ustalono uprawnienia na podstawie zgromadzonej dokumentacji.

W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wydano ogółem **12 763 decyzje administracyjne** (przyznające, zmieniające, uchylające, odmowne lub umarzające postępowanie), w tym:

- 9 743 decyzje w sprawie świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna,
- 332 decyzje w sprawie świadczeń rodzicielskich,
- 1 825 decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 36 decyzji w sprawie jednorazowego świadczenia „Za Życiem”;

oraz w ramach art. 26 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy:

- 761 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna,
- 66 decyzji w sprawie świadczeń rodzicielskich.

1.1. Wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń

W 2025 r. wydatki z tytułu wypłat dla świadczeniobiorców wyniosły 133 084 292 zł. W odniesieniu do 2024 r. były wyższe o 3 181 920 zł (wzrost wydatków w 2024 r. w stosunku do 2023 r. kształtował się na poziomie 21 378 617 zł).

Większa kwota wydatków wynikała głównie z wyższej kwoty wypłaconej na świadczenia opiekuńcze w formie świadczeń pielęgnacyjnych (w 2024 r. wydatki dot. wspomnianych świadczeń wyniosły 87 988 234 zł; wzrost o ponad 6,25 mln zł). Wartość wypłacanych świadczeń opiekuńczych wzrosła z uwagi na zmianę od stycznia wysokość świadczenia pielęgnacyjnego z 2988 zł (w 2024 r.) miesięcznie na 3287 zł (w 2025 r.) miesięcznie.

Zwiększone wydatki dotyczące świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego spowodowane są wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1827) ustalającej prawo do pobierania ww. świadczenia w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1000 zł (poprzednio nie wyższej niż 500 zł).

Spadek wydatków dotyczących opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne opłaconych za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze związany jest z wejściem w życie ustawy z dnia 26.07.2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz.U.2023.1429), nowelizującą zapisy ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zmiana przepisów znacząco zmieniła ustalanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wyłączając warunek niepodejmowania zatrudnienia, bowiem od 1 stycznia 2024 r. rodzice niepełnosprawnych dzieci mogą podejmować zatrudnienie i mieć prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, co było ograniczeniem do 1 stycznia 2024 r. Tym samym, za rodziców pracujących Organ nie opłaca ww. składek. W przypadku pozostałych świadczeń odnotowano spadek wydatków min. na zasiłki rodzinne i dodatki (o blisko 1,63 mln zł) na świadczenia rodzicielskie (około 0,31 mln zł).

Tabela 32. Wydatki na świadczenia w latach 2024 i 2025

Lp.	Rodzaj świadczeń	Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń w roku 2024 (w zł)	Wydatki poniesione na wypłaty świadczeń w roku 2025 (w zł)	Wzrost/ spadek w zł	Wzrost/ spadek w %
1.	Zasiłki rodzinne wraz ze świadczeniami wypłacanymi na podstawie art. 5 ust.3 tzw. "zł za zł"	6 881 149	5 252 004	-1 629 145	-23,68%
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	3 566 455	2 839 557	-726 898	-20,38%
3.	Świadczenia opiekuńcze	87 988 234	94 242 379	6 254 145	7,11%
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	660 000	420 000	-240 000	-36,36%
5.	Fundusz alimentacyjny	9 091 370	9 532 039	440 669	4,85%
6.	Świadczenie rodzicielskie	3 754 000	3 444 524	-309 476	-8,24%
7.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	14 045 786	13 594 109	-451 677	-3,22%
8.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	3 915 378	3 759 680	-155 698	-3,98%
9.	WYDATKI OGÓLEM:	129 902 372	133 084 292	3 181 920	2,45%

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Jak obrazuje powyższa tabela Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach zadań będących w kompetencjach Wydziału świadczeń socjalnych największe wydatki (bez kosztów obsługi zadania) poniósł na wypłatę świadczeń opiekuńczych, których wartość stanowi aż 70,81% (w 2023r. 60,93% w 2024r. 67,73%) ogółu wydatków, jeżeli do kategorii świadczeń opiekuńczych zaliczy się nierozzerwalne z nimi składki udział wzrasta do 83,85% (w 2023r. 73,89% w 2024 r. 81,56%).

Należy zaznaczyć, że znaczną część wydatków w kategorii świadczeń opiekuńczych generują zasiłek pielęgnacyjny ze względu na liczbę osób uprawnionych do korzystania ze wsparcia (20,86% przy 22,90% w 2024 r.) oraz świadczenie pielęgnacyjne ze względu na wysokość świadczenia (79,01% przy 76,82% w 2024 r.).

Wydatki na zasiłki rodzinne, znalazły się na drugiej pozycji, stanowiąc 3,95% (w 2023 r. 8,04% a w 2024 r. 5,30%) wydatków. Ujmując zasiłki rodzinne razem z dodatkami otrzymamy w sumie 6,08% (w 2023 r. 12,13% a w 2024 r. 8,04%) udziału w stosunku do ogółu wypłaconych świadczeń rodzinnych.

Trzecim pod względem wartości wydatków typem świadczeń jest wypłata funduszu alimentacyjnego. Z tego tytułu Ośrodek wypłacił 9 532 039 zł (w 2023 r. 9 558 336 zł, w 2024 r. 9 091 370 zł), co stanowi 7,16% (w 2023 r. 8,81% a w 2024 r. 7,00%) ogólnej puli wydatków na świadczenia rodzinne.

W 2025 r. wydatki na świadczenia wyniosły 115 730 503 zł (bez składek ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego). Średniomiesięczne wydatki na wypłaty świadczeń wyniosły 9 644 208 zł (w 2023 r. 7 870 866 zł a w 2024 r. - 9 328 434 zł).

Wysokość wypłat w poszczególnych miesiącach ulegała wahaniom, największy skok w wartości realizowanych świadczeń corocznie występuje we wrześniu, spowodowane jest to wypłatą płatnego raz w roku dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. W miesiącach październik, listopad, grudzień występują wahania z uwagi na początek nowego okresu

świadczeniowego (z funduszu alimentacyjnego od października, ze świadczeń rodzinnych od listopada) i stopniowy wpływ i rozpatrywanie nowych wniosków na kolejny okres świadczeniowy.

Tabela 33. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia, w rozbiciu na poszczególne zasiłki i dodatki wypłacone w 2025 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość świadczeń (w zł)	Liczba świadczeń	Średnia wartość świadczenia (w zł)
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki na podstawie art.5 ust.3	356 963,17	7 257,00	49,19
2.	Zasiłki rodzinne	4 895 040,86	41 232,00	118,72
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2 839 557,00	22 747	124,83
3.1.	urodzenia dziecka	125 000,00	125,00	1 000,00
3.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	155 976,00	405,00	385,13
3.3.	samotnego wychowywania dziecka	665 265,00	3 274,00	203,20
3.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	676 620,00	6 284	107,67
3.4.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	65 790,00	731,00	90,00
3.4.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	610 830,00	5 553,00	110,00
3.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	255 400,00	2 554,00	100,00
3.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	27 988,00	280	99,96
3.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	22 261,00	197,00	113,00
3.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	5 727,00	83,00	69,00
3.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	933 308,00	9 825,00	94,99
4.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w. 1 w.2 + w. 3)	8 091 561,03	71 236	113,59
5.	Zasiłki pielęgnacyjne	19 663 074,04	91 101,00	215,84
6.	Świadczenia pielęgnacyjne	46 170 855,56	14 198,00	3 251,93
7.	Nowe świadczenie pielęgnacyjne	28 292 509,00	8 200,00	3 450,31
8.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	115 940,00	187,00	620,00
9.	Świadczenia opiekuńcze (w. 5 +w. 6 +w. 7 +w. 8)	94 242 378,60	113 686	828,97
10.	Razem (w. 4 + w. 9)	102 333 939,63	184 922	553,39
11.	Świadczenie rodzicielskie	3 444 524,20	3 713,00	927,69
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	420 000,00	420,00	1 000,00
13.	Razem świadczenia rodzinne i dodatki oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (w.10 + w. 11 +w.12)	106 198 463,83	189 055	561,73
14.	Fundusz alimentacyjny	8 930 206,84	15 752	566,93
15.	Fundusz alimentacyjny „zł za zł”	601 832,04	1 456	413,35
16.	Zasiłek dla opiekuna	76 880,00	124	620,00
17.	RAZEM (w.13 +w.14 +w.15+w.16)	115 807 382,71	206 387	561,12
18.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	13 594 109,32	15 198	894,47
19.	RAZEM (w.17 +w.18)	129 401 492,03	221 585	583,98
20.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	3 759 680,07	12 702	295,99

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

1.2. Rodziny objęte pomocą

W ramach omawianych świadczeń w formie zasiłków rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, świadczeń rodzicielskich oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w 2025 r. Ośrodek objął pomocą 10 428 rodzin. Jest to ponowny spadek liczby rodzin objętych pomocą w stosunku do lat ubiegłych. Warto nadmienić, iż spadek liczby rodzin, dla której wypłacane są świadczenia rodzinne obserwowany jest już od 2007 r.

Porównanie lat 2024 i 2025 (patrz tab. 6) jednoznacznie wskazuje na spadek liczby rodzin korzystających z praktycznie każdego rodzaju świadczeń.

Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne zmalała o 23,13% natomiast najwyższy – 24,26% spadek wśród liczby dodatków do zasiłków rodzinnych odnotowano w przypadku dodatku tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (z 1834 rodzin uprawnionych w 2024 r. do 1389 w 2025 r.). Kolejny duży spadek odnotowano w przypadku dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (spadek o 21,11% - z 777 rodzin uprawnionych w 2024 r. do 613 w 2025 r.) oraz kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (spadek o 18,88% - z 662 rodzin uprawnionych w 2024 r. do 537 w 2025 r.)

Odnotowano również znaczne zawężenie kręgu rodzin uprawnionych do pobierania zasiłku rodzinnego w ramach art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych tzw. „złotówka za złotówkę”, który w przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego daje możliwość przyznania świadczeń w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny (spadek o 29,29% - z 297 rodzin uprawnionych w 2024 r. do 210 w 2025 r.)

Zmniejszenie liczby rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych jest spowodowany z jednej strony wzrostem minimalnej płacy a z drugiej zamrożeniem kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania świadczeń. Kwota aktualnego kryterium zgodna z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. została ustalona na poziomie, który pozostaje na niezmienny od 2015 roku tj. 674 zł na osobę w rodzinie (netto) a w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym 764 zł (netto). Dla porównania kryterium dochodowe z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2025 poz. 1214 tj.) od stycznia 2025 r. kształtuje się na poziomie 1 010 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 823 zł na osobę w rodzinie.

Tabela 34. Liczba rodzin pobierająca świadczenie na przestrzeni lat 2024-2025

L. p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2024	Liczba rodzin 2025	Wzrost/ spadek 2025/2024
1.	Zasiłki rodzinne	2534	1948	-23,13%
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2230	1715	-23,09%
2.1.	urodzenia dziecka	140	124	-11,43%
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	77	52	-32,47%
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	-	-	-
2.4.	samotnego wychowywania dziecka	333	273	-18,02%
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	662	537	-18,88%
2.5.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	116	85	-26,72%
2.5.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	598	497	-16,89%
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	1834	1389	-24,26%
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	44	43	-2,27%
2.7.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	29	32	10,34%
2.7.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	18	13	-27,78%
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	777	613	-21,11%
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w. 1 + w. 2)	2534	2158	-14,84%
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	7992	7850	-1,78%
5.	Świadczenia pielęgnacyjne + nowe świadczenie pielęgnacyjne	1976	1986	0,51%
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	-	-	-
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	41	19	-53,66%
8.	Zasiłek dla opiekuna	19	13	-31,58%
9.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5 +w. 6 +w. 7+w.8)	8615	8352	-3,05%

10.	Razem (w. 3 + w. 9)	10697	9680	-9,51%
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	635	409	-35,59%
12.	Świadczenie rodzicielskie	596	518	-13,09%
13.	zł za zł	297	210	-29,29%
14.	Razem świadczenia rodzinne i dodatki oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (w.10+w.11+w.12+w.13)	11405	10428	-8,57%
15.	Zaliczka alimentacyjna	-	-	-
16.	Fundusz alimentacyjny	1364	1232	-9,68%
17.	RAZEM (w.14 +w.15 +w.16)	12766	11660	-8,66%
18.	Odsetki od zasiłku dla opiekuna	-	-	-
19.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	1549	1407	-9,17%
20.	RAZEM (w.17 +w. 18+w.19)	12766	11660	-8,66%
21.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	1316	1178	-10,49%
23.	Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne 2014	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

1.3. Zasiłek dla opiekuna

W wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. uznającego art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw za niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. 2024 poz. 246 t.j.) wprowadzono nowe świadczenie – zasiłek dla opiekuna.

Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek od 1 listopada 2018 r. przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie (wcześniej 520 zł) ponadto podobnie jak w przypadku świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego, przy zasiłku dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

W 2025 r. wypłacono 124 świadczenia 13 rodzinom łącznie na wartość 76 880,00 zł.

1.4. Realizacja Ustawy „Za życiem”

Od dnia 01 stycznia 2017 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin w zakresie dostępu do:

1. świadczeń opieki zdrowotnej,
2. instrumentów polityki na rzecz rodziny - w postaci jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód rodziny. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wymóg ten nie dotyczy osób będących opiekunami prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie dokonał wypłat świadczeń dla 37 rodzin na łączną kwotę 148 000 zł.

1.5. Realizacja programu „RODZINA 500+”

Ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadzono systemowe wsparcie polskich rodzin - świadczenie wychowawcze, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze do 30.06.2019 r. z Programu Rodzina 500 plus mogli otrzymać rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18. roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie na drugie i kolejne dziecko. W przypadku pierwszego lub jedyne dziecko pomoc skierowana była jedynie do rodzin o niskich dochodach (poniżej 800 zł netto na osobę, a 1200 zł w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym). Z dniem 1 lipca 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z nowelizacją ustawy od dnia 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze (500+) przysługuje na każde dziecko niezależnie od dochodów rodziny i posiadania alimentów na dziecko.

Następnie z dniem 1 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw, zgodnie, z którą postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego oraz jego wypłaty prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wydział świadczeń socjalnych w chwili obecnej realizuje jedynie wypłaty świadczenia wychowawczego w przypadkach ustalenia prawa do jego pobierania przez Wojewodę Lubelskiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Ponadto w dalszym ciągu dochodzi świadczeń nienależnie pobranych.

W związku z powyższym, na realizację programu, w 2025 r., wydatkowano kwotę 27 000,00 zł dla 1 rodziny na 3 dzieci. Prawo do ww. świadczeń zostało ustalone przez Wojewodę Lubelskiego w ramach unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

1.6. „Bon ciepłowniczy”

W 2025 r. ustawą z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz. U. poz. 1302 z późn. zm.) wprowadzono nowe świadczenie pieniężne w postaci bonu ciepłowniczego mające na celu ochronę gospodarstw domowych o niskich dochodach przed drastycznymi wzrostami kosztów ogrzewania. Termin składania wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego ustalono na okres od 3 listopada do 15 grudnia 2025 r., natomiast wypłata świadczenia przewidziana została na 2026 r. Termin składania wniosków o wypłatę bonu ciepłowniczego ustalono na okres od 3 listopada do 15 grudnia 2025 r., natomiast wypłata świadczenia ze względu na procedury ubiegania się o dotację na realizację zadania, możliwa była w 2026 r.

2. Postępowanie z zakresu nienależnie pobranych świadczeń

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. wieloosobowe stanowiska pracy ds. zwrotu świadczeń (czterech pracowników) prowadziły postępowanie wobec 1 110 osób zobowiązanych do zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, ustalonych w Wydziale świadczeń socjalnych, z czego wobec 704 osób postępowanie zostało wszczęte bądź rozpoczęta procedura w 2025 roku.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. pracownicy Działu ds. osób zobowiązanych wydali łącznie 794 dokumenty zobowiązujące do zwrotu należności względem MOPR Lublin, tj. 591 decyzji administracyjnych ustalających nienależnie pobrane świadczenia ze świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, jak również 29 pism do banków o zwrot świadczeń wypłaconych po zgonie osoby uprawnionej i 174 pisma do organów rentowych o zwrot nienależnie pobranych świadczeń.

We wskazanym okresie wystawiono łącznie 180 upomnień (w tym obejmujących należności Wydziału Świadczeń Socjalnych oraz pozostałych komórek organizacyjnych MOPR Lublin). Wystawiono łącznie 189 tytułów wykonawczych (w tym obejmujących należności Wydziału Świadczeń Socjalnych oraz pozostałych komórek organizacyjnych MOPR Lublin).

W 314 sprawach prowadzono korespondencję ze zobowiązanymi w sprawie sposobu spłaty należności lub zastosowania ulgi w spłacie oraz wysokości zadłużenia i przebiegu postępowania. W tym celu nawiązano współpracę z pracownikami pomocy środowiskowej celem ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej, majątkowej i zdrowotnej rodziny, wystosowano pisma do zobowiązanych, pozyskano oświadczenia poświadczające szczególne okoliczności stanowiące podstawę do zastosowania ulgi w spłacie należności oraz nawiązano kontakt telefoniczny z osobami zobowiązanymi, tj. wystosowano 35 wezwań, wydano łącznie 68 decyzji.

Ostatecznie w 29 sprawach wszczęto procedurę rozłożenia na raty bądź umorzenia zobowiązań natomiast w 246 sprawach wystosowano zawiadomienia w sprawie dokonywanych potrąceń z bieżących świadczeń ze wskazaniem czasookresu dokonywanych potrąceń oraz kwoty w rozbiciu na należność główną i odsetki ustawowe za opóźnienie.

We wskazanym okresie Dział ds. osób zobowiązanych podjął działania informacyjne w celu doprowadzenia do wykonania przez osobę zobowiązaną dobrowolnie obowiązku bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej tj. 439 monitów telefonicznych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. wieloosobowe stanowiska pracy ds. zwrotu świadczeń przygotowały 338 protokoły do konsultacji z Radcą Prawnym Ośrodka.

W związku z egzekucją prowadzoną przez Wydział Egzekucji Urzędu Miasta Lublin oraz urzędy skarbowe na terenie całego kraju prowadzono stałą współpracę zmierzającą do informowania organy egzekucyjne o zobowiązany i jego majątku w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji administracyjnej oraz przekazywano informacje o aktualnej wysokości zobowiązań. Ponadto w 193 sprawach wezwano osobę do złożenia oświadczenia o posiadanych składnikach majątkowych i źródłach dochodu oraz o prawdziwości i zupełności tego oświadczenia.

Łącznie wystosowano 297 pism mających związek z prowadzonym postępowaniem.

W ramach działań podejmowanych przez pracowników Działu mających na celu wyegzekwowanie należności wystosowane zostały pisma do Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, do sądów i komorników sądowych, do prokuratury i policji. Skierowano również wnioski celem ustalenia danych meldunkowych oraz do komórek organizacyjnych UM Lublin. Łącznie wystosowano 196 pism i wniosków.

Działania podejmowane przez Dział związane z odzyskaniem świadczeń nienależnie pobranych/opłat i wydatków wymagających współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi MOPR Lublin, do których wystosowano 180 pism celem:

1. ustalenia zasadności wszczęcia postępowania egzekucyjnego w administracji,
2. ustalenia danych osobowych dłużników ich miejsca pobytu i majątku,
3. ustalenia, czy zastosowane zostały ulgi w spłacie zobowiązania,

4. wskazania, na jakim etapie postępowania egzekucyjnego znajduje się sprawa.

W związku z funkcjonowaniem systemu KSAT pracownicy Działu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. wprowadzili 1 022 dokumenty dotyczące należności do zwrotu.

Łącznie do Działu ds. osób zobowiązanych wpłynęły 232 zestawienia dotyczące wpłat poszczególnych kontrahentów. Na każdą otrzymaną pisemną listę dokonywano weryfikacji przedstawionych przez Dział ds. finansowo-księgowych propozycji zaksięgowania należności. Od stycznia 2025 r. pracownicy Działu zweryfikowali 1596 wpłat.

Pracownicy Działu wystosowali do Działu ds. finansowo-księgowych 403 pisma celem dokonania zwrotu nadpłaconych kwot, ustalenia numerów kont bankowych, wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, dokonania opłat sądowych, prześięgowania kwot na poszczególnych kontach bankowych w sprawach indywidualnych.

W związku z obowiązkiem dokonywania potrąceń z bieżących świadczeń na rzecz spłaty zobowiązań finansowych Dział ds. osób zobowiązanych sporządził i przekazał do Działu ds. finansowo-księgowych 48 list z informacją o zobowiązaniu, o wysokości potrącenia z uwzględnieniem należności głównej i odsetek oraz rachunku bankowego, na który należy zaksięgować należność. Łącznie dokonano potrąceń na kwotę 182 216,68 zł.

Ponadto pracownicy wystosowali do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 212 wniosków o dokonywanie potrąceń nienależnie pobranych świadczeń z wypłacanego świadczenia wychowawczego.

We wskazanym okresie Dział ds. osób zobowiązanych przekazał 6 zestawień zawierających wykaz dłużników należności drobnych ze wskazaniem rodzaju należności i kwoty odsetek ustawowych na łączną kwotę 57,82 zł (46,78 zł – należność, 11,04 zł – odsetki ustawowe za opóźnienie).

W oparciu o analizę zebranego materiału w 45 sprawach dokonano odpisu na łączną kwotę 87 065,93 zł (w tym: 65 209,75 zł - należność główna, 21 856,18 zł - odsetki ustawowe za opóźnienie) z uwagi na fakt, iż upłynął okres dochodzenia należności.

W roku 2025 wartość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych ukształtowała się na poziomie 1 792 279 złotych.

Tabela 35. Odzyskane świadczenia nienależnie pobrane w 2025 r.

Rodzaj świadczenia	Odzyskana kwota	BO+przypisy (kwota do odzyskania w 2025 r.)	Wskaźnik procentowy wykonania dochodów
Świadczenia rodzinne	1 564 469	2 741 087	57,07%
Fundusz alimentacyjny	157 053	445 376	35,26%
Zasiłek dla opiekuna	1 624	6 205	26,17%
Świadczenie wychowawcze	69 134	179 272	38,56%
Łącznie:	1 792 279	3 371 940	53,15%

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

3. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Jako organ właściwy wierzyciela oraz organ właściwy dłużnika w 2024 r. pracownicy Sekcji ds. funduszu alimentacyjnego:

- przygotowali i wysłali dłużnikom alimentacyjnym 1513 informacji o przyznanych osobie uprawnionej świadczeniach z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań dłużników alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa wraz ze wskazaniem obowiązku zwrotu należności,
- przygotowali i wysłali 811 wezwań do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,

- przeprowadzili z dłużnikami alimentacyjnymi 288 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrali oświadczenia majątkowe,
- przygotowali oraz wysłali do organów właściwych dłużników 359 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- przygotowali oraz wysłali 111 informacji do powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- zobowiązano 42 dłużników do zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako osoba bezrobotna, albo poszukująca pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania, jako bezrobotny,
- przygotowali oraz wysłali 86 zawiadomień o wszczęciu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz każdorazowo występowano do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne o wydanie zaświadczeń o wywiązywaniu się dłużnika alimentacyjnego przez okres ostatnich 6 miesięcy w każdym miesiącu zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów,
- przygotowali, wydali oraz wysłali 51 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (liczba decyzji wg daty, w której decyzja stała się ostateczna),
- przygotowali oraz wysłali 30 decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- przygotowali oraz skierowali do właściwych miejscowo Prokuratur 48 wniosków o ściganie dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo określone w art. 209 Kodeksu karnego,
- przygotowali oraz skierowali do właściwego starosty bądź prezydenta 15 wniosków o zatrzymanie dłużnikom alimentacyjnym prawa jazdy,
- przygotowali oraz skierowali do właściwego starosty bądź prezydenta 16 wniosków o uchylenie decyzji o zatrzymaniu dłużnikom alimentacyjnym prawa jazdy,
- przygotowali oraz przekazali organom prowadzącym postępowanie egzekucyjne 125 informacji istotnych dla skuteczności egzekucji,
- przygotowali oraz wysłali organom właściwym wierzyciela oraz komornikom sądowym 668 informacji o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych oraz o ich efektach,
- przygotowali oraz przekazali komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne 53 informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
- przygotowali i przekazali komornikom sądowym 1 254 wnioski o wszczęcie oraz o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego lub o rozszerzenie egzekucji wraz z zestawieniem stanu należności,
- otrzymali od organu właściwego dłużnika 247 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
- otrzymali z powiatowych urzędów pracy 28 informacji o odmowie zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy w terminie wyznaczonym przez organ właściwy dłużnika lub bez uzasadnionej przyczyny, odmowie przyjęcia propozycji prac społecznie użytecznych, o których mowa w przepisach o rynku pracy i służbach zatrudnienia,

- przygotowali oraz skierowali do właściwych miejscowo Prokuratur 253 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 209 - ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny,
- wygaszono zobowiązania po zgonie 82 dłużników alimentacyjnych w oparciu o zapis art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- przekazali komornikom sądowym 159 informacji o spłacie całości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego z funduszu alimentacyjnego lub zaliczki alimentacyjnej,
- przekazano komornikom sądowym 761 informacji o zmianie tytułu wykonawczego bądź o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń mających wpływ na prowadzone postępowania egzekucyjne względem dłużników alimentacyjnych,
- przekazywano na bieżąco do biur informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz dokonywano aktualizacji danych lub usuwano te dane (zgon, spłata należności); na koniec 2025 r. do biur zostało zgłoszonych 3352 dłużników alimentacyjnych, w tym 83 nowych dłużników,
- zamieszczano w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacje w zakresie zobowiązań, dłużników alimentacyjnych w przypadku, gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące,
- przygotowywali i przekazywali komornikom sądowym wnioski wierzyciela o wystąpienie przez komornika sądowego z wnioskiem o udostępnienie wykazu ksiąg wieczystych z Centralnej Bazy Danych Ksiąg Wieczystych, w których dłużnik występuje, jako właściciel, użytkownik wieczysty lub uprawniony z tytułu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- kontynuowali współpracę z komornikami sądowymi prowadzącymi postępowania egzekucyjne w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji dotyczących miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego oraz innych mających wpływ na prowadzone działanie, a tym samym możliwości podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz egzekucji wypłaconych należności,
- w przypadku braku informacji o miejscu zamieszkania, pobytu bądź korespondencji występowali każdorazowo poprzez rejestr centralny Empatia o dane m.in. z systemu PESEL, CEIDG, ZUS, AC Rynek Pracy,
- występowali dodatkowo z wnioskami o udostępnienie danych do Krajowego Rejestru Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości oraz do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej,
- weryfikowali dane zawarte w systemach informatycznych: POMOST (miejsce zamieszkania, skład rodziny, formy udzielonej pomocy), SEPI (dane adresowe, status bezrobotnego),
- przygotowali oraz wydali w 38 sprawach decyzje w ramach uznania administracyjnego na wnioski dłużnika o udzielenie ulgi (sprawy o umorzenie należności, rozłożenie na raty, odroczenie terminu spłaty).

Dodatkowo pracownicy Sekcji ds. funduszu alimentacyjnego w związku ze skierowanymi w 2025 r. wnioskami o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo niealimentacji oraz skierowanymi zawiadomieniami o popełnieniu przestępstwa z art. 209 § 1 Kodeksu karnego w związku z przyznaniem świadczeń w przypadku bezskuteczności egzekucji w każdej ze skierowanych spraw wzywani byli przez właściwy Komisariat Policji bądź bezpośrednio przez Prokuratora prowadzącego sprawę do uzupełnienia dokumentacji o dodatkowe informacje, niezawarte w zawiadomieniach, tj. o pobieranych innych świadczeniach przez dłużnika

alimentacyjnego oraz przez osoby uprawnione do alimentów, o aktualnym stanie zaległości wraz z dokonаныmi wpłatami oraz o aktualnych danych adresowych.

W 2025 r. pracownicy Sekcji rozliczyli 11.831 wpłat dokonywanych tytułem spłaty należności z funduszu alimentacyjnego oraz 858 wpłat na poczet należności z zaliczki alimentacyjnej. Dodatkowo w 814 przypadkach informowali o wpłatach komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne w przypadku otrzymywania wpłat bezpośrednio od dłużników.

W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłaconej zaliczki alimentacyjnej odzyskano kwotę 8 785 314,62 zł (w 2024 r. 8 321 633,45 zł). Na spłatę należności ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego rozliczono wpłaty na łączną kwotę 8 220 310,95 zł oraz na spłatę należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę 565 003,67 zł.

Należy wskazać, że od 2010r. spłaty z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu zaliczki alimentacyjnej systematycznie wzrastają i w 2025 r. kwota odzyskanych świadczeń w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 463 682 zł, co stanowi wzrost o 5,57%.

Tabela 36. Spłaty należności dokonane przez dłużników w latach 2024 i 2025

Wyszczególnienie	2024	2025
1. Wyegzekwowana kwota, z tego:	8 321 633	8 785 315
1.1. spłaty zaliczka alimentacyjna, z tego:	583 110	565 004
- dochód BP	291 555	282 502
- dochód gminy Lublin	291 555	282 502
1.2. spłaty fundusz alimentacyjny, z tego:	7 738 523	8 220 311
- dochód BP,	2 465 535	2 589 352
- dochód BP, odsetki:	3 629 298	3 904 724
- dochód gm. wierzyciela	1 643 690	1 726 235

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Poza tym przygotowywano sprawozdawczość z dokonywanych wpłat na poczet zobowiązań dłużników alimentacyjnych oraz prognozowanych odsetek czy też zobowiązań dłużników zagranicznych.

W 2025 r. prowadzone były również postępowania egzekucyjne z nieruchomości dłużników, wszczęte przez wierzyciela Prezydenta Miasta Lublin lub wszczęte przez innych wierzycieli, a organ właściwy wierzyciela przyłączył się do prowadzonej egzekucji w celu odzyskania należności Skarbu Państwa oraz kierowane były w 2025 r. kolejne wnioski. W roku 2025 na biegu jest ok 180 spraw. Ww. sprawy znajdują się na różnych etapach: zajęcia nieruchomości i wszczęcia egzekucji z nieruchomości wraz z wezwaniem dłużnika do zapłaty należności, sporządzenia opisu i oszacowania, zatwierdzenia przez Sąd I lub II licytacji nieruchomości, zatwierdzenia przez Sąd planu podziału kwoty ze zbytej nieruchomości lub też należności zostały przez dłużnika spłacone przed terminem zbycia nieruchomości.

4. Wydawanie zaświadczeń na potrzeby programu „Czyste Powietrze”

W związku ze zmianą przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska mieszkańcy składający wnioski o dofinansowanie w ramach Części 2 Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze" winni posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego wyliczonego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Tego rodzaju zaświadczenia wydawane są przez Wydział Świadczeń Socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, po uprzednim złożeniu przez zainteresowanych mieszkańców pisemnego żądania wydania zaświadczenia, według wzoru określonego przez Ministra Klimatu. Do Organu wpłynęło 315 wniosków o wydanie zaświadczenia, na które wydano 309 zaświadczeń.

5. Wydawanie zaświadczeń na potrzeby Lubelskiej Karty Miejskiej

Lubelska Karta Miejska (LKM) to, obok loterii Rozlicz PIT w Lublinie, kolejny miejski program premiujący mieszkańców, którzy płacą podatki w Lublinie.

Posiadanie Lubelskiej Karty Miejskiej uprawnia do korzystania z ulg, rabatów i zniżek na miejskie usługi i produkty oferowane przez partnerów w takich obszarach jak: komunikacja miejska, Strefa Płatnego Parkowania, kultura, sport, rekreacja, oświata, zdrowie, gastronomia, handel oraz usługi.

Prawo do korzystania z systemu zniżek, ulg, preferencji i uprawnień w ramach Programu posiadają:

1. osoby, które rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Gminy Lublin i deklarują w zeznaniu podatkowym, jako miejsce swojego zamieszkania Gminę Lublin, bez względu na to, czy osoby te osiągają dochód;
2. osoby, które rozliczają podatek rolny z tytułu prowadzonego gospodarstwa rolnego i deklarują w informacji w sprawie podatku rolnego, jako miejsce zamieszkania Gminę Lublin;
3. osoby zamieszkujące na terenie Gminy Lublin, korzystające ze świadczeń udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie i nieosiągające dochodów opodatkowanych;
4. dzieci osób, o których mowa w pkt 1-3 do ukończenia przez nie 18 roku życia, a jeżeli uczą się nadal – do ukończenia przez nie nauki, nie dłużej niż do ukończenia 26 roku życia;
5. dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej instytucjonalnej bądź rodzinnej prowadzonej przez Gminę Lublin - miasto na prawach powiatu lub na jej zlecenie, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 18 roku życia, a jeżeli uczą się nadal – do ukończenia przez nie nauki, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia;
6. dzieci, które nie ukończyły 6 roku życia, mają prawo do korzystania z systemu zniżek, ulg, preferencji i uprawnień w ramach Programu na podstawie LKM nadanej rodzicowi albo opiekunowi prawnemu.

IX. POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Rok 2025 to kontynuacja kolejnego, trudnego wyzwania. Sytuacja związana z wojną w Ukrainie wymusiła dalsze podejmowanie dodatkowych, działań w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy, którzy znaleźli się na terytorium RP w związku z toczącymi się działaniami zbrojnymi na terenie ich państwa.

W roku 2025 obiekt zbiorowego zakwaterowania mieszczący się przy ul. Pogodnej 54a w Lublinie był koordynowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W ww. obiekcie w 2025 roku przebywało średnio 70 obywateli Ukrainy.

Zakres koordynacji obiektu zbiorowego zakwaterowania obejmował:

- Codzienne monitorowanie funkcjonowania mieszkańców obiektu zbiorowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy.
- Organizowanie wizyt lekarskich dla obywateli Ukrainy z obiektu zbiorowego zakwaterowania oraz realizacja recept na ich rzecz.
- Prowadzenie listy porządkowej uchodźców z Ukrainy w obiekcie zbiorowego zakwaterowania przy ul. Pogodnej 54 w Lublinie.
- Opracowanie i dystrybucja ulotek informacyjnych dla obywateli Ukrainy.
- Współpraca ze Strażą Miejską Miasta Lublin, Policją, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi.
- Kierowanie do instytucji, organizacji zajmujących się udzielaniem wsparcia obywatelom Ukrainy.
- Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz mieszkańców obiektu zbiorowego zakwaterowania.
- Diagnozowanie sytuacji, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, przyznawanie świadczeń obywatelom Ukrainy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na rzecz mieszkańców obiektu zbiorowego zakwaterowania.
- Współpracę z jednostkami organizacyjnymi miasta Lublin, na terenie, których wyznaczono miejsca zbiorowego zakwaterowania obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

1. Świadczenia z pomocy społecznej oraz jednorazowe świadczenie pieniężne

W 2025 roku z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy wypłacono następujące świadczenia pieniężne na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej:

- posiłki dla dzieci i młodzieży – udzielono łącznie 1 522 świadczeń dla 26 osób z 18 rodzin na kwotę 10 995,46;
- zasiłki okresowe z powodu niepełnosprawności, długotrwałej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa oraz bezrobocia - udzielono łącznie 58 świadczeń dla 51 osób z 19 rodzin na kwotę 45 912,14 zł;
- zasiłki stałe z powodu niepełnosprawności oraz wieku - udzielono łącznie 1 263 świadczenia dla 140 osób z 122 rodzin na kwotę 1 048 192,01zł;
- sprawienie pogrzebu dla 2 dorosłych osób oraz 2 dzieci na kwotę 20 842,00 zł.

W związku trwającymi działaniami wojennymi na terenie Ukrainy kontynuowane jest wsparcie obywateli Ukrainy w formie całodobowych usług opiekuńczo - bytowych w domach

pomocy społecznej zlokalizowanych poza Miastem Lublin, tj. w Różance, Sanoku oraz Popkowicach (w okresie od 31 marca 2025 r. do 30 września 2025 r.). Środki finansowe w wysokości 165 879,93 zł na pokrycie odpłatności za pobyt w ww. placówkach przekazane zostały przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie w ramach Funduszu Pomocy Ukrainie. Pracownicy Sekcji ds. domów pomocy społecznej pozostają w stałym kontakcie z pracownikami ww. placówek w ramach monitorowania pobytu tych osób w dps.

W ramach szeroko zakrojonych działań podejmowanych na rzecz uchodźców z Ukrainy, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie do dnia 26.11.2025 r. kontynuowało usługi na rzecz obywateli Ukrainy w postaci bezpłatnej pomocy psychologicznej. Osoby doświadczające traumy związanej z dramatycznymi wydarzeniami za naszą wschodnią granicą otrzymywały wsparcie kadry Ośrodka. Liczba osób, które otrzymały pomoc psychologiczną wyniosła 249.

2. Świadczenia z tytułu wypłaty świadczeń rodzinnych

Ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wprowadzono również prawo dla Obywateli Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 wspomnianej ustawy do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (art. 26 ww. ustawy).

2.1 Wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń

W 2025 r. wydatki z tytułu wypłat świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wyniosły 4 047 959,55 zł.

Największe wydatki ponoszone są na wypłatę świadczeń opiekuńczych w formie świadczeń pielęgnacyjnych, które stanowią 54,57 % udzielanego wsparcia. Na drugiej pozycji w kategorii wydatków znajduje się zasiłek pielęgnacyjny (11,47%). Łączna wartość świadczeń opiekuńczych odpowiada za ponad 66% całości wydatków.

Same zasiłki rodzinne stanowią 7,15% wydatków, natomiast w kategorii dodatków do zasiłku rodzinnego najwyższą wartość stanowią dodatki z tyt. samotnego wychowywania dziecka (2%) oraz dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (0,98%).

Tabela 37. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia na obywateli Ukrainy w 2025 r.

LP.	Rodzaj świadczeń	Kwota	Ilość świadczeń	Średnia wartość świadczenia (w zł)
1	Zasiłek rodzinny	289 545,00	2 451	118,13
2	Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:	183 555,00	1 354	135,56
2.1	urodzenia dziecka	5 000,00	5	1 000,00
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	2 000,00	5	400,00
2.3	samotnego wychowywania dziecka, z tego, do którego prawo ustalono na podstawie:	80 893,00	397	203,76

2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	37 190,00	341	109,06
2.4.1	do 5. roku życia	1 440,00	16	90,00
2.4.2	powyżej 5. roku życia	35 750,00	325	110,00
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	18 700,00	187	100,00
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tego w związku z:	0,00	0,00	0,00
2.6.1	zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0,00	0	0,00
2.6.2	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	0,00	0	0,00
3	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	39 772,00	419	94,92
4	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego (wiersz 1 + wiersz 2)	473 100,00	3 805	124,34
5	Zasiłek pielęgnacyjny	464 243,00	2 151	215,83
6	Świadczenie pielęgnacyjne	789 610,00	243	3 249,42
7	Nowe świadczenie pielęgnacyjne	1 419 394,52	429	3 308,61
8	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0,00	0	0,00
9	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	2 673 247,52	2 823	946,95
10	Razem (wiersz 4 + wiersz 9)	3 146 347,52	6 628	474,71
11	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	16 000,00	16	1 000,00
12	Świadczenie rodzicielskie	350 381,30	385	910,08
13	Razem (wiersz 10 + wiersz 11 + wiersz 12)	3 512 728,82	7 029	499,75
14	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, z tego:	535 230,73	597	896,53
15	Razem (wiersz 13 + wiersz 14)	4 047 959,55	7 626	530,81
16	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, z tego:	162 774,63	554	293,82

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2.2 Rodziny objęte pomocą

W ramach omawianych świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w 2025 r. Ośrodek objął pomocą 356 rodzin.

W porównaniu do roku 2024 można dostrzec ogólny spadek ilości rodzin uprawnionym do pobierania świadczeń rodzinnych o 23,96%. Spadek jest widoczny zarówno w przypadku zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego (spadek o 38,68%) jak i w przypadku świadczeń opiekuńczych (spadek o 8,02%).

Tabela 38. Liczba rodzin pobierająca świadczenie w 2025 dot. obywateli Ukrainy

LP.	Rodzaj świadczeń	Liczba rodzin w 2024	Liczba rodzin w 2025
1	Zasiłek rodzinny	243	149
2	Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:	158	124
2.1	urodzenia dziecka	11	5

2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	1
2.3	samotnego wychowywania dziecka	34	33
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	40	33
2.4.1	do 5. roku życia	4	2
2.4.2	powyżej 5. roku życia	38	32
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	94	92
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tego w związku z:	1	0
2.6.1	zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0
2.6.2	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	1	0
3	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	37	32
4	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego (wiersz 1 + wiersz 2)	243	149
5	Zasiłek pielęgnacyjny	224	209
6	Świadczenie pielęgnacyjne + nowe świadczenie pielęgnacyjne	54	58
7	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1	0
8	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7)	237	218
9	Razem (wiersz 4 + wiersz 8)	440	329
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	23	16
11	Świadczenie rodzicielskie	59	52
12	Razem (wiersz 9 + wiersz 10 + wiersz 11)	480	365

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

3. Działania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

3.1 Sprawowanie opieki nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przez opiekunów tymczasowych

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, małoletniego obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy. Powiatowe centrum pomocy rodzinie zapewnia wsparcie przy sprawowaniu nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego wyznaczonego dla małoletnich, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy.

Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych obejmuje m.in.:

- nawiązanie kontaktu telefonicznego i osobistego z osobami ustanowionymi opiekunami tymczasowymi,
- ustalenie sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i mieszkaniowej opiekuna tymczasowego i dziecka,
- sporządzenie wywiadu środowiskowego,

- wizyty w środowisku, monitorowanie prawidłowości sprawowanej opieki, dbałości o zdrowie, realizowania obowiązku szkolnego przez dziecko,
- udzielanie poradnictwa w zakresie przysługujących rodzinom świadczeń, dostępnych form pomocy,
- utrzymywanie kontaktu telefonicznego i osobistego,
- informowanie sądu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania rodziny lub wyjazdu opiekuna,
- w przypadku zmiany miejsca pobytu opiekuna tymczasowego, informowanie o tym ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce nowego zamieszkania,
- prowadzenie „karty pracy z opiekunem tymczasowym”,
- udzielanie informacji osobom, które na terenie Ukrainy były ustanowione opiekunami zastępczymi o przysługujących im świadczeniach oraz procedurze składania wniosków i udzielanej pomocy,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do prowadzenia ewidencji małoletnich,

Dodatkowe obowiązki pracownicy wykonywali zgodnie z zarządzeniem nr 51/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dnia 25 kwietnia 2022 r. w sprawie procedury nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych na terenie Miasta Lublin.

Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych na terenie Miasta Lublin sprawowało bezpośrednio 19 pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie, z tego:

- 13 pracowników Wydziału pomocy środowiskowej sprawowało nadzór nad 322 opiekunami tymczasowymi, którzy zostali ustanowieni dla 386 małoletnich;
- 5 pracowników w dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej sprawowało nadzór nad 47 opiekunami tymczasowymi, którzy zostali ustanowieni dla 53 małoletnich;
- 1 pracownik sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym sprawował nadzór nad 15 opiekunami tymczasowymi (18 małoletnich). Pracownik odbył 111 wizyt w środowisku, podczas których sporządził 4 kwestionariusze wywiadów z opiekunem tymczasowym.

Nadzorem objęto łącznie **384 opiekunów tymczasowych**, pod których opieką pozostawało **457 małoletnich**.

W ramach wydziału pomocy środowiskowej w toku prowadzonych działań przekazano łącznie 13 pism do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie V Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Zgodnie z art. 25a ww. ustawy małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, oraz małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, podlega wpisowi do ewidencji małoletnich. W ewidencji małoletnich przechowuje się wszystkie dane wymienione w art. 25a ust. 5 ustawy. Do końca 2025 roku w ewidencji małoletnich wprowadzono dane 48 dzieci z pieczy rodzinnej.

3.2 Pobyt w pieczy zastępczej dzieci będących obywatelami Ukrainy

Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w placówce opiekuńczo-wychowawczej są umieszczane dzieci będące obywatelami Ukrainy, przebywające na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny, w wieku powyżej 3. roku życia. Umieszczenie dziecka w wieku do 3. roku życia w placówce jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Do limitów, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego przypadających na jednego wychowawcę - 15), art. 95 ust. 3, 4 i 4a (14 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego oraz 8 dzieci w placówce typu rodzinnego) nie wlicza się umieszczonych w pieczy zastępczej dzieci będących obywatelami Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny. Każdorazowe przyjęcie dziecka wymaga zgody wojewody oraz odpowiednio wójta, starosty lub marszałka województwa. Pobyt w pieczy zastępczej dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej jest finansowany z budżetu państwa (art. 27 ust. 17 ustawy).

W 2025 roku w związku z wybuchem wojny na Ukrainie działania:

- Sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego obejmowały dodatkowo zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla małoletnich uchodźców wojennych, pozbawionych opieki. W ciągu całego 2025 roku **9 dzieci**, które znalazły się na terytorium Polski z powodu działań wojennych w Ukrainie przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. (w tym: 8 dzieci pochodzenia ukraińskiego i 1 dziecko pochodzenia uzbeckiego);
- Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej obejmowały dodatkowo zapewnienie miejsc w rodzinach zastępczych dla małoletnich obywateli Ukrainy. W ciągu całego 2025 roku **6 dzieci**, które znalazły się na terytorium Polski z powodu działań wojennych w Ukrainie zostało umieszczonych w **3** rodzinach zastępczych niezawodowych.

Lubelskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Lublinie przekazywano w trybie comiesięcznym sprawozdania dotyczące liczby wolnych miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, liczby miejsc w placówkach utworzonych specjalnie dla dzieci ukraińskich oraz liczbie dzieci ukraińskich umieszczonych w placówkach oraz rodzinach zastępczych, wraz z opisem okoliczności, w których trafiły do placówek. Sprawozdania dotyczyły również liczby dzieci z ukraińskiej pieczy zastępczej, które wraz z opiekunami zamieszkały w Lublinie.

Ponadto w 2025 roku, w związku z trwającymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy, na podstawie art. 27 ust 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.) z oferty placówek wsparcia dziennego, za zgodą Wojewody Lubelskiego, mogły korzystać dzieci pochodzenia ukraińskiego. W 2025 roku w zajęciach w Specjalistycznym Ośrodku Opiekuńczo-Wychowawczym „Domostwo Amigoniańskie” uczestniczyło 2 dzieci pochodzenia ukraińskiego, w Ośrodku Terapeutycznym przy ul. Narutowicza 74a – 1 dziecko, w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – 8 dzieci. Łącznie z oferty placówek wsparcia dziennego skorzystało 11 dzieci pochodzenia ukraińskiego.

X. REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Dział ds. osób niepełnosprawnych - Wydziału Wsparcia Społecznego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie realizuje zadania określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2025 poz. 44 z późn. zm.). Działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością, finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) oraz ze środków budżetu miasta Lublin.

1. Realizacja zadań w ramach środków PFRON

W 2025 roku przyjmowane i rozpatrywane były wnioski złożone przez klientów w ramach poszczególnych zadań realizowanych ze środków PFRON.

Tabela 39. Wnioski złożone w ramach rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2025 roku

L.p.	Nazwa zadania	Ilość wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wyplacono dofinansowań
1	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych	1084	960	729
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	26 ³³	25	25
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	6 035	5 792	5 644
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych	483	218	209
5.	Dofinansowanie tłumacza języka migowego i tłumacza - przewodnika	2	1	1
6.	Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym	0	0	0
RAZEM		7 865	6 996	6 595

Źródło: Opracowanie własne MOPR

Na realizację zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Miasto Lublin otrzymało ze środków PFRON w 2025 roku 20 115 631,00 zł, z czego w dyspozycji Działu ds. osób niepełnosprawnych była kwota 19 685 776,00 zł. Wydatkowano 19 573 331,15 zł, co stanowi 99,43% kwoty przeznaczonej na rehabilitację społeczną. Niewydatkowana kwota w wysokości 112 444,85 zł wynika z następujących uwarunkowań:

1. zwiększenie planu finansowego w IV kwartale: pismem z dnia 10 września 2025 r. (nr DPR.WSA.20264.2025.w) PFRON przyznał jednostce dodatkowe środki w kwocie 1 267 687,00 zł. Ponadto, w wyniku przesunięć (pismo Miejskiego Urzędu Pracy z dnia 02.10.2025 r., sygn. MUP.CAZ.RPIV.810.53.2025.DC), budżet Działu ds. Osób Niepełnosprawnych uległ dalszemu zwiększeniu o kwotę 220 145,00 zł,
2. uwarunkowania proceduralne: pełne rozdysponowanie ww. środków stało się możliwe dopiero po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Miasta Lublin w dniu 23 października 2025 r., krótki okres pozostający do końca roku budżetowego uniemożliwił

³³ Wnioski na dofinansowanie niniejszego zadania złożone zostały do 30.11.2024 r. do realizacji na rok 2025

zaangażowanie funduszy w zadania o długim cyklu realizacyjnym, takie jak likwidacja barier architektonicznych,

3. specyfika zadań: zwiększenie nakładów na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych w IV kwartale uznano za niezasadne ze względu na sezonowy charakter zadania, co bezpośrednio wpływa na ograniczenie liczby osób decydujących się na wyjazdy w tym okresie.

W związku z powyższym, środki przekierowano na zadania o krótszym terminie procedowania, tj. dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz dofinansowanie likwidacji barier technicznych. Jednak pomimo realizacji wypłat do końca grudnia 2025 r., znaczna kumulacja środków w IV kwartale oraz konieczność zachowania rygorów dyscypliny budżetowej w zakresie terminów rozliczania wniosków, uniemożliwiły pełne wykorzystanie pozostałej kwoty stanowiącej 0,41% budżetu.

Pozostałe 429 855,00 zł z przyznanego limitu zostały przekazane do dyspozycji Miejskiego Urzędu Pracy, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Spośród przekazanych MUP środków niewykorzystana została kwota 2 458,44 zł, co ostatecznie zapewniło rozdysponowanie 99,43% posiadanej kwoty.

Środki przeznaczone na realizację zadań w 2025 roku stanowiły 109,20 % środków z 2024 roku. Limit wraz z ich wykorzystaniem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 40. Limity i wykorzystanie środków PFRON pozostających w dyspozycji MOPR w Lublinie w latach 2024 i 2025 (w złotych)

L.p.	Zadanie	Limit środków PFRON 2024	Limit środków PFRON 2025	Kwota wydatkowanych środków PFRON w 2025	Wykorzystanie środków w 2025 roku
1	Dofinansowanie kosztów utrzymania i działalności WTZ	9 435 480	9 925 272,00	9 922 422,35	99,97%
2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	8 977 604	9 760 504,00	9 650 908,80	98,88%
3	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych				
4	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów oraz sprzętu				
5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz usługi tłumacza języka migowego				
6	Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym				

7	Program „Aktywny samorząd”	2 119 012	2 890 000,00	1 305 523,52 ³⁴	45,17%
8	Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	81 180	104 400,00	100 920,00	96,67%
9	Program "Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" - "Mieszkanie dla absolwenta"	230 000	191 000,00	190 267,20	99,62%
10	Program "Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" "Dostępne mieszkanie"	295 535	213 118,00	213 11800 ³⁵	100%
Razem (w zł):		21 138 811	23 084 294,00	21 383 159,87	92,63%

Źródło: Opracowanie własne MOPR

2. Realizacja zadań skierowanych bezpośrednio do indywidualnych osób niepełnosprawnych

W ramach zadań bezpośrednio skierowanych do osób niepełnosprawnych dofinansowywane są:

- wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- turnusy rehabilitacyjne,
- bariery techniczne, w komunikowaniu się i architektoniczne,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
- obszary w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”,
- programy "Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" - "Dostępne mieszkanie" oraz "Mieszkanie dla absolwenta".

Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych w 2025 roku złożono 5 920 wniosków na kwotę 12 829 334,01 zł. Rozpatrzone pozytywnie 5 750 wniosków, a zrealizowano wypłaty środków dla 5 602 wniosków (2 982 osoby) na kwotę 6 731 869,39 zł.

Na dofinansowanie do zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny wpłynęło w 2025 r. 115 wniosków na łączną kwotę 315 523,17 zł, z czego pozytywnie rozpatrzone i zawarto tym samym 42 umowy na łączną kwotę 61 662,68 zł, natomiast faktycznie zrealizowano umowy na kwotę 54 633,52 zł.

W 2025 r. w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych wpłynęło 483 wnioski na łączną kwotę 3 488 105,51 zł, z czego pozytywnie rozpatrzone i zawarto tym samym 218 umów na łączną kwotę 1 027 052,58 zł, natomiast faktycznie zrealizowano 209 umów na kwotę 927 823,22 zł.

O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się w 2025 roku 1 514 osób (w tym 430 opiekunów). Dofinansowanie uzyskało 1 246 osób (osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunowie) na kwotę 2 133 608,00 zł, a ostatecznie wypłacono 1 730 989,00 zł dla 989 osób (w tym dla 260 opiekunów).

W roku 2025 złożono 2 wnioski o dofinansowanie do tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika ze środków PFRON, zawarto jedną umowę i wypłacono 560,00 zł.

Od roku 2012 miasto Lublin za pośrednictwem MOPR w Lublinie realizuje program Aktywny Samorząd.

³⁴ Stan na dzień 31 grudnia 2025 r., co wynika z faktu, że realizacja wniosków w ramach powyższego programu trwa do 15 kwietnia 2026 r.

³⁵ Środki przyznane w 2024 roku, a wypłacone w 2025 roku.

W roku 2025 ze środków PFRON w ramach programu „Aktywny samorząd” w ramach Modułu I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, realizowano:

- Moduł I Obszar A – Zadanie nr 1 oraz Obszar A – Zadanie nr 4 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu wypłacono dofinansowanie dla 2 osób w łącznej kwocie 21 150,00 zł.
- Moduł I Obszar B – Zadanie nr 1 lub 3 lub 4 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania wypłacono dofinansowania dla 43 osób w łącznej kwocie 271 583,65 zł.
- Moduł I Obszar B – Zadanie nr 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania nie wypłacono dofinansowań.
- Moduł I Obszar C – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym wypłacono dofinansowanie dla 11 osób w łącznej kwocie 208 935,00 zł.
- Moduł I Obszar C – Zadanie nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne wypłacono dofinansowanie dla 1 osoby w łącznej kwocie 39 600,00 zł – dwie protezy na poziomie III jakości.
- Moduł I Obszar C – Zadanie nr 5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego wypłacono dofinansowanie dla 7 osób w łącznej kwocie 59 019,10 zł.
- Moduł I Obszar D pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej wypłacono dofinansowanie dla 42 osób w łącznej kwocie 123 984,50 zł.
- Moduł I Obszar E pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej poprzez dofinansowanie do energii elektrycznej dla osób z niepełnosprawnością korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora wypłacono dofinansowanie dla 279 osób w łącznej kwocie 110 600,00 zł.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym złożono 282 wnioski, dofinansowania wypłacono dla 111 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin w łącznej kwocie 446 477,27 zł.

W ramach Modułu I i Modułu II programu „Aktywny Samorząd” w roku 2025 przyznano dofinansowania w łącznej wysokości: 2 622 531,87 zł.

Dane liczbowe dotyczące realizacji Programu „Aktywny samorząd” w 2025³⁶ r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela 41. Wysokość dofinansowania udzielonego Beneficjentom programu w 2025 roku

Moduł programu	Obszar programu	Ilość wniosków złożonych	Kwota zawartych umów	Ilość zrealizowanych wniosków lub umów	Kwota wypłat
I	A-1	16	153 059,00	2	21 150,00
I	A-2	16	12 130,00 zł	3	7 278,00
I	A-3	3	2 703,00	1	2 183,00
I	A-4	3	3 250,00	0	0,00
I	B-1	48	255 666,00	26	202 466,49
I	B-2	3	2 475,00	0	0,00

³⁶ Stan na dzień 31 grudnia 2025 r., co wynika z faktu, że realizacja wniosków w ramach powyższego programu trwa do 15 kwietnia 2026r.

I	B-3	18	61 096,00	5	28 388,19
I	B-4	37	53 770,00	12	40 728,97
I	B-5	1	0,00	0	0,00
I	C-1	30	407 249,00	11	208 935,00
I	C-2	8	14 713,00	5	14 713,00
I	C-3	1	39 600,00	1	39 600,00
I	C-4	0	0,00	0	0,00
I	C-5	26	101 840,00	7	59 019,10
I	D	73	223 281,00	42	123 984,50
I	E	299	0 ³⁷	279 ³⁸	110 600,00
II	Moduł II	282	665 332,67	111	446 477,27
-	Razem Moduł I i II	864	1 996 164,67	226	1 305 523,52

Źródło: Opracowanie własne MOPR

Od roku 2022 miasto Lublin realizuje program "Samodzielność - Aktywność - Mobilność!" - "Dostępne mieszkanie" oraz "Mieszkanie dla absolwenta". Program "Dostępne mieszkanie" dotyczy dopłaty do zamiany mieszkania - na pozbawione barier architektonicznych, znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Program "Mieszkanie dla absolwenta" dotyczy zapewnienia samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności, a przedmiotem dofinansowania są koszty wynajęcia mieszkania, ponoszone w okresie do 60 miesięcy.

W 2025 roku w ramach programu:

- „Mieszkanie dla Absolwenta” wpłynęło 6 wniosków, zawarto 2 umowy na kwotę 190 267,20 zł, wypłacono 98 840,00 zł;
- "Dostępne mieszkanie" wpłynął 1 wniosek, nie przyznano dofinansowania, w 2025 r. wypłacono 213 118,00 zł za 2024 r.

3. Realizacja zadań skierowanych do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej

Zadaniami, finansowanymi ze środków PFRON, skierowanymi do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem organizacji pozarządowych oraz osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej są natomiast:

- warsztaty terapii zajęciowej,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
- program „Zajęcia klubowe w WTZ”,
- zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na terenie miasta Lublina funkcjonuje **9 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ)**. Uczestniczą w nich **282 osoby** niepełnosprawne, korzystające z rehabilitacji społecznej i zawodowej. W 2025 r. dofinansowanie do działalności WTZ ze środków PFRON wyniosło **9 922 442,35 zł**, co stanowiło nie więcej niż 90% kosztów działalności. Dopełnieniem kosztów działalności WTZ były środki z budżetu miasta Lublin w wysokości **1 102 902,00 zł**.

³⁷ W ramach modułu E nie sporządza się umów.

³⁸ W ramach modułu E nie sporządza się umów.

W 2025 roku rozpatrywane były wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki złożone do 30.11.2024 roku. Zawarto 25 umów na kwotę 232 878,58 zł. Ostatecznie z zawartych umów wypłacono kwotę 205 033,67 zł. W zadaniu z zakresu sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych wzięły udział 624 osoby niepełnosprawne. W 2025 roku przyjęto również 32 wnioski na kwotę 518 447,20 zł, których realizacja nastąpi w 2026 r.

W 2025 w ramach dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej, złożono 6 wniosków na kwotę 228 094,34 zł. Nie zawarto żadnej umowy.

Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest realizowane przez Miasto Lublin za pośrednictwem MOPR w Lublinie od 2018 roku. „Zajęcia klubowe w WTZ” to Program wsparcia osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych, jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W ramach programu WTZ zainteresowany prowadzeniem zajęć klubowych może ubiegać się o ich dofinansowanie. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganie uczestników warsztatów, którzy weszli na rynek pracy oraz osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. W roku 2025 w ramach programu „Zajęcia klubowe w „WTZ” wypłacono łącznie 100 920 zł dla 3 klubów działających na terenie miasta Lublin. Ponadto w 2025 roku na kolejny okres realizacji wpłynęły 3 wnioski.

W roku 2025 nie zostały ogłoszone konkursy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym, z uwagi na ograniczone środki finansowe.

XI. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBLIN 2021 – 2030

Rok 2025 był piątym rokiem realizacji zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030 przyjętej uchwałą nr 776/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030.

Całość realizowanych zadań wpisywała się swoim zakresem w 8 kierunków Strategii:

- Kierunek 1 – Rodziny z dziećmi,
- Kierunek 2 – Piecza zastępcza,
- Kierunek 3 – Seniorzy,
- Kierunek 4 – Zdrowie i profilaktyka,
- Kierunek 5 – Osoby z niepełnosprawnościami,
- Kierunek 6 – Osoby bezrobotne,
- Kierunek 7 – Bezpieczeństwo socjalno-bytowe,
- Kierunek 8 – Przeciwdziałanie przemocy domowej.

W roku 2025 na realizację zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030 wydano łącznie **861,6** mln zł.

Poniżej uszeregowano kierunki Strategii ze względu na wysokość wydatków poniesionych na realizację zadań (celów operacyjnych) w ich ramach:

- Kierunek 5 – Osoby z niepełnosprawnościami – 38,16%, tj. łącznie 328,89 mln zł;
- Kierunek 1 – Rodziny z dziećmi – 37,78% ogółu wydatków, tj. łącznie 325,5 mln zł;
- Kierunek 3 – Seniorzy – 11,63%, tj. łącznie 100,19 mln zł;
- Kierunek 2 – Piecza zastępcza – 3,2%, tj. łącznie 27,54 mln zł;
- Kierunek 7 – Bezpieczeństwo socjalno-bytowe 3,09%, tj. łącznie 26,66 mln zł;
- Kierunek 6 – Osoby bezrobotne – 2,75% tj. łącznie 23,67 mln zł;
- Kierunek 4 – Zdrowie i profilaktyka – 2,12,% tj. łącznie 18,25 mln zł;
- Kierunek 8 – Przeciwdziałanie przemocy domowej – 1,27%, tj. łącznie 10,91 mln zł.

Działania realizowane w ramach wyznaczonych celów Strategii opierały się w dużej mierze na programach miejskich, w tym w szczególności na:

- Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na Terenie Miasta Lublin w latach 2025 – 2027 (Uchwała nr 253/VIII/2025 Rady Miasta Lublin z dnia 6 lutego 2025 r.),
- Programie działań Miasta Lublin na rzecz mieszkańców z niepełnosprawnościami na lata 2021-2025” (Uchwała nr 775/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r.),
- Programie Zdrowie dla Lublina na lata 2021-2025 (Uchwała nr 770/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r.),
- Programie Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2021-2025 (Uchwała nr 778/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r.),
- Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin na lata 2024-2026 (Uchwała nr 1596/LIV/2023 Rady Miasta Lublin z dnia 16 listopada 2023 r.),
- Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Lublinie na lata 2021-2025 (Uchwała nr 777/XXIV/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2020 r.),

- Programie Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2021 – 2027 (Uchwała nr 800/XXV/2021 Rady Miasta Lublin z dnia 28 stycznia 2021 r.),
- Programie współpracy Gminy Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025 (Uchwała nr 123/V/2024 Rady Miasta Lublin z dnia 17 października 2024 r.).

Szczegółowa informacja, dotycząca zadań zrealizowanych w ramach celów operacyjnych Strategii w 2025 roku została przedstawiona w załączonej tabeli (Załącznik 1).

XII. PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

1. Realizacja projektów dofinansowanych ze środków pozabudżetowych

Projekt „Polityka Senioralna EFS+” - realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Zakres interwencji obejmuje „Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej, jakości trwałych i przystępnych cenowo usług”. Projekt realizowany jest w partnerstwie z 36 gminami województwa lubelskiego, w tym z Gminą Lublin, na podstawie Umowy Partnerskiej z dnia 27 października 2023 r. Partnerem Wiodącym jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.

Parametry finansowe projektu:

- wartość całkowita: 27 268 186,00 zł (wartość projektu dla Gminy Lublin 4 438 126,00 zł, w tym dla MOPR 2 965 781,00 zł),
- wartość dofinansowania z UE: 23 177 958,10 zł (w tym dla Gminy Lublin 3 772 407,10 zł, w tym dla MOPR 2 533 086,29 zł),
- wartość dofinansowania z Budżetu Państwa: 2 726 818,60 zł (w tym dla Gminy Lublin 443 812,60 zł, w tym dla MOPR 298 010,16 zł).

Okres finansowania programu: 2021-2027; Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021–2027; Działanie: 8.5 Usługi społeczne; Termin realizacji: 01.09.2023 r. – 30.06.2026 r. (działania MOPR w Lublinie zakończyły się 15.12.2025 r.).

Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych i zdrowotnych dla 7 114 seniorów w wieku 65 lat i więcej, w szczególności dla osób w niekorzystnej sytuacji oraz dla ich opiekunów z terenu 36 gmin województwa lubelskiego.

Cel szczegółowy projektu to zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej, jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 65 lat i więcej znajdujących się w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

W ramach projektu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie realizował zadanie „Usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej poprzez tworzenie warunków i usług w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia” w ramach, którego świadczone są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania Uczestnika/czki projektu.

Rekrutacja do projektu miała charakter ciągły i otwarty, powszechny wobec każdego kandydata, który spełniał wymagane kryteria dostępu: był osobą w wieku 65 lat lub więcej, zamieszkiwał na terenie Gminy Lublin, z własnej inicjatywy był zainteresowany korzystaniem ze wsparcia w ramach usług środowiskowych. Warunkiem niezbędnym do udziału w procesie rekrutacji było spełnienie wymaganych kryteriów oraz poprawne wypełnienie dokumentów rekrutacyjnych. Decyzję o zakwalifikowaniu uczestników do projektu podejmowała komisja rekrutacyjna, która oceniała kandydatów na podstawie spełnienia określonych kryteriów oraz sumy punktów uzyskanych za kryteria specyficzne dostępu.

W 2025 roku w ramach projektu z usług opiekuńczych skorzystały łącznie 273 osoby, a łączna liczba zrealizowanych godzin wyniosła 23 820, z czego:

1. w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r. z usług opiekuńczych skorzystały 202 osoby, średnio w wymiarze 87,5 godziny na osobę; łączna liczba godzin zrealizowanych w tym okresie wyniosła 17 520 na kwotę 700 800 zł; usługi zostały powierzone do realizacji Stowarzyszeniu Egida, które zostało wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; w dniu 31.08.2025 r. zakończyła się umowa z ww. Stowarzyszeniem, która realizowana była od stycznia 2024 roku;
2. w wyniku powstałych oszczędności w ramach projektu wnioskowano o zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych oraz przyznanie dodatkowych środków dofinansowania na ich realizację; po akceptacji przez Instytucję Zarządzającą wnioskowanych zmian w projekcie, na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przeprowadzono otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania na okres od 01.10 – 15.12.2025 r.; w dniu 01.10.2025 r. ogłoszony został jego wynik; wykonawcą zadania został Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy, 20–323 Lublin, ul. Puchacza 8; dnia 07.10.2025 r. z Wykonawcą została podpisana umowa na powierzenie realizacji ww. zadania, któremu przyznano dotację w wysokości – 270 900,00 zł; w okresie od 1 października do 15 grudnia 2025 r. z usług opiekuńczych skorzystało 71 uczestników/czek projektu, średnio w wymiarze 90 godzin na osobę; Łączna liczba zrealizowanych godzin wyniosła 6 300 na kwotę 270 900 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie zrealizował w całości zaplanowane w projekcie zadanie 2 „Usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej poprzez tworzenie warunków i usług w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia” w całości. Wsparcie zostało zakończone 15.12.2025 r.

Łącznie od 1 stycznia 2025 r. do 15 grudnia 2025 r. w ramach projektu wsparciem w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania objęto 273 osoby pow. 65 r.ż. w wymiarze 23 820 godzin na kwotę 971 700 zł. Natomiast od początku realizacji projektu, tj. od stycznia 2024 r. do 15 grudnia 2025 r. wsparciem objęto 773 osoby w wymiarze 67 549 godzin na kwotę 2 720 860,00 zł.

Realizacja projektu w 2025 r. przebiegała zgodnie z harmonogramem i założeniami projektu; osiągnięto zakładane rezultaty, cele oraz wskaźniki.

W okresie sprawozdawczym na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie na bieżąco prowadzone były działania informacyjne i promocyjne.

Projekt „Samodzielni w przyszłość” – realizowany na podstawie umowy nr 123/FELU.08.08-IZ.00-0048/24-00, przy ścisłej współpracy z Działem ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia dziennego i usamodzielnień.

Parametry finansowe projektu:

- wartość całkowita: 392 186,66 zł,
- wartość dofinansowania z UE: 333 358,66 zł,
- wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 39 218,66 zł,
- wkład własny: 19 609,37 zł.

Okres finansowania programu: 2021-2027; Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021–2027; Priorytet:

VIII Zwiększanie spójności społecznej; Działanie: 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej;
Termin realizacji: 01.09.2025 r. – 31.12.2026 r.

Celem projektu jest wzrost aktywności społeczno-zawodowej oraz wsparcie rodzin i pieczy zastępczej poprzez kompleksowe działania na rzecz osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież.

W dniu 2 kwietnia 2025 r. została podpisana umowa o dofinansowanie projektu. Realizacja projektu rozpoczęła się 01.09.2025 r.

W ramach projektu podejmowano następujące działania:

- przeprowadzono procedurę wyłonienia Wykonawcy Zadania 1: „Indywidualna diagnoza potrzeb w zakresie zawodowym”, spośród ofert, które wpłynęły w odpowiedzi na zapytanie ofertowe wybrano spełniającą wszystkie wymagania Zamawiającego oraz najkorzystniejszą cenowo ofertę firmy JiZ-Lub Sp. z o.o., ul. Medalionów 16/19, 20-486 Lublin, z ww. oferentem w dniu 17.11.2025 r. podpisano umowę na realizację ww. wsparcia na kwotę 11 960,00 zł, zadanie w formie indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym dla 20 uczestników/czek projektu zrealizowano w całości, tj. w wymiarze 80 godzin (po 4 godz. na uczestnika/czkę projektu);
- w bieżącym okresie sprawozdawczym, w Bazie Konkurencyjności opublikowano zapytanie ofertowe dotyczące Zadania 4: „Indywidualne wsparcie dla osób usamodzielnianych”, postępowanie, które zostanie rozstrzygnięte w 2026 r. obejmowało organizację kursów języka angielskiego (poz. 4.1) oraz korepetycji z matematyki (poz. 4.7);
- w obszarze działań informacyjno-promocyjnych utworzono dedykowaną działaniom projektowym zakładkę na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, w której na bieżąco zamieszczane są informacje o stanie jego realizacji, dodatkowo, w celu szerokiego upowszechnienia informacji o prowadzonych działaniach, wykorzystano profil Ośrodka w serwisie Facebook.

Projekt „Rodzina zastępcza – szansa dla dziecka” – realizowany na podstawie umowy nr 124/FELU.08.08-IZ.00-0049/24-00, przy ścisłej współpracy z Działem ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej.

Parametry finansowe projektu:

- wartość całkowita: 354 920,00 zł,
- wartość dofinansowania z UE (85%): 301 682,00 zł,
- wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 35 492,00 zł,
- wkład własny (5%): 17 746,00 zł.

Okres finansowania programu: 2021-2027; Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021–2027; Priorytet: VIII Zwiększanie spójności społecznej; Działanie: 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej;
Termin realizacji: 01.09.2025 r. – 30.11.2027 r.

Celem projektu jest wsparcie rodzin zastępczych oraz osób opuszczających pieczę zastępczą poprzez kompleksowe działania w zakresie integracji społecznej i aktywizacji zawodowej, co umożliwi im skuteczniejsze przygotowanie do samodzielnego życia. w ramach projektu przewidziano działania obejmujące wsparcie psychologiczne, edukacyjne i doradcze dla rodzin zastępczych oraz dzieci i młodzieży znajdujących się pod ich opieką.

W dniu **2 kwietnia 2025 r.**, po pozytywnym zakończeniu etapu oceny, podpisana została umowa o dofinansowanie projektu. Realizacja projektu rozpoczęła się 01.09.2025 r.

W okresie sprawozdawczym w ramach projektu podejmowano następujące działania:

- wyłoniono Wykonawcę, który w oparciu o podpisane umowy realizuje następujące działania:
 - **Zadanie 1:** Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz prowadzących rodzinny dom dziecka) na kwotę 11 700,00 zł;
 - **Zadanie 2:** Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych na kwotę 11 700,00 zł;
 - **Zadanie 3:** Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych na kwotę 11 700,00 zł;

Realizacja wsparcia rozpoczęła się **28 września 2025 r.** i było początkiem cyklu spotkań w ramach grup wsparcia dla poszczególnych typów rodzin zastępczych. Działania w ramach Zadań 1, 2 i 3 prowadzone są w sposób ciągły, zgodnie z przyjętym harmonogramem.

- W drodze postępowania przeprowadzonego za pośrednictwem Bazy Konkurencyjności wyłoniono Wykonawcę do realizacji usługi polegającej na produkcji spotu telewizyjnego w ramach Zadania 7 Kampania rodzin zastępczych „Rodzina zastępcza oknem dziecka na świat”. Z Wykonawcą, tj. TVP 3 Lublin w dniu 15.12.2025 r. podpisano umowę na kwotę 8 000 zł. Wyprodukowany spot w ramach odrębnej umowy, będzie emitowany na antenie TVP 3 Lublin w okresie największej oglądalności łącznie 200 razy w okresie realizacji projektu od stycznia 2026 r. do października 2027 r.
- W ramach **zadania 6 „Rodzina zastępcza - bezpieczny przystanek”**, z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Lublinie oraz Zarządem Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie uzgodniono warunki ekspozycji materiałów informacyjnych na nośnikach typu citylight, które będą umieszczone na wybranych wiatach przystankowych w mieście Lublin przez 20 miesięcy w okresie realizacji projektu, tj. od stycznia 2026 r. do sierpnia 2027 r.
- W obszarze działań informacyjno-promocyjnych utworzono dedykowaną działaniom projektowym zakładkę na stronie internetowej **Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie**, w której na bieżąco zamieszczane są informacje o stanie jego realizacji. Dodatkowo, w celu szerokiego upowszechnienia informacji o prowadzonych działaniach, wykorzystano profil Ośrodka w serwisie Facebook.

Projekt „Nie ma jak w domu” – realizowany na podstawie umowy nr 172/FELU.08.05-IZ.00-0007/25-00.

Parametry finansowe projektu:

- wartość całkowita: 5 139 722,50 zł,
- wartość dofinansowania z UE: 4 368 764,12 zł,
- wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 513 972,25 zł,
- wkład własny: 256 986,13 zł.

Okres finansowania programu: 2021-2027; Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021–2027; Priorytet:

VIII Zwiększanie spójności społecznej; Działanie: 8.5 Usługi społeczne; Termin realizacji: 01.01.2026 r. – 30.11.2028 r.

Zgodnie z Rozdziałem XIV Zarządzenia nr 103/4/2020 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie procedury zarządzania projektami, po ogłoszeniu naboru wniosków o dofinansowanie projektu w ramach Działania 8.5 przygotowano draft projektu, który przedłożono do akceptacji Prezydenta Miasta Lublin. W dniu 17 kwietnia 2025 r. został on zatwierdzony i jednocześnie uzyskano zgodę na samodzielną realizację projektu.

W dniu 23 maja 2025 r. do Instytucji Zarządzającej złożono wniosek o dofinansowanie projektu, który przeszedł pozytywnie ocenę. W dniu 13.10.2025 r. podpisano umowę o dofinansowanie.

W okresie sprawozdawczym prowadzone były działania przygotowawcze (m. in. opracowanie dokumentów rekrutacyjnych, opisów ogłoszenia otwartych konkursów ofert) do rozpoczęcia realizacji projektu.

W obszarze działań informacyjno-promocyjnych utworzono dedykowaną działaniom projektowym zakładkę na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, w której na bieżąco zamieszczane są informacje o stanie jego realizacji. Dodatkowo, w celu szerokiego upowszechnienia informacji o prowadzonych działaniach, wykorzystano profil Ośrodka w serwisie Facebook.

Projekt „Wsparcie dla rodzin objętych asystą rodzinną” – realizowany na podstawie umowy nr 160/FELU.08.08-IZ.00-0003/25-00.

Parametry finansowe projektu:

- wartość całkowita: 834 133,35 zł,
- wartość dofinansowania z UE: 709 013,34 zł,
- wartość dofinansowania z budżetu krajowego: 83 413,33 zł,
- wartość wkładu własnego: 41 706,68 zł.

Okres finansowania programu: 2021-2027; Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021–2027; Priorytet: VIII Zwiększanie spójności społecznej; Działanie: 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej; Planowany termin realizacji: 01.01.2026 r. – 31.12.2027 r.

W związku z zamiarem aplikowania o środki na dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027, Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) na lata 2021–2027, w odpowiedzi na ogłoszony nabór w ramach Działania 8.8 przygotowany został draft projektu pn. „Wsparcie dla rodzin objętych asystą rodzinną”.

Zgodnie z Rozdziałem XIV Zarządzenia nr 103/4/2020 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie procedury zarządzania projektami, dokument przedłożono do akceptacji Prezydenta Miasta Lublin. W dniu 24 kwietnia 2025 r. został on zatwierdzony, jednocześnie uzyskano zgodę na samodzielną realizację projektu.

W dniu 22 maja 2025 r. do Instytucji Zarządzającej złożono wniosek o dofinansowanie. Projekt przeszedł pozytywnie ocenę i w dniu 13.10.2025 r. podpisano umowę o dofinansowanie.

W obszarze działań informacyjno-promocyjnych utworzono dedykowaną działaniom projektowym zakładkę na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Dodatkowo, w celu szerokiego upowszechnienia informacji o projekcie wykorzystano profil Ośrodka w serwisie Facebook.

Projekt „Silver 50+. Nowe horyzonty pracowników samorządowych w Lublinie

Lider projektu: Gmina Lublin

Parametry finansowe projektu:

- wartość całkowita: 1 007 760,00 zł,
- wartość dofinansowania z UE: 856 596,00 zł.

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027; Priorytet: IX Zaspokajanie potrzeb rynku pracy; Działanie: 9.6 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian; Termin realizacji: 01.06.2025 r. – 31.12.2026 r.

Celem głównym projektu "Silver 50+. Nowe horyzonty pracowników samorządowych w Lublinie" jest wsparcie min. 266 osób w wieku 50+ zatrudnionych w Urzędzie Miasta Lublin, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie i Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie. Udzielone wsparcie przyczyni się do poprawy, jakości świadczonych usług poprzez przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, a także wspieranie aktywnego i zdrowego procesu starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach projektu "Silver 50+. Nowe horyzonty pracowników samorządowych w Lublinie" współrealizuje zadanie pn. "Superwizja pracowników pomocy społecznej". W związku z grupą docelową, którą stanowią m.in. pracownicy MOPR w Lublinie, głównymi kanałami informacji są intranet oraz służbowa poczta elektroniczna. Informacja o projekcie była również umieszczona na stronie internetowej MOPR w Lublinie oraz profilu Ośrodka w serwisie Facebook. Ponadto na intranecie na bieżąco umieszczane są informacje o rekrutacji do innych zadań w ramach projektu, za realizację, których odpowiada Urząd Miasta Lublin.

Po przeprowadzeniu postępowania zg. z ustawą PZP wyłoniono Wykonawcę zadania „Superwizja pracowników pomocy społecznej”. Wsparcie realizuje firma Joanna Dejko Studium Doskonalenia Zdolności Poznawczych, Stoczek 9, 21-077 Spiczyn, z którą podpisano umowę w dn. 13.10.2025 r. na kwotę 8 000 zł.

Wsparciem w formie superwizji objętych będzie min. 5 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Pierwsze z cyklu ośmiu spotkań odbyły się 05 i 06 listopada 2025 r. W spotkaniach wzięło udział pięciu pracowników socjalnych MOPR w Lublinie. W kolejnym spotkaniu z superwizorem - 01.12.2025 r. - wzięły udział cztery osoby.

2. Działania podejmowane w celu pozyskania środków pozabudżetowych na realizację działań statutowych MOPR w Lublinie

W odpowiedzi na ogłoszenie Prezydenta Miasta Lublin; w dniu 28 lutego 2025 r. zostało złożonych pięć wniosków o wpisanie do Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Lublina na lata 2024-2033 projektów:

- pn. „Drogowskaz - Aktywni i Samodzielni”,
- pn. „Życie na nowo - kreatywnie i zdrowo”,
- pn. „Rodzina zastępcza - szansa dla dziecka”,
- pn. „Nie ma jak w domu”,
- pn. „Samodzielni w przyszłość”,

planowanych do realizacji przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Następnie, w dniu 22.04.2025 r. wnioskowano o wpisanie projektu „Wsparcie dla rodzin objętych asystą rodzinną”. Celem

projektów jest integracja i aktywizacja społeczna mieszkańców miasta Lublin, w tym z obszaru rewitalizacji poprzez różnorodne działania, takie jak warsztaty edukacyjne i zawodowe, programy wsparcia rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, inicjatywy kulturalne i sportowe oraz tworzenie nowych przestrzeni sprzyjających budowaniu więzi lokalnych. Projekty te wpisują się w założenia Gminnego Programu Rewitalizacji, przyczyniając się do wzmocnienia kapitału społecznego i poprawy jakości życia mieszkańców Lublina.

Wszystkie złożone wnioski rozpatrzono pozytywnie. Projekty zostały wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Lublina na lata 2024-2033.

3. Zapewnienie trwałości zakończonego w 2023 roku projektu dofinansowanego ze środków pozabudżetowych

W okresie od 29 października 2021 r. do 31 października 2023 r. realizowany był projekt „Kompleksowa opieka domowa” dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Zgodnie z regulaminem konkursu wymagane jest utrzymanie trwałości projektu tj. gotowości do świadczenia usług realizowanych w ramach projektu przez okres nie krótszy niż czas jego realizacji. W związku z powyższym w budżecie MOPR na 2025 rok zabezpieczono środki w wysokości 1 270 000,00 zł z przeznaczeniem na świadczenie usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze w 2025 r. świadczył 1 podmiot (Polski Czerwony Krzyż – Lubelski Oddział Okręgowy z siedzibą w Lublinie, ul. Puchacza 6).

Udzielono pomocy w postaci usług 102 osobom z 101 rodzin.

Ogółem opłacono 31 667 godzin usług. Cena 1 godziny usług opiekuńczych wynosiła 40,00 zł.

Plan finansowy 1 270 000,00 zł zrealizowano w 99,74%, przekazano dotacje w wysokości 1 266 680,00 zł.

XIII. NADZÓR I KONTROLE

Zadaniem Działu ds. kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie jest w szczególności przeprowadzanie postępowań kontrolnych w:

- komórkach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie,
- jednostkach organizacyjnych miasta Lublin nadzorowanych przez MOPR,
- podmiotach, którym miasto Lublin zleciło realizację zadań publicznych,
- rodzinach zastępczych.

Podstawą prowadzenia działalności kontrolnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie są w szczególności:

- Zarządzenie nr 9/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu przeprowadzania postępowań kontrolnych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie;
- Zarządzenie nr 189/2007 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 kwietnia 2007 r. w sprawie upoważnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie do sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w zakresie realizacji zadań zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych z zakresu pomocy społecznej oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Zarządzenie nr 42/7/2021 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie procedury przeprowadzania kontroli realizacji zadań publicznych zleczonych przez miasto Lublin podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego;
- Zarządzenie nr 6/5/2024 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 8 maja 2024 r. w sprawie udzielenia Panu Grzegorzowi Sołtysowi - Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie upoważnień w sprawach z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej należących do właściwości Gminy Lublin - miasta na prawach powiatu.

W 2025 r. Dział ds. kontroli MOPR w Lublinie przeprowadził łącznie 18 postępowań kontrolnych, natomiast 2 postępowania kontrolne zostały rozpoczęte i kontynuowane w styczniu 2026 r. (dotyczyły sprawdzenia funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej). Większość przeprowadzonych postępowań miała charakter kontroli planowych (16), przeprowadzono również 2 kontrole zlecone w jednostkach nadzorowanych przez MOPR, na doraźne polecenie Dyrektora MOPR w Lublinie. Szczegółowy zakres kontroli obejmował sprawdzenie prawidłowości wykonania zadań, w tym w oparciu o kryteria efektywności, rzetelności, jakości realizacji zadań, sposób wykorzystania środków przeznaczonych na realizację poszczególnych umów, sposób dokumentowania przeprowadzenia zadań.

Przeprowadzone w 2025 r. postępowania kontrolne obejmowały:

- 2 postępowania kontrolne dotyczące sprawdzenia prawidłowości wykonania zadań zleconych organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 1 postępowania kontrolne dotyczące sprawdzenia prawidłowości wykonania zadań zleconych organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z zakresu pomocy społecznej;
- 4 postępowanie kontrolne dotyczące sprawdzenia prawidłowości pełnienia funkcji rodzin zastępczych;

- 7 postępowań kontrolnych dotyczących sprawdzenia funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej (prawidłowość wykonania zadań objętych umowami określającymi warunki i wysokość dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych);
- 1 postępowanie kontrolne w komórce organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie – sprawdzenie terminowości realizacji zadań Filii Nr 4 MOPR w Lublinie wynikających z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
- 1 postępowanie kontrolne w komórce organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie tj. Dział ds. świadczeń socjalnych – realizacja świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne wraz z dodatkami z okresu zasiłkowego 2023/2024);
- 1 postępowanie kontrolne w zakresie sprawdzenia prawidłowości wykonywania zadań statutowych i regulaminowych oraz przestrzegania praw dziecka przez placówki opiekuńczo wychowawcze (kontrola zlecona);
- 1 postępowanie kontrolne o charakterze kontroli problemowej w jednostce nadzorowanej przez MOPR - dom pomocy społecznej (kontrola zlecona).

Spis tabel:

Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie miasta Lublin	13
Tabela 2. Struktura wykształcenia pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12.2025 roku.....	14
Tabela 3. Dochody MOPR uzyskane w 2025 roku, według źródeł pozyskania (w zł)	15
Tabela 4. Dochody MOPR w 2025 roku uzyskane w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.....	16
Tabela 5. Wydatki MOPR w 2025 roku, z podziałem na zakres finansowania zadania	17
Tabela 6. Wydatki bieżące zrealizowane przez MOPR w 2025 roku z podziałem na formy wsparcia	19
Tabela 7. Kwestionariusze wywiadów sporządzone przez pracowników socjalnych w 2025 roku.....	22
Tabela 8. Decyzje administracyjne wydane przez MOPR w 2025 roku	23
Tabela 9. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2023 – 2025	30
Tabela 10. Liczba rodzin objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2022 – 2025 z podziałem na typy	31
Tabela 11. Dominujące powody przyznania pomocy	33
Tabela 12. Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2025 r. (w zł).	33
Tabela 13. Świadczeniobiorcy pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznanej przez MOPR w 2025 roku.....	34
Tabela 14. Kontrakty socjalne zawarte w 2025 roku	35
Tabela 15. Działania prowadzone przez Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy domowej w ramach procedury "Niebieskie karty" za okres I-XII.2025 roku.	45
Tabela 16. Liczba osób objętych wsparciem Poradni w 2025 roku z podziałem na rodzaj wsparcia	67
Tabela 17. Liczba rodzin objętych terapią w 2025 roku	67
Tabela 18. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez miasto Lublin w 2025 roku z podziałem na typy.....	72
Tabela 19. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2025 roku.....	79
Tabela 20. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2025 roku	90
Tabela 21 . Placówki opiekuńczo–wychowawcze na terenie miasta Lublin w 2025 rok.....	93
Tabela 22. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych na terenie miasta Lublin w 2025 roku	94
Tabela 23. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych poza Lublinem w 2025 roku.....	98
Tabela 24. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2025 r.....	100
Tabela 25. Liczba osób korzystających w 2025 roku z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w Mieście Lublin.	106
Tabela 26. Liczba miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie miasta Lublin w 2025 roku	106
Tabela 27. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2025 roku	107
Tabela 28. Liczba miejsc statutowych, liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia oraz liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	108
Tabela 29. Koszt miasta Lublin za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych powiatów, liczba mieszkańców w ww. domach, dochody osób zobowiązanych za pobyt członka rodziny w ww. domach.....	110
Tabela 30. Wykaz Klubów samopomocy oraz Środowiskowych domów samopomocy funkcjonujących na terenie miasta Lublin z podziałem na organ prowadzący, liczbę miejsc oraz typ	114
Tabela 31. Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków	130
Tabela 32. Wydatki na świadczenia w latach 2024 i 2025.....	133
Tabela 33. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia, w rozbiu na poszczególne zasiłki i dodatki wypłacone w 2025 r.....	134
Tabela 34. Liczba rodzin pobierająca świadczenie na przestrzeni lat 2024-2025.....	135
Tabela 35. Odzyskane świadczenia nienależnie pobrane w 2025 r.....	139
Tabela 36. Spłaty należności dokonane przez dłużników w latach 2024 i 2025.....	142
Tabela 37. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia na obywateli Ukrainy w 2025 r.....	145
Tabela 38. Liczba rodzin pobierająca świadczenie w 2025 dot. obywateli Ukrainy.....	146
Tabela 39. Wnioski złożone w ramach rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2025 roku	150
Tabela 40. Limity i wykorzystanie środków PFRON pozostających w dyspozycji MOPR w Lublinie w latach 2024 i 2025 (w złotych).....	151
Tabela 41. Wysokość dofinansowania udzielonego Beneficjentom programu w 2025 roku.....	153

Spis wykresów:

Wykres 1. Wydatki bieżące MOPR w 2025 roku, ze względu na przeznaczenie środków	18
Wykres 2. Wydatki bieżące MOPR, ze względu na przeznaczenie środków w latach 2024-2025	18
Wykres 3. Liczba świadczeniobiorców w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania na przestrzeni lat 2019-2025	26
Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem na rodzaj	27
Wykres 5. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczenia niepieniężnego w 2025 roku, z podziałem na rodzaj	29
Wykres 6. Struktura rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie 2025 roku	31
Wykres 7. Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR z podziałem na powody przyznania pomocy według kolejności występowania w 2025 roku	32
Wykres 8. Kształtowanie się liczby osób objętych wsparciem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” za lata 2023 – 2025	40
Wykres 9. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie miasta Lublin i dzieci w nich przebywające w 2025 roku ..	76
Wykres 10. Wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin w 2025 roku (w zł, bez wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych).....	78

Spis map:

Mapa 1. System pomocy środowiskowej na terenie miasta Lublin – obszary działania Sekcji pracy socjalnej w 2025 roku.....	25
--	----